

7 UČEBNÍ PLÁNY – VYŠŠÍ GYMNÁZIUM

7.1 Český jazyk a literatura

7.1.1 Český jazyk a literatura – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura dle RVP G.

Český jazyk a literatura na vyšším stupni osmiletého a šestiletého gymnázia a ve čtyřletém gymnáziu obsahuje dva tematické okruhy: jazyk a jazyková komunikace a literární komunikace. Předmět Český jazyk a literatura je na vyšším gymnáziu rozdělen na 2 samostatné předměty: Český jazyk a jazyková komunikace a Česká a světová literatura s dotací 2 vyučovací hodiny týdně v každém ročníku. V oktávě si mohou žáci zvolit Literárně-jazykový seminář a seminář Současná prozaická a dramatická tvorba.

Na vyšším stupni gymnázia je úkolem jazyka zvládnutí obtížnějších jazykových jevů z oblasti fonetiky a fonologie, morfologie a morfematiky, lexikologie, syntaxe a textové nauky. Žáci se seznámí se základy historického vývoje jazyka, naučí se vyjadřovat v odborných lingvistických termínech. Hlavním úkolem je schopnost žáka propojit vědomosti a dovednosti získané v obou složkách při komplexním jazykovém a literárním rozboru textu.

Jedním z cílů studia literatury je porozumění uměleckému textu, žáci si prohlubují znalosti literární teorie a zdokonalují aplikaci těchto znalostí při formální i obsahové interpretaci literárního textu. Dalším, a to rovnocenným cílem, je orientace v literární historii. Žáci se seznámí se základními proudy ve vývoji literatury, uměleckými směry a významnými osobnostmi české a světové literatury od počátků literatury do současnosti. V septimě a oktávě je důraz kladen na literaturu 20. století. Při výuce literatury motivujeme žáky k četbě, vysvětlujeme jim přínos knih pro rozvoj osobnosti člověka, učíme je s literaturou pracovat a využívat ji v dalším životě. Šíře záběru literární tvorby umožňuje diskuse o mezioborových tématech, zejména z oblasti společenských věd, filozofie, psychologie a estetiky.

Cílem výuky slohu na vyšším gymnáziu je prohloubení získaných dovedností a zvládnání náročnějších slohových útvarů (úvaha, výklad, publicistické útvary, recenze, esej). Větší důraz je kladen na útvary řečnického stylu.

Výuka je založena především na práci s textem, řízeném rozhovoru, výkladu, diskusi, psaných nebo mluvených příspěvcích žáků k vybraným tématům, procvičování získaných vědomostí a dovedností písemnou nebo ústní formou.

Vzdělávací obsah je dále naplňován zhlédnutím filmových zpracování literárních předloh a záznamem divadelních představení. Žáci jsou motivováni k návštěvám divadelních představení v rámci Klubu mladého diváka pro nižší i vyšší gymnázium. Pro studenty vyššího gymnázia je určen také Divadelní klub, který nabízí studentům nabídku divadelních představení mimo rámec KMD.

Pro žáky jsou také organizovány literární exkurze, např. Po stopách Petra Bezruče, Čapkova Strž, Literární Brno, a literární vycházky Prahou po stopách významných představitelů české literatury.

OK také organizuje olympiádu z českého jazyka, recitační soutěž, Aprílové čtení (autorské čtení prací žáků), návštěvu Městské knihovny v Praze.

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách vybavených projekční technikou. Vyučující ČJL mají k dispozici také multimediální učebnu s dataprojektorem a interaktivní tabulí a školní kinosál.

Výchovně vzdělávací strategie

Učitel vede žáka k:

Kompetence k učení

- práci s texty krásné i naučné literatury, jejich interpretaci, komplexnímu rozboru po stránce syntaktické, lexikální, morfologické i obsahové
- vyhledávání informací v různých zdrojích
- kritickému přístupu
- přijímání pochvaly, rady i kritiky ze strany druhých
- systematické analýze textů (po stránce obsahové, jazykové, slohové) konkrétními otázkami
- aplikaci teoretických znalostí, syntéze, zobecňování, vyvozování a formulování závěrů
- plánování postupů a úkolů
- různým postupům a metodám řešení tak, aby si žáci sami mohli určit postup řešení

- využívání audiovizuálních a ikonografických materiálů
- aplikaci znalostí v ostatních předmětech a v reálném životě
- samostatné práci se slovníky, jazykovědnými příručkami aj.
- vyhledávání informací a jejich třídění

Kompetence k řešení problémů

- zjišťování jádra problému a plánu řešení, tvorbě hypotéz, navrhování postupných kroků
- samostatnému řešení problémů
- přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí
- zvažování možných kladů a záporů jednotlivých variant řešení
- analýze problémových úloh
- promýšlení závěrů a následné prezentaci
- kritickému posuzování získaných informací
- získávání informací z různých zdrojů, jejich srovnávání a hodnocení

Kompetence komunikativní

- formulaci samostatných závěrů v rámci zadaných témat a úkolů
- používání moderních komunikačních prostředků
- komunikaci s učitelem a s ostatními žáky
- obhajobě své práce a vlastnímu postupu řešení
- formulaci svých myšlenek a názorů v logickém sledu
- vzájemnému se poslouchání a naslouchání si (diskuse, debaty, spolupráce ve skupině)
- jasnému, srozumitelnému, věcnému, kultivovanému vyjadřování svých myšlenek, názorů a postojů a k interpretaci získaných informací
- dodržování pravidel při vzájemné komunikaci, ke svobodnému vyjadřování myšlenek, názorů a postojů (konstruktivní diskuse)
- výstižnému a přesnému vyjadřování vzhledem ke komunikačnímu záběru a komunikační situaci v projevech psaných a mluvených
- využívání informačních a komunikačních prostředků (internet, mobil, počítačové aplikace)
- prezentaci názoru na úroveň písemných či mluvených komunikačně sdělných projevů (televize, rozhlas, tisk)

Kompetence sociální a personální

- spolupráci ve skupině
- vytváření hodnotných mezilidských vztahů, založených na toleranci a empatii
- vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- spolupráci s učitelem
- věcné a logické argumentaci
- vyjadřování vlastního názoru a jeho obhajobě v diskusi
- dodržování pravidel slušného chování
- toleranci, úctě a empatii v mezilidských vztazích
- vytváření vlastního úsudku
- sebehodnocení ústního i písemného projevu a dalších aktivit

Kompetence občanské

- respektování různorodosti hodnot, názorů a postojů
- vytváření si základních volních a charakterových vlastností – vytrvalost, cílevědomost
- odpovědnému rozhodování se podle dané situace
- ohledu na druhé
- získávání vědomí odpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů a odpovědnosti za vlastní práci
- uvědomění si hodnoty lidského života, lidských práv
- sledování kulturní, politické, společenské či ekonomické situace v ČR i ve světě
- zastávání jasných a korektních stanovisek, která vychází z hodnot demokratické společnosti
- vede žáky k toleranci vůči pluralitě názorů, uznávaným hodnotám, náboženským a filozofickým systémům a kulturním odlišnostem

Kompetence k podnikavosti

- rozhodování se o budoucím povolání, s ohledem na své zájmy a předpoklady
- rozvoji svých dovedností pro další profesní růst
- kritickému posuzování životní situace
- tvořivosti

- účasti na školní recitační soutěži, na Aprílovém čtení, k účasti na olympiádě z českého jazyka a dalších mimoškolních aktivitách souvisejících s oborem
- vytvoření estetického pracovního prostředí

Průřezová témata

Předmět Český jazyk a literatura zahrnuje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Seznam náležitostí, jež povedou k realizaci klíčových kompetencí:

Zapamatování

- data: letopočty, jména, fakta, události, jevy, procesy, děje
- odborné termíny (latinská terminologie)
- metody a postupy
- konvence: znalost symbolů, zkratky, normy, pravidla
- trendy a posloupnosti: znalost vývojových fází, uměleckých skupin, uměleckých směrů
- klasifikace a kategorizace
- kritéria ověřování a hodnocení
- metody výzkumu, technika práce s daty a s podklady, přístupy ke zkoumání
- základní schémata a struktury vědních oborů
- pravidelnosti, zákonitosti, teorie, zobecnění

Porozumění

- přepracování, vyjádření jiným způsobem, vyjádření vlastními slovy
- interpretace poznatků: vysvětlení vlastními slovy, odlišení podstatného od nepodstatného,
- vystižení hlavních myšlenek, vyjádření v obecnější poloze,
- grafické znázornění (syntaktický rozbor, gramatický větný vzorec),
- zestručnění obsahu, uvedení kladů a záporů, uvedení příkladů

Aplikace

- použití osvojených dovedností a vědomostí

Analýza

- všestranné jazykové rozbory
- stanovování hierarchie prvků, rozbor vztahů mezi prvky

Syntéza

- zpracování prvků, částí či dat do nově formulovaného celku
- diskuze
- komplexní charakterizace

Tvůrčí hodnotící posouzení

- posouzení a analýza dat, informací, materiálů, metod a technik dle kritérií
- vedení diskuze
- obhajoba vlastní práce

Jazyk a jazyková komunikace**Ročník: kvinta****Hodinová dotace: 2 VH**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy, poznámky
Rozumí základní terminologii lingvistiky a aktivně ji využívá. Dokáže rozlišit jazyky češtině příbuzné, odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich užívá ve svém jazykovém projevu. Postihne základní vývojové tendence češtiny, při analýze textů vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence. Pořizuje z textu výpisky zpracovává výtahy a konspekty. Efektivně využívá různých informačních zdrojů (odborné publikace, internet, slovníky, encyklopedie...)	Úvod do studia jazyka a slohu -základní pojmy -národní jazyk -čeština a příbuzné jazyky -získávání a zpracování informací	VMGS – Globalizační a rozvojové procesy (jazyková rozmanitost a prolínání jazyků) VMGS – Žijeme v Evropě (evropské jazykové a kulturní okruhy) MKV – Vztah k multilingvní situaci (žádný jazyk není nadřazen jiným jazykům) MV-Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv na jazyk. kulturu)	Knihovna, internet Nahrávky cizích jazyků a dialektů Slovníky, encyklopedie
Demonstruje systém českých souhlásek a samohlásek, na praktických příkladech ilustruje spodobu hlásek, slovní přízvuk takt, tempo a větnou melodii. Poznatky z hláskosloví aplikuje v praxi. Ovládá zásady spisovné výslovnosti, užívá vhodné zvukové prostředky řeči a aplikuje je ve svých jazykových projevech.	Nauka o zvukové stránce jazyka -základní terminologie fonetiky a fonologie -systém českých samohlásek -systém českých souhlásek -spodoba hlásek -slovní přízvuk -zvuková stránka souvislé řeči -spisovná výslovnost češtiny		

<p>Ovládá a v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu, s oporou kodifikačních příruček řeší i složitější jevy, využívá odbornou terminologii, orientuje se v odborných příručkách (PČP, SSJČ, SMČ), umí je efektivně využívat ve své praxi</p>	<p>Nauka o písemné stránce jazyka -základní terminologie grafémiky -prohlubování pravopisných jevů -práce s kodifikačními příručkami</p>		<p>PČP, SSJČ, SMČ</p>
<p>Používá aktivně základní terminologii oboru, na praktických ukázkách poznává charakteristické rysy jednotlivých funkčních stylů, slohových postupů a útvarů. V písemném i mluveném projevu volí vhodné komunikační strategie i jazykové prostředky. Rozezná manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit. V praxi dovede vhodně zvolit způsob komunikace a uplatnit pravidla společenského styku, vhodně užívá i nonverbálních prostředků řeči. Při tvorbě vlastního jazykového projevu využívá základní principy rétoriky</p>	<p>Stylistika -funkční styly -slohoví činitelé -slohové postupy a útvary -prostěsdělovací styl: mluvené útvary prostěsdělovacího stylu psané útvary prostěsdělovacího stylu</p>	<p>OSV-Sociální komunikace (verbální a neverbální komunikace, lidská komunikace a dovednosti s ní spojené) MV-Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv na jazykovou kulturu)</p>	<p>Etiketa</p>

Jazyk a jazyková komunikace**Ročník: sexta****Hodinová dotace: 2 VH**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy, poznámky
<p>Používá odbornou terminologii oboru, rozlišuje lexikální jednotky pojmenování a slovo, vyhledává různé druhy pojmenování (synonyma, homonyma apod.), umí je vhodně využít, vyhledává a tvoří přenesená pojmenování, rozezná obrazné a neobrazné pojmenování. Přiřadí v kontextu k danému pojmenování synonyma a antonyma.</p> <p>Odliší slovní zásobu aktivní a pasivní, demonstruje různé způsoby jejího obohacování, seznámí se s různými druhy slovníků, pracuje s nimi, vyhledává informace.</p>	<p>Nauka o slovní zásobě</p> <ul style="list-style-type: none">-základní terminologie-lexikální jednotky (pojmenování, slovo)-druhy pojmenování podle významu a stylistické platnosti-přenášení pojmenování-slovní zásoba a způsoby jejího obohacování-práce se slovníky	<p>VMGS – Globalizační a rozvojové procesy (jazyková rozmanitost a prolínání jazyků)</p> <p>VMGS – Žijeme v Evropě (evropské jazykové a kulturní okruhy)</p> <p>MKV – Vztah k multilingvní situaci (žádný jazyk není nadřazen jiným jazykům)</p> <p>MV-Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv na jazyk. kulturu)</p>	<p>Slovníky</p> <p>ČJL – literatura: básnické prostředky (kvinta)</p>
<p>Používá základní terminologii, provede slovtvornou analýzu slova, rozliší slovtvorný základ a formant, při rozboru morfémové stavby určí morfém, kmen a slovní čeleď, při morfematickém rozboru odliší kořen, předpony, přípony.</p> <p>Na praktických příkladech demonstruje různé způsoby tvoření slov.</p> <p>Identifikuje a opraví morfologicky chybný tvar slova.</p>	<p>Nauka o tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none">-základní terminologie-slovtvorná a morfémová stavba-tvoření slov-slovtvorný a morfematický rozbor		

<p>Zopakujte si a upřesní pravidla pro psaní velkých písmen, včetně obtížnějších případů. Aplikuje v praxi pravidla týkající se psaní čárky v jednoduché větě. Na konkrétních textech procvičí psaní spřežek a spojovníku.</p>	<p>Pravopis -psaní velkých písmen -čárka ve větě jednoduché -hranice slov v písmu</p>		<p>PČP, SMČ Z – vlastní jména</p>
<p>Kategorizuje a charakterizuje jednotlivé slovní druhy, určí slovnědruhovou platnost slova, formuluje slovesné a jmenné tvaroslovné kategorie, určí je u konkrétních slovních tvarů, charakterizuje jednotlivé neohebné slovní druhy, zopakujte si a prohloubí učivo ze ZŠ. Provede tvaroslovný rozbor. Používá odbornou morfologickou terminologii (včetně latinské). Identifikuje a v daném kontextu opraví morfologicky chybný tvar slova.</p>	<p>Tvarosloví -základní terminologie funkční tvarosloví: -slovní druhy -tvaroslovné kategorie jmenné (pád, číslo, rod) slovesné (osoba, číslo, způsob, čas, vid, rod) -neohebné slovní druhy (příslovce, předložky, spojky) formální tvarosloví: opakování učiva ZŠ-úplný tvaroslovný rozbor</p>		
<p>Seznámí se s funkcí a základní charakteristikou odborného stylu, v konkrétních textech vyhledá typické prvky, odbornou terminologii, rozliší popisný, úvahový a výkladový postup v odborném stylu, analyzuje kompozici. Vystihne hlavní myšlenku textu, nalezne požadované informace, porozumí textu i jeho částem, rozezná vyjádření domněnky a</p>	<p>Stylistika – odborný styl -základní charakteristika -útvary odborného stylu -kompozice a jazykové prostředky Popis, charakteristika, líčení Referát, kritika, posudek Popis pracovního postupu Administrativní styl – úřední dopis,</p>	<p>OSV – Sociální komunikace (přesnost, jasnost, srozumitelnost, argumentace) OSV-Sociální komunikace (verbální a neverbální komunikace, lidská komunikace a dovednosti s ní spojené) MV-Účinky mediální produkce a vliv médií</p>	<p>Odborné publikace</p>

<p>různé míry pravděpodobnosti od konstatování skutečnosti. Posoudí textovou návaznost a funkčnost použitých jazykových prostředků. Vytvoří text podle zadaných kritérií. Dovede použít informací získaných z odborného textu k práci s jinými druhy textu. Zvládá vypracovat strukturovaný životopis a motivační dopis Prakticky zvládá jednotlivé druhy administrativního stylu</p>	<p>životopis, motivační dopis, žádost, zápis, formulář</p>		
--	--	--	--

Jazyk a jazyková komunikace**Ročník: septima****Hodinová dotace: 2 VH**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy, poznámky
<p>Používá správně terminologii, ovládá větněčlenský rozbor a rozbor souvětí, posoudí vhodnost syntaktické stavby souvětí i jeho částí</p> <p>Nalezne nedostatky a chyby ve výstavbě souvětí i části textu a vybere nejvhodnější opravu.</p> <p>Rozpozná formální i významové skladební vztahy.</p> <p>Seznámí se s valenční syntaxí, její terminologií.</p> <p>Provede skladební rozbor souvětí i jednoduché věty.</p> <p>Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi, o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky a k účinnému dorozumívání.</p>	<p>Skladba (syntax)</p> <ul style="list-style-type: none">-základní terminologie-promluva, výpověď, věta-významové skladební vztahy-formální skladební vztahy-valenční teorie-skladební rozbor-textová skladba-slovosled a větosled-nepravidelnosti větné skladby	<p>OSV – Sociální komunikace (přesnost, srozumitelnost a jasnost sdělení)</p>	
<p>V praxi si procvičí psaní čárky v souvětí.</p> <p>Seznámí se s používáním méně frekventovaných interpunkčních znamének (středníku, pomlčky, závorek apod.).</p> <p>Procvičí správné používání dvojtečky a uvozovek.</p>	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none">-čárka v souvětí-ostatní interpunkční znaménka		<p>PČP, SSČ</p>

<p>Postihne základní charakteristiku publicistického stylu, jeho funkce, stylistické a jazykové prostředky, možnosti kompozice, jednotlivé útvary.</p> <p>Analyzuje příklady z praxe, posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení podpoří argumentací.</p> <p>Nalezne v textu požadované informace, vystihne hlavní myšlenku textu, odliší informace podstatné od nepodstatných, rozliší komunikační funkce textu (otázka, rada...), rozezná vyjádření domněnky od konstatování, rozpozná prvky manipulace, podbízivosti, laciného efektu, posoudí funkčnost použitých prostředků.</p> <p>Při tvorbě vlastních textů používá různé prostředky textového navazování, uplatní textové členění v souladu s výstavbou textu.</p> <p>Vytvoří některé útvary public. stylu (zpráva, fejeton, recenze ap.)</p>	<p>Stylistika – publicistický styl</p> <ul style="list-style-type: none"> -hlavní útvary -stylistické prostředky, kompozice -útvary publicistického stylu 	<p><i>MV-Média a mediální produkce</i> (vývoj médií, typy médií)</p> <p><i>Uživatelé</i> (co je cílová skupina, ohlasy čtenářů)</p> <p><i>Účinky mediální produkce a vliv médií</i> (předpokládané a skutečné vlivy médií na jedince, vliv na jazykovou kulturu)</p> <p><i>Role médií v moderních dějinách</i> (co je masová komunikace, co je bulvár, jak společnost komunikovala, regionální tisk a jeho role)</p> <p><i>Mediální produkty a jejich významy</i> (formy mediálních sdělení, rozbor aktuálního zpravodajství, výrazové prostředky, stereotypy, mediální produkce pro mládež, reklama)</p>	<p>ZSV – projekt Studenti čtou a píšou noviny (septima)</p> <p>ČJL – literatura: česká publicistika, fejetón (kvinta, sexta)</p>
--	--	---	--

Jazyk a jazyková komunikace**Ročník: oktáva****Hodinová dotace: 2 VH**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy, poznámky
Na základě srovnávání vymezí genetickou a typologickou příbuznost jazyků. V praxi aplikuje zásady jazykové kultury.	Mluvnická typologie jazyků - jazyková kultura		Odborné publikace
Procvičí si útvary administrativního stylu, např úřední dopis, životopis. Účinně využívá možnosti grafického členění textu. Seznámí se se zásadami profesní konverzace. Analyzuje texty uměleckého stylu, navazuje tím na interpretace liter. děl v literatuře. Samostatně produkuje text v duchu uměleckého stylu (zejm. vypravování). V psaném projevu vhodně využívá stylistické rozvrstvení jazykových prostředků, uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu. V řečnickém stylu se seznámí s hlavními útvary a soustředí se na analýzu textů. Připraví a přednese projev, v němž využije základní principy rétoriky. V mluveném projevu ovládá zásady	Stylistika: Administrativní styl Umělecký styl Řečnický styl Esejistický styl -esej jako stylistický útvar	OSV – sociální komunikace (verbální a neverbální komunikace, pozitivní komunikace, přesná komunikace, tvořivá komunikace)	Ukázky uměleckých textů ČJL – literatura – literární druhy a žánry (kvinta), interpretace textů (průběžně)

<p>spisovné výslovnosti a vhodně využívá zvukové prostředky řeči, vhodně užívá i nonverbálních prostředků. Specifikuje charakter eseje a analyzuje jeho ukázky.</p>			
<p>Seznámí se se základními pravidly typografie, využije znalost norem tištěného dokumentu při tvorbě vlastního textu. Procvičí si asertivní komunikaci, odhalí manipulativní postupy v komunikaci a účinně se jim brání. Vědomě používá prostředky neverbální komunikace.</p>	<p>Nauka o komunikaci: -obecné poučení o textu -zásady typografie a normy tištěného dokumentu -interpretace textů -asertivní komunikace -manipulativní postupy v komunikaci -základy neverbální komunikace</p>		

Česká a světová literatura
Ročník: kvinta
Hodinová dotace: 3 VH

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět.vztahy, poznámky
<p>Zopakuje si a doplní poznatky liter. teorie: rozezná typické znaky jednotlivých liter. druhů a žánrů, téma liter. díla, tropy a figury, rozliší text umělecký od neuměleckého, zorientuje se v kompozici liter. díla. Seznámí se s disciplínami liter. vědy.</p>	<p>Úvod do studia literatury: literární věda a její disciplíny, literární druhy a žánry, téma a kompozice liter. díla, základní jednotky jazykové výstavby textu</p>		
<p>Vystihne rysy podstatné pro začátky písemnictví, objasní rozdíly mezi fiktivním a reálným světem a vliv fikce na jednání lidí. Seznámí se s nejstaršími písemnými památkami lidstva, biblickými texty a biblickým odkazem pro současnou kulturu. Vyhledá odkazy biblických mýtů a legend v současném umění a frazeologii.</p>	<p>Starověké písemnictví v mimoevropských kulturách: (např. egyptské, indické, čínské), epos o Gilgamešovi, Starý a Nový zákon</p>	<p>OSV –sociální komunikace (vznik a rozvoj lidské komunikace)</p>	<p>D- starověk(kvinta) Z-orientace na mapě Vlastní četba</p>
<p>Seznámí se s periodizací antické kultury a jejími žánry, znalosti antických mýtů dokumentuje při interpretaci Homérových eposů (na základě vlastní četby). Pozná stavbu a tematiku antického dramatu. Seznámí se s antickou poezií a filozofií. Porovná odkaz řecké a římské kultury, uvede významné představitele</p>	<p>Antické písemnictví: -řecká mytologie -homérské eposy -klasické řecké drama -literatura antického Říma</p>	<p>VMGS – nerovnost mezi muži a ženami, problematika „genderu“ VMGS – Žijeme v Evropě- evropské kulturní kořeny a hodnoty-demokracie, právo, umění, věda</p>	<p>D – starověké Řecko a Řím(kvinta) ZSV- filozofie, právo(sexta, septima, oktáva) EVV – mytologie, antické výtvarné umění(kvinta) Vlastní četba</p>

Uvědomuje si odkaz antické kultury pro současnost			
Postihne změnu životních hodnot ve středověku, seznámí se s hrdinskými eposy v evrop. literaturách, na pozadí evropského vývoje vysvětlí specifčnost vývoje české literatury, uvede nejvýznamnější osobnosti a zhodnotí jejich přínos, seznámí se s nejfrekventovanějšími žánry, např. legendou, kronikou, vysvětlí používání staroslověnštiny, latiny a češtiny, popíše reformační snahy J. Husa a interpretuje jeho stěžejní ideje. Objasní odkaz reformace v literatuře.	Středověké písemnictví v Evropě a v českých zemích: -středověké chápání světa -hrdinská epika, dvorská lyrika a epika v evrop. liter. -staroslověnské písemnictví -latinsky psaná literatura (Kosmas) -legendistika -česky psaná literatura -literatura doby husitské (J. Hus)	MV – média a mediální produkce (vznik knihtisku)	D- české země ve středověku (kvinta, sexta) ZSV – křesťanství Práce s textem
Vystihne podstatné rysy epochy, uvede hlavní představitele, seznámí se s jejich tvorbou, charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj liter., na konkrétních příkladech popíše specif. prostředky básnického jazyka. Podrobněji se seznámí s dramaty Shakespeara a ukáže na nich renesanční prvky. Vysvětlí specifčnost vývoje čes. liter. v době reformace a renesančního humanismu, uvede významné osobnosti a vysvětlí jejich přínos pro čes. kulturu	Renesance a humanismus v Evropě: -východiska, charakteristické rysy projevy v jiných druzích umění -významné osobnosti literatury V Čechách: -specifika české renesance -významné osobnosti (J. Blahoslav, D. Adam z Veleslavína)	VMGS – Žijeme v Evropě (významní Evropané)	D – období renesance, husitské hnutí v Čechách(kvinta) ZSV – renesanční filozofie(oktáva) EVV – renesanční výtvarné umění(kvinta) EVH – renesanční hudba Vlastní četba, návštěva divadla, filmové adaptace a literární odkazy
Vysvětlí specifčnost vývoje české literatury v kontextu liter. světové,	Baroko v evropské literatuře: -myšlenková východiska,	VMGS – Žijeme v Evropě (významní Evropané z českého	Vlastní četba D – protireformace (sexta,

<p>na konkrétním příkladě popíše specifické znaky literatury a objasní jejich funkci, seznámí se s českou tvorbou v tomto období, zejména s odkazem J. A. Komenského, přečte jeho dílo Labyrint světa a ráj srdce a při interpretaci textu uplatňuje literárněvěd. terminologii. Pedagogické inovace J.A.K. aplikuje na současnou didaktiku.</p>	<p>charakter. rysy, projevy v jiných druzích umění -baroko v literatuře V české literatuře: -specifika českého baroka -tvorba oficiální-B. Bridel, B. Balbín -lidová a pololidová tvorba -exulantská tvorba-J. A. Komenský</p>	<p>prostředí)</p>	<p>septima)</p>
<p>Vystihne podstatné rysy těchto period v kontextu světové literatury a kultury, vysvětlí kategorizaci a základní rysy frekventovaných žánrů, rozliší racionalitu osvícenství od emocionality preromantismu a aplikuje své poznatky při rozboru textu. Seznámí se s tvorbou Moliéra.</p>	<p>Klasicistní, osvícenské a preromantické písemnictví -myšlenková východiska, charakter. rysy -klasicistní drama -dobrodružné romány v Anglii -rysy preromantismu -J. J. Rousseau, J. W. Goethe, F. Schiller</p>		<p>ZSV-osvícenská filozofie(oktáva) Divadelní představení nebo filmová adaptace</p>

Česká a světová literatura

Ročník: sexta

Hodinová dotace: 2 VH

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět.vztahy, poznámky
Vystihne společenské a kulturní souvislosti, uvede periodizaci tohoto období, nejdůležitější osobnosti a jejich díla, vysvětlí inspiraci evropským vývojem, objasní motivaci liter. falzifikátů. Zhodnotí úlohu divadla v tomto období, seznámí se se vznikem žurnalistiky.	České národní obrození: -východiska, cíle, periodizace -rysy a představitelé jednotlivých etap, divadlo -RKK, RKZ -J. K. Tyl, K. Havlíček Borovský, B. Němcová, K. J. Erben	VMGS – Žijeme v Evropě (politické aspekty postavení českých zemí v Evropě)	D – historický vývoj v 19.stol.(sexta) Vlastní četba
Na ukázkách popíše specifické prostředky básnického jazyka (tropy, figury, rytmus, rým) a objasní jejich funkci, vystihne podstatné rysy umělec. směru, charakteristiku literárního hrdiny, uplatní vědomosti o liter. žánrech a literárněvěd. termínech. Odliší podoby romantismu v jednotlivých zemích. Interpretuje filmové zpracování díla. Přečte Máchův Máj a analyzuje jeho obsah i formu.	Romantismus ve světové i české literatuře: -myšlenková východiska, char. rysy, romantický hrdina -evropský romantismus a jeho představitelé -český romantismus-K. H. Mácha		EVH – hudba v romantismu EVV – romantismus ve výtvarném umění(kvinta) Vlastní četba Filmové adaptace liter. děl (např. Kytice, Babička, Máj)
Vystihne shodné a rozdílné rysy jednotlivých liter. skupin, uvede jejich hlavní představitele a charakterizuje jejich přínos pro vývoj čes. literatury, seznámí se s méně frekventovanými žánry (romaneto), rozezná přímou a	Česká literatura 2.pol.19.stol. - literární skupiny: -májovci- J. Neruda -ruchovci- S. Čech, J. V. Sládek -lumírovci – J. Vrchlický	VMGS – Žijeme v Evropě (historický vývoj českého národa v evropském kontextu) MN – Média a mediální produkce (vznik a rozvoj masových médií-tisk)	Práce s textem

<p>nepřímou řeč. Na základě vlastní četby interpretuje poezii J. Nerudy, J. Vrchlického a prózu S. Čecha. Vyhledá informace o stavbě a výzdobě ND.</p>			
<p>Rozliší jednotky vyprávění (vypravěč, postavy), zhodnotí jejich účinek na čtenáře, vysvětlí podstatu typizace postav, postihne smysl textu, podstatné rysy tohoto období, zákl. žánry, nejvýznamnější představitele. Demonstruje odlišné podoby realismu v různých zemích. Odlíší tematiku naturalismu a jeho autory, vysvětlí specifčnost čes. liter. tohoto období v kontextu s liter. světovou, samostatně interpretuje některé liter. dílo či drama na základě vlastní četby.</p>	<p>Kritický realismus a další liter. směry v 2.po.19.stol.: -myšlenková východiska, hl. rysy, žánry, typizace -osobnosti světového realismu -naturalismus česká literatura: -historická próza -venkovská próza -realistické drama</p>		<p>Vlastní četba D- kapitalismus volné soutěže(sexta) ZSV – filozofie 19.stol.(oktáva)</p>
<p>Vystihne zákl. charakteristiku nových uměleckých směrů a jejich vliv na poezii, objasní kontext se společenským vývojem, vědeckým a technickým pokrokem, na konkrét. příkladech ukáže nové postupy a témata ve světové (zejm. francouzské) poezii, vysvětlí vliv nových um. směrů na českou poezii, seznámí se s funkcí literární kritiky, na základě vlastní četby analyzuje tvorbu francouzských a českých básníků</p>	<p>Nové umělecké směry na konci 19.stol., proměny světové a české poezie. -vznik nových uměleckých směrů -tzv. „prokletí básníci“ česká literatura: - Česká moderna -generace tzv. buřičů -Petr Bezruč -vznik moderní čes. lit. kritiky-F. X. Šalda</p>	<p>OSV – Sociální komunikace (tvořivá komunikace) OSV – Morálka všedního dne (sociální a morální dilemata)</p>	

Česká a světová literatura

Ročník: septima

Hodinová dotace: 2 VH

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy, poznámky
Objasní rozdíly mezi jednotlivými uměleckými směry a jejich vyjadřovacími prostředky v různých druzích umění, v literatuře, seznámí se se vznikem a vývojem filmu a kinematografie	Moderní umění – umělecké směry 1.pol. 20.stol.	OSV – Sociální komunikace (verbální a neverbální komunikace)	EVV – moderní umělecké směry ve výtvarném umění(septima) Filmová tvorba v 1.pol.20.stol.
Identifikuje avantgardní postupy v moderní dramatice, objasní jejich funkci, uvede hl. představitele a jejich přínos, posoudí vliv světového dramatu na českou dramatickou tvorbu, dokáže specifikovat nové divadelní scény v Čechách a jejich přínos české kultuře	Divadlo a drama 1.pol. 20.stol. -světové drama -české drama	MV – Role médií v moderních dějinách (vznik rozhlasu a TV) MV – Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv médií v době 1. a 2. svět. války)	Divadelní představení nebo filmová adaptace D-1. a 2. svět. válka, vznik ČSR, období 1.republiky (septima, oktáva) ZSV – fašismus a komunismus(oktáva)
Při interpretaci textu použije znalosti o struktuře liter. textu a liter. žánrech, na konkrétních př. ukáže moderní tendence v literatuře, postihne smysl textu a jeho souvislosti se spol.-kultur. vývojem, uvede významné autory světové i české, interpretuje některé jejich díla na základě vlastní četby, seznámí se s osobnostmi české žurnalistiky	Próza v 1.pol. 20.stol. -světová próza -česká próza	MV-Účinky mediální produkce a vliv médií (rozvoj české žurnalistiky) VMGS – Žijeme v Evropě (významní Evropané a jejich vliv na českou kulturu) MV- Zákl. problémy sociokulturních rozdílů (2.svět. válka a rasismus)	Z – anglicky a německy mluvící země

<p>Na konkrétních př. popíše specifické básnické prostředky a vysvětlí jejich funkci, postihne souvislost mezi textem a spol. vývojem, vysvětlí specifčnost vývoje české poezie v kontextu evropské literatury, seznámí se s tvorbou významných českých básníků tohoto období</p>	<p>Poezie 1.pol. 20.stol. -světová poezie -česká poezie</p>	<p>VMGS – Globalizační procesy (prolínání světových kultur)</p>	<p>EVH – zpívaná poezie, moderní hudba</p>
---	--	---	--

Česká a světová literatura

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 2 VH

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy, poznámky
Vystihne základní rysy nových myšlenkových a uměleckých směrů, objasní, jakým zp.se promítá reálný svět do uměleckého díla, dokáže srozumitelně vyjádřit své zážitky z liter. děl a argumenty je zdůvodnit, využívá zdroje odborných informací, interpretuje filmové a televizní zpracování literárních děl	Myšlenkové a umělecké směry ve 2.pol. 20.stol. Film a televize	VMGS – Globalizační a rozvojové procesy (globalizace a kulturní změny, šíření globální kultury) VMGS-Žijeme v Evropě (shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí) EV – Člověk a životní prostředí (jak člověk ovlivňuje životní prostředí)	Filmová tvorba ve 2.pol.20.stol. ZSV-moderní směry filozofie EVH-jazz, rock EVV-moderní umělecké směry ve výtvarném umění(septima) Získávání a hodnocení odborných informací
Na praktických ukázkách se seznámí s proměnami liter. druhů a žánrů, rozliší tradiční a moderní postupy v dramatickém díle, uvede významné autory a interpretuje jejich přínos pro vývoj dramatu, postihne souvislost mezi spol. vývojem a tematikou dramatických děl, vysvětlí specifickou vývoje české dramatiky a vyloží její postavení v kontextu dramatiky světové	Drama a divadlo ve 2. pol. 20.stol. -světové drama -české drama	VMGS – Žijeme v Evropě (významní Evropané) MKV-Základní problémy sociokulturních rozdílů (multikulturalita v umění 20.stol.) MV- Účinky mediální produkce a vliv médií (vliv médií na uspořádání každodenního života, vlivy na společenskou a jazykovou kulturu)	Divadelní představení nebo filmová adaptace, muzikál Práce s textem
Rozliší a specifikuje různé vyprávěcí postupy, vysvětlí, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí, seznámí se s žánry založenými na mezitextovém	Próza ve 2.pol. 20.stol. -světová próza -česká próza	OSV – Morálka všedního dne (morální jednání v praktických situacích všedního dne, osobní angažovanost ve společenských otázkách)	Vlastní četba Získávání odborných informací, jejich třídění a vyhodnocování D – vývoj v ČR po r.1948

<p>navazování, identifikuje intertextovost a objasní její funkci a účinek na čtenáře, vystihne podstatné rysy české liter. v tomto období v souvislosti se spol.-polit. situací, seznámí se s tematikou a výrazovým přínosem velkých autorských osobností české i světové literatury, při interpretaci liter. děl využívá vlastní čtenářské zkušenosti</p>			
<p>Na konkrétních ukázkách dokumentuje proměnu poezie a jejích vyjadřovacích prostředků, grafické a zvukové prostředky poezie, rozliší texty literatury vážné, středního proudu a literárního braku, svůj názor zdůvodní, vysvětlí motivaci různých interpretací textu a porovná je</p>	<p>Poezie ve 2.pol. 20.stol. -světová poezie -česká poezie</p>	<p>OSV – Sociální komunikace (vnímající komunikace, tvořivá komunikace)</p>	<p>EVH-zpívaná poezie, písničkáři</p>

7.1.2 Literárně-jazykový seminář – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**

Vyučovací předmět: **Literárně-jazykový seminář**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Literárně-jazykový seminář je zařazen do vyučovacího plánu oktávy v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Do značné míry koresponduje s předmětem Český jazyk a literatura, neboť vychází z jeho jednotlivých témat, která doplňuje a rozvíjí. Nabízí studentům bližší kontakt s probíranými okruhy z jazyka a literatury. Vede studenty k získávání vlastních čtenářských zážitků, k samostatnému vyhledávání informací z odborné i umělecké literatury, k formování uměleckého cítění a vkusu, k utváření všeobecného kulturního rozhledu. Přitom klade důraz na kultivovaný, jazykově vyzrálý způsob prezentace poznatků, názorů, postojů, postřehů z oblasti kulturního a literárního života.

Těžiště práce v tomto předmětu tkví v práci s texty, v hledání a nacházení souvislostí s dobovými skutečnostmi. Proto je zvláštní důraz kladen na seminární práci, její prezentaci a obhajobu. Na počátku práce v semináři zadává vyučující individuálně jednotlivým studentům témata jejich seminárních prací. K nim patří seznámení se s zadaným literárním dílem, seznámení se s osobností autora textu, s kontextem dobových, společenských, kulturních souvislostí, zpracování seminární práce, její prezentace před třídním kolektivem. Součástí práce mají být i dobové literární kritiky, ukázky textu, rozbor jazyka daného literárního díla, případně ukázky z filmových, dramatických, muzikálových adaptací díla atd. Samozřejmou součástí je i formulace vlastních názorů studenta na danou problematiku.

V semináři studenti získávají informace o aktuálním kulturním dění. Společně navštěvují výstavy, literární besedy, divadelní a filmová představení. O jednotlivých akcích diskutují, zpracovávají navazující úkoly jako kritiky, recenze, fejetony atd. Přitom vyučující dbá na to, aby se předmět stal prostorem pro kultivaci jazykových projevů studentů v mluvené i psané podobě. Formu projevů studentů průběžně hodnotí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Literárně-jazykový seminář

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 2 VH

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmět. vztahy, poznámky
<p>V obecné rovině se seznámí se základními tezemi obecné jazykovědy.</p> <p>Na základě srovnávání vymezí genetickou a typologickou příbuznost jazyků.</p> <p>V praxi aplikuje zásady jazykové kultury.</p> <p>Seznámí se s tezemi významných světových i českých lingvistů</p>	<p>Obecná jazykověda:</p> <ul style="list-style-type: none"> -úvod do obecné jazykovědy - osobnost F. de Saussure -mluvnická typologie jazyků -jazyková kultura - Pražský lingvistický kroužek, Jan Mukařovský 		Odborné publikace
<p>Seznámí se tzv. vnějším vývojem jazyka, postihne základní tendence hláskoslovného, tvaroslovného a skladebního vývoje českého jazyka.</p>	<p>Historický vývoj češtiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kořeny historického vývoje -vývoj hláskosloví -vývoj mluvnice 	VMGS-Žijeme v Evropě (historický vývoj českého národa v evropském kontextu)	D – cyrilometodějská mise, středověk v českých zemích, husitství, humanismus, baroko, NO
<p>Vysvětlí pojetí valenční syntaxe, uvede rozdíly s klasickou syntaxí.</p>	Valenční syntax		
<p>Analyzuje texty uměleckého stylu.</p> <p>V řečnickém stylu se seznámí s hlavními útvary a soustředí se na analýzu textů.</p> <p>Připraví a přednese projev, v němž využije základní principy rétoriky.</p> <p>V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a vhodně využívá zvukové prostředky řeči,</p>	<p>Umělecký styl</p> <p>Řečnický styl</p> <p>Esejistický styl</p> <p>-esej jako stylistický útvar</p>	OSV – sociální komunikace (verbální a neverbální komunikace, pozitivní komunikace, přesná komunikace, tvořivá komunikace)	

<p>vhodně užívá i nonverbálních prostředků. Specifikuje charakter eseje a analyzuje jeho ukázky. Postihne, jak literatura reflektuje některé problémy současného světa a jejich dopady na společnost či jedince Samostatně interpretuje texty Posoudí přiměřenost jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci Využívá aktuálních informací k analýze literárního díla – získané informace kriticky třídí a vyhodnocuje Samostatně interpretuje literární díla – vysvětlí specifičnost jednotlivých oblastí českého kulturního života a vyloží jejich postavení v kontextu světovém</p>	<p>Vybrané kapitoly z dějin světové a české literatury Významné osobnosti světové a české literatury Nositelé významných literárních cen (Nobelova cen, Magnesia Litera)</p>		
<p>Získává aktuální informace z médií a odborných zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje Aktivně se účastní diskuse, vysvětlí svůj postoj, vhodně argumentuje</p>	<p>Knihovny Časopisy</p>		

7.1.3. Současná prozaická a dramatická tvorba – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**

Vyučovací předmět: **Současná prozaická a dramatická tvorba**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět/seminář Současná prozaická a dramatická tvorba navazuje na probíraná témata v povinném předmětu Česká a světová literatura, přičemž rozšiřuje tematický blok literatury 21. století. Náplní předmětu je především zaměření na českou porevoluční literární tvorbu, na vývoj literárního světa v naší zemi od 90. let 20. století po současnost. Součástí vyučovacích hodin je literárně historický kontext, vzhled do autorských stylů vybraných prozaiků/dramatiků, absolvování autorských čtení, literární rozborů textů, ale i základní průprava mluveného projevu a rétoriky.

Cílem výuky je především představení současné literární produkce, na niž v běžných hodinách literatury nezbývá čas, dále seznámení se soudobými prozaiky, jakožto i autory moderních dramát, scénářů či poezie, prohloubení teoretických i praktických znalostí z hodiny české literatury či propojení souvislostí porevolučního vývoje v České republice s vývojem kulturním, konkrétněji literárním.

Výstupy vyučovaného předmětu zahrnují vypracování seminární práce na předem stanovené téma ze současné literatury v prvním pololetí a vypracování dvou literárních rozborů a jednoho mluvního cvičení v pololetím druhém.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Současná prozaická a dramatická tvorba

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Orientuje se historických souvislostech Pojmenuje konkrétní události, jež ovlivnily vývoj české literatury 21.století Vysvětlí pojmy brak, postmoderna, autenticitní a imaginativní literární tendence, mimetický proud Analyzuje skrze texty zaměření soudobých literárních časopisů a porovnává s komerčními recenzemi Orientuje se v literárních a jiných kulturních oceněních Rozlišuje v kontextu estetické funkce mezi marketingem knižních domů a uměleckou úrovní literárních děl</p>	<p>Český literární vývoj od 2. poloviny 20. století po 20. léta 21. století</p> <p>Literární život</p> <p>Literární produkce</p> <p>Knižní trh, práce nakladatelství a knižních domů</p>	<p>Mediální výchova: Vliv médií na knižní trh</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Kultura kolem nás</p>	<p>ČSL, D, ZSV</p>
<p>Pojmenuje hlavní rysy české soudobé literatury Pomocí rozborů textů rozliší jednotlivé autorské styly vybraných prozaiků/prozaiček Orientuje se v tematicce, jež využívají vybraní prozaici/prozaičky Vytvoří vlastní recenzi na jedno z děl vybraných prozaiků/prozaiček Na základě komparace pojmenuje hlavní úskalí adaptací literárních děl</p>	<p>Vybraní čeští prozaici přelomu 20. a 21. století: M. Viewegh P. Šabach K. Legátová A. Mornštajnová K. Lednická K. Tučková P. Hartl</p>	<p>Mediální výchova: Vliv médií na knižní trh</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Kultura kolem nás</p>	<p>ČSL, ČJJK, D, ZSV</p>
<p>Pomocí rozborů textů rozliší jednotlivé</p>	<p>Specifika soudobé české literatury pro</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p>	<p>ČSL, ČJJK, D, ZSV</p>

<p>autorské styly vybraných prozaiků/prozaiček Orientuje se v tematice, jež využívají vybraní prozaici/prozaičky Dokáže analyzovat modelového čtenáře vč. Věkové kategorie vybraných děl ze soudobé literatury pro děti a mládež Analyzuje vybrané ukázky z hlediska tematiky a způsobu zpracování Vysvětlí pojmy: autorská kniha, dobrodružná literatura, tematika holocaustu, osoba se znevýhodněním</p>	<p>děti a mládež Vybraní autoři LPDM: P. Procházková I. Březinová V. Matocha P. Tichý</p>	<p>Kultura kolem nás Inkluze a přijetí odlišností Multikulturní výchova</p>	
<p>Analyzuje jazykové projevy veřejně známých osobností na podkladech rétorických základů Porovná funkci a vznik jazykového projevu pro jevištní přednes a pro veřejný přednes Prakticky se zapojí do dechových a artikulačních cvičení Pojmenuje rysy správného veřejného mluveného projevu Vytvoří a přednese vlastní mluvní projev dle kritérií na vybrané téma</p>	<p>Základy rétoriky a mluveného projevu Praktický nácvik, dechová a artikulační cvičení Forma mluveného projevu Funkce hlasu a jejich významy v komunikační situaci</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova: Funkce mluveného projevu v masových médiích</p>	<p>ČSL, ČJJK, ZSV</p>

7.2 Anglický jazyk

7.2.1 Anglický jazyk – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Cizí jazyk**

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka anglického jazyka má za cíl, aby studenti dosáhli minimální jazykové úrovně B2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, přičemž ale nemálo z nich dosahuje úrovně C1, v některých případech i C2. Jedním z prostředků je navýšená hodinová dotace a s tím související rozdělení předmětu do čtyř částí, v jejichž rámci mohou studenti rozvíjet všechny jazykové kompetence. Pro vyšší gymnázium je to gramatika, příprava k mezinárodním zkouškám, konverzace a reálie anglicky mluvících zemí. Hodinová dotace jednotlivých předmětů napříč ročníky je představena v následující tabulce:

Předmět	Kvinta	Sexta	Septima	Oktáva
AJ – G	2	2	2	2
AJ – JZ	2	2	2	-
AJ – K	1	1	-	-
AJ – REA	2	2	2	2

AJ – G = gramatika, AJ – JZ = jazyková zkouška, AJ – K = konverzace, AJ – ČG = čtenářská gramotnost, AJ – REA = reálie anglicky mluvících zemí

Mezi cíle výuky patří rozvoj nejen kompetence komunikativní, ale také kompetence občanské, sociální a kompetence k řešení problému. K jejich prohlubování a zdokonalování dochází napříč všemi předměty v rámci výuky anglického jazyka, kdy smyslem není jen mechanické osvojování si nového učiva, ale zejména jeho reálné využití v komunikaci. Jelikož hodiny konverzace a reálií jsou vedeny rodilými mluvčími, studenti tak mají možnost poznávat nejen různé varianty anglického jazyka, ale zejména jiné kultury a jiné společenské normy. To vše jim posléze napomáhá k lepšímu chápání cizích kultur a orientaci v současné multikulturní společnosti.

Organizace výuky

Studenti jsou pro výuku anglického jazyka rozděleni do jazykových skupin dle jejich úrovně. Nově nastoupivší studenti vždy podstupují na začátku studia rozřazovací test, jehož skóre spolu s výsledky přijímací zkoušky z anglického jazyka určí jejich zařazení do konkrétní jazykové skupiny. Vysoká úroveň studentů také ovlivňuje tempo práce v jazykové skupině, tudíž již v sextě lze v některých jazykových skupinách začít s přípravou na úroveň C1.

Podobně je nutné uzpůsobit tempo výuky a výběr studijních materiálů pro nové studenty šestiletého a čtyřletého studia, kteří přicházejí ze základních škol s odlišnou hodinovou dotací anglického jazyka a tudíž nedosahují takové jazykové úrovně jako stávající studenti. Očekávané výstupy a učivo jsou tedy v těchto případech odlišné.

Charakteristika jednotlivých částí předmětu anglický jazyk

Gramatika

Výuka tohoto předmětu je založena na práci s učebnicemi řady Maturita Solutions. Studenti začínají na úrovni Pre-Intermediate (A2), přičemž všichni by měli dospět na úroveň B2, které odpovídá Upper-Intermediate úroveň této učebnice. V některých jazykových skupinách se dále pracuje i s úrovní Advanced, což odpovídá úrovni C1. Tyto učebnice připravují studenty k úspěšnému složení zkoušek, neboť se zaměřují na rozvoj všech jazykových dovedností (vocabulary, grammar, reading, listening a writing). Vyučující dále využívají doplňkové materiály a zařazují do výuky aktivity vztahující se k probíranému učivu.

Příprava k jazykovým zkouškám

Na vyšším gymnáziu (pro úroveň B2 a vyšší) se používají učebnice řady Objective, které jsou cíleně zaměřeny na osvojení si všech potřebných jazykových dovedností pro úspěšné složení daných zkoušek. I na těchto úrovních jsou využívány také testové učebnice řady Trainer obsahující šest cvičných testů.

Vyučující v průběhu přípravy využívají další autentické vzorové testy, neboť je zásadní, aby studenti byli obeznámeni s formátem jazykových zkoušek a typem jednotlivých úloh.

Konverzace

Cílem těchto hodin, které jsou vedeny rodilými mluvčími, je co nejvíce rozvinout komunikativní kompetence žáků, využívat a upevňovat probíranou slovní zásobu i mluvnické jevy a vést žáky k tomu být schopni autentického mluveného projevu. V rámci výuky používají vyučující materiály vztahující se k probíraným tématům (prezentace, pracovní listy, videa, poslechové nahrávky, autentické materiály z médií, literární ukázky apod.). Vyučující využívají různé formy práce, např. párovou, skupinovou, a podporují studenty k neustálému používání anglického jazyka během komunikace v hodině. Studenti se učí zapojovat do diskuse, obhajovat své argumenty, připravovat prezentace a vést dialog.

Reálie anglicky mluvících zemí

Tento předmět je vyučován v rámci výuky anglického jazyka na vyšším gymnáziu a ve všech ročnících má stejnou hodinovou dotaci. Učivo je rozloženo do jednotlivých ročníků takovým způsobem, aby byly pokryty všechny tematické celky (historie, geografie, kultura, literatura aj.) a studenti tak měli možnost seznámit se a prohloubit si znalosti o rozličných aspektech anglicky mluvících zemí (UK, USA, Irsko, Kanada, Austrálie a Nový Zéland). Rodilí

mluvčí, kteří výhradně učí tento předmět, využívají bohatou škálu studijních materiálů (pracovní listy, prezentace, poslechové nahrávky, videa, beletrii i literaturu faktu, divadelní či filmová zpracování literárních děl aj.) Jazyk je v tomto předmětu využíván již především jako nástroj a prostředek komunikace, přičemž studenti si ve velké míře zdokonalují své produktivní jazykové dovednosti jak v mluveném, tak psaném projevu. Konkrétní způsoby zahrnují psaní esejů na dané téma, interpretaci děl, tvoření prezentací a projektů, stejně jako zapojování se do diskusí na určité téma. Jsou zároveň vedeni k individuálnímu i skupinovému stylu práce.

Do předmětu jsou integrovány následující tematické okruhy těchto průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj – zejména okruhy Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita

Sociální rozvoj – zejména okruhy Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

Tyto tematické okruhy jsou zařazovány průběžně ve všech ročnících – skupinová a individuální práce, spolupráce, komunikace, diskuse k nejrůznějším tématům, argumentace pro a proti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zařazovány průběžně ve všech ročnících s postupným stupňováním náročnosti s ohledem na rozvíjející se jazykové schopnosti dětí. Jde především

o seznamování se s reáliemi anglicky mluvících zemí, s kulturou, historií i zajímavostmi jednotlivých zemí. Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech velmi příhodně rozvíjí také celoškolní jednodenní projekt Evropský den jazyků i poznávací zájezdy nejen do Velké Británie.

Multikulturní výchova

Kulturní diference, Etnický původ, Lidské vztahy, Multikulturalita

Také tyto tematické okruhy jsou zařazeny průběžně ve všech ročnících – seznamování s reáliemi anglicky mluvících zemí – kultura, historie, zajímavosti, porovnávání různých kultur, prohlubování porozumění pro odlišnosti, témata Global Village (sekunda, tercie), Changes (kvarta), USA – the Melting Pot (kvarta), celoškolní jednodenní projekt Evropský den jazyků, poznávací zájezdy do Velké Británie.

Environmentální výchova

Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí.

Na různé úrovni obtížnosti se témata těchto okruhů objevují ve všech ročnících nižšího stupně gymnázia.

Prima – zejména zdravý životní styl, výživa, počasí.

Sekunda – životní prostředí (deštné pralesy), počasí, podnebí, živelní pohromy, zásahy člověka do přírody.

Tercie, kvarta – počasí, podnebí, vliv člověka na životní prostředí, ochrana životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Při zpracovávání úkolů mají žáci prostor pro uplatnění vlastních postupů práce a metod řešení problémů. Při projektové práci zpracovávají referáty, zprávy, plakáty, dotazníky, svoji práci prezentují před spolužáky. Žáci se učí pracovat se slovníky, příručkami, při práci využívají internet.

Kompetence k řešení problémů

Žáci řeší autentické situace obsahující problémy běžného života, v náročnějších úkolech uplatňují znalosti z jiných předmětů, při práci s textem a při poslechu odvozují význam neznámých výrazů z kontextu.

Kompetence komunikativní

Komunikace tvoří podstatnou složku jazykové výuky, žáci komunikují ve dvojicích nebo ve skupinách při nácviu konkrétních komunikačních situací. Učí se prezentovat výsledky své práce před spolužáky, argumentovat, obhájit svůj názor, uznat správnost jiného názoru. Mimořádnou příležitostí pro komunikaci s rodilými mluvčími je pobyt v rodinách na zájezdech do Británie.

Kompetence sociální a personální i pracovní

Žáci rozvíjejí tuto kompetenci při práci ve dvojici a ve skupině, při práci na celoškolních akcích a projektech, při hrách a soutěžích zařazovaných do výuky. Učí se argumentovat, uplatňovat své stanovisko, akceptovat stanovisko druhých.

Kompetence občanské

Při osvojování cizího jazyka se žáci setkávají s různými způsoby života, zvyky a obyčeji, porovnávají je, seznamují se s demokratickými principy občanského života. Zaujímají stanoviska a názory ke společenským, kulturním, geografickým a ekologickým odlišnostem. Při poznávacích nebo jazykových pobytech mají mimořádnou příležitost konfrontovat své zkušenosti se životem, zvyky a hodnotami jiné země.

Kompetence k podnikavosti

Přistupuje cílevědomě a zodpovědně ke studiu cizího jazyka s ohledem na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření. Uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, uvědomuje si význam a důležitost znalosti cizího jazyka v dnešním světě. Usiluje o dosažení stanoveného cíle, je motivován k jeho dosažení. Cílem je znalost jazyka na odpovídající úrovni doložená složením jazykové zkoušky na úrovni B2, C1, C2 SERR.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Anglický jazyk – gramatika

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí delším promluvám a přednáškám - Dokáže sledovat i složitou výměnu názorů v případě známých témat - Rozumí většině zpráv v médiích týkajících se aktuálních témat - Rozumí článkům a zprávám zabývajících se současnými problémy <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně a vyjadřovat se k široké škále témat jemu blízkým - Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory - Umí vysvětlit své stanovisko - Umí popsat fotografii - Umí napsat srozumitelné podrobné texty - Umí předat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor - Umí napsat formální dopis - Umí podat stížnost <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje správně na pokyny vyučujícího 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přítomný čas prostý a průběhový - Minulý čas prostý a průběhový - Předminulý čas prostý a průběhový - Vazba <i>used to</i> pro vyjádření minulosti - Budoucí čas - Předbudoucí čas - Vedlejší časové věty - Modální slovesa ve všech časech - Infinitiv a gerundium - Porovnání <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přátelství - Přídavná jména pro popis vlastností - Popis pocitů - Prázdniny, dovolená a cestování <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popis fotografie - Prezentace na dané téma - Rozhovor/pohovor - Vedená diskuse <p>Psaný projev</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu - Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci - Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci - Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaném i mluveném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - Formální dopis - Esej - Příspěvek na internetu - Stížnost <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozličné typy úloh - porozumění textu 		<p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p> <p>Třídní projekty na probíraná témata.</p>
--	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Anglický jazyk – gramatika**Ročník: sexta****Hodinová dotace: 2 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí delším promluvám a přednáškám - Dokáže sledovat i složitou výměnu názorů v případě známých témat - Rozumí většině zpráv v médiích týkajících se aktuálních témat - Rozumí článkům a zprávám zabývajících se současnými problémy <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně a vyjadřovat se k široké škále témat jemu blízkým - Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory - Umí vysvětlit své stanovisko - Umí popsat fotografii - Umí napsat srozumitelné podrobné texty - Umí předat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor - Umí napsat formální dopis - Umí vyjádřit svůj názor prostřednictvím eseje - Umí napsat článek <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje správně na pokyny vyučujícího 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trpný rod - Druhá podmínková věta - Třetí podmínková věta - Nepřímá řeč - Vyjádření záporu - Členy a výrazy množství - Aktuální větné členění – důraz <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - verbální interakce - strava a zdraví - pravda a lež - politika a politická témata - nakupování <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popis fotografie - Vedená diskuse <p>Psaný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - Článek - Esej - Příběh - vypravování - Zpráva - Dopis do novin 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu - Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci - Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci - Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaném i mluveném projevu 	<p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozličné typy úloh - porozumění textu 		<p>Třídní projekty na probíraná témata.</p>
--	---	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Anglický jazyk – gramatika**Ročník: septima****Hodinová dotace: 2 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí dlouhým složitým textům - Dokáže rozlišovat styly psaní - Rozumí odborným článkům - Rozumí beletristickým textům <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Umí se vyjadřovat plynule a pohotově - Umí jazyk používat pružně a efektivně - Umí přesně formulovat své myšlenky a názory - Umí vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích - Umí jasně a podrobně popsat složitá témata a dále je rozvíjet - Umí se jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska - Umí psát rozličné slohové útvary a adekvátně zvolit styl textu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje správně na pokyny vyučujícího - Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu - Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci - Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přítomný čas prostý a průběhový - Minulý čas prostý a průběhový - Předpřítomný čas prostý a průběhový - Předminulý čas prostý a průběhový - Budoucí čas - Předbudoucí čas - Tázací věty - Nepřímá řeč - Podmínkové věty - Inverze - Členy - Komparativ a superlativ - Výrazy množství <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paměť - Literární formy - Přátelství a city - Aktuální témata ze světa <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popis a porovnání fotografie - Rozhovor/pohovor - Vedená diskuse <p>Psaný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recenze filmu 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v mluveném i psaném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - Esej - Návrh - Dopis editorovi <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozličné typy úloh - porozumění textu 		<p>Třídní projekty na probíraná témata.</p>
---	--	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Anglický jazyk – gramatika**Ročník: oktáva****Hodinová dotace: 2 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí dlouhým složitým textům - Dokáže rozlišovat styly psaní - Rozumí odborným článkům - Rozumí beletristickým textům <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Umí se vyjadřovat plynule a pohotově - Umí jazyk používat pružně a efektivně - Umí přesně formulovat své myšlenky a názory - Umí vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích - Umí jasně a podrobně popsat složitá témata a dále je rozvíjet - Umí se jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska - Umí psát rozličné slohové útvary a adekvátně zvolit styl textu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje správně na pokyny vyučujícího - Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu - Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci - Umí se vyjadřovat jasně, srozumitelně a přiměřeně dané situaci 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přítomný čas prostý a průběhový - Minulý čas prostý a průběhový - Předpřítomný čas prostý a průběhový - Předminulý čas prostý a průběhový - Budoucí čas - Předbudoucí čas - Modální slovesa - Trpný rod - Nepřímá řeč - Podmínkové věty - Vztažné věty - Inverze - Členy - Výrazy množství <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - customs and traditions - food and cuisina - health - learning - nature and environment - science and technology - sport - travelling and tourism - culture - interpersonal relationships - media and communication - jobs and professions 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v mluveném i psaném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - society and social issues - education - housing and living - global issues - shopping and services - fashion and clothing - free time and lifestyle - languages <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popis a porovnání fotografie - Rozhovor/pohovor - Vedená diskuse <p>Psaný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - Esej - Neformální dopis - Formální dopis - Článek - Vypravování <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozličné typy úloh - porozumění textu 		<p>Třídí projekty na probíraná témata.</p>
---	---	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Anglický jazyk – jazyková zkouška

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí delším promluvám a přednáškám - Dokáže sledovat i složitou výměnu názorů v případě známých témat - Rozumí většině zpráv v médiích týkajících se aktuálních témat - Rozumí článkům a zprávám zabývajících se současnými problémy <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně a vyjadřovat se k široké škále témat jemu blízkým - Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory - Umí vysvětlit své stanovisko - Umí popsat fotografii - Umí napsat srozumitelné podrobné texty - Umí předat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor - Umí napsat formální dopis - Umí podat stížnost <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje správně na pokyny vyučujícího - Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu - Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci 	<p>Učivo odpovídá aktuálnímu formátu zkoušky FCE v následujících částech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reading and Use of English - Writing - Listening - Speaking 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci - Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaném i mluveném projevu <p>Student je dobře obeznámen s formátem zkoušky FCE, její jednotlivé části a typy úloh. Soustavně si prohlubuje a rozšiřuje jazykové dovednosti úrovně B2 v rozsahu dané zkoušky. Ovládá praktické i technické dovednosti potřebné k úspěšnému složení zkoušky.</p>			<p>Třídní projekty na probíraná témata.</p>
---	--	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Anglický jazyk – jazyková zkouška**Ročník: sexta****Hodinová dotace: 2 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- Rozumí delším promluvám a přednáškám- Dokáže sledovat i složitou výměnu názorů v případě známých témat- Rozumí většině zpráv v médiích týkajících se aktuálních témat- Rozumí článkům a zprávám zabývajících se současnými problémy <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně a vyjadřovat se k široké škále témat jemu blízkým- Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory- Umí vysvětlit své stanovisko- Umí popsat fotografii- Umí napsat srozumitelné podrobné texty- Umí předat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor- Umí napsat formální dopis- Umí podat stížnost <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- Reaguje správně na pokyny vyučujícího- Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu	<p>Učivo odpovídá aktuálnímu formátu zkoušky FCE v následujících částech:</p> <ul style="list-style-type: none">- Reading and Use of English- Writing- Listening- Speaking	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci - Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci - Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaném i mluveném projevu <p>Student je dobře obeznámen s formátem zkoušky FCE, její jednotlivé části a typy úloh. Soustavně si prohlubuje a rozšiřuje jazykové dovednosti úrovně B2 v rozsahu dané zkoušky. Ovládá praktické i technické dovednosti potřebné k úspěšnému složení zkoušky.</p>			<p>Třídní projekty na probíraná témata.</p>
--	--	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Anglický jazyk – jazyková zkouška

Ročník: sexta 6.rok výuky

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí dlouhým složitým textům - Dokáže rozlišovat styly psaní - Rozumí odborným článkům - Rozumí beletristickým textům - Rozumí obsahu autentického ústního projevu se složitým obsahem, postihne jeho hlavní i vedlejší informace - Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly, citové zabarvení, dále názory a stanoviska mluvčích <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Umí se vyjadřovat plynule a pohotově - Umí jazyk používat pružně a efektivně - Umí přesně formulovat své myšlenky a názory - Umí vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích - Umí jasně a podrobně popsat složitá témata a dále je rozvíjet - Umí se jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska <p>Umí psát rozličné slohové útvary a adekvátně zvolit styl textu</p>	<p>Učivo odpovídá aktuálnímu formátu zkoušky CAE v následujících částech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reading and Use of English - Writing - Listening - Speaking 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p>

<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje správně na pokyny vyučujícího - Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu - Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci - Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci - Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaném i mluveném projevu <p>Student je dobře obeznámen s formátem zkoušky CAE, její jednotlivé části a typy úloh. Soustavně si prohlubuje a rozšiřuje jazykové dovednosti úrovně C1 v rozsahu dané zkoušky. Ovládá praktické i technické dovednosti potřebné k úspěšnému složení zkoušky.</p>			<p>Třídní projekty na probíraná témata.</p>
---	--	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Anglický jazyk – konverzace

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo (tematické okruhy)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí delším promluvám a přednáškám - Dokáže sledovat i složitou výměnu názorů v případě známých témat - Rozumí většině zpráv v médiích týkajících se aktuálních témat - Rozumí článkům a zprávám zabývajících se současnými problémy <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně a vyjadřovat se k široké škále témat jemu blízkým - Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory - Umí vysvětlit své stanovisko <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje správně na pokyny vyučujícího - Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu - Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci - Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Education and my school - Future career and professions - Challenges, failure and success - Environment and ekology - Global issues - Politics and international affairs - Culture - Mass media and social networking - Science and technology - Ethics and values - Další relevantní a aktuální témata 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p>

- Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaném i mluveném projevu			Třídní projekty na probíraná témata.
---	--	--	--------------------------------------

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Anglický jazyk – konverzace**Ročník: sexta****Hodinová dotace: 1 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo (tematické okruhy)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- Rozumí delším promluvám a přednáškám- Dokáže sledovat i složitou výměnu názorů v případě známých témat- Rozumí většině zpráv v médiích týkajících se aktuálních témat- Rozumí článkům a zprávám zabývajících se současnými problémy <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně a vyjadřovat se k široké škále témat jemu blízkým- Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory- Umí vysvětlit své stanovisko a projevit patřičnými výrazovými prostředky svůj souhlas, nesouhlas či preference- Správně používá bohatší slovní zásobu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- Reaguje správně na pokyny vyučujícího- Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu- Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none">- Education and my school- Future career and professions- Challenges, failure and success- Environment and ecology- Global issues- Politics and international affairs- Culture- Mass media and social networking- Science and technology- Ethics and values- Další relevantní a aktuální témata	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci - Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaném i mluveném projevu 			<p>Třídní projekty na probíraná témata.</p>
--	--	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: AJ – realie anglicky mluvících zemí

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí delším promluvám a přednáškám - Rozumí většině zpráv v médiích týkajících se aktuálních témat - Rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní i doplňující informace - Rozlišuje základní způsoby získávání historických informací - Rozlišuje typy historických pramenů a orientuje se ve způsobech jejich interpretace - Zná hlavní období a události historického vývoje Spojeného království - Orientuje se v zásadních historických obdobích vývoje Skotska, Walesu, Irska a Austrálie <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně a vyjadřovat se k široké škále témat jemu blízkým 	<ul style="list-style-type: none"> - Historiography - Myths and legends - Pre-national England and its kings - Crusades - Magna Carta - Feudalism - Black Plague - The Hundred Years War - The War of Roses - Holiday season in UK - Martin Luther and the Protestant Revolution - Guttenberg and other technological advancements - Henry VIII, Bloody Mary and Elizabeth I - Shakespeare - Civil War and Glorious Revolution - History of Scotland and Wales - Ireland – the Troubles - Industrial Revolution - The World Wars - Australia 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory - Vyjádří a obhájí své názory, rozvine myšlenky, argumentuje a diskutuje o nich - Reaguje na názory spolužáků na podněty z diskuze - Připraví a přednese souvislý projev na zadané téma <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje správně na pokyny vyučujícího - Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu - Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci - Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci - Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaném i mluveném projevu 			<p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p> <p>Třídní projekty na probíraná témata.</p>
---	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: AJ – reálie anglicky mluvících zemí

Ročník: sexta

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí delším promluvám a přednáškám - Rozumí většině zpráv v médiích týkajících se aktuálních témat - Rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní i doplňující informace - Rozlišuje základní způsoby získávání historických informací - Rozlišuje typy historických pramenů a orientuje se ve způsobech jejich interpretace - Zná hlavní období a události historického vývoje Kanady, Irska, Austrálie a Nového Zélandu - Orientuje se v zásadních historických obdobích vývoje Kanady, Irska, Austrálie a Nového Zélandu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně a vyjadřovat se k široké škále témat jemu blízkým 	<ul style="list-style-type: none"> - Kanada (historie, politické instituce, geografie, zvyky a tradice, význačné osobnosti) - Irsko (historie, politické instituce, geografie, zvyky a tradice, význačné osobnosti) - Austrálie (historie, politické instituce, geografie, zvyky a tradice, význačné osobnosti) - Nový Zéland (historie, politické instituce, geografie, zvyky a tradice, význačné osobnosti) 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory - Vyjádří a obhájí své názory, rozvine myšlenky, argumentuje a diskutuje o nich - Reaguje na názory spolužáků na podněty z diskuze - Připraví a přednese souvislý projev na zadané téma <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje správně na pokyny vyučujícího - Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu - Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci - Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci - Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaném i mluveném projevu 			<p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p> <p>Třídní projekty na probíraná témata.</p>
---	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Aj – realie anglicky mluvících zemí

Ročník: septima

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí delším promluvám a přednáškám - Rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní i doplňující informace - Čte autentické texty anglicky psané beletrie, běžně odvozuje význam neznámých slov - Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického literárního textu v angličtině - Identifikuje strukturu přečteného textu a její význam pro hlavní myšlenku díla - Orientuje se v literárně-historickém vývoji anglicky psané literatury - Zná hlavní období, literární směry a autory anglicky psané literatury <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně a vyjadřovat se k široké škále témat jemu blízkým - Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory 	<p>English literature</p> <ul style="list-style-type: none"> - Old English period, - Middle English period, - Renaissance, Neoclassical period, - Romantic period, - Victorian period, - Pre-war period, - Modernism, - Postmodernism, contemporary authors) <p>American literature</p> <ul style="list-style-type: none"> - Colonial and Early National period, - Romantic period, - Romanticism and naturalism, - Modernism, - Postmodernism, - contemporary authors <p>- Četba vybraných děl</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p> <p>Třídní projekty na probíraná témata.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Vyjádří a obhájí své názory, rozvine myšlenky, argumentuje a diskutuje - Reaguje na názory spolužáků na podněty z diskuze - Připraví a přednese souvislý projev na zadané téma - Srozumitelně formuluje svůj názor na přečtený text - Samostatně interpretuje dramatické či filmové zpracování literárních děl <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje správně na pokyny vyučujícího - Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu - Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci - Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci - Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaném i mluveném projevu 			
---	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Reálie anglicky mluvících zemí

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozumí delším promluvám a přednáškám - Rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní i doplňující informace - Rozlišuje základní způsoby získávání historických informací - Rozlišuje typy historických pramenů a orientuje se ve způsobech jejich interpretace - Zná hlavní období a události historického vývoje Spojeného království - Orientuje se v zásadních historických obdobích vývoje Skotska, Walesu a Irska - Zná hlavní období a události historického vývoje Kanady, Irska, Austrálie a Nového Zélandu - Orientuje se v zásadních historických obdobích vývoje Kanady, Irska, Austrálie a Nového Zélandu - Čte autentické texty anglicky psané beletrie, běžně odvozuje význam neznámých slov 	<ul style="list-style-type: none"> - UK (historie, kultura, geografie, literatura, společnost aj.) - USA (historie, kultura, geografie, literatura, společnost aj.) - Irsko (historie, kultura, geografie, literatura, společnost aj.) - Kanada (historie, kultura, geografie, literatura, společnost aj.) - Austrálie a Nová Zéland (historie, kultura, geografie, literatura, společnost aj.) 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického literárního textu v angličtině - Identifikuje strukturu přečteného textu a její význam pro hlavní myšlenku díla - Orientuje se v literárně-historickém vývoji anglicky psané literatury - Zná hlavní období, literární směry a autory anglicky psané literatury <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokáže se účastnit rozhovoru plynule a spontánně a vyjadřovat se k široké škále témat jemu blízkým - Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory - Vyjádří a obhájí své názory, rozvine myšlenky, argumentuje a diskutuje o nich - Reaguje na názory spolužáků na podněty z diskuze - Připraví a přednese souvislý projev na zadané téma - Srozumitelně formuluje svůj názor na přečtený text - Samostatně interpretuje dramatické či filmové zpracování literárních děl <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reaguje správně na pokyny vyučujícího 			<p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p> <p>Třídní projekty na probíraná témata.</p>
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none">- Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu- Umí používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci- Umí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci- Má rozvinuté schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaném i mluveném projevu			
---	--	--	--

7.2.2 Etické vedení (Ethical leadership) – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Seminář Ethical leadership je určen žákům oktávy v dotaci 2 hodiny týdně. Žáci se seznámí se základními etickými teoriemi a etickými principy. Ve spolupráci s učitelem budou analyzovat významné historické události z pohledu etických principů. Seznámí se také s etickými kodexy různých zaměstnání a vytvoří si vlastní etický kodex.

Žáci budou hodnoceni na základě aktivní účasti, domácí přípravy a prezentací.

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen analyzovat a diskutovat o etických principech a následně je aplikovat na řadu témat a klasických etických dilemat - rozvíjí kritické myšlení a pohled na vybrané etické problémy - využívá osvojené znalosti a dovednosti při vlastní práci na etickém kodexu, analyzuje výsledky svého učení a práce - využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými požadavky - tvořivě využívá informace z odborné literatury, internetu a dalších zdrojů a kriticky je třídí a vyhodnocují - poučeně diskutuje a debatuje o tématech v angličtině - správně a efektivně argumentuje a formuluje své názory v anglickém jazyce - rozpozná argumentační fauly a jiné způsoby nesprávné argumentace 	<p>Etické teorie a filozofie, etické principy</p> <p>Profesní etika</p> <p>Rozvíjení specifické terminologie</p> <p>Analýza historických událostí a jednotlivců z pohledu etik y</p> <p>Studium etických kodexů různých profesí a vytvoření vlastního etického kodexu</p> <p>Práce s původními texty a dokumenty</p>	<p>MV: Kritické čtení a myšlení</p> <p>OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p> <p>VDO: Svoboda jedince</p>	<p>D</p> <p>ZSV</p> <p>ČSL</p>

7.2.3 Historie světových náboženství (History of world religions) – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Seminář History of world religions je určen žákům oktávy v dotaci 2 hodiny týdně. Předmět poskytuje vhled do světových náboženství. Umožňuje žákům orientaci na současné náboženské scéně. Žák získá základní rozhled v problematice světových náboženství. V rámci studia předmětu žáci získají – základní znalosti vybraných náboženských tradic a spiritualit, dovednost vyhledávat, aktualizovat, reflektovat a interpretovat poznatky z oblasti světových náboženství a spiritualit, dovednost aplikovat etické principy a kulturní paradigmata při studiu a interpretaci poznatků z oblasti světových náboženství a spiritualit, dovednost zpracovat reflektovaná témata různými formami mediální komunikace.

Žáci budou hodnoceni na základě aktivní účasti, domácí přípravy, prezentací a esejí.

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí kritické myšlení - osvojují multidisciplinární přístup při studiu dané problematiky - poznávají a studují jiné kultury - prohlubují poznání o historii a tradicích své země i zemí světa - schopen kriticky a nezaujatě nahlížet na současné světové konflikty a události - osvojí specifickou terminologii - uvědomuje si důležitost tolerance v přístupu k jiným kulturám a náboženstvím - využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými požadavky - tvořivě využívá informace z odborné literatury, internetu a dalších zdrojů a kriticky je třídí a vyhodnocují - poučeně diskutuje a debatuje o 	<p>Historie jednotlivých světových náboženství, studium jejich tradic a proměn v čase</p> <p>Křesťanství, islám, buddhismus, hinduismus, judaismus, zoroastrismus, sikhismus a další duchovní směry</p> <p>Prolnutí s dalšími obory jako literatura, archeologie, lingvistika, teologie a kulturologie</p> <p>Vliv vědy na náboženství</p>	<p>MV: Kritické čtení a myšlení</p> <p>OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p> <p>VDO: Svoboda jedince</p> <p>VMEGS</p>	<p>D</p> <p>ZSV</p> <p>ČSL</p>

tématech v angličtině - správně a efektivně argumentuje a formuluje své názory v anglickém jazyce - rozpozná argumentační fauly a jiné způsoby nesprávné argumentace - využívá kriticky internetové zdroje			
--	--	--	--

7.2.4 Vybraná historická témata (Special topics in history) – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Seminář **Special topics in history** je určen žákům oktávy v dotaci 2 hodiny týdně. Žáci se důkladně seznámí s dějinami vzniku Spojených států amerických s důrazem na studium zakládajících dokumentů. Podrobně se seznámí s americkou ústavou (Constitution of the United States of America) a Listinou práv (Bill of Rights). Žáci budou hodnoceni na základě aktivní účasti, domácí přípravy, prezentací a esejí.

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí kritické myšlení - pracuje s historickými dokumenty - využívá odbornou terminologii - osvojuje si dovednosti, které může využít při konverzaci či debatě týkající se mnoha témat ze současného světa - efektivně komunikovat a řešit problémy - prohlubují svou vlastní národnostní a občanskou identitu - využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými požadavky - tvořivě využívá informace z odborné literatury, internetu a dalších zdrojů a kriticky je třídí a vyhodnocují - poučeně diskutuje a debatuje o tématech v angličtině - správně a efektivně argumentuje a formuluje své názory v AJ 	<p>Dějiny vzniku Spojených států amerických s důrazem na zakládající dokumenty a ideály</p> <p>Studium americké ústavy a Listiny práv, jejich vývoje a vlivu na další významné dokumenty</p> <p>Studium a vedení diskuse o právním a sociálním významu těchto dokumentů</p>	<p>MV: Kritické čtení a myšlení</p> <p>OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p> <p>VDO: Svoboda jedince</p> <p>VMEGS</p>	<p>D</p> <p>ZSV</p> <p>ČSL</p>

7.3 Německý jazyk

7.3.1 Německý jazyk – čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Další cizí jazyk**

Vyučovací předmět: **Německý jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předměty Německý jazyk, Francouzský jazyk, Španělský jazyk vycházejí ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk podle RVP G.

Další cizí jazyk se vyučuje na vyšším stupni osmiletého a čtyřletého gymnázia v kvintě, sextě, septimě a oktávě s výukovou dotací 3-4 hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupinách tvořených 10–15 žáky a jejím prvořadým cílem je osvojování řečových dovedností. Ve výuce se rozvíjejí jednak řečové dovednosti receptivní, které zahrnují poslech s porozuměním, kdy se student učí porozumět cizojazyčnému projevu učitele a jednoduchým dialogům rodilých mluvčích, a dále porozumění textu psanému. V návaznosti na receptivní řečové dovednosti jsou rozvíjeny řečové dovednosti produktivní, rovněž v oblasti písemného a ústního vyjadřování.

Výuka probíhá podle vhodně zvolené učebnice, která vychází z Evropského referenčního rámce pro výuku cizích jazyků a která žákům umožňuje dosáhnout v sextě jazykové úrovně A1 a v oktávě A2. Pokud žáci nastupují na čtyřleté studium již s úrovní A1, mohou pokračovat v pokročilé skupině. V sextě potom dosahují úrovně A2 a v oktávě B1 (ŠVP G – šestileté a osmileté studium). Zároveň jsou žáci připravováni k mezinárodní zkoušce (A2/B1). Německý jazyk je vyučován dle učebnice Super 1 a Super 2, popř. Super 3.

Výuka podle učebnice je doplňována dalšími vhodnými učebními materiály, účastí v soutěžích, zapojením žáků do jednoduchých mezinárodních projektů prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, četbou časopisů, poznávacími zájezdy do německy hovořících zemí, návštěvami Goethe Institutu, výstav, divadelních představení apod.

Do předmětu jsou integrovány dílčí části tematických okruhů průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel ponechává žákům prostor pro samostatnou práci, kdy žáci analyzují a interpretují texty po stránce obsahové (vyhledávání slovní zásoby) a jazykové (doplňování gramatických pravidel), v rámci efektivního učení vytvářejí asociogramy a pojmové mapy (slovní zásoba a frazeologismy), k nabízeným tématům a situacím připravují podklady pro jednoduché dialogy, popis, vyprávění, scénky apod. Učí se vyhledávat potřebné informace v jazykových příručkách a na internetu. Učitel motivuje žáky prostřednictvím zajímavých cizojazyčných textů k vytváření čtenářské gramotnosti

i v cizím jazyce a k informativnímu pochopení i náročnějších cizojazyčných textů. Žáci se učí orientovat i v širší nabídce informačních zdrojů a na podnět učitele si také sami obstarávají některé učební materiály (texty, písničky, plakáty apod.).

Kompetence k řešení problémů

Neustálou konfrontací s poslechovými a písemnými texty, kterým ne vždy zcela rozumí, je žák nucen z těchto textů získávat vybrané informace a s těmito nekompletními informacemi pracovat, hledat smysl a souvislosti mezi nimi a následně je zpracovávat ve formě jednoduchého písemného projevu či jednoduché ústní prezentace tématu, který s promluvou souvisí. K tomuto účelu se ve výuce praktikují tzv. globální poslech a čtení, kdy má student jen odhadnout nejdůležitější smysl celé výpovědi, a poslech a čtení selektivní, kdy je student cíleně veden k porozumění určitých informací.

Učitel ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žák může běžně setkat v každodenním životě a které musí také řešit (např. nákup, objednávka v restauraci, vyplnění dotazníku, reakce na otázky ke své osobě a rodině, porozumění jízdnímu řádu apod.).

Kompetence komunikativní

Komunikace je základní společenskou funkcí každého jazyka, a tak je osvojení této kompetence již implicitně obsaženo v samotném předmětu. Žák je během výuky veden k rozvíjení receptivních a produktivních dovedností a schopností, které mu umožní vyjadřovat jeho postoje, pocity, vztahy, přání, nálady apod. i v cizím jazyce.

Kromě této přirozené schopnosti a dovednosti dorozumět se v německém, francouzském i ve španělském jazyce si žák vytváří v tomto předmětu takovou komunikativní kompetenci, která mu umožní porozumět postojům a názorům nejen rodilých mluvčích, ale zároveň mu umožňuje využívat cizího jazyka jako jazyka širší komunikace s těmi mluvčími, pro které představuje německý, francouzský, španělský jazyk rovněž jazyk cizí. A právě tento aspekt komunikativní kompetence je během výuky posilován zapojováním žáků do mezinárodních projektů, kdy žáci mají možnost si s žáky vybrané partnerské školy vyměňovat zkušenosti o vybraných tématech, mají možnost „komunikovat“ se svými vrstevníky. Žáci jsou tak v rámci interkulturního učení vedeni i k interkulturní komunikaci, jejíž nezanedbatelnou součástí je rovněž postupné osvojování neverbální komunikace, často odlišné od našeho jazykového prostředí.

Kompetence sociální a personální

Formování této kompetence má u žáků posílit ty schopnosti, postoje a hodnoty, které mu pomohou etablovat se nejdříve v třídním kolektivu a později ve společnosti vůbec. Proto si žák tyto dovednosti a schopnosti osvojuje i během výuky jazyka formou nejrůznějších skupinových prací a her, soutěží, projektového vyučování, prezentací a s nimi spojenou argumentací apod.

Žák využívá samozřejmě jen osvojené jazykové prostředky, které vycházejí z probraných tematických celků a situací.

Kompetence občanské

Občanské postoje a hodnoty jsou v předmětu rozvíjeny v rámci nejrůznějších činností (četba, videonahrávky, poslech atd.), které vedou žáka k seznamování se se sociokulturním a geografickým prostředím v zemích DACH (Německo, Rakousko, Švýcarsko). Tyto poznatky žáci následně konfrontují a srovnávají s obdobnými situacemi v naší zemi. Své názory, postřehy a postoje vyjadřují formou krátkých písemných sdělení, dopisů, pohlednic, simulovanými konverzačními situacemi apod. Tyto činnosti žákovi také umožňují uvědomit si a osvojit si význam mezinárodních slov.

Kompetence k podnikavosti

Během jednotlivých pracovních činností si žáci vytvářejí pocit vlastní zodpovědnosti např. při projektové výuce, kde se učí dodržovat a plnit dílčí úkoly, které jim jsou svěřené. Přistupuje cílevědomě a zodpovědně ke studiu cizího jazyka s ohledem na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření. Uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, uvědomuje si význam a důležitost znalosti cizího jazyka v dnešním světě. Usiluje o dosažení stanoveného cíle, je motivován k jeho dosažení. Cílem je znalost jazyka na odpovídající úrovni doložená složením jazykové zkoušky na úrovni B1 nebo B2 SERR.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Německý jazyk

Ročník: kvinta – 1. rok výuky – čtyřleté studium

Hodinová dotace: 3 hod. týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduchý autentický text a texty v učebnici - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - při četbě se snaží přiblížit co nejvíce správné výslovnosti - v textu najde požadované informace, rozumí známým slovům a jednoduchým větám - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým textům, kde najde požadované informace, případně odpoví na otázky k textu - používá slovník v učebnici, kde hledá neznámé výrazy - začíná rozumět pokynům učitele - rozumí jednoduché promluvě a konverzaci i poslechovým nahrávkám - rozumí známým každodenně používaným výrazům a základním frazeologickým obrátům 	<p>zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická a poslechová cvičení, nácvik výslovnosti (přízvuk, intonace celé věty) - nácvik správné výslovnosti jednotlivých souhlásek a samohlásek prostřednictvím poslechu a opakováním mluveného textu dlouhé a krátké samohlásky kombinace písmen <i>ei, ie, eu, chs, sch, tsch</i> výslovnost <i>v, w, s, z</i> zdvojené souhlásky nepřízvučné <i>-er</i> výslovnost <i>ä, ö, ü</i> <p>slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy - internacionalismy <p>morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování pravidelných a vybraných nepravidelných sloves v přítomnosti - časování sloves „sein a haben“ v přítomnosti - časové údaje <i>am+dny, im+měsíce/roční období</i> - imperativ 	<p>„Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Evropa a svět nás zajímá b) Objevujeme Evropu a svět 	<p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech v zemích DACH. Možno propojit s předměty zeměpis a Ov. Průběžně jsou žáci seznamováni s reáliemi německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod. Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „on-line“. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům. Studenti se začínají zapojovat do jednoduchých mezinárodních projektů a vyměňují si informace se studenty partnerských škol. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdni řády apod.) pro nácvik znalostí na všech jazykových úrovních a</p>

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduchá písemná sdělení, napíše jednoduchý e-mail - počítá do 1000 - představí sebe a svou rodinu, přátele, zeptá se na jméno, národnost, zemi, odkud kdo pochází a sám dokáže na podobné otázky také odpovědět - zná abecedu a dokáže hláskovat jména apod. - pozdraví, rozloučí se, mluví o tom, jak se má - vyjadřuje základní vztahy existencionální (kdo jsem), prostorové (kde jsem), časové (kdy), kvalitativní i kvantitativní - reaguje, když nerozumí - vyjadřuje záliby, mluví o svých koníčcích - dokáže si objednat např. v kavárně, vyjádří cenu a umí se na ni zeptat - napíše jednoduchý email/dopis kamarádovi včetně pozdravu a rozloučení - dokáže se zeptat na základní věci okolo něj - něco navrhne - aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace, zná základní zdvořilostní fráze, používá je a vhodně na ně reaguje, když je slyší, dokáže poděkovat, omluvit se, o něco požádat apod. - vyžádá si jednoduché informace, vyjádří svůj postoj, názor na určitou věc 	<ul style="list-style-type: none"> - člen určitý/neurčitý/záporné zájmeno „kein“ a jejich skloňování v 1. a 4. pádě - osobní a přivlastňovací zájmena v 1. pádě - příslovce gern - předložka in, nach, aus + státy - slovesa se 4. pádem - vybraná modální slovesa v přítentu (möchten, können) - sloveso wissen v přítentu - časové údaje (wann, um wie viel... um, am, von – bis) <p>syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořádek slov ve větě hlavní - věta oznamovací a tázací (slovosled, tázací zájmena/příslovce wer, wie, was, wo, woher - spojka und, aber, oder <p>komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech - hra rolí - nácvik komunikačních prostředků k vyjadřování otázek, vztahů, k získávání informací apod. - nácvik jednoduchých dialogů, zdvořilostních obrátů, pozdravů apod. <p>tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - němčina je lehká (seznámení s nj) - jídlo, nápoje /restaurace - koníčky, volnočasové aktivity - škola a předměty 		<p>student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti. Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do zemí DACH.</p> <p>Výuka je ožívána různými hrami, dramatizacemi, pantomimami, které studenty vedou k nenásilnému osvojování učiva na všech jazykových úrovních.</p> <p>Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.daf-in.de, https://www.schubert-verlag.de/, www.dw.com, videa na www.youtube.com apod.)</p>

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> - roční období, měsíce, dny - rodina, kamarádi - oblečení, barvy - seznamování se se zeměmi DACH 		

Německý jazyk

Ročník: sexta – 2. rok výuky – čtyřleté studium

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2VH týdně konverzace, certifikát

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>receptivní řečové dovednost</p> <ul style="list-style-type: none">- čte srozumitelně a se správnou artikulací jednoduchý text a snaží se co nejvíce přiblížit správné výslovnosti- rozumí jednoduché a zřetelně artikulované promluvě a konverzaci i poslechovým nahrávkám na známé téma a dialogům týkajících se probíraného tématu- zhruba rozumí běžně užívaným výrazům a základním frazeologickým obrátům- rozumí pokynům učitele a vhodně na ně reaguje- rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým textům, kde najde požadované informace, případně odpoví na otázky k textu- používá dvojjazýčný slovník a slovník v učebnici, kde hledá neznámé výrazy a obraty <p>produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- sestaví gramaticky správně jednoduché věty v písemném a ústním projevu- používá jednoduché výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci- představí sebe a lidi ze svého okolí, klade jednoduché otázky týkající se informací	<p>zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none">- poslechová cvičení a nácvik výslovnosti (přízvuk, intonace celé věty)- nácvik správné výslovnosti jednotlivých souhlásek a samohlásek prostřednictvím poslechu a opakováním mluveného texturáz, přízvukdvojhlasý ei, ai, eu, äu, aupřízvučná a nepřízvučná samohláska esouhláska rnosovky nk, ngztráta znělosti na konci slov a slabiky (b, d, g > p, t, k)hláska ch (Ich-Laut, Ach-Laut)samohlásky e, ö <p>slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy, vhodné použití slov v určitém kontextu (synonyma a antonyma)- internacionalismy <p>morfologie</p> <ul style="list-style-type: none">- dativ a akuzativ v sg./pl. (podst. jm., členy, záporné zájmeno „kein“, osobní	<p>„Multikulturní výchova“ Multikulturalita</p> <p>„Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“</p> <p>a) Evropa a svět nás zajímá b) Objevujeme Evropu a svět</p>	<p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech v zemích DACH. Možno propojit s předměty zeměpis a Ov. Průběžně jsou žáci seznamováni s reáliemi německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod. Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „on-line“. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům, vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie apod.) se studenti učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet). Studenti se zapojují do jednoduchých mezinárodních projektů a vyměňují si informace se studenty partnerských škol. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdní řády apod.) pro nácvik</p>

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní a na podobné otázky také odpovídá</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve městě, v budově, poradí s popisem cesty, popíše svůj domov/pokoj - v jednoduchých větách hovoří o svých aktivitách, podává základní informace o zemích DACH a o České republice - napíše jednoduchý text či sdělení, e-mailovou zprávu, krátký dopis, pozdrav z prázdnin, vyplní jednoduchý dotazník s osobními údaji apod. - při poslechu rodilého mluvčího písemně zaznamená jednoduchou a zřetelně vyslovovanou promluvu a ústně reprodukuje obsah slyšeného textu - komunikuje na základní úrovni o jednoduchých denních činnostech, poskytuje jednoduché informace a při konverzaci vhodně reaguje, odpovídá jednoduše na otázky z každodenního života - dokáže něco navrhnout, přijmout nebo zamítnout návrh, vyjádří názor, souhlas, nesouhlas, něco odůvodní, sděluje své plány, zeptá se na svolení, omluví se apod. - poradí si v jednoduchých každodenních situacích, poprosí o něco, poděkuje - vyjádří mínění, názor ke každodenním situacím, objedná si, vyjádří svůj názor - vyžádá si potřebné informace (kde co najde, jak se tam dostane, kdy tam může jít apod.) a na podobné otázky také odpovídá - vyjádří, že se mu něco (ne)líbí, co má rád 	<p>zájmena, přív. zájm.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - předložky místa (in, zu, von) - časové předložky vor, nach - řadové číslovky - modální slovesa (mögen, können, müssen, dürfen) - používání členu určitého a neurčitého - slovesa s odlučitelnou předponou - přídavná jména jako součást jmenného přísudku, opozita přídavných jmen - časování vybraných nepravidelných sloves v přítomnosti a slovesa s odlučitelnou předponou - préteritum slovesa „haben“ a „sein“ - předložka für, mit - časování vybraných nepravidelných sloves - 2. pád vlastních jmen - neosobní zájmeno „man“ - předložky místa se 3. a 4. pádem (in, an, auf, über) - vazba es gibt - stupňování příd. jmen a příslovcí (2. stupeň) <p>syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - větná stavba hlavní věty - otázky v němčině a jejich slovosled - pojka deshalb <p>komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech - hra rolí 		<p>znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti. Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do zemí DACH.</p> <p>Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.daf-in.de, https://www.schubert-verlag.de/, www.dw.com, videa na www.youtube.com apod.)</p> <p>Žáci na konci ročníku dosahují úrovně A1.</p>

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
a co ne - vyjadřuje se základně ohledně zdraví - vyjadřuje časovou posloupnost	- nácvik simulovaných situací, jednoduchých dialogů, pozdravů a dalších zdvořilostních obrátů tematické okruhy - každodenní život a volný čas - domov, bydlení - potraviny, nápoje, jídlo - jídlo a stravovací zvyklosti v zemích DACH a ČR - lidské tělo, nemoci, zdraví - cestování - město, orientace ve městě, památky - doprava		

Německý jazyk

Ročník: septima – 3. rok výuky – čtyřleté studium

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2VH týdně konverzace, certifikát

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- čte nahlas, plynule a foneticky správně texty v učebnici a jednoduché texty autentické, rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova- při četbě se snaží co nejvíce přiblížit správné výslovnosti- vysvětlí obsah textů v učebnici a jednodušší autentické texty, kde najde požadované informace, případně odpovídi na otázky k textu- reaguje na pokyny učitele- vede jednoduchou konverzaci- vysvětlí obsah poslechových nahrávek na probíraná témata- reaguje na známé a běžně užívané výrazy a jednoduché frazeologické obraty <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- dorozumí se v běžných situacích všedního dne- vede nekomplikovaný rozhovor- napíše krátká sdělení týkající se běžného života- jednoduchým způsobem popíše svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none">- fonetická cvičení, zdokonalování čtení- poslechová cvičení a nácvik výslovnosti (přízvuk, intonace celé věty) <p>souhláska <i>s, h</i></p> <p>spojení souhlásek <i>st, sp, sch</i></p> <p>aspirace, přídech (p, t, k)</p> <p>dlouhé a krátké vokály včetně přehlasovaných</p> <p>koncovka <i>-ie</i></p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy- písemná a zvuková podoba jazyka <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none">- minulý čas (préteritum) <i>haben a sein</i>- perfektum pravidelných a vybraných nepravidelných sloves- perfektum s pomocným slovesem <i>sein, haben</i>- slovesa s předponami (odluč. a neodluč.)- perfektum sloves s odluč. a neodluč. <p>Předponou</p> <ul style="list-style-type: none">- perfektum sloves <i>-ieren</i>- stupňování přídavných jmen- časové údaje ve 4. pádě- předložky místa (bei, in)	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – RG Evropy</p> <p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech v zemích DACH. Průběžně jsou žáci seznamováni s reáliemi německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod. Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „online“. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům, vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie apod.) se studenti učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce</p>

<ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace - používá základní zdvořilostní fráze - reaguje správně na pokyny učitele i rodilého mluvčího - vyslovuje názory na probíraná témata; poskytuje adekvátní informace a na jednoduché úrovni při konverzaci reaguje - představí svou rodinu, kamarády a lidi z bezprostředního okolí - diskutuje o svých zájmech, zálibách a všem, co se ho dotýká (např. základní informace o sobě a své rodině, nakupování, místopisu a zaměstnání) - mluví o minulosti (užívá préterita a perfekta), vyprávět o minulosti - užívá časové údaje a vyjadřuje, kdy co dělá, jak dlouho to trvá - vyjadřuje sympatie/antipatie, vyjadřuje, že se mu něco (ne)líbí - umí popřát, oznámit, vyjádřit přání, plán, soucit, překvapení, souhlas či nesouhlas, něco zamítnout, něco popřít, někoho varovat - píše jednoduchá neoficiální sdělení (rodině, kamarádům) - vyjádřit radost, mluvit o pocitech, problémech, zdraví - užívá vhodně časové údaje - požádá o radu, vysvětlení - odůvodňuje své chování - umí nabídnout pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - an, in, auf (místní předložky) se 3. a 4. pádem - předložka mit, ohne - ukazovací zájmena v 1. a 4. pádě - způsobová slovesa - zápor (nicht, kein) - slovesa se 3. a 4. pádem - ukazovací zájmeno <i>dies-</i> - slovesa, podst. jm. a příd. jm. s předložkami (rekce) <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - perfektum - slovosled - slovosled po spojkách deshalb, und, oder, aber - spojka denn, trotzdem <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení - hra rolí - nácvik simulovaných situací - nácvik komunikačních prostředků k vyjadřování otázek, vztahů, k získávání informací apod. - nácvik dialogů, zdvořilostních obrátů, pozdravů apod. <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce a volný čas - výměnné pobyty, jazyky - povolání, praxe - vzhled, oblečení - cestování, počasí - osobnost, zdraví, části těla, nemoci. Léčení - sport a druhy sportu - škola a povolání 		<p>informačních zdrojů (internet). Studenti se zapojují do jednoduchých mezinárodních projektů a vyměňují si informace se studenty partnerských škol. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdní řády apod.) pro nácvik znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti. Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do zemí DACH. Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.daf-in.de, https://www.schubert-verlag.de/, www.dw.com, videa na www.youtube.com apod.)</p>
---	---	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Německý jazyk

Ročník: oktáva – 4. rok výuky – čtyřleté studium

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2VH týdně konverzace, certifikát

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte plynule text z učebnice a jiné přiměřeně složité texty, orientuje se i v obtížnějším textu týkající se běžných témat - reaguje na věty a často používané výrazy a informace týkající se běžných témat na obtížnější úrovni (cestování, kultura, politika) - orientuje se v obtížnějším rozhovoru na známá témata - určí postoje a názory jednotlivých mluvčích - v textu vyhledá nejdůležitější informace <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - souvisle a bez přípravy diskutuje o tématech týkajících se jeho samého, jeho rodiny, zájmů a nejbližšího okolí - používá složitější výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci; vyjádří na příslušné úrovni svůj názor a své pocity - používá základní výrazy pro vyjádření logických vztahů mezi větami - hovoří spontánně o svých aktivitách; zapojí se do jednodušší konverzace s rodilým mluvčím; klade složitější otázky a na podobné otázky také odpovídá - napíše složitější text či sdělení, krátký podrobnější dopis, e-mail, obsáhlejší pozdrav z 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení, zdokonalování čtení - zdokonalování výslovnosti (intonace, větný přízvuk, rytmus a intonace souvislého projevu) - opakování výslovnosti hlásek <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy - další internacionalismy a rozšiřování všeobecné slovní zásoby - další ustálená slovní spojení - tvorba slov, slovní základy a slova příbuzná <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - slabé skloňování - skloňování přídavných jmen - préteritum způsobových sloves - přivlastňovací zájmena ve všech osobách a v 1., 3., a 4. pádě - zvrtná zájmena, zvrtná slovesa - konjunktiv II. - neurčitá a záporná zájmena - předložka <i>zum</i> + zpodstatnělý infinitiv - příslovce času - stupňování přídavných jmen a příslovci - srovnávání pomocí <i>als</i>, <i>wie</i> - zájmeno <i>es</i> 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – RG jednotlivých makroregionů</p> <p>Žáci se také účastní konverzačních soutěží a olympiád z německého jazyka.</p> <p>Žáci dosahují jazykové úrovně A2.</p> <p>Tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech v zemích DACH. Průběžně jsou žáci seznamováni s realitami německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod. Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „online“. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům, vedle klasických</p>

<p>prázdnin, vyplní složitější dotazník apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> - při komunikaci v běžných situacích respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti - komunikuje na přiměřené úrovni o denních činnostech; poskytuje adekvátní informace a při konverzaci vhodně reaguje - vyjádří záměr a povinnost; nastíne problém; jednoduše reprodukuje informace, které slyšel nebo četl v médiích a vyjádří stanovisko - vyjádří rozpor, zlost, spokojenost - mluví volně a srozumitelně o škole, práci, povoláních - umí odůvodnit své chování a skutečnosti kolem sebe - umí vyjádřit zápor; že se mu něco líbí nebo nelíbí, spokojenost, radost, nutnost - dá radu - popíše předpoklady - vyjádří, že je něco jinak, že něco ví, jak často něco dělá - vyjádří přání, účel, názor, výhrady - domluví si schůzku - předkládá jasné časové údaje - porovnává - mluví jasně, srozumitelně a přesně o počasí - vysvětlí situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - imperativ - množné číslo podstatných jmen <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věta se spojkou <i>weil, dass, wenn</i> - hlavní věta se spojkou <i>sondern, außerdem</i> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra rolí - prezentace určitého tématu - simulované situace <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - povolání, vzdělávání, výběr povolání - média - dobrovolná činnost - muzika - oslavy, vaření, potraviny, nápoje, přísady - příroda a životní prostředí - život ve městě a na vesnici - počasí - zvířata 		<p>jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie apod.) se studenti učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet). Studenti se zapojují do jednoduchých mezinárodních projektů a vyměňují si informace se studenty partnerských škol. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdní řády apod.) pro nábídku znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti.</p> <p>Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do zemí DACH.</p> <p>Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.daf-in.de, https://www.schubert-verlag.de/, www.dw.com, videa</p>
--	---	--	--

			<p>na www.youtube.com apod.)</p> <p>Žáci jsou zároveň průběžně připravováni k mezinárodní zkoušce B1 odpovídající Společnému evropskému referenčnímu rámci pro jazyky, kterou mohou absolvovat v septimě či oktávě.</p>
--	--	--	--

7.3.2 Německý jazyk – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého studia

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Další cizí jazyk**

Vyučovací předmět: **Německý jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předměty Německý jazyk, Francouzský jazyk, Španělský jazyk vycházejí ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk podle RVP G.

Další cizí jazyk se vyučuje na vyšším stupni osmiletého a čtyřletého gymnázia v kvintě, sextě, septimě a oktávě s výukovou dotací 3-4 hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupinách tvořených 10–15 žáky a jejím prvořadým cílem je osvojování řečových dovedností. Ve výuce se rozvíjejí jednak řečové dovednosti receptivní, které zahrnují poslech s porozuměním, kdy se student učí porozumět cizojazyčnému projevu učitele a jednoduchým dialogům rodilých mluvčích, a dále porozumění textu psanému. V návaznosti na receptivní řečové dovednosti jsou rozvíjeny řečové dovednosti produktivní, rovněž v oblasti písemného a ústního vyjadřování.

Výuka probíhá podle vhodně zvolené učebnice, která vychází z Evropského referenčního rámce pro výuku cizích jazyků a která žákům umožňuje dosáhnout v sextě jazykové úrovně A2 a v oktávě B1. Platí i pro žáky čtyřletého studia, kteří ke studiu nastupují již s úrovní A1. Zároveň jsou žáci připravováni k mezinárodní zkoušce (B1) z německého jazyka. Vyučuje se dle učebnice Super 2 a Super 3.

Výuka podle učebnice je doplňována dalšími vhodnými učebními materiály, účastí v soutěžích, zapojením žáků do jednoduchých mezinárodních projektů prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, četbou časopisů, poznávacími zájezdy do německy hovořících zemí, návštěvami Goethe Institutu, výstav, divadelních představení apod.

Do předmětu jsou integrovány dílčí části tematických okruhů průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel ponechává žákům prostor pro samostatnou práci, kdy žáci analyzují a interpretují texty po stránce obsahové (vyhledávání slovní zásoby) a jazykové (doplňování gramatických pravidel), v rámci efektivního učení vytvářejí asociogramy a pojmové mapy (slovní zásoba a frazeologismy), k nabízeným tématům a situacím připravují podklady pro jednoduché dialogy, popis, vyprávění, scénky apod. Učí se vyhledávat potřebné informace v jazykových příručkách a na internetu. Učitel motivuje žáky prostřednictvím zajímavých cizojazyčných textů k vytváření čtenářské gramotnosti

i v cizím jazyce a k informativnímu pochopení i náročnějších cizojazyčných textů. Žáci se učí orientovat i v širší nabídce informačních zdrojů a na podnět učitele si také sami obstarávají některé učební materiály (texty, písně, plakáty apod.).

Kompetence k řešení problémů

Neustálou konfrontací s poslechovými a písemnými texty, kterým ne vždy zcela rozumí, je žák nucen z těchto textů získávat vybrané informace a s těmito nekompletními informacemi pracovat, hledat smysl a souvislosti mezi nimi a následně je zpracovávat ve formě jednoduchého písemného projevu či jednoduché ústní prezentace tématu, který s promluvou souvisí. K tomuto účelu se ve výuce praktikují tzv. globální poslech a čtení, kdy má student jen odhadnout nejdůležitější smysl celé výpovědi, a poslech a čtení selektivní, kdy je student cíleně veden k porozumění určitých informací.

Učitel ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žák může běžně setkat v každodenním životě a které musí také řešit (např. nákup, objednávka v restauraci, vyplnění dotazníku, reakce na otázky ke své osobě a rodině, porozumění jízdě v jízdním řádu apod.).

Kompetence komunikativní

Komunikace je základní společenskou funkcí každého jazyka, a tak je osvojení této kompetence již implicitně obsaženo v samotném předmětu. Žák je během výuky veden k rozvíjení receptivních a produktivních dovedností a schopností, které mu umožní vyjadřovat jeho postoje, pocity, vztahy, přání, nálady apod. i v cizím jazyce.

Kromě této přirozené schopnosti a dovednosti dorozumět se v německém, francouzském i ve španělském jazyce si žák vytváří v tomto předmětu takovou komunikativní kompetenci, která mu umožní porozumět postojům a názorům nejen rodilých mluvčích, ale zároveň mu umožňuje využívat cizího jazyka jako jazyka širší komunikace s těmi mluvčími, pro které představuje německý, francouzský, španělský jazyk rovněž jazyk cizí. A právě tento aspekt komunikativní kompetence je během výuky posilován zapojováním žáků do mezinárodních projektů, kdy žáci mají možnost si s žáky vybrané partnerské školy vyměňovat zkušenosti o vybraných tématech, mají možnost „komunikovat“ se svými vrstevníky. Žáci jsou tak v rámci interkulturního učení vedeni i k interkulturní komunikaci, jejíž nezanedbatelnou součástí je rovněž postupné osvojování neverbální komunikace, často odlišné od našeho jazykového prostředí.

Kompetence sociální a personální

Formování této kompetence má u žáků posílit ty schopnosti, postoje a hodnoty, které mu pomohou etablovat se nejdříve v třídním kolektivu a později ve společnosti vůbec. Proto si žák tyto dovednosti a schopnosti osvojuje i během výuky jazyka formou nejrůznějších skupinových prací a her, soutěží, projektového vyučování, prezentací a s nimi spojenou argumentací apod.

Žák využívá samozřejmě jen osvojené jazykové prostředky, které vycházejí z probraných tematických celků a situací.

Kompetence občanské

Občanské postoje a hodnoty jsou v předmětu rozvíjeny v rámci nejrůznějších činností (četba, videonahrávky, poslech atd.), které vedou žáka k seznamování se se sociokulturním a geografickým prostředím v zemích DACH (Německo, Rakousko, Švýcarsko). Tyto poznatky žáci následně konfrontují a srovnávají s obdobnými

situacemi v naší zemi. Své názory, postřehy a postoje vyjadřují formou krátkých písemných sdělení, dopisů, pohlednic, simulovanými konverzačními situacemi apod. Tyto činnosti žákovi také umožňují uvědomit si a osvojit si význam mezinárodních slov.

Kompetence k podnikavosti

Během jednotlivých pracovních činností si žáci vytvářejí pocit vlastní zodpovědnosti např. při projektové výuce, kde se učí dodržovat a plnit dílčí úkoly, které jim jsou svěřené. Žák přistupuje cílevědomě a zodpovědně ke studiu cizího jazyka s ohledem na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření. Uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, uvědomuje si význam a důležitost znalosti cizího jazyka v dnešním světě. Usiluje o dosažení stanoveného cíle, je motivován k jeho dosažení. Cílem je znalost jazyka na odpovídající úrovni doložená složením jazykové zkoušky na úrovni B2, C1, C2 SEER.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Německý jazyk

Ročník: kvinta – 3. rok výuky

Hodinová dotace: 3 hod. týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas, plynule a foneticky správně texty v učebnici a jednoduché texty autentické, rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - při četbě se snaží co nejvíce přiblížit správné výslovnosti - vysvětlí obsah textů v učebnici a jednodušší autentické texty, kde najde požadované informace, případně odpovědi na otázky k textu - reaguje na pokyny učitele - vede jednoduchou konverzaci - vysvětlí obsah poslechových nahrávek na probíraná témata - reaguje na známé a běžně užívané výrazy a jednoduché frazeologické obraty <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - dorozumí se v běžných situacích všedního dne - vede nekomplikovaný rozhovor - napíše krátká sdělení týkající se běžného života - jednoduchým způsobem popíše svou 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení, zdokonalování čtení - poslechová cvičení a nácvik výslovnosti (přízvuk, intonace celé věty) souhláska <i>s, h</i> spojení souhlásek <i>st, sp, sch</i> aspirace, přídech (p, t, k) dlouhé a krátké vokály včetně přehlasovaných koncovka <i>-ie</i> Slovní zásoba - slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy - písemná a zvuková podoba jazyka <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulý čas (préteritum) <i>haben a sein</i> - perfektum pravidelných a vybraných nepravidelných sloves - perfektum s pomocným slovesem <i>sein, haben</i> - slovesa s předponami (odluč. a neodluč.) - perfektum sloves s odluč. a neodluč. <p>Předponou</p> <ul style="list-style-type: none"> - perfektum sloves <i>-ieren</i> - stupňování přídavných jmen - časové údaje ve 4. pádě 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – RG Evropy</p> <p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech v zemích DACH. Průběžně jsou žáci seznamováni s reáliemi německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod. Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „online“. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům, vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie apod.) se studenti učí vyhledávat potřebné</p>

<p>vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace - používá základní zdvořilostní fráze - reaguje správně na pokyny učitele i rodilého mluvčího - vyslovuje názory na probíraná témata; poskytuje adekvátní informace a na jednoduché úrovni při konverzaci reaguje - představí svou rodinu, kamarády a lidi z bezprostředního okolí - diskutuje o svých zájmech, zálibách a všem, co se ho dotýká (např. základní informace o sobě a své rodině, nakupování, místopisu a zaměstnání) - mluví o minulosti (užívá préterita a perfekta), vyprávět o minulosti - užívá časové údaje a vyjadřuje, kdy co dělá, jak dlouho to trvá - vyjadřuje sympatie/antipatie, vyjadřuje, že se mu něco (ne)líbí - umí popřát, oznámit, vyjádřit přání, plán, soucit, překvapení, souhlas či nesouhlas, něco zamítnout, něco popřít, někoho varovat - píše jednoduchá neoficiální sdělení (rodině, kamarádům) - vyjádřit radost, mluvit o pocitech, problémech, zdraví - užívá vhodně časové údaje - požádá o radu, vysvětlení - odůvodňuje své chování - umí nabídnout pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - předložky místa (bei, in) - an, in, auf (místní předložky) se 3. a 4. pádem - předložka mit, ohne - ukazovací zájmena v 1. a 4. pádě - způsobová slovesa - zápor (nicht, kein) - slovesa se 3. a 4. pádem - ukazovací zájmeno <i>dises</i> - slovesa, podst. jm. a příd. jm. s předložkami (rekce) <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - perfektum - slovosled - slovosled po spojkách deshalb, und, oder, aber - spojka denn, trotzdem <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení - hra rolí - nácvik simulovaných situací - nácvik komunikačních prostředků k vyjadřování otázek, vztahů, k získávání informací apod. - nácvik dialogů, zdvořilostních obrátů, pozdravů apod. <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce a volný čas - výměnné pobyty, jazyky - povolání, praxe - vzhled, oblečení - cestování, počasí - osobnost, zdraví, části těla, nemoci. Léčení - sport a druhy sportu - škola a povolání 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	<p>informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet). Studenti se zapojují do jednoduchých mezinárodních projektů a vyměňují si informace se studenty partnerských škol. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdní řády apod.) pro nácvik znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti. Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do zemí DACH. Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.daf-in.de, https://www.schubert-verlag.de/, www.dw.com, videa na www.youtube.com apod.)</p>
---	--	---	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Německý jazyk

Ročník: sexta

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2VH týdně konverzace, certifikát

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte plynule text z učebnice a jiné přiměřeně složité texty, orientuje se i v obtížnějším textu týkající se běžných témat - reaguje na věty a často používané výrazy a informace týkající se běžných témat na obtížnější úrovni (cestování, kultura, politika) - orientuje se v obtížnějším rozhovoru na známá témata - určí postoje a názory jednotlivých mluvčích - v textu vyhledá nejdůležitější informace <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - souvisle a bez přípravy diskutuje o tématech týkajících se jeho samého, jeho rodiny, zájmů a nejbližšího okolí - používá složitější výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci; vyjádří na příslušné úrovni svůj názor a své pocity - používá základní výrazy pro vyjádření logických vztahů mezi větami - hovoří spontánně o svých aktivitách; zapojí se do jednodušší konverzace s rodilým mluvčím; klade složitější otázky a na podobné otázky také odpovídá - napíše složitější text či sdělení, krátký podrobnější dopis, e-mail, obsáhlejší pozdrav z 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení, zdokonalování čtení - zdokonalování výslovnosti (intonace, větný přízvuk, rytmus a intonace souvislého projevu) - opakování výslovnosti hlásek <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy - další internacionalismy a rozšiřování všeobecné slovní zásoby - další ustálená slovní spojení - tvorba slov, slovní základy a slova příbuzná <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - slabé skloňování - skloňování přídavných jmen - préteritum způsobových sloves - přivlastňovací zájmena ve všech osobách a v 1., 3., a 4. pádě - zvrtná zájmena, zvrtná slovesa - konjunktiv II. - neurčitá a záporná zájmena - předložka <i>zum</i> + zpodstatnělý infinitiv - příslovce času - stupňování přídavných jmen a příslovci - srovnávání pomocí <i>als, wie</i> - zájmeno <i>es</i> 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – RG jednotlivých makroregionů</p> <p>Žáci se také účastní konverzačních soutěží a olympiád z německého jazyka.</p> <p>Žáci dosahují jazykové úrovně A2.</p> <p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech v zemích DACH. Průběžně jsou žáci seznamováni s reáliemi německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod.</p> <p>Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „online“. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným</p>

<p>prázdnin, vyplní složitější dotazník apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> - při komunikaci v běžných situacích respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti - komunikuje na přiměřené úrovni o denních činnostech; poskytuje adekvátní informace a při konverzaci vhodně reaguje - vyjádří záměr a povinnost; nastíní problém; jednoduše reprodukuje informace, které slyšel nebo četl v médiích a vyjádří stanovisko - vyjádří rozpor, zlost, spokojenost - mluví volně a srozumitelně o škole, práci, povoláních - umí odůvodnit své chování a skutečnosti kolem sebe - umí vyjádřit zápor; že se mu něco líbí nebo nelíbí, spokojenost, radost, nutnost - dá radu - popíše předpoklady - vyjádří, že je něco jinak, že něco ví, jak často něco dělá - vyjádří přání, účel, názor, výhrady - domluví si schůzku - předkládá jasné časové údaje - porovnává - mluví jasně, srozumitelně a přesně o počasí - vysvětlí situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - imperativ - množné číslo podstatných jmen <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věta se spojkou <i>weil, dass, wenn</i> - hlavní věta se spojkou <i>sondern, außerdem</i> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra rolí - prezentace určitého tématu - simulované situace <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - povolání, vzdělávání, výběr povolání - média - dobrovolná činnost - muzika - oslavy, vaření, potraviny, nápoje, přísady - příroda a životní prostředí - život ve městě a na vesnici - počasí - zvířata 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	<p>tématům, vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie apod.) se studenti učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet). Studenti se zapojují do jednoduchých mezinárodních projektů a vyměňují si informace se studenty partnerských škol. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdní řády apod.) pro nácvik znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti. Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do zemí DACH. Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.daf-in.de, <a 485="" 511="" 895="" 914"="" data-label="Page-Footer" href="https://www.schubert-</p> </td> </tr> </table> </div> <div data-bbox="> <p>355</p> </p>
--	--	---	--

			<p>verlag.de/ , www.dw.com, videa na www.youtube.com apod.)</p> <p>Žáci jsou zároveň průběžně připravováni k mezinárodní zkoušce B1 odpovídající Společnému evropskému referenčnímu rámci pro jazyky, kterou mohou absolvovat v septimě či oktávě.</p>
--	--	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Německý jazyk
Ročník: septima

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2VH týdně konverzace, certifikát

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí hlavní myšlenky autentického projevu ve standardním tempu a běžnou výslovností - reaguje na složitější a stylisticky diferencovaný projev na aktuální téma - identifikuje počet mluvčích v souvislém složitějším rozhovoru rodilých mluvčích v běžném tempu a s běžnou výslovností - identifikuje téma složitějšího rozhovoru - odliší jednotlivé styly a citové zabarvení jednotlivých promluv - podle kontextu odhadne význam neznámých slov, slovních spojení a frazeologismů ve složitějším textu - odvodí význam složených slov - odhadne význam slov přejatých - užívá strategii rychlého čtení pro vyhledání klíčových slov a hlavních myšlenek v krátkém i delším textu - užívá strategii podrobného čtení pro detailní porozumění textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiměřenou formou vyjadřuje své 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení, zdokonalování čtení - zdokonalování výslovnosti všech vokálů, diftongů, konsonantů, spojených hlásek apod. - větný důraz <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy - ustálená slovní spojení sloves a podstatných jmen <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesa a příd. jm. s předložkami - zájmenná příslovce <i>davon...</i>, <i>danach...</i> apod. - časová předložka <i>bis zu</i> - zápor + <i>brauchen</i> + <i>zu</i> + infinitiv - préteritum - místní předložky <i>vor</i>, <i>hinter</i>, <i>zwischen</i>, <i>neben...</i> - předložky se 3., 4. pádem + 3. a 4. pádem - Futur I při domněnkách - slovesa se dvěma předměty (dativ + akuzativ) 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – RG jednotlivých makroregionů</p> <p>Žáci se také účastní konverzačních soutěží a olympiád z německého jazyka.</p> <p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech v zemích DACH. Průběžně jsou žáci seznamováni s realitami německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod. Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „on-line“. Při</p>

<p>myšlenky</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje mluvnická pravidla - vysvětlí svůj postoj a uvádí argumenty - sestaví ústně i písemně krátký souvislý a strukturovaný text na běžné téma - napíše strukturovaný projev na běžné téma; respektuje stylistický charakter daného textu - účelně užívá dvojjazyčného slovníku v knižní i elektronické podobě - ověří si formální správnost utvořeného tvaru - zvolí vhodný výraz z nabídky synonym - správně používá zdvořilostní normy - užívá běžných výrazů a frazeologických obrátů odpovídajících dané situaci - v běžných situacích se vyjadřuje pomalu, ale plynule a foneticky správně - používá správných gramatických struktur - zapojuje se aktivně do rozhovoru s rodilým mluvčím - vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor - argumentuje - vyjádří radost/politování/výhrady - dává návrhy a vhodně reaguje na návrhy - mluví složitěji o minulosti - popíše cestu, orientuje se, určí vzdálenost - popíše místo - vysvětlí situaci - vyjadřuje domněnky - popíše rodinou situaci - vyjádří názor a obhájí si ho, argumentuje - blíže a podrobně popíše situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - trpný rod v přítomnosti a perfektu - časové předložky <i>seit, vor</i> + dativ - slovesa s dativem a akuzativem - konjunktiv II - přání - 2. pád - ukazovací zájmena <i>derselbe, dasselbe, dieselbe, dieselben</i> <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvojitě spojovací výrazy <i>zwar..., aber; sowohl...als auch; entweder...oder; je...desto; weder...noch</i> - vedlejší věta přípustková (<i>obwohl</i>) - Konsekutivsatz s <i>so..., dass; sodass</i> - hlavní věty se spojkami <i>außerdem, deshalb, trotzdem/aber; denn, und, sondern, oder</i> - vedlejší věta se spojkou <i>weil, wenn, dass</i> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení - hra rolí - nácvik simulovaných situací - nácvik dialogů <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa - Cestování, ubytování, památky - město, orientace - bydlení, domov, nábytek - rodina a rodinné situace - komunikace, média 		<p>osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům, vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie apod.) se studenti učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet). Studenti se zapojují do jednoduchých mezinárodních projektů a vyměňují si informace se studenty partnerských škol. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdní řády apod.) pro nácvik znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti. Součástí výuky jsou také</p>
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří přání a reaguje na přání ostatních - zeptá se na názory ostatních a reaguje na ně - dává jasné a přesné instrukce a informace (kde, kdy, s kým, proč apod.) - jmenuje výhody a nevýhody - dává podrobnější rady - porovnává - vyjádří překvapení - popíše statistiky 			<p>poznávací zájezdy do zemí DACH.</p> <p>Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.daf-in.de, https://www.schubert-verlag.de/, www.dw.com, videa na www.youtube.com apod.)</p> <p>Žáci jsou zároveň průběžně připravováni k mezinárodní zkoušce B1 odpovídající Společnému evropskému referenčnímu rámci pro jazyky, kterou mohou absolvovat v septimě či oktávě.</p>
---	--	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Německý jazyk

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2VH týdně konverzace, certifikát

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na hlavní myšlenky autentického projevu rychlejším tempem a běžnou hovorovou výslovností - reaguje na složitější a stylisticky diferenciovaný projev na aktuální téma - identifikuje počet mluvčích v souvislém delším a složitějším rozhovoru rodilých mluvčích vedeném v rychlejším tempu a s běžnou hovorovou výslovností - odliší jednotlivé styly a citové zabarvení jednotlivých delších promluv - na základě kontextu odhadne význam neznámých slov, slovních spojení a frazeologismů v delším a složitějším textu - odvodí význam složených a odvozených slov - odhadne význam slov přejatých - užívá strategie rychlého čtení pro vyhledávání klíčových slov a hlavních myšlenek v delším a složitějším textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své myšlenky přiměřenou i složitější formou 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení, zdokonalování čtení - zdokonalování výslovnosti všech vokálů, diftongů, konsonantů, spojených hlásek apod. - větný důraz - slovní důraz u kompozit - asimilace, ráz <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy - ustálená slovní spojení sloves a podstatných jmen - přejatá slova, anglicismy v němčině <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - komparativ a superlativ u adjektiv a adverbii - zvrtná zájmena v dativu a akuzativu - konjunktiv II (+ opis se slovesem <i>würden</i> a infinitiv) pro přítomnost a minulost, nereálné skutečnosti (<i>wenn</i>) - trpný rod modálních sloves - modální slovesa v perfektu - préteritum - plusquamperfektum 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Uživatelé</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM, BIO – ochrana životního prostředí</p> <p>Žáci se také účastní konverzačních soutěží a olympiád z německého jazyka.</p> <p>Žáci dosahují jazykové úrovně B1.</p> <p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech v zemích DACH. Průběžně jsou žáci seznamováni s reáliemi německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod. Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a zdůvodní svůj postoj; uvede argumenty - vyjádří svůj postoj k opačnému názoru; uvede protiargumenty - sestaví ústně i písemně delší, souvislý a strukturovaný text na běžné známé téma - napíše strukturovaný delší projev na běžné téma; respektuje stylistický charakter textu - účelně užívá dvojjazyčného slovníku v knižní i elektronické podobě - ověří si formální správnost gramatické struktury - vybere vhodný výraz z nabídky synonym - zvolí vhodné frazeologismy - správně používá zdvořilostní normy - užívá výrazů a frazeologických obrátů odpovídajících dané situaci - vyjadřuje se v běžných situacích se standardním tempem, plynule a foneticky správně - používá správných a složitějších gramatických struktur - zapojuje se aktivně do složitějšího rozhovoru s rodilým mluvčím - napíše rozsáhlejší dopis, email (neformální i formální) - vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor, něco udělal - argumentuje - někoho podrobně popíše (kompletní charakteristika) - vysvětlí/vyjádří svůj úmysl a odůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> - místní předložky s dativem a akuzativem - příslovce <i>hin, her</i> - zájmenná příslovce - sufixy u přídavných jmen - časové předložky <i>ab, zwischen, gegen</i> - předložka <i>während</i> + genitiv <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedlejší věty účelové (<i>um...zu, damit</i>) - vedlejší věty <i>s ohne...zu, ohne dass</i> - časové vedlejší věty (<i>sobald, solange, als, wenn, nachdem, bevor, seitdem, bis, während</i>) - spojky <i>darum, deswegen</i> - infinitiv s „zu“ - vztažné věty (vztažná zájmena ve všech pádech) <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení - hra rolí - simulované situace - nácvik dialogů - prezentace názorů k určitému tématu <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazyky, učení - kultura, rozdílné kultury - umění a historie - pocity, nálady, interakce, sny - literatura, zájmy, čtení, psaní - organizování akce 		<p>vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „on-line“. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům, vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie apod.) se studenti učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet). Studenti se zapojují do jednoduchých mezinárodních projektů a vyměňují si informace se studenty partnerských škol. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdni řády apod.) pro nácvik znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně</p>
--	---	--	--

<p>ho</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže někoho o něčem přesvědčit - vyjádří svůj názor a obhájí si ho - oponuje, diskutuje - dává návrhy a protinávrhy, umí vyjádřit kompromis - píše srozumitelně, gramaticky správně, při psaní užívá vhodných a správných syntaktických konstrukcí - podrobně vypráví o své minulosti - mluví o svých snech a pocitech - vyjadřuje domněnky - užívá vhodně a správně podmíňovacího způsobu v komunikačních situacích - vyjadřuje časovou posloupnost a současnost jevů - podává někomu zprávu - vyjádří zklamání - definuje 	<ul style="list-style-type: none"> - společnost a vzdělávání, studium - generace - přátelé, konflikty 		<p>osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti. Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do zemí DACH.</p> <p>Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízejí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.daf-in.de, https://www.schubert-verlag.de/, www.dw.com, videa na www.youtube.com apod.)</p>
---	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

7.3.3 Konverzace z německého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP GV a ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Je určen všem žákům septimy a oktávy osmiletého gymnázia, předpokládaná vstupní úroveň odpovídá úrovni A2/B1 Společného evropského referenčního rámce; výstupní úroveň B1/B2.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V rámci povinně volitelných předmětů je nabízen Seminář německého jazyka jako dvouletý předmět v septimě a v oktávě s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupině tvořených 10–15 žáky a jejím prvořadým cílem je osvojování, ale především již prohlubování a zlepšování řečových dovedností. Ve výuce se rozvíjejí jednak řečové dovednosti receptivní, které zahrnují poslech s porozuměním, kdy se student učí porozumět cizojazyčnému projevu učitele a jednoduchým dialogům rodilých mluvčích, a dále porozumění textu psanému. V návaznosti na receptivní řečové dovednosti jsou rozvíjeny řečové dovednosti produktivní, rovněž v oblasti písemného a ústního vyjadřování. Na řečové dovednosti produktivní je předmět zaměřen především.

Učitel učí studenty samostatnosti v dohledávání informací pomocí moderních prostředků. Žáci ke každému tematickému bloku dostávají odpovídající slovní zásobu a vhodné jazykové prostředky (frazologii), příp. příklady a další pomůcky dle probíraného tématu. Žáci se v průběhu výuky seznamují s jednotlivými formami komunikace a sociální interakce, které si osvojují a nacvičují. Žáci se učí též efektivním způsobům (metodám) učení, např. slovní zásoby a gramatiky a využívání prostředků pro zlepšení porozumění v komunikaci (např. formou sledování různých vhodných mediálních prostředků, čtení německých knih, poslechu německých písní, ukázek rozhovorů, reklam a dalšího). Zvýrazněna je schopnost komunikovat a motivace žáka ke komunikaci, která stojí v popředí celé výuky a posiluje tak i jeho charakter, osobnostní zrání a schopnost spolupráce s kolektivem (mezilidské vztahy). Učitel se snaží vytvářet studentovi k procvičování německé konverzace příjemné prostředí a poskytuje mu dostatek prostředků pro jeho sebezrovoj a zbavení strachu z mluvení. Učitel vysvětlí studentům důležitost komunikace a prezentace své osoby pro život a jejich osobnostní rozvoj.

Vyučující nemusí postupovat podle jednotné učebnice. Využívá pestrou nabídku titulů (a internetových zdrojů, vybírá z nich to nejvhodnější, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů. Učitel využívá různé výukové zdroje, odpovídající jazykové úrovni (A2-B1) dle stupnice Evropského jazykového portfolia a probíraných témat a forem komunikace:

Cvičebnice německého jazyka (K nové maturitě bez obav direkt)

Nakl. Klett, ISBN 978-80-86906-92-8 (úroveň A2 až B1)

Fertigkeitstraining, Übungsbuch (Deutsch als Fremdsprache), nakl. Polyglot, ISBN 978-80-86195-51-3(úroveň B1)

Delfin (Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache), nakl. Hueber (Sprachkompetenzen), ISBN: 978-3-19-001601-3

Němčina (Maturitní témata), nakl. Petra Velanová, Třebíč, ISBN: 978-80-86873-06-0

Maturitní témata v němčině nově 25+5 Konversationsthemen, nakl. Fraus, ISBN: 80-7238-331-0

A další zdroje...

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, výuka gramatiky je podřízena tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se v běžných situacích a hovořit o tématech každodenního života a o různých společenských tématech. Při výuce se žák průběžně seznamuje s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří, uvědomuje si shody, rozdíly a vzájemné vazby historické i kulturní mezi mateřštinou a daným jazykem.

Do předmětu jsou integrovány dílčí části tematických okruhů průřezových témat v rozdílné míře. Zejména se uplatňuje Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Mediální a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel ponechává žákům prostor pro samostatnou práci, kdy žáci analyzují a interpretují texty po stránce obsahové (vyhledávání slovní zásoby) a jazykové (doplňování gramatických pravidel), v rámci efektivního učení vytvářejí asociogramy a pojmové mapy (slovní zásoba a frazeologismy), k nabízeným tématům a situacím připravují podklady pro jednoduché dialogy, popis, vyprávění, scénky apod. Učí se vyhledávat potřebné informace v jazykových příručkách a na internetu. Učitel motivuje žáky prostřednictvím zajímavých cizojazyčných textů k vytváření čtenářské gramotnosti i v cizím jazyce a k informativnímu pochopení i náročnějších cizojazyčných textů. Žáci se učí orientovat i v širší nabídce informačních zdrojů a na podnět učitele si také sami obstarávají některé učební materiály (texty, písňe, plakáty apod.).

Kompetence k řešení problémů

Neustálou konfrontací s poslechovými a písemnými texty, kterým ne vždy zcela rozumí, je žák nucen z těchto textů získávat vybrané informace a s těmito nekompletními informacemi pracovat, hledat smysl a souvislosti mezi nimi a následně je zpracovávat ve formě jednoduchého písemného projevu či jednoduché ústní prezentace tématu, který s promluvou souvisí. K tomuto účelu se ve výuce praktikují tzv. globální poslech a čtení, kdy má student jen odhadnout nejdůležitější smysl celé výpovědi, a poslech a čtení selektivní, kdy je student cíleně veden k porozumění určitých informací.

Učitel ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žák může běžně setkat v každodenním životě a které musí také řešit (např. nákup, objednávka v restauraci, vyplnění dotazníku, reakce na otázky ke své osobě a rodině, porozumění jízdnímu řádu apod.).

Kompetence komunikativní

Komunikace je základní společenskou funkcí každého jazyka, a tak je osvojení této kompetence již implicitně obsaženo v samotném předmětu. Žák je během výuky veden k rozvíjení receptivních a produktivních dovedností a schopností, které mu umožní vyjadřovat jeho postoje, pocity, vztahy, přání, nálady apod. i v cizím jazyce.

Kromě této přirozené schopnosti a dovednosti porozumět se v německém, francouzském i ve španělském jazyce si žák vytváří v tomto předmětu takovou komunikativní kompetenci, která mu umožní porozumět postojům a názorům nejen rodilých mluvčích, ale zároveň mu umožňuje využívat cizího jazyka jako jazyka širší komunikace s těmi mluvčími, pro které představuje německý, francouzský, španělský jazyk rovněž jazyk cizí. A právě tento aspekt komunikativní kompetence je během výuky posilován zapojováním žáků do mezinárodních projektů, kdy žáci mají možnost si s žáky vybrané partnerské školy vyměňovat zkušenosti o vybraných tématech, mají možnost „komunikovat“ se svými vrstevníky. Žáci jsou tak v rámci interkulturního učení vedeni i k interkulturní komunikaci, jejíž nezanedbatelnou součástí je rovněž postupné osvojování neverbální komunikace, často odlišné od našeho jazykového prostředí.

Kompetence sociální a personální

Formování této kompetence má u žáků posílit ty schopnosti, postoje a hodnoty, které mu pomohou etablovat se nejdříve v třídním kolektivu a později ve společnosti vůbec. Proto si žák tyto dovednosti a schopnosti osvojuje i během výuky jazyka formou nejrůznějších skupinových prací a her, soutěží, projektového vyučování, prezentací a s nimi spojenou argumentací apod.

Žák využívá samozřejmě jen osvojené jazykové prostředky, které vycházejí z probraných tematických celků a situací.

Kompetence občanské

Občanské postoje a hodnoty jsou v předmětu rozvíjeny v rámci nejrůznějších činností (četba, videonahrávky, poslech atd.), které vedou žáka k seznamování se se sociokulturním a geografickým prostředím v zemích DACH (Německo, Rakousko, Švýcarsko). Tyto poznatky žáci následně konfrontují a srovnávají s obdobnými situacemi v naší zemi. Své názory, postřehy a postoje vyjadřují formou krátkých písemných sdělení, dopisů, pohlednic, simulovanými konverzačními situacemi apod. Tyto činnosti žákovi také umožňují uvědomit si a osvojit si význam mezinárodních slov.

Kompetence k podnikavosti

Během jednotlivých pracovních činností si žáci vytvářejí pocit vlastní zodpovědnosti např. při projektové výuce, kde se učí dodržovat a plnit dílčí úkoly, které jim jsou svěřené. Žáci si vedou svůj osobní dokument Evropské jazykové portfolio, kde si po dobu celého svého studia zaznamenávají na jedné straně svou jazykovou kvalifikaci a různé jazykové a kulturní zkušenosti, znalosti a způsob, jakým si vytvářejí komunikativní kompetence ve studovaném jazyce a na straně druhé si shromažďují doprovodné učební materiály.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Konverzace z německého jazyka

Ročník: septima

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas, plynule a foneticky správně, rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - při četbě se snaží co nejvíce přiblížit správné výslovnosti - rozumí obsahu a smyslu základních autentických materiálů (časopisy, poslechové materiály apod.) - rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu proneseného standardním tempem a běžnou výslovností - rozumí složitějšímu a stylisticky diferencovanějšímu projevu na aktuální téma - v souvislém dialogu rodilých mluvčích vedeném ve standardním tempu a s běžnou výslovností rozezná téma rozhovoru, postoje aktérů a hlavní informace - vysvětlí obsah poslechových nahrávek na probíraná témata - reaguje na známé a běžně užívané výrazy a jednoduché frazeologické obraty - chápe význam kultur, respektuje jejich rozdílnost - získává povědomí o jiné kultuře a dokáže porovnat s našimi zvyky - dohledává informace a pracuje s informačními zdroji 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - já a moje rodina - láska a vztahy - moje škola a studium - můj denní program - sport - já a volný čas - svět mladých - německy mluvící země (úvod) - svátky, oslavy, tradice a zvyky - cestování a prázdniny - popis cesty - nakupování - známé německé, rakouské a švýcarské osobnosti - média, internet a sociální síť - zdraví a nemoci - závislosti - povolání a svět práce - jídlo a pití - oblečení a móda - příroda a zvířata - život ve městě a na venkově - moje plány do budoucna <p>Slovní zásoba odpovídá tematickým okruhům</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, vztahy, vlastnosti 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Osobnostní a sociální výchova (člověk ve společenské situaci)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova (zdravý životní styl, mezilidské vztahy)</p> <p>Multikulturní výchova (porovnávání životního stylu, tradic, bourání stereotypů a akceptování cizích kultur)</p>	<p>ZSV – sociologie, mezilidské vztahy, rodina, Z – Evropa a německy mluvící země ČJ – porovnávání kultury německy mluvících zemí a České republiky, srovnávání gramatiky a slovní zásoby TV – sport a sportovci INF – média, internet, sociální síť, využívání pc programů HV – němečtí a rakouští skladatelé</p> <p>Tematické okruhy se probírají za účelem, aby žáci byli schopni jazykově správně, smysluplně a logicky promlouvat o daném tématu. Průběžně jsou žáci seznamováni s realitami německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod. Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „on-</p>

<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí zareagovat na dotazy druhých k tématu - zvládne vyplnit dotazník -vede jednoduchou a již i složitější, delší konverzaci v rámci základních každodenních témat - dorozumí se v běžných situacích všedního dne - vede rozhovor na základní společenská témata - napíše krátká sdělení týkající se běžného života - podrobněji popíše svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb - aktivně se zapojuje do konverzace - používá základní zdvořilostní fráze - vyslovuje názory na probíraná témata; poskytuje adekvátní informace a při konverzaci reaguje - diskutuje o svých zájmech, zálibách a všem, co se ho dotýká (např. základní informace o sobě a své rodině, nakupování, místopisu a zaměstnání) - umí vyjádřit sled událostí a vyprávět o svém dni, prázdninách, zážitcích - dokáže shrnout a prezentovat informace - umí vyjádřit svůj názor a dokáže základně argumentovat a podložit svá tvrzení - umí vypracovat prezentaci k tématu a prezentovat ji před lidmi - charakterizuje podrobně sebe i ostatní - umí popsat své klady i nedostatky - zamýšlí se nad svým způsobem života - učí se sebekontroly a sebepoznávání - mluví o základních faktech německy 	<ul style="list-style-type: none"> - zájmy a koníčky - studium, škola - povolání, plány do budoucna - cestování - oslavy a svátky, aktivity s nimi spojené - nakupování, oblečení - jídlo, pití, zdravá výživa - zdraví a nemoci - příroda a zvířata - popis cesty - internet, média a sociální sítě - závislosti - známé osobnosti <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubování a upevňování znalostí z předmětu Německý jazyk <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubování a upevňování znalostí z předmětu Německý jazyk <p>Komunikační situace odpovídají probíraným tématům</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení - hra rolí - nácvik simulovaných situací - nácvik komunikačních prostředků k vyjadřování otázek, vztahů, k získávání informací apod. - nácvik dialogů - vedení monologu - prezentování tématu - učení se argumentovat a dokládat svá tvrzení na faktech 		<p>line“. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům, vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie apod.) se studenti učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet). Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, novinové články, zprávy, jízdni řady apod.) pro nácvik znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti. Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.quizziz.com, www.kahoot.it, www.daf-in.de, https://www.schubert-verlag.de/, www.dw.com, videa na</p>
--	--	--	---

<p>mluvících zemí a známých osobnostech, svátcích a tradicích</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřeší konfliktní situaci - zajistí, objedná ubytování - zeptá se na cestu a popíše ji - popíše zdravotní stav a objedná se k lékaři - sepíše životopis - udílí rady - mluví o přírodě, základním životním prostředí - objedná, nakoupí, uhradí vybrané zboží - vyřídí reklamaci produktu - prohlubuje asertivní komunikaci a slovní obranu proti manipulaci 			<p>www.youtube.com apod.)</p>
---	--	--	--

Konverzace z německého jazyka

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- čte nahlas, plynule a foneticky správně, rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova- při četbě se snaží co nejvíce přiblížit správné výslovnosti- užívá různé techniky čtení podle typu textu a cíle četby- rozumí obsahu a smyslu základních autentických materiálů o reáliích německy mluvících zemí- rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu proneseného standardním tempem a běžnou výslovností- rozumí složitějšímu a stylisticky diferencovanějšímu projevu na aktuální téma- v souvislém dialogu rodilých mluvčích vedeném ve standardním tempu a s běžnou výslovností rozezná téma rozhovoru, postoje aktérů a hlavní informace- vysvětlí obsah poslechových nahrávek na probíraná témata- reaguje na známé a běžně užívané výrazy a jednoduché frazeologické obraty- získává věcné informace o německy mluvících zemích (zeměpis, kultura, osobnosti apod.)- chápe význam kultur, respektuje jejich rozdílnost- dokáže pracovat s různými informačními zdroji	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none">- vlastnosti a charakterové rysy- umění, hudba, malířství- klima, počasí, ochrana životního prostředí- Česká republika a Praha- Německo a Berlín- Švýcarsko- Rakousko a Vídeň- Lucembursko- Lichtenštejnsko- Politika a společnost- zločiny a tresty- moje vize do budoucnosti <p>Slovní zásoba odpovídá tematickým okruhům</p> <ul style="list-style-type: none">- vlastnosti- hudba, malířství, kultura- slovní zásoba z oblasti reálií (Německo, Rakousko, Švýcarsko, Lucembursko, Lichtenštejnsko) – zeměpisné pojmy, kultura, město, památky, známé osobnosti, produkty, zemědělství a průmysl- politika- kriminalita- já a moje budoucnost <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none">- prohlubování a upevňování znalostí z předmětu Německý jazyk	<p>Multikulturní výchova (porovnávání životního stylu, tradic, bourání stereotypů a akceptování cizích kultur)</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Osobnostní a sociální výchova (člověk ve společenské situaci)</p> <p>Environmentální výchova (životní prostředí a vliv na lidské zdraví)</p>	<p>ZSV – sociologie, mezilidské vztahy, rodina</p> <p>Z – Evropa a německy mluvící země</p> <p>ČJ – porovnávání kultury německy mluvících zemí a České republiky, srovnávání gramatiky a slovní zásoby</p> <p>Bi – příroda a životní prostředí</p> <p>INF – média, internet, sociální sítě, využívání pc programů, vyhledávání informací a vyhodnocování věrohodnosti zjištěných faktů</p> <p>HV – němečtí a rakouští skladatelé</p> <p>Tematické okruhy se probírají za účelem, aby žáci byli schopni jazykově správně, smysluplně a logicky promlouvat o daném tématu. Průběžně jsou žáci seznamováni s reáliemi německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod.</p> <p>Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel</p>

<ul style="list-style-type: none"> - získává povědomí o jiné kultuře a dokáže porovnat s našimi zvyky - dohledává informace a pracuje s informačními zdroji - porozumí hlavním myšlenkám autentického projevu na běžné i aktuální téma <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích, užije vhodné výrazy a frazeologické obraty - komunikuje relativně plynule, srozumitelně, foneticky správně, užívá osvojené gramatické prostředky - s rodilým mluvčím je schopen komunikovat na známé a blízké téma - je schopen zahájit, vést i ukončit dialog na různá tématu související s jeho zájmem - souvisle a bez přípravy diskutuje o tématech týkajících se jeho samého, jeho rodiny, zájmů a nejbližšího okolí - podrobně dokáže popsat sebe a ostatní (především charakterové rysy) - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text o společenských tématech - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - používá složitější výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci; vyjádří na příslušné úrovni svůj názor a své pocity - hovoří spontánně o svých aktivitách - klade složitější otázky a na podobné otázky také odpovídá - napíše složitější text či sdělení - komunikuje na přiměřené úrovni o životním stylu společnosti, politice 	<p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlubování a upevňování znalostí z předmětu Německý jazyk <p>Komunikační situace odpovídají probíraným tématům</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení - hra rolí - nácvik simulovaných situací - nácvik komunikačních prostředků k vyjadřování otázek, vztahů, k získávání informací apod. - nácvik dialogů - vedení monologu - prezentování tématu - učení se argumentovat a dokládat svá tvrzení na faktech 		<p>doplňuje výuku cvičeními „online“. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům, vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie apod.) se studenti učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet). Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, novinové články, zprávy, jízdní řády apod.) pro nácvik znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti. Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.quizizz.com, www.kahoot.it, www.daf-in.de, https://www.schubert-verlag.de/ ,</p>
--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none">- poskytuje adekvátní informace a při konverzaci vhodně reaguje- vyjádří stanovisko k danému tématu a argumentuje- mluví jasně, srozumitelně a přesně o počasí, životním prostředí a ochraně životního prostředí- mluví o své budoucnosti a svých plánech (studijních, karierních, o rodině apod.)			<p>www.dw.com, videa na www.youtube.com apod.)</p>
---	--	--	---

7.4 Španělský jazyk

7.4.1 Španělský jazyk – čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Další cizí jazyk**

Vyučovací předmět: Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Další cizí jazyk dle RVP G. Španělský jazyk se jako Další cizí jazyk vyučuje na vyšším gymnáziu od kvinty do oktávy. Žáci čtyřletého gymnázia si volí Další cizí jazyk jako nový, nebo mohou pokračovat v jazyce, který studovali na základní škole, a začínají s úrovní A1 dle SEER. (vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pro vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia). Výuka probíhá ve skupinách tvořených 10 – 15 žáky a jejím prvořadým cílem je osvojování řečových dovedností. Ve výuce se rozvíjejí jednak řečové dovednosti receptivní, které zahrnují poslech s porozuměním, kdy si žáci prohlubují porozumění cizojazyčnému projevu učitele, dialogům rodilých mluvčích a zvukovým nahrávkám, dále porozumění textu psanému. V návaznosti na receptivní řečové dovednosti jsou adekvátně rozvíjeny i řečové dovednosti produktivní, rovněž v oblasti písemného a ústního vyjadřování. Své řečové dovednosti žáci prověřují řešením vybraných komunikačních situací.

Výuka probíhá podle vhodně zvolené učebnice, která vychází ze SEER pro výuku cizích jazyků a která žáky v oktávě dovede až k získání jazykové úrovně A2 – B1, a učebnice pro přípravu k vykonání jazykové zkoušky. Výuka podle učebnic je doplňována dalšími vhodnými učebními materiály, autentickými materiály (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, formuláře, návody, texty básní a písní apod.), jejichž prostřednictvím učitel do výuky zařazuje konkrétní příklady současného jazyka, kterým mluví rodilí mluvčí a žáci si tak obohacují své řečové dovednosti a jazykové i věcné znalosti. Z dalších aktivit, kde žáci aplikují a demonstrují své znalosti, jsou účasti v soutěžích, žáci se zapojují do mezinárodních projektů prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, čtou časopisy, účastní se zájezdů do hispanofonních zemí, navštěvují Institut Cervantes v Praze a účastní se akcí, které Institut nabízí, a navštěvují filmová představení a výstavy.

Konverzace je standardní součástí vyučovacích hodin předmětu španělský jazyk, tak zvláště vyučováním předmětem společně s přípravou k vykonání jazykové zkoušky DELE A2/B1 Escolar.

Předmět španělský jazyk zahrnuje tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Časová dotace:

3 VH týdně – VG kvinty

4 VH týdně – VG sexty, septimy (z toho 2 VH týdně příprava na DELE/konverzace)

4 VH týdně – VG oktávy (z toho 2 VH týdně příprava na DELE/konverzace)

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede žáka k:

Kompetence k učení

- samostatné práci
- efektivnímu učení se spojeného s tvorbou asociogramů a pojmových map a realizací dialogů či rolových her
- vyhledávání potřebných informací v jazykových příručkách a na internetu
- vytváření čtenářské gramotnosti i v cizím jazyce a k informativnímu pochopení i náročnějších cizojazyčných textů
- orientaci v širší nabídce informačních zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- výběru informací z textů
- hledání souvislostí mezi různými informacemi
- práci formou písemného projevu či ústní prezentace probíraného tématu
- reagování na situace každodenního života pomocí modelových situací (např. nákup, objednávka v restauraci, vyplnění dotazníku, reakce na otázky ke své osobě a rodině, napsání životopisu, orientace v různých nabídkách a porozumění inzerátům z různorodých oblastí apod.)

Kompetence komunikativní

- rozvoji receptivních a produktivních dovedností a schopností, které mu umožní vyjadřovat vlastní postoje, pocity, vztahy, přání, nálady apod. i v cizím jazyce.
- porozumění postojům a názorům nejen rodilých hispanofonních mluvčích, ale i s těmi mluvčími, pro které španělský jazyk představuje rovněž jazyk cizí
- interkulturní komunikaci
- neverbální komunikaci
- porozumění dění v cizojazyčném prostředí

Kompetence sociální a personální

- tvorbě schopností, postojů a hodnot, které mu pomohou etablovat se nejdříve v třídním kolektivu a později ve společnosti vůbec
- spolupráci s příslušníky jiných národností, s nimiž může hovořit španělsky

Kompetence občanské

- seznamování se se sociokulturním a geografickým prostředím hispanofonních zemích
- vyjadřování svých názorů, postřehů a postojů formou krátkých písemných sdělení, dopisů, pohlednic, simulovaných konverzačních situací apod.
- uvědomování si významu mezinárodních slov

Kompetence k podnikavosti

- tvorbě pocitu vlastní zodpovědnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Španělský jazyk

Ročník: kvinta - 1.rok výuky – čtyřleté gymnázium

Hodinová dotace: 3 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte jednoduchý text a snaží se co nejvíce přiblížit správné výslovnosti - rozumí jednoduché a zřetelně artikulované promluvě a konverzaci i poslechovým nahrávkám na známé téma a dialogům týkajících se probíraného tématu - rozumí běžně užívaným výrazům a základním frazeologickým obrátům - rozumí pokynům učitele a vhodně na ně reaguje - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým textům, kde najde požadované informace, případně odpovědi na otázky k textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduchá písemná i ústní sdělení - dokáže používat výrazy a frazeologická spojení používaná v každodenní konverzaci - umí představit sebe a lidi ze svého okolí, dokáže klást jednoduché otázky týkající se 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení a nácvik výslovnosti, (přízvuk, intonace celé věty) - nácvik správné výslovnosti jednotlivých souhlásek <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení souvisejících s tematickými okruhy, vhodné použití slov v určitém kontextu - internacionalismy - písemná a zvuková stránka slova <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní, zvrtná a tázací zájmena - plurál podstatných jmen - používání členu určitého a neurčitého - časování vybraných pravidelných a nepravidelných sloves v přítomnosti - základní číslovky - tvoření záporu - používání <i>ser, estar, hay</i> - přechylování podstatných jmen - přivlastňovací zájmena nesamostatná 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Jsme Evropané</p>	<p>Tento tematický okruh se probírá průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech Španělska a zemí Latinské Ameriky</p> <p>Možno propojit s předměty zeměpis a ZSV.</p> <p>Propojení s předmětem informatika.</p> <p>Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si mohou studenti vybrat podle vlastního zájmu i sami, vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie) se student učí vyhledávat potřebné informace</p>

<p>informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, atd. - dokáže podat základní zeměpisné a sociokulturní informace o Španělsku a zemích Latinské Ameriky - dokáže napsat krátké jednoduché vzkazy a stručná sdělení, e-mailovou zprávu, adresu apod.</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti - dokáže komunikovat na základní úrovni o probíraných tématech - dokáže se domluvit v jednoduchých každodenních situacích - vyžádá si potřebné jednoduché informace</p>	<p>Syntax - větná stavba – stavba oznamovací věty a otázky Komunikační situace - poslech - hra rolí - nácvik simulovaných situací, jednoduchých dialogů s procvičováním pozdravů a dalších zdvořilostních obrátů, vyprávění jednoduchým způsobem o sobě, své rodině, kamarádech a koníčcích, o škole</p> <p>Tematické okruhy - povídání o sobě - názvy zemí, národnosti, dny v týdnu, měsíce, roční období - rodina - škola a předměty ve škole - barvy - denní aktivity - prázdniny a volnočasové aktivity</p>		<p>v širší nabídce informačních zdrojů (internet – příslušné internetové stránky). Hry na osvojení slovní zásoby a časování sloves. Prezentace informací získaných z různých zdrojů (učebnice, internet, časopis apod.) Vytváření plakátů na nástěnku s probranou slovní zásobou. Vánoční besídka (vánoční zvyky a tradice ve Španělsku, zpěv koled)</p>
---	---	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Španělský jazyk

Ročník: sexta - 2. rok výuky – čtyřleté gymnázium

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2VH týdně konverzace, certifikát

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti - čte jednoduchý text srozumitelně se správnou artikulací a vyslovuje foneticky téměř správně</p>	<p>Zvuková stránka jazyka - poslechová cvičení a nácvik výslovnosti (přízvuk, intonace celé věty)</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních</p>	<p>Možno propojit s předměty zeměpis a dějepis. Práce s mapou</p>

<p>- rozumí jednoduché a zřetelně artikulované promluvě a konverzaci i poslechovým nahrávkám na známé téma a dialogům týkajících se probíraného tématu</p> <p>- rozumí běžně užívaným výrazům a základním frazeologickým obratům</p> <p>- rozumí pokynům učitele a vhodně na ně reaguje</p> <p>- rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým textům, kde najde požadované informace, případně odpovědi na otázky k textu</p> <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>- sestaví gramaticky správně jednoduchá písemná i ústní sdělení</p> <p>- dokáže používat výrazy a frazeologická spojení používaná v každodenní konverzaci</p> <p>- umí představit sebe, svou rodinu, spolužáky a kamarády, dokáže klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní a na podobné otázky dokáže také odpovídat</p> <p>- dokáže podat základní informace o Španělsku a zemích Latinské Ameriky</p> <p>- dokáže napsat krátké jednoduché vzkazy a stručná sdělení, e – mailovou zprávu, adresu a pozdrav z prázdnin apod.</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <p>- zapojí se do jednoduché konverzace na probíraná témata</p> <p>- dokáže něco navrhnout, přijmout nebo</p>	<p>- nácvik správné výslovnosti jednotlivých souhlásek</p> <p>Slovní zásoba</p> <p>- slovní zásoba a frazeologická spojení souvisejících s tematickými okruhy, vhodné použití slov v určitém kontextu</p> <p>- internacionalismy</p> <p>- písemná a zvuková stránka slova</p> <p>Morfologie</p> <p>- rozdíl v použití sloves ser, estar, hay</p> <p>- příslovce pro vyjádření kvantity, frekvence</p> <p>- rozkazovací způsob</p> <p>- blízký budoucí čas</p> <p>- jednoduchý minulý čas</p> <p>- příslovečná určení času</p> <p>- rozdíl v použití minulého času jednoduchého a složeného</p> <p>- přídavná jména</p> <p>Syntax</p> <p>- větná stavba – stavba oznamovací věty a otázky</p> <p>Komunikační situace</p> <p>- poslech</p> <p>- hra rolí</p> <p>- nácvik simulovaných situací, jednoduchých dialogů</p> <p>- krátké vyprávění o své minulosti, o tom, co se děje v přítomném okamžiku, o plánech a záměrech do budoucna, o svých zájmech</p> <p>- popis krajiny</p> <p>- jednoduché hry a soutěže</p>	<p>souvislostech</p> <p>TO: Jsme Evropané</p>	<p>Španělska a Latinské Ameriky, historické a kulturní památky.</p> <p>Propojení s předmětem Informatika.</p> <p>Výuka je doplňována nejen dalšími vhodnými materiály z jiných učebnic, novin a časopisů, ale i z internetových stránek zaměřených na výuku španělského jazyka – využití cvičení „online“</p> <p>Vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie) se student učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet – příslušné internetové stránky).</p> <p>K osvojení slovní zásoby student vytváří pojmové mapy.</p> <p>Návštěva španělského kulturního střediska – Instituto Cervantes – mediátka, výstavy, kulturní akce, promítání</p>
---	---	---	---

<p>zamítnout návrh, dokáže vyjádřit názor, zeptat se na svolení, omluvit se apod. - dokáže se domluvit v jednoduchých každodenních situacích - vyžádá si potřebné jednoduché informace</p>	<p>Tematické okruhy - popis charakterových vlastností - děje spojené s každodenní činností, zájmy - záliby a koníčky - sport - prázdninové činnosti, cestování - představování - příroda, popis krajiny - části domu, nábytek - stravovací návyky - nakupování, restaurace</p>		<p>krátkometrážních filmů či dokumentů. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby, časování sloves. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty – vytváření plakátů na probíraná témata.</p>
--	--	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Španělský jazyk

Ročník: septima - 3. rok výuky – čtyřleté gymnázium

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2 VH týdně konverzace, certifikát

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte plynule a foneticky správně přiměřeně dlouhé známé texty - podle poslechu rozlišuje intonaci věty oznamovací a tázací a dokáže je napodobit - pozná přízvukovou slabiku ve slově - v textu najde požadované informace, rozumí známým slovům, jednoduchým větám - vhodně reaguje na jednoduché pokyny, dokáže odpovědět na jednoduché otázky - dokáže najít hlavní myšlenku a důležité informace při poslechu - používá slovník v učebnici - rozumí základním běžným konverzačním výrazům <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduchá písemná sdělení, dokáže napsat jednoduchý e-mail - představí sám sebe, své přátele, spolužáky a rodinu - umí popsat osobu a její oblečení - mluví o svých zálibách, o sportu - popisuje svůj běžný denní program - popisuje byt a nábytek v jednotlivých místnostech - objedná si jídlo v restauraci - zeptá se na cestu a vysvětlí trasu cesty - vyjadřuje základní vztahy existenciální (kdo jsem), prostorové (kde se co nachází), časové (kdy), kvalitativní i kvantitativní 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení (nácvik výslovnosti jednotlivých hlásek a intonace věty) - nácvik grafické a mluvené podoby slova <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení týkající se tematických okruhů - internacionalismy <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - mužský a ženský rod substantiv a adjektiv - časování pravidelných sloves v přítomném čase a vybraných sloves nepravidelných (všechny 3 slovesné třídy) - gerundium - zájmena osobní, přivlastňovací, tázací a ukazovací - předložky - rozlišení 3 španělských sloves „být“ - rozkazovací způsob - časování zvrtných sloves - minulé časy (perfektum s. a imperfektum) <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořádek slov ve větě - věta oznamovací a tázací <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik komunikačních prostředků k vyjadřování otázek, vztahů, informací apod. <p>Tematické okruhy</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p>	<p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivá fakta o Španělsku a vybraných zemích Latinské Ameriky.</p> <p>Možno propojit s předměty zeměpis a dějepisu (práce s mapou, obyvatelstvo daných zemí, historické a kulturní památky).</p> <p>Propojení s občanskou výchovou – společenské zvyky (jídlo, rytmus dne a roku).</p> <p>Návštěva španělského kulturního střediska a mediátéky – Instituto Cervantes.</p> <p>Práce s internetem, promítání španělských filmů a dokumentů.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty (např. Plán města, jídelní lístek, atd.)</p> <p>Součástí výuky jsou také zájezdy do Španělska.</p>

<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace na známá témata - poskytne požadovanou informaci a sám si jednoduchou informaci vyžádá 	<ul style="list-style-type: none"> - profese - národnosti - bydlení – byt, pokoje, nábytek - orientace ve městě, doprava - jídlo, restaurace, nakupování - moje rodina - volnočasové aktivity – záliby, sport - zvířata - vyprávění o významných hist. událostech 		
---	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Španělský jazyk

Ročník: oktáva - 4.rok výuky – čtyřleté gymnázium

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2 VH konverzace, certifikát

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte téměř plynule text z učebnice a jiné přiměřeně složité texty; snaží se co nejvíce přiblížit správné výslovnosti - pracuje s větami, často používanými výrazy a informacemi týkajícími se jeho osoby (rodina, bezprostřední okolí, škola, zaměstnání, zájmy a obavy mladých lidí atd.) - vysvětlí obsah přiměřeně složité a zřetelně artikulované promluvy a konverzace na známá témata - vysvětlí autentickou jednoduchou promluvu rodilých mluvčích - vysvětlí obsah textů v učebnici a některých autentických textů, kde najde požadované informace, na které adekvátně reaguje a odpovídá na jasně formulované otázky týkající se textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduché věty a některá souvětí v písemném i ústním projevu - používá složitější výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci - představí sebe a lidi ze svého okolí; klade složitější otázky týkající se obvyklých informací osobního rázu např. o místě, kde žije - diskutuje spontánně o svých aktivitách; zapojí se do jednodušší konverzace 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení - /g/, /b/, /v/ - intonace zvolacích a tázacích vět - přízvuk u slovesných tvarů <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy - internacionalismy a rozšiřování všeobecné slovní zásoby <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpřítomný čas - minulý čas jednoduchý - ukazovací a přivlastňovací zájmena - vyjádření záporu - hay que+infinitiv - vyjádření podmínky - imperfektum - rozdíl v užití minulých časů - komparativ a superlativ - subjunktiv v přítomném čase - podmiňovací způsob - gerundium <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmínkové věty - vztažné věty - nepřímá řeč v přítomném čase 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do Španělska. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Návštěva španělského kulturního střediska a mediatéky – Instituto Cervantes. Práce s internetem, promítání španělských filmů a dokumentů. Učitel používá autentické dokumenty (např. Plán města, jídelní lístek, atd.) Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby, časování sloves. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty – vytváření plakátů na</p>

<p>s rodilým mluvčím; klade složitější otázky a na podobné otázky také odpovídá</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše složitější text či sdělení, krátký podrobnější dopis, e-mail, obsáhlejší pozdrav z prázdnin, vyplní dotazník apod. - při poslechu rodilého mluvčího písemně zaznamená jednoduchou a zřetelně vyslovovanou promluvu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje správně na pokyny učitele i rodilého mluvčího - komunikuje na přiměřené úrovni o denních činnostech; poskytuje adekvátní informace; při konverzaci vhodně reaguje - vytvoří návrh; vyjádří názor, údiv nebo pohrdání - začíná vyjadřovat podmínku a vyprávět děje v minulosti a hovoří o svých plánech v budoucnosti - při promluvě rozlišuje děje pravděpodobné a reálné 	<p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení - hra rolí - nácvik simulovaných situací <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětství a minulost - duševní stavy - klima a počasí - zdraví, lidské tělo, návštěva lékaře - sport - média - svátky a oslavy 		<p>probíraná témata.</p>
---	---	--	--------------------------

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

7.4 Španělský jazyk

7.4.2 Španělský jazyk – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Další cizí jazyk**

Vyučovací předmět: Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Další cizí jazyk dle RVP G. Španělský jazyk se jako Další cizí jazyk vyučuje na vyšším gymnáziu od kvinty do oktávy. Žáci začínají v kvintě s úrovní A1 dle SERR. Výuka probíhá ve skupinách tvořených 10 – 15 žáky a jejím prvořadým cílem je osvojování řečových dovedností. Ve výuce se rozvíjejí jednak řečové dovednosti receptivní, které zahrnují poslech s porozuměním, kdy si žáci prohlubují porozumění cizojazyčnému projevu učitele, dialogům rodilých mluvčích a zvukovým nahrávkám, dále porozumění textu psanému. V návaznosti na receptivní řečové dovednosti jsou adekvátně rozvíjeny i řečové dovednosti produktivní, rovněž v oblasti písemného a ústního vyjadřování. Svě řečové dovednosti žáci prověřují řešením vybraných komunikačních situací.

Výuka probíhá podle vhodně zvolené učebnice, která vychází z Společného evropského referenčního rámce pro výuku cizích jazyků a která žáky v oktávě dovede až k získání jazykové úrovně B1, a učebnice pro přípravu k vykonání jazykové zkoušky. Výuka podle učebnic je doplňována dalšími vhodnými učebními materiály, autentickými materiály (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, formuláře, návody, texty básní a písní apod.), jejichž prostřednictvím učitel do výuky zařazuje konkrétní příklady současného jazyka, kterým mluví rodilí mluvčí a žáci si tak obohacují své řečové dovednosti a jazykové i věcné znalosti. Z dalších aktivit, kde žáci aplikují a demonstrují své znalosti, jsou účasti v soutěžích, žáci se zapojují do mezinárodních projektů prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, čtou časopisy, účastní se zájezdů do hispanofonních zemí, navštěvují Institut Cervantes v Praze a účastní se akcí, které Institut nabízí, a navštěvují filmová představení a výstavy.

Konverzace je standardní součástí vyučovacích hodin předmětu španělský jazyk, tak zvláště vyučovaným předmětem společně s přípravou k vykonání jazykové zkoušky DELE A2/B1 Escolar nebo DELE B1 s dotací 2VH týdně.

Předmět je jako volitelný nabízen ke studiu od ročníku septima s dotací 2 hodiny týdně. Seminář je koncipován jako dvouletý a pro oba roky, resp. ročníky septima a oktáva, je pro žáky závazný. Pokud se žák rozhodne z daného předmětu maturovat, doporučuje se seminář zvolit již pro ročník septima. V případě, že žák navštěvuje v ročníku septima určitý seminář a v ročníku oktáva z něj bude chtít přestoupit do jiného semináře, jehož se v ročníku septima neúčastní, bude přestup podmíněn vykonáním komisionální rozdílové zkoušky v rozsahu učiva, jež bylo probráno v ročníku, kdy se žák studia v daném semináři neúčastnil.

Předmět španělský jazyk zahrnuje tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální

výchova.

Časová dotace:

3 VH týdně – VG kvinty

4 VH týdně – VG sexty, septimy (z toho 2 VH týdně příprava na DELE/konverzace) + volitelný seminář dvouletý

4 VH týdně – VG oktávy (z toho 2 VH týdně příprava na DELE/konverzace) + volitelný seminář jednoletý

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede žáka k:

Kompetence k učení

- samostatné práci
- efektivnímu učení se spojeného s tvorbou asociogramů a pojmových map a realizací dialogů či rolových her
- vyhledávání potřebných informací v jazykových příručkách a na internetu
- vytváření čtenářské gramotnosti i v cizím jazyce a k informativnímu pochopení i náročnějších cizojazyčných textů
- orientaci v širší nabídce informačních zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- výběru informací z textů
- hledání souvislostí mezi různými informacemi
- práci formou písemného projevu či ústní prezentace probíraného tématu
- reagování na situace každodenního života pomocí modelových situací (např. nákup, objednávka v restauraci, vyplnění dotazníku, reakce na otázky ke své osobě a rovině, napsání životopisu, orientace v různých nabídkách a porozumění inzerátům z různorodých oblastí apod.)

Kompetence komunikativní

- rozvoji receptivních a produktivních dovedností a schopností, které mu umožní vyjadřovat vlastní postoje, pocity, vztahy, přání, nálady apod. i v cizím jazyce.
- porozumění postojům a názorům nejen rodilých hispanofonních mluvčích, ale i s těmi mluvčími, pro které španělský jazyk představuje rovněž jazyk cizí
- interkulturní komunikaci
- neverbální komunikaci
- porozumění dění v cizojazyčném prostředí

Kompetence sociální a personální

- tvorbě schopností, postojů a hodnot, které mu pomohou etablovat se nejdříve v třídním kolektivu a později ve společnosti vůbec
- spolupráci s příslušníky jiných národností, s nimiž může hovořit španělsky

Kompetence občanské

- seznamování se se sociokulturním a geografickým prostředím hispanofonních zemích
- vyjadřování svých názorů, postřehů a postojů formou krátkých písemných sdělení, dopisů, pohlednic, simulovaných konverzačních situací apod.
- uvědomování si významu mezinárodních slov

Kompetence k podnikavosti

- tvorbě pocitu vlastní zodpovědnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Španělský jazyk

Ročník: kvinta - 3.rok výuky

Hodinová dotace: 3 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte plynule a foneticky správně přiměřeně dlouhé známé texty - podle poslechu rozlišuje intonaci věty oznamovací a tázací a dokáže je napodobit - pozná přízvučnou slabiku ve slově - v textu najde požadované informace, rozumí známým slovům, jednoduchým větám - vhodně reaguje na jednoduché pokyny, dokáže odpovědět na jednoduché otázky - dokáže najít hlavní myšlenku a důležité informace při poslechu - používá slovník v učebnici - rozumí základním běžným konverzačním výrazům <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduchá písemná sdělení, dokáže napsat jednoduchý e-mail - představí sám sebe, své přátele, spolužáky a rodinu - umí popsat osobu a její oblečení - mluví o svých zálibách, o sportu - popisuje svůj běžný denní program - popisuje byt a nábytek v jednotlivých místnostech - objedná si jídlo v restauraci - zeptá se na cestu a vysvětlí trasu cesty 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení (návik výslovnosti jednotlivých hlásek a intonace věty) - návik grafické a mluvené podoby slova <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení týkající se tematických okruhů - internacionalismy <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - mužský a ženský rod substantiv a adjektiv - časování pravidelných sloves v přítomném čase a vybraných sloves nepravidelných (všechny 3 slovesné třídy) - gerundium - zájmena osobní, přivlastňovací, tázací a ukazovací - předložky - rozlišení 3 španělských sloves „být“ - rozkazovací způsob - časování zvratných sloves - minulé časy (perfektum s. a imperfektum) <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořádek slov ve větě - věta oznamovací a tázací <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - návik komunikačních prostředků k vyjadřování 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p>	<p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivá fakta o Španělsku a vybraných zemích Latinské Ameriky.</p> <p>Možno propojit s předměty zeměpis a dějepisu (práce s mapou, obyvatelstvo daných zemí, historické a kulturní památky).</p> <p>Propojení s občanskou výchovou – společenské zvyky (jídlo, rytmus dne a roku).</p> <p>Návštěva španělského kulturního střediska a mediátorky – Instituto Cervantes.</p> <p>Práce s internetem, promítání španělských filmů a dokumentů.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty (např. Plán města, jídelní lístek, atd.)</p>

<p>- vyjadřuje základní vztahy existenciální (kdo jsem), prostorové (kde se co nachází), časové (kdy), kvalitativní i kvantitativní</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace na známá témata - poskytne požadovanou informaci a sám si jednoduchou informaci vyžádá 	<p>otázek, vztahů, informací apod.</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - profese - národnosti - bydlení – byt, pokoje, nábytek - orientace ve městě, doprava - jídlo, restaurace, nakupování - moje rodina - volnočasové aktivity – záliby, sport - zvířata - vyprávění o významných hist. událostech 		<p>Součástí výuky jsou také zájezdy do Španělska.</p>
---	---	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Španělský jazyk

Ročník: sexta – 4. rok výuky

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2 VH týdně konverzace, certifikát

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte téměř plynule text z učebnice a jiné přiměřeně složité texty; snaží se co nejvíce přiblížit správné výslovnosti - pracuje s větami, často používanými výrazy a informacemi týkajícími se jeho osoby (rodina, bezprostřední okolí, škola, zaměstnání, zájmy a obavy mladých lidí atd.) - vysvětlí obsah přiměřeně složité a zřetelně artikulované promluvy a konverzace na známá témata - vysvětlí autentickou jednoduchou promluvu rodilých mluvčích - vysvětlí obsah textů v učebnici a některých autentických textů, kde najde požadované informace, na které adekvátně reaguje a odpovídá na jasně formulované otázky týkající se textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduché věty a některá souvětí v písemném i ústním projevu - používá složitější výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci - představí sebe a lidi ze svého okolí; klade složitější otázky týkající se obvyklých informací osobního rázu např. o místě, kde žije - diskutuje spontánně o svých aktivitách; zapojí se do jednodušší konverzace s rodilým mluvčím; klade složitější otázky a na 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení - /g/, /b/, /v/ - intonace zvolacích a tázacích vět - přízvuk u slovesných tvarů <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy - internacionalismy a rozšiřování všeobecné slovní zásoby <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpřítomný čas - minulý čas jednoduchý - ukazovací a přivlastňovací zájmena - vyjádření záporu - hay que+infinitiv - vyjádření podmínky - imperfektum - rozdíl v užití minulých časů - komparativ a superlativ - subjunktiv v přítomném čase - podmiňovací způsob - gerundium <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmínkové věty - vztažné věty - nepřímá řeč v přítomném čase 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do Španělska.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály. Návštěva španělského kulturního střediska a mediatéky – Instituto Cervantes.</p> <p>Práce s internetem, promítání španělských filmů a dokumentů.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty (např. Plán města, jídelní lístek, atd.)</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby, časování sloves.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p> <p>Třídní projekty – vytváření plakátů na probíraná témata.</p>

<p>podobné otázky také odpovídá</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše složitější text či sdělení, krátký podrobnější dopis, e-mail, obsáhlejší pozdrav z prázdnin, vyplní dotazník apod. - při poslechu rodilého mluvčího písemně zaznamená jednoduchou a zřetelně vyslovovanou promluvu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje správně na pokyny učitele i rodilého mluvčího - komunikuje na přiměřené úrovni o denních činnostech; poskytuje adekvátní informace; při konverzaci vhodně reaguje - vytvoří návrh; vyjádří názor, údiv nebo pohrdání - začíná vyjadřovat podmínku a vyprávět děje v minulosti a hovoří o svých plánech v budoucnosti - při promluvě rozlišuje děje pravděpodobné a reálné 	<p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení - hra rolí - nácvik simulovaných situací <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětství a minulost - duševní stavy - klima a počasí - zdraví, lidské tělo, návštěva lékaře - sport - média - svátky a oslavy 		
--	---	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Španělský jazyk

Ročník: septima - 5.rok výuky

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2 VH týdně konverzace, certifikát

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte téměř plynule text z učebnice a jiné přiměřeně složité texty; snaží se co nejvíce přiblížit správné výslovnosti - pracuje s větami, často používanými výrazy a informacemi týkajícími se jeho osoby (rodina, bezprostřední okolí, škola, zaměstnání, zájmy a obavy mladých lidí atd.) - vysvětlí obsah přiměřeně složité a zřetelně artikulované promluvy a konverzace na známá témata - vysvětlí autentickou jednoduchou promluvu rodilých mluvčích - vysvětlí obsah textů v učebnici a některých autentických textů, kde najde požadované informace, na které adekvátně reaguje a odpovídá na jasně formulované otázky týkající se textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduché věty a některá souvětí v písemném i ústním projevu - používá složitější výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci - představí sebe a lidi ze svého okolí; klade složitější otázky týkající se obvyklých informací osobního rázu např. o místě, kde žije - diskutuje spontánně o svých aktivitách; zapojí se do jednodušší konverzace s rodilým mluvčím; klade složitější otázky a na 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení - intonace vět tázacích a zvolacích - emotivně zabarvená intonace <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy - internacionalismy a rozšiřování všeobecné slovní zásoby <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalování užití minulých časů - <i>estaba</i>+gerundio, <i>llevar</i>+gerundio - použití slovesa <i>estar</i>, <i>ser</i>, <i>hay</i> - budoucí čas - subjektiv přítomný - rozkazovací způsob kladný a záporný - podmiňovací způsob jednoduchý - předminulý čas - řeč přímá a nepřímá - přídavná jména obyvatelská <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - další podmínkové věty - vztažné věty - nepřímá řeč v přítomném i minulém čase, shoda <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra rolí - prezentace určitého tématu - simulované situace 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do Španělska.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály. Návštěva španělského kulturního střediska a mediatéky – Instituto Cervantes.</p> <p>Práce s internetem, promítání španělských filmů a dokumentů. Učitel používá autentické dokumenty (např. Plán města, jídelní lístek, atd.)</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby, časování sloves. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty – vytváření plakátů na probíraná témata.</p>

<p>podobné otázky také odpovídá</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše složitější text či sdělení, krátký podrobnější dopis, e-mail, obsáhlejší pozdrav z prázdnin, vyplní dotazník apod. - při poslechu rodilého mluvčího písemně zaznamená jednoduchou a zřetelně vyslovovanou promluvu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje správně na pokyny učitele i rodilého mluvčího - komunikuje na přiměřené úrovni o denních činnostech; poskytuje adekvátní informace; při konverzaci vhodně reaguje - vytvoří návrh; vyjádří názor, údiv nebo pohrdání - začíná vyjadřovat podmínku a vyprávět děje v minulosti a hovoří o svých plánech v budoucnosti - při promluvě rozlišuje děje pravděpodobné a reálné 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní údaje (biografie), popis osobnosti a povahy - záliby - fauna a flóra - práce v domácnosti - cestování - popis cesty - média - náboženství, astrologie - vzdělávací systémy - sport - světadíly a státy světa 		
--	---	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Španělský jazyk

Ročník: oktáva - 6.rok výuky

Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2 VH konverzace, certifikát

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte téměř plynule text z učebnice a jiné přiměřeně složité texty; snaží se co nejvíce přiblížit správné výslovnosti - pracuje s větami, často používanými výrazy a informacemi týkajícími se jeho osoby (rodina, bezprostřední okolí, škola, zaměstnání, zájmy a obavy mladých lidí atd.) - vysvětlí obsah přiměřeně složité a zřetelně artikulované promluvy a konverzace na známá témata - vysvětlí autentickou jednoduchou promluvu rodilých mluvčích - vysvětlí obsah textů v učebnici a některých autentických textů, kde najde požadované informace, na které adekvátně reaguje a odpovídá na jasně formulované otázky týkající se textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduché věty a některá souvětí v písemném i ústním projevu - používá složitější výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci - představí sebe a lidi ze svého okolí; klade složitější otázky týkající se obvyklých informací osobního rázu např. o místě, kde žije - diskutuje spontánně o svých aktivitách; zapojí se do složitější konverzace 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení na zdokonalení výslovnosti - cvičení na intonaci <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy - internacionalismy a rozšiřování všeobecné slovní zásoby <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - subjunktiv přítomný – nepravidelná slovesa - <i>cuando</i> + subjunktiv/indikativ - <i>esperar+que</i>+subjunktiv - stupňování přídavných jmen (3. stupeň) - <i>es posible+que</i>+subjunktiv - neosobní struktury, trpný rod - věty s vyjádřením relativity - subjunktiv předpřítomný - rozdíl mezi <i>qué/cuál</i> - pretérito imperfekto subjunktivu - časová souslednost - předložkové vazby <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmínkové věty - vztažné věty - nepřímá řeč k vyjádření rozkazu <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra rolí 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p>	<p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do Španělska.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály. Návštěva španělského kulturního střediska a mediatéky – Instituto Cervantes.</p> <p>Práce s internetem, promítání španělských filmů a dokumentů.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty (např. Plán města, jídelní lístek, atd.)</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby, časování sloves.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p> <p>Třídní projekty – vytváření plakátů na</p>

<p>s rodilým mluvčím; klade složitější otázky a na podobné otázky také odpovídá</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše složitější text či sdělení, krátký podrobnější dopis, e-mail, obsáhlejší pozdrav z prázdnin, vyplní dotazník apod. - při poslechu rodilého mluvčího písemně zaznamená jednoduchou a zřetelně vyslovovanou promluvu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje správně na pokyny učitele i rodilého mluvčího - komunikuje na přiměřené úrovni o denních činnostech; poskytuje adekvátní informace; při konverzaci vhodně reaguje - vytvoří návrh; vyjádří názor, údiv nebo pohrdání - začíná vyjadřovat podmínku a vyprávět děje v minulosti a hovoří o svých plánech v budoucnosti - při promluvě rozlišuje děje pravděpodobné a reálné 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentace určitého tématu - simulované situace <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví - cestování, dopravní prostředky - povolání, práce - oblečení, popis osoby - opravy v domě, bydlení - sport - umění, kultura - média a internet - politika, neziskové organizace 		<p>probíraná témata.</p>
--	--	--	--------------------------

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

7.4.3 Konverzace ze španělského jazyka – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář je určen pro studenty, kteří si chtějí rozšířit slovní zásobu a zdokonalit svou komunikaci ve španělském jazyce. Je realizován jako dvouletý v septimě a oktávě, či jednoletý v oktávě.

V rámci semináře se budeme věnovat různým tématům z běžného života (např. rodina, režim dne, volný čas a koníčky, domov, bydlení, kulturní a sportovní aktivity, zdravý životní styl, vzdělávání a ochrana životního prostředí) i reáliím španělsky mluvících zemí (Španělsko a Latinská Amerika). Nedílnou součástí semináře bude také trénink poslechu s porozuměním.

Studenti budou hodnoceni za aktivní účast při hodině (ústní projev na dané téma) a přípravu prezentace.

Seminář je doporučen zejména studentům, kteří uvažují o maturitě ze španělského jazyka.

Výchovné a vzdělávací strategie vycházejí ze strategií předmětu Španělský jazyk.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Konverzace ze španělského jazyka

Ročník: septima, oktáva

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Receptivní řečové dovednosti - čte plynule a foneticky správně přiměřeně dlouhé známé texty - podle poslechu rozlišuje intonaci věty oznamovací a tázací a dokáže je napodobit - pozná přízvukovou slabiku ve slově - v textu najde požadované informace, rozumí známým slovům, jednoduchým větám - vhodně reaguje na jednoduché pokyny, dokáže odpovědět na jednoduché otázky - dokáže najít hlavní myšlenku a důležité informace při poslechu	Zvuková stránka jazyka - fonetická cvičení (návnik výslovnosti jednotlivých hlásek a intonace věty) - návnik grafické a mluvené podoby slova Slovní zásoba - slovní zásoba a frazeologická spojení týkající se tematických okruhů - internacionalismy Morfologie - mužský a ženský rod substantiv a adjektiv	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Žijeme v Evropě	Student si osvojuje jednotlivá fakta o Španělsku a vybraných zemích Latinské Ameriky. Možno propojit s předměty zeměpis a dějepisu (práce s mapou, obyvatelstvo daných zemí, historické a kulturní památky). Propojení s občanskou

<p>- rozumí základním běžným konverzačním výrazům</p> <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduchá písemná sdělení, dokáže napsat jednoduchý e-mail - představí sám sebe, své přátele, spolužáky a rodinu - umí popsat osobu a její oblečení - mluví o svých zálibách, o sportu - popisuje svůj běžný denní program - popisuje byt a nábytek v jednotlivých místnostech - objedná si jídlo v restauraci - zeptá se na cestu a vysvětlí trasu cesty - vypráví o významných historických událostech <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace na známá témata - poskytne požadovanou informaci a sám si jednoduchou informaci vyžádá 	<p>- časování pravidelných sloves v přítomném čase a vybraných sloves nepravidelných (všechny 3 slovesné třídy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - gerundium - zájmena osobní, přivlastňovací, tázací a ukazovací - předložky - rozlišení 3 španělských sloves „být“ - rozkazovací způsob - časování zvrtných sloves - minulé časy (perfektum s. a imperfektum) <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořádek slov ve větě - věta oznamovací a tázací <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik komunikačních prostředků k vyjadřování otázek, vztahů, informací apod. <p>Tematické okruhy</p> <p>Zvyky a tradice, Gastronomie, Zdraví a nemoci, Sport, Bydlení, Cestování, ČR, Španělsko, Volný čas a záliby, Běžný život, Příroda, Kultura a města španělsky mluvících zemí, Latinská Amerika (geografie), Praha, Svět práce, Obchody a nakupování, Svátky a oslavy, Osobnosti hispánského světa, Výchova a vzdělávání</p>		<p>výchovou – společenské zvyky (jídlo, rytmus dne a roku).</p> <p>Návštěva španělského kulturního střediska a mediátéky – Instituto Cervantes.</p> <p>Práce s internetem, promítání španělských filmů a dokumentů.</p> <p>Učitel používá autentické dokumenty (např. Plán města, jídelní lístek, atd.)</p> <p>Součástí výuky jsou také zájezdy do Španělska.</p>
--	--	--	---

7.5 Francouzský jazyk

7.5.1 Francouzský jazyk – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Další cizí jazyk**

Vyučovací předmět: **Francouzský jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Další cizí jazyk dle RVP G. Francouzský jazyk se jako Další cizí jazyk vyučuje na vyšším stupni osmiletého a šestiletého gymnázia. Výuka probíhá ve skupinách tvořených 10 – 15 žáky a jejím prvořadým cílem je osvojování řečových dovedností. Ve výuce se rozvíjejí jednak řečové dovednosti receptivní, které zahrnují poslech s porozuměním, kdy si žák prohlubuje porozumění cizojazyčnému projevu učitele, dialogům rodilých mluvčích, zvukovým nahrávkám a psanému textu. V návaznosti na receptivní řečové dovednosti jsou adekvátně rozvíjeny i řečové dovednosti produktivní jak v oblasti písemného, tak ústního vyjadřování. Svě řečové dovednosti žáci prověřují řešením vybraných komunikačních situací.

Výuka probíhá podle vhodně zvolené učebnice, která vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro výuku cizích jazyků a která žáky v oktávě dovede až k získání jazykové úrovně B1. Výuka podle učebnice je doplňována dalšími vhodnými učebními materiály, autentickými materiály (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, formuláře, návody, texty básní a písní apod.), jejichž prostřednictvím učitel do výuky zařazuje konkrétní příklady současného jazyka, kterým mluví rodilí mluvčí a žáci si tak obohacují své řečové dovednosti a jazykové i věcné znalosti. Z dalších aktivit, kde žáci aplikují a demonstrují své znalosti, jsou účasti v soutěžích. Žáci čtou časopisy, účastní se zájezdů do frankofonních zemí, navštěvují Francouzský institut v Praze a účastní se akcí, které Institut nabízí a navštěvují filmová představení a výstavy.

Časová dotace:

3 VH týdně – VG kvinty

4 VH týdně – VG sexty, septimy (z toho 2 VH týdně příprava na DELF/konverzace)

4 VH týdně – VG oktávy (z toho 2 VH týdně příprava na DELF/konverzace)

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede žáka k:

Kompetence k učení

- samostatné práci

- efektivnímu učení se spojeného s tvorbou asociogramů a pojmových map a realizací dialogů či rolových her
- vyhledávání potřebných informací v jazykových příručkách a na internetu
- vytváření čtenářské gramotnosti i v cizím jazyce a k informativnímu pochopení i náročnějších cizojazyčných textů
- orientaci v širší nabídce informačních zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- výběru informací z textů
- hledání souvislostí mezi různými informacemi
- práci formou písemného projevu či ústní prezentace probíraného tématu
- reagování na situace každodenního života pomocí modelových situací (např. nákup, objednávka v restauraci, vyplnění dotazníku, reakce na otázky ke své osobě a rovině, napsání životopisu, orientace v různých nabídkách a porozumění inzerátům z různorodých oblastí apod.)

Kompetence komunikativní

- rozvoji receptivních a produktivních dovedností a schopností, které mu umožní vyjadřovat vlastní postoje, pocity, vztahy, přání, nálady apod. i v cizím jazyce.
- porozumění postojům a názorům nejen rodilých frankofonních mluvčích, ale i s těmi mluvčími, pro které španělský jazyk představuje rovněž jazyk cizí
- interkulturní komunikaci
- neverbální komunikaci
- porozumění dění v cizojazyčném prostředí

Kompetence sociální a personální

- tvorbě schopností, postojů a hodnot, které mu pomohou etablovat se nejdříve v třídním kolektivu a později ve společnosti vůbec
- spolupráci s příslušníky jiných národností, s nimiž může hovořit španělsky

Kompetence občanské

- seznamování se se sociokulturním a geografickým prostředím frankofonních zemích
- vyjadřování svých názorů, postřehů a postojů formou krátkých písemných sdělení, dopisů, pohlednic, simulovaných konverzačních situací apod.
- uvědomování si významu mezinárodních slov

Kompetence k podnikavosti

- tvorbě pocitu vlastní zodpovědnosti

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk**Ročník: kvinta – 3. rok studia****Hodinová dotace: 3 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- čte téměř plynule text z učebnice a jiné přiměřeně složité texty; snaží se co nejvíce přiblížit správné výslovnosti- pracuje s větami, často používanými výrazy a informacemi týkajícími se jeho osoby (rodina, bezprostřední okolí, škola, zaměstnání, zájmy a obavy mladých lidí atd.)- vysvětlí obsah přiměřeně složité a zřetelně artikulované promluvy a konverzace na známá témata- vysvětlí autentickou jednoduchou promluvu rodilých mluvčích- vysvětlí obsah textů v učebnici a některých autentických textů, kde najde požadované informace, na které adekvátně reaguje a dokáže odpovědět na jasně formulované otázky týkající se textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- sestaví gramaticky správně jednoduché věty a některá souvětí v písemném i ústním projevu- používá složitější výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci- představí sebe a lidi ze svého okolí; klade	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none">- fonetická cvičení, zdokonalování čtení a přednes básní- další zdokonalování výslovnosti zavřených a otevřených samohlásek- rozlišování podobně znějících samohlásek a souhlásek <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy- další internacionalismy a rozšiřování všeobecné slovní zásoby <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none">- podmiňovací způsob přítomný- konjunktiv přítomný- další nepravidelná slovesa- tvoření příslovcí- budoucí čas složený- postavení přídavného jména, stupňování přídavných jmen- vztažná a ukazovací zájmena- neurčitá zájmena- gerundium	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p>	<p>Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do frankofonních zemí a účast na recitačních a konverzačních soutěžích.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – RG Evropy</p>

<p>složitější otázky týkající se obvyklých informací osobního rázu např. o místě, kde žije</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje spontánně o svých aktivitách; zapojí se do jednodušší konverzace s rodilým mluvčím; klade složitější otázky a na podobné otázky také odpovídá - napíše složitější text či sdělení, krátký podrobnější dopis, e-mail, obsáhlejší pozdrav z prázdnin, vyplní dotazník apod. - při poslechu rodilého mluvčího písemně zaznamená jednoduchou a zřetelně vyslovovanou promluvu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje správně na pokyny učitele i rodilého mluvčího - komunikuje na přiměřené úrovni o denních činnostech; poskytuje adekvátní informace; při konverzaci vhodně reaguje - vytvoří návrh; vyjádří názor, údiv nebo pohrdání - začíná vyjadřovat podmínku a vyprávět děje v minulosti a hovoří o svých plánech v budoucnosti - při promluvě rozlišuje děje pravděpodobné a reálné 	<p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - další podmínkové věty - vztažné věty - vyjadřování příčiny <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení - hra rolí - nácvik simulovaných situací <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - společenské postavení, příbuzenské vztahy, mládež a její problémy, zájmy - způsob bydlení - zdraví - zaměstnání - volný čas; další aktivity 		
--	---	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk**Ročník: sexta – 4. rok studia****Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2 VH týdně – konverzace, certifikát**

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- čte plynule text z učebnice a jiné přiměřeně složité texty; orientuje se i v obtížnějším textu týkajícím se obvyklých a běžných témat- pracuje s větami, často používanými výrazy a informacemi týkajících se běžných témat na obtížnější úrovni (cestování, kultura, politika)- orientuje se v obtížnějším rozhovoru na známá témata- určí postoje a názory jednotlivých mluvčích- v textu vyhledá nejdůležitější informace a u složitějších textů vysvětlí téma <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- souvisle a bez přípravy diskutuje tématech týkajících se jeho samého, jeho rodiny, zájmů a nejbližšího okolí- používá složitější výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci; vyjádří na příslušné úrovni svůj názor a své pocity- používá základních výrazů pro vyjádření logických vztahů mezi větami- hovoří spontánně o svých aktivitách; zapojí se do složitější konverzace s rodilým mluvčím; klade složitější otázky a na podob-	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none">- fonetická cvičení, zdokonalování čtení a přednes básní- další zdokonalování výslovnosti zavřených a otevřených samohlásek- rozlišování podobně znějících samohlásek a souhlásek- intonace při vyjadřování pocitů, příkazů apod.- slovní a větný přízvuk <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy- další internacionalismy a rozšiřování všeobecné slovní zásoby- další ustálená slovní spojení <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none">- shoda přičestí minulého- předminulý čas- další nepravidelná slovesa- tvoření trpného rodu- neosobní konstrukce- předmětná zájmena- používání indikativu a konjunktivu- tvoření slov	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	<p>Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do frankofonních zemí a účast na recitačních a konverzačních soutěžích. Při výuce jsou využívány autentické materiály. ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Žáci dosahují jazykové úrovně A2. Příprava na certifikát DELF.</p>

<p>otázky také odpovídá - napíše složitější text či sdělení, krátký podrobnější dopis, e-mail, obsáhlejší pozdrav z prázdnin, vyplní složitější dotazník atd.</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti - při komunikaci v běžných situacích respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti - komunikuje na přiměřené úrovni o denních činnostech; poskytuje adekvátní informace a při konverzaci vhodně reaguje - vyjádří záměr, povinnost; nastíní problém; jednoduše reprodukuje informace, které slyšel nebo četl v médiích; vyjádří stanovisko</p>	<p>Syntax - infinitivní konstrukce - nepřímá řeč v přítomnosti a minulosti - souslednost časová</p> <p>Komunikační situace - hra rolí - prezentace určitého tématu - simulované situace</p> <p>Tematické okruhy - životní hodnoty - kultura - média - zaměstnání - frankofonní oblasti</p>		
--	---	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk**Ročník: septima – 5. rok studia****Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2 VH týdně – konverzace, certifikát**

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- čte plynule text z učebnice a jiné složité texty; snaží se co nejvíce přiblížit správné výslovnosti- pracuje s větami, často používanými výrazy a informacemi týkajícími se jeho osoby (rodina, bezprostřední okolí, škola, zaměstnání, zájmy a obavy mladých lidí atd.)- orientuje se v relativně složité promluvě a konverzaci na známá témata- orientuje se v autentické jednoduché promluvě rodilých mluvčích- vysvětlí obsah textů v učebnici a některých autentických textech, kde najde požadované informace, a na které adekvátně reaguje a odpoví na jasně formulované otázky týkající se textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- sestaví gramaticky správně jednoduché věty i souvětí v písemném i ústním projevu- používá složitější výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci- představí sebe a lidi ze svého okolí; klade složitější otázky týkající se obvyklých informací osobního rázu- diskutuje spontánně o svých aktivitách; zapojí se do složitější konverzace s rodilým	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none">- fonetická cvičení, zdokonalování čtení a přednes básní- další zdokonalování výslovnosti zavřených a otevřených samohlásek- rozlišování podobně znějících samohlásek a souhlásek- intonace při vyjadřování pocitů, příkazů apod.- slovní a větný přízvuk <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy- další internacionalismy a rozšiřování všeobecné slovní zásoby- další ustálená slovní spojení <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none">- prohlubování znalostí časů- minulý čas jednoduchý- další nepravidelná slovesa- použití indikativu a konjunktivu- postavení záporu ve větě- vyjádření příčiny- konjunktiv minulý- postavení zájmen COD a COI- složená vztažná zájmena	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	<p>Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do frankofonních zemí a účast na recitačních a konverzačních soutěžích. Při výuce jsou využívány autentické materiály. ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Žáci dosahují jazykové úrovně A2 – B1. Příprava na certifikát DELF.</p>

<p>mluvčím; klade složitější otázky a na podob- otázky také odpovídá</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše složitější text či sdělení, podrobnější dopis, e-mail, obsáhlejší pozdrav z prázdnin, vyplní dotazník apod. - při poslechu rodilého mluvčího písemně zaznamená jednoduchou a zřetelně vyslovovanou promluvu <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje správně na pokyny učitele i rodilého mluvčího - komunikuje na přiměřené úrovni o denních činnostech; poskytuje adekvátní informace; při konverzaci vhodně reaguje - navrhne, přijme nebo zamítne návrh; vyjádří názor, údiv nebo pohrdání - vyjadřuje podmínku a vypráví děje v minulosti a hovoří o svých plánech v budoucnosti - při promluvě rozlišuje děje pravděpodobné a reálné 	<p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - infinitivní konstrukce - nepřímá řeč v minulosti - souslednost časová <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra rolí - prezentace určitého tématu - simulované situace <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidé, kulturní rozdíly, lidská práva - národní identita, evropské cítění - pronájem bytu - Francie, svátky - problémy mládeže, stáří - práce a volný čas 		
--	---	--	--

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk**Ročník: oktáva – 6. rok studia****Hodinová dotace: 2 VH týdně + 2VH týdně – konverzace, certifikát**

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- čte plynule text z učebnice a jiné složité texty; snaží se co nejvíce přiblížit správné výslovnosti- pracuje s větami, často používanými výrazy a informacemi týkajícími se jeho osoby (rodina, bezprostřední okolí, škola, zaměstnání, zájmy a obavy mladých lidí atd.)- orientuje se v relativně složité promluvě a konverzaci na známá témata- orientuje se v autentické jednoduché promluvě rodilých mluvčích- vysvětlí obsah textů v učebnici a některých autentických textech, kde najde požadované informace, na které adekvátně reaguje a odpoví na jasně formulované otázky týkající se textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">- sestaví gramaticky správně jednoduché věty i souvětí v písemném i ústním projevu- používá složitější výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci- představí sebe a lidi ze svého okolí; klade složitější otázky týkající se obvyklých informací osobního rázu- diskutuje spontánně o svých aktivitách; zapojí se do složitější konverzace s rodilým	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none">- fonetická cvičení, zdokonalování čtení a přednes básní- další zdokonalování výslovnosti zavřených a otevřených samohlásek- rozlišování podobně znějících samohlásek a souhlásek <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy- další internacionalismy a rozšiřování všeobecné slovní zásoby <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none">- přídavná jména a jejich umístění ve větě- shoda přídavných jmen u zvrtných sloves- užití zájmen v písemném projevu- citoslovce- užití konjunktivu, indikativu nebo podmiňovacího způsobu- trpný rod- vztažná a ukazovací zájmena- příslovecná určení času, způsobu a míry- vyjádření budoucnosti <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none">- podmínkové věty	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p>	<p>Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do frankofonních zemí a účast na recitačních a konverzačních soutěžích.</p> <p>Při výuce jsou využívány autentické materiály.</p> <p>ZSV – sociologie</p> <p>ZEM – regionální geografie</p> <p>Žáci dosahují úrovně B1.</p> <p>Příprava na certifikát DELF</p>

<p>mluvčím; klade složitější otázky a na podob- otázky také odpovídá - napíše složitější text či sdělení, podrobnější dopis, e-mail, obsáhlejší pozdrav z prázdnin, vyplní dotazník apod. - při poslechu rodilého mluvčího písemně zaznamená jednoduchou a zřetelně vyslovovanou promluvu</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti - reaguje správně na pokyny učitele i rodilého mluvčího - komunikuje na přiměřené úrovni o denních činnostech; poskytuje adekvátní informace; při konverzaci vhodně reaguje - navrhne, přijme nebo zamítne návrh; vyjádří názor, údiv nebo pohrdání - vyjadřuje podmínku a vypráví děje v minulosti a hovoří o svých plánech v budoucnosti - při promluvě rozlišuje děje pravděpodobné a reálné</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vztažné věty - vyjadřování příčiny <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra rolí - prezentace určitého tématu - simulované situace <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - život ve městě a na vesnici - francouzská gastronomie - konzumní společnost, vztah k penězům - francouzské symboly - vědecký pokrok a etika - kultura, umění 		
---	---	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

7.6 Latinský jazyk

7.6.1 Latinský jazyk – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Další cizí jazyk**

Vyučovací předmět: **Latinský jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem předmětu je naplňování očekávaných výstupů doplňujícího vzdělávacího oboru Latinský jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP GV. V dnešní době má tento doplňující vzdělávací obor ve vzdělávací soustavě výjimečné postavení, neboť reprezentuje evropské kulturní dědictví v nejširším kontextu, a tím prohlubuje pocit sounáležitosti s ostatními národy. Doplňující vzdělávací obor umožňuje žákovi díky širokému obsahu lepší orientaci při výběru jeho dalšího studijního zaměření. Latinský jazyk v gymnáziu má být především oborem propedeutickým, tj. oborem, který poskytuje elementární úvod do studia dalších oborů, a to nejen těch, v nichž má tradičně vysokou autoritu, jako je např. jazykověda, literární věda, historie, filozofie, právo, teologie, výtvarné umění, ale i těch, které lze označit za moderní, např. politologie, sociologie, religionistika a různá mediální studia.

Studium latinského jazyka přispívá k rozvoji logického myšlení, tříbí schopnost analýzy i syntézy zároveň. Latinský jazyk má v humanitně orientovaném studiu podobnou funkci jako matematika ve studiu zaměřeném na přírodní vědy, protože obě disciplíny jsou vysoce abstraktní ve svých zákonitostech, a přitom konkrétní v aplikaci. Latinský jazyk vhodně doplňuje studium jazyků nejen románských, kde je vztah zcela jasný, ale také studium angličtiny, ačkoli zde není souvislost patrná na první pohled. Většina víceslabičných anglických slov má totiž původ v latině, a tak znalost latinského slova může pomoci odstranit např. chyby v písemném projevu.

Neustálá konfrontace latiny s mateřským jazykem zdokonaluje vyjadřovací schopnosti. Žáci se učí používat slova cizího původu (pocházející z latiny) ve správném významu a především účelně vzhledem ke konkrétní jazykové situaci, čímž zvyšují kulturu svého projevu. Předností tohoto doplňujícího vzdělávacího oboru je jeho interdisciplinární povaha. Latinský jazyk cíleně vede žáky k tomu, aby přenášeli své poznatky z jiných oblastí a své znalosti systematizovali. Přispívá k rozšiřování všeobecného kulturního rozhledu.

Studium latinského jazyka rozvíjí žádoucím směrem morálně-volní vlastnosti žáků. Zvládnutí latiny, byť na elementární úrovni, vyžaduje osobní disciplínu, píli a houževnatost. Studium vede žáky k osvojení si základních pracovních návyků a postupů, které jsou důležité pro další odborný i osobnostní růst.

Vyučuje se na vyšším stupni gymnázia od kvinty do sexty s dotací 1 VH týdně, v septimě s dotací 1 VH týdně (vzhledem k posílení 2. cizího jazyka – NJ, ŠJ, FJ – je předmět veden jako nepovinný), v oktávě je možno zvolit seminář s výukovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně se zaměřením na medicínskou a přírodovědnou terminologii.

Latinský jazyk přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení systémové povahy jazyka obecně, ať přirozeného, nebo umělého
 - důkladnější znalosti slovní zásoby mateřského jazyka, k přesnějšímu vyjadřování a větší stylistické obratnosti
 - schopnosti morfologické a syntaktické jevy v jazyce nejen analyzovat, ale též pochopit jejich funkci, estetickou hodnotu a tyto zkušenosti následně aplikovat i v jiných jazykovědných oborech
 - osvojení si správné základní techniky překladu textu, kterou pak aplikuje při dalším jazykovém studiu
 - rozvoji schopnosti kombinovat znalosti jazykové s mimojazykovými zkušenostmi
 - zájmu o společné kořeny evropské civilizace, k pochopení kontinuity jejího vývoje a hledání hlubších souvislostí mezi kulturami jednotlivých národů; na základě těchto poznatků se žák učí být tolerantní vůči jiným sociálním a etnickým skupinám, učí se potlačovat rasistické a xenofobní projevy u sebe i ostatních
 - poznávání morálního hodnotového systému antické společnosti, k jeho srovnání s dneškem; na základě tohoto srovnání je schopen si uvědomit konstantní i proměnlivé hodnoty v lidském životě, což pomáhá utvářet žákovo etické vědomí a občanské postoje
 - uvědomění si, že poznatky z jednotlivých oborů vzdělávání spolu souvisejí, navazují na sebe a vzájemně se doplňují
 - samostatné práci s různými informačními zdroji, vyhledávání informací týkající se tohoto doplňujícího vzdělávacího oboru, jejich třídění, hodnocení, zpracovávání a využití v dalších oborech studia
 - seznámení se s různými metodami učení; protože studium tohoto oboru kombinuje metody moderní s tradičními, umožňuje žákovi výběr metod, které nejvíce vyhovují jeho osobnosti
 - poznání, že k ovládnutí jazyka (a kteréhokoli jiného oboru) i na základní úrovni jsou potřebné nejen vrozené dispozice, ale především píle, vůle učit se, osobní disciplína a osvojení si zdravých pracovních návyků, což jsou vlastnosti a schopnosti, jejichž kvalitu může sám ovlivnit a rozvíjet
- Výuka probíhá v kmenových učebnách. Vyučující využívají také kinosál.

Průřezová témata

Předmět latinský jazyk zahrnuje tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Latinský jazyk

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - používá jeden z typů výslovnosti latiny - určí přízvuk ve slově - používá odbornou jazykovou terminologii - určí základní gramatické kategorie substantiv a adjektiv (pád, číslo, rod) - určí základní gramatické kategorie verb: indikativ prézenta - pracuje v základních obrysech s 1. a 2.deklinací - pracuje s indikativem prézenta aktiva a pasiva - překládá jednoduché věty z latiny do češtiny a naopak - užívá základní principy tvorby latinských slov - pracuje s běžně dostupným latinsko-českým slovníkem 	<p>Zvuková a grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost - písmo - abeceda - přízvuk <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - latinská terminologie: vokál, konsonant, diftong, deklinace, konjugace, substantivum, adjektivum, verbum, adverbium, numeralia, pronomina, prepozice, singulár, plurál, maskulinum, femininum, neutrum, indikativ, imperativ, infinitiv, konjunktiv, prézens, futurum, imperfektum, perfektum, plusquamperfektum, aktivum, pasivum, pozitiv, komparativ, superlativ, nominativ, genitiv, dativ, akuzativ, vokativ, ablativ, vzhledem k češtině je v souvislosti s ablativem informován i o pojmech lokál a instrumentál <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - substantiva 1. a 2.deklinace - adjektiva 1. a 2.deklinace - adverbia - verba 1. – 4.konjugace – indikativ prézenta aktiva a pasiva - pronomina – osobní a přivlastňovací <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá - oznamovací 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	<p>ČJL – latinská terminologie, flexivní jazyky ANJ, ŠPJ – slova pocházející z latiny ZSV, DEJ – „živá slova“, termíny (např. v oblasti práva) BIO – výslovnost latinských slov, latinská terminologie (např. č těla)</p>

Latinský jazyk

Ročník: sexta

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- určí základní gramatické kategorie substantiv a adjektiv (pád, číslo, rod)- překládá jednoduché věty z latiny do češtiny a naopak- používá odbornou jazykovou terminologii- doloží vztah mezi latinou a moderními germánskými a románskými jazyky- určí základní gramatické kategorie verb: indikativ přezenta, imperfekta, futura, konjunktiv imperfekta- užívá v promluvě latinská „živá slova“ a ustálená latinská spojení- provádí převod aktivních vět do pasiva a naopak- užívá základní principy tvorby latinských slov- pracuje s běžně dostupným latinsko-českým slovníkem	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- slovní zásoba a frazeologická spojení- živá slova <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none">- indikativ imperfekta aktiva a pasiva- 3.deklinace – m., f., n.- esse + složeniny- deponentní slovesa- futurum I- numeralia 1 – 100 (základní, řadové)- adverbia- 4.deklinace- konjunktiv imperfekta aktiva a pasiva <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none">- pádová syntax – ablativ časový- podmínková souvětí – reálná, potenciální	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	<p>ČJL – latinská terminologie, flexivní jazyky ANJ, ŠPJ – slova pocházející z latiny ZSV, DEJ – „živá slova“, termíny (např. v oblasti práva) BIO – výslovnost latinských slov, latinská terminologie (např. části těla)</p>

Latinský jazyk

Ročník: septima

Hodinová dotace: 1 VH týdně (jako nepovinný předmět)

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- určí základní gramatické kategorie substantiv a adjektiv (pád, číslo, rod)- překládá jednoduché latinské syntaktické struktury- používá odbornou jazykovou terminologii- doloží vztah mezi latinou a moderními germánskými a románskými jazyky- určí základní gramatické kategorie verb: indikativ prézenta, imperfekta, futura, konjunktiv imperfekta- pracuje v základních obrysech s 1. – 5.deklinací- pracuje s těmito kategoriemi: indikativ prézenta, imperfekta, futura, konjunktiv imperfekta, prézenta- užívá v promluvě latinská „živá slova“ a ustálená latinská spojení- provádí převod aktivních vět do pasiva a naopak- užívá základní principy tvorby latinských slov- pracuje s běžně dostupným latinsko-českým slovníkem- přeloží se slovníkem jednoduchý krátký upravený text- uvede hlavní charakteristiku řecké a římské mytologie a jejich rozdíly, uvede charakteristiku antického umění- uvede důležité historické mezníky vývoje antické společnosti	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none">- slovní zásoba a frazeologická spojení- živá slova <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none">- konjunktiv prézenta aktiva a pasiva- 5.deklinace- stupňování adjektiv a adverbii – komparativ a superlativ- pronomina: ukazovací, záporná, tázací, vztažná, ukazovací, neurčitá- verba – tvary perfektního kmene- konjunktiv perfekta a plusquamperfekta aktiva <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none">- cum historicum- podmínková souvětí – potenciální, ireálná- vedlejší věty účelové a snahové- rozkaz, příkaz, přání <p>Téma</p> <ul style="list-style-type: none">- řecká mytologie- římská mytologie- důležité mezníky vývoje antické společnosti- řecké a římské umění	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	<p>ČJL – latinská terminologie, flexivní jazyky ANJ, ŠPJ – slova pocházející z latiny ZSV, DEJ – „živá slova“, termíny (např. v oblasti práva) BIO – výslovnost latinských slov, latinská terminologie (např. části těla)</p>

7.6.2 Seminář z latinského jazyka (medicínská terminologie) - vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Seminář je určen pro studenty, kteří chtějí získat **znalosti a vědomosti o medicínské (převážně latinsko – řecké) terminologii.**

Cílem tohoto předmětu je naučit studenty správné výslovnosti potřebných latinských a řeckých termínů, osvojit si základní slovní zásobu latinské i částečně řecké terminologie, získat základní znalosti latinské gramatiky (s převážně medicínským zaměřením), pochopit základní pravidla tvorby termínů z latinských a řeckých komponentů. Seminář poskytuje studentům elementární orientaci v mezinárodní lékařské terminologii. Představíme si jednak základní principy latinské anatomické nomenklatury, jednak frekventované slovtvorné základy řeckého původu, z nichž je vytvořena řada klinických a patologických termínů. Velký důraz je kladen na praktická cvičení, studenti se naučí interpretovat jednotlivé klinicko-patologické termíny v originální i adaptované podobě a porozumět jim; připojeny jsou i delší diagnózy, lékařské zprávy, kazuistiky a recepty.

Materiály k výuce:

Čebišová, K., Nečas, P., Schánělová, E.: Latinská lékařská terminologie, Karolinum 2017

Martin Vejražka, Dana Svobodová: Terminologiae medicae IANUA

Úvod do problematiky řeckolatinské lékařské terminologie, Galén 2014

Studenti budou hodnoceni za aktivní účast při hodině a za krátké tematické testy po jednotlivých kapitolách.

Seminář je doporučen zejména studentům, kteří uvažují o studiu na lékařských fakultách, vyšších odborných školách se zdravotnickým zaměřením, farmaceutických fakultách, na fakultách veterinárního lékařství apod.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář z latinského jazyka (medicínská terminologie)

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - určí základní gramatické kategorie substantiv a adjektiv (pád, číslo, rod) - překládá jednoduché latinské syntaktické struktury - používá odbornou jazykovou terminologii - doloží vztah mezi latinou a moderními germánskými a románskými jazyky - určí základní gramatické kategorie verb: indikativ přezenta, konjunktiv prez. - užívá základní principy tvorby latinských slov - pracuje s běžně dostupným latinsko-českým slovníkem - přeloží se slovníkem jednoduchý krátký upravený text 	<p>Úvod do lékařské terminologie, Anatomická nomenklatura, Klinická a patologická terminologie, Latinská abeceda, Výslovnost, Sponse, Cvičení – četba nahlas, kazuistika – suffocatio per submersionem</p> <p>Základní gramatika latiny, Morfologie – substantiva, adjektiva, Syntax – přívlastek shodný a neshodný, předložkové vazby, lexikologie – překlady do češtiny (explikační opisy), memorabilia (citátové fráze), zkratky I.deklinace, slovní zásoba rozdělena na pars anatomica, pars clinico-pathologica</p> <p>II.deklinace, IV.deklinace, deverbativa, V.deklinace, III.deklinace – konsonantické kmeny, spojení s adjektivy, III.deklinace – ĭ-kmeny, spojení s adjektivy, I. a II. tzv. řecká deklinace (diastole, diabetes, daktylos, farmacon), III. tzv.řecká deklinace (basis, -osis, sphincter, m., carotis, f., -itis, , -ma , n., -oma, adjektiva III.deklinace, řecká adjektiva zakončená na –genes + tabulky tvarů, Participia, číslovky, adverbia, Slovtvorba, Receptura</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	<p>ČJL – latinská terminologie, flexivní jazyky ANJ, ŠPJ – slova pocházející z latiny ZSV, DEJ – „živá slova“, termíny – sponse BIO – výslovnost latinských slov, latinská terminologie (např. části těla, patologie)</p>

7.7 Matematika

7.7.1 Matematika – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: **Matematika**

Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení

Vyučovací předmět Matematika a její aplikace zahrnuje celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru M z RVP pro gymnázia.

Výuka v matematice je zaměřena především na:

- porozumění základním myšlenkovým postupům matematiky
- osvojení matematických pojmů, algoritmů, terminologie, nezbytných vzorců
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- cvičení krátkodobé i dlouhodobé paměti
- logické a kombinační usuzování, vytváření hypotéz, jejich ověření nebo vyvrácení
- zdůvodňování matematických postupů, obhajoba vlastního postupu řešení
- používat věcnou a srozumitelnou argumentaci
- schopnost řešit problémové situace, provádět rozbor problému, hledání různých
- způsobů řešení a vyhodnotit správnost řešení
- schopnost zpracovávat data, využít moderní technologie, užití kalkulátoru
- přesné vyjadřování, používání matematických termínů a symbolů
- zdokonalování grafického projevu
- rozvoj matematického modelování a jeho použití při řešení reálných problémů, užití matematiky v reálných situacích
- rozvoj prostorové představivosti a geometrických dovedností
- pochopení vzájemných vazeb a vztahů mezi okruhy učiva, aplikace v dalších vzdělávacích oblastech, uplatnění v dalších vědních oborech
- osvojení základů matematiky pro další vysokoškolské studium
- pochopení matematiky jako kulturního dědictví, význam pro rozvoj ostatních vědních oborů

- podporu nadaných žáků
- zařazení rozšiřujícího učiva do výuky
- zařazení předmětu deskriptivní geometrie
- příprava na vysokoškolské studium matematiky, technických oborů, přírodních věd
- možnosti účasti na mimoškolních akcích zaměřených na zdokonalování učiva matematiky

Časové vymezení:

Hodinová dotace: v prvních dvou ročnících 4 hodiny týdně, v septimě a oktávě 3 hodiny týdně, v septimě a oktávě PVP seminář a cvičení z matematiky v dotaci 2 hodiny týdně.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy (části tematických okruhů) těchto **průřezových témat**:

OSV: Zařazené tematické okruhy (uvedená témata jsou průběžně rozvíjena během výuky matematiky)

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

- zlepšení kvality učení

Seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů

- regulace vlastního jednání
- organizuje a plánuje učení
- pochopení myšlenkových postupů řešení problémů, volba postupu řešení problému
- podporuje mezilidské vztahy
- jazyk a jazyková komunikace
- kooperace – učí se spolupracovat ve skupině

Morálka všedního dne

- vyřeší problém a sám se rozhoduje, přebírá odpovědnost za své rozhodnutí
- rozvíjení dobrého vztahu k lidem

MKV: Zařazené tematické okruhy (uvedené téma je rozvíjeno při komunikaci žáků s příslušníky jiných etnik, při práci ve skupinách)

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

- žák komunikuje ve skupině
- uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých

EV: Zařazené tematické okruhy (rozvíjeno v tématech – Funkce-lineární funkce, lineární lomená funkce, grafy funkcí. Soustavy rovnic-slovní úlohy. Planimetrie – geometrické útvary v rovině. Statistika a pravděpodobnost – shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů)

Člověk a životní prostředí

- modeluje přírodní situace
- používá mapy, měřítko, vzdálenosti, poměr
- vyhodnotí stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, porovnání čistoty
- vytváří prognózy

VMEGS: Zařazené tematické okruhy

Globalizační a rozvojové procesy (rozvíjeno v tématech – Statistika – shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů, - četnosti, tabulky četností, grafy)

- porovná státy, HDP, grafy

Vzdělávání v Evropě a ve světě

- plánuje své další studium (pro případná studia v zahraničí dokáže posoudit podmínky a možnosti), rozvíjeno průběžně

MV: Zařazené tematické okruhy (uvedená témata jsou průběžně rozvíjena během výuky matematiky)

Média a mediální produkce

- naučí se využívat média jako zdroj informací
- používá argumenty ve veřejné komunikaci (obhajoba vlastní práce, postupů, hypotéz, důkazů)
- připravuje vlastní materiály k prezentaci své práce
- komunikuje a spolupracuje v týmu
- využívá ICT ke zvýšení efektivity své práce

Do předmětu jsou integrovány následující části vzdělávací oblasti Člověk a svět práce:

Finance

- finanční produkty v tematickém celku Poslušnosti a řady

Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice

- monetární politika ČNB (inflace, kurz měny) v tematickém celku Poslušnosti a řady

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci:

- osvojení základních matematických pojmů, vztahů a dovedností postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a jejich vzájemných vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- vyhledávání a třídění informací
- použití kalkulačky k výpočtům, k hledání hodnot funkcí a hledání hodnot argumentu
- využívání výpočetní techniky a informačních technologií

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žáci mohou vyvozovat závěry a vztahy sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- ukazuje různé postupy a metody řešení tak, aby si žáci sami mohli určit postup řešení
- využívá informační a komunikační technologie k zadávání úkolů
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- porovnávají realitu a matematické modely
- umí zjistit jádro problému, najít algoritmus a plán řešení, odhadne výsledek
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a praktických problémů

- učí se samostatně řešit problémy a ověřit správnost svého postupu a výsledků
- přijímá zodpovědnost za své rozhodnutí

Učitel:

- pracuje s chybou žáka, ukáže na ní problematická místa při řešení a správný postup řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci:

- zdůvodní matematické postupy
- vytvoří hypotézu
- komunikují s učitelem a s ostatními žáky
- obhájí svoji práci a vlastní postup řešení
- formulují své myšlenky názory v logickém sledu
- učí se komunikovat s ostatním světem

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- individuálně pomáhá žákům
- vede žáky k dodržování pravidel při vzájemné komunikaci
- vede žáky k výstižnému vyjadřování
- pomáhá žákům využívat informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- učí se být platným členem týmu
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- podle potřeby spolupracuje s učitelem
- kontrolují své emoce
- učí se věcně a logicky argumentovat

- vyjadřuje vlastní názor, odolává společenským a mediálním tlakům

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- učí žáky pracovat ve skupině
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podporuje u žáků toleranci
- podporuje u žáků vytváření vlastního úsudku

Kompetence občanské

Žáci:

- učí se respektovat názory ostatních
- vytvářejí si základní volní a charakterové vlastnosti
vytrvalost, cílevědomost
- snaží se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- podporuje u žáků toleranci při jednání s příslušníky jiných etnik
- určí jasná kritéria hodnocení
- vede žáky k samostatnému zhodnocení vlastní činnosti nebo jejích výsledků
- vede výuku tak, aby co nejvíce vyhovovala potřebám žáků

Kompetence k podnikavosti

Žáci:

- rozhoduje se o budoucím povolání, s ohledem na své zájmy a předpoklady
- snaží se rozvíjet své dovednosti pro další profesní růst
- učí se kriticky posuzovat životní situace
- učí se posuzovat principy podnikání

Učitel:

- předává informace o vzdělávacích příležitostech
- podporuje tvořivost u žáků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Matematika

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 4 vyučovací hodiny týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel</p> <p>Zvládá prvočíselný rozklad a jeho užití při nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele.</p> <p>Zvládá efektivní nalezení dělitelů daného čísla.</p> <p>Využívá těchto vlastností při řešení slovních úloh.</p> <p>Operuje s intervaly</p> <p>Rozumí zápisu a významu intervalu.</p> <p>Ovládá znázornění intervalu na reálné ose.</p> <p>Aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty a zvládá její odstranění v příkladech za užití definice.</p> <p>Provádí operace s mocninami a odmocninami, zvládá úpravu číselných výrazů.</p> <p>Zvládá efektivní využití vět o počítání s mocninami a zápis odmocniny do mocniny s racionálním exponentem.</p> <p>Odhaduje výsledky numerických výpočtů a provádí je efektivně.</p> <p>Zvládá účelné využívání kalkulátoru a matematických, fyzikálních a chemických</p>	<p>Číselné obory</p> <p>Přirozená čísla</p> <p>Vymezení, zápis číselného oboru, početní operace</p> <p>Vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel</p> <p>Celá čísla</p> <p>Vymezení, zápis, početní operace, vlastnosti</p> <p>Racionální čísla</p> <p>Vymezení, zápis, početní operace</p> <p>Reálná čísla</p> <p>Vymezení, zápis, početní operace</p> <p>Absolutní hodnota</p> <p>Mocniny a odmocniny</p> <p>Intervaly a jejich znázornění</p> <p>Množiny</p> <p>Operace s množinami</p> <p>Inkluze a rovnost množin</p> <p>Vennovy diagramy a jejich užití při řešení slovních úloh</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>Fyzika</p> <p>užití matematických, fyzikálních a chemických tabulek</p> <p>výpočty, odhady, účelné využívání kalkulátoru</p> <p>Chemie</p> <p>užití matematických, fyzikálních a chemických tabulek</p> <p>výpočty, odhady</p>

<p>tabulek. Osvojí si vyžití znázornění množinových situací pro řešení úloh z praxe.</p>			
<p>Osvojí si čtení a zápis tvrzení v symbolickém jazyce matematiky. Užívá správné logické spojky a kvantifikátory Zvládne rozlišit definici a matematickou větu, rozliší předpoklad a závěr věty. Zvládne rozlišit správný a nesprávný úsudek. Osvojí si vytváření hypotéz a zdůvodnění jejich pravdivosti či nepravdivosti. Zvládne rozlišit jednotlivé typy matematických důkazů.</p>	<p>Základní poznatky z matematiky Výrok, definice, věta, důkaz Hypotéza Výroková logika Výrok Jednoduchý a složený Logické spojky Kvantifikátory Pravdivostní hodnota výroku</p>	<p>PT: Enviromentální výchova TO: Člověk a životní prostředí PT: Mediální výchova TO: Média a mediální produkce PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>Základy společenských věd Aristotelská logika pravidla správné argumentace kvazi argumentace</p>
<p>Zvládá efektivně určit hodnotu číselného výrazu. Upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu. Má osvojené základní operace s výrazy. Zvládá využití výrazů při řešení slovních úloh. Rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců.</p>	<p>Algebraické výrazy Číselné výrazy Výrazy s proměnnými Jednočlen, mnohočlen Definiční obor výrazu, hodnota výrazu Úpravy algebraických výrazů Rozklad na součin za užití algebraických vzorců a vytýkání Lomené výrazy Určení definičního oboru Početní operace užití při řešení slovních úloh</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>Fyzika numerické výpočty úprava vzorců Chemie roztoky, složení roztoků</p>
<p>Zvládá samostatně řešení lineárních rovnic a nerovnic, jejich soustav. Umí rozlišit ekvivalentní a neekvivalentní úpravy.</p>	<p>Rovnice a nerovnice Lineární rovnice a nerovnice Ekvivalentní úpravy Zápis řešení</p>	<p>PT: Enviromentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p>	<p>Fyzika úprava vzorců vyjádření neznámé ze vzorce</p>

<p>Zvládá určení definičního oboru rovnice/nerovnice a užití zkoušky řešení. Umí stanovit množinu řešení v různých číselných oborech. Geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav. Analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav.</p>	<p>Užití při řešení slovních úloh Soustavy lineárních rovnic, soustavy lineárních nerovnic Zápis řešení Grafické řešení Lineární rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli. Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru Kvadratická rovnice a nerovnice Soustavy rovnic, v nichž se vyskytuje kvadratická rovnice Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou Rovnice a nerovnice s neznámou pod odmocninou. Rovnice s parametrem Vyjádření neznáme ze vzorce.</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>slovní úlohy Chemie roztoky, složení roztoků vyjádření neznáme ze vzorce slovní úlohy</p>
--	---	---	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Matematika**Ročník: sexta****Hodinová dotace: 4 vyučovací hodiny týdně**

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary.</p> <p>Zvládá určit vzájemnou polohu lineárních útvarů, jejich vzdálenosti a odchylky.</p> <p>Využívá náčrt při řešení rovinné úlohy.</p> <p>V úlohách početní geometrie aplikuje úpravy výrazů, zvládá práci s proměnnými a iracionálními čísly.</p> <p>Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu.</p> <p>Zvládá řešení planimetrických úloh motivovaných praxí.</p>	<p>Planimetrie</p> <p>Základní planimetrické pojmy</p> <p>Rovinné útvary a jejich klasifikace</p> <p>Trojúhelník</p> <p>Základní pojmy a vztahy v trojúhelníku</p> <p>Shodnost a podobnost trojúhelníků</p> <p>Pythagorova věta</p> <p>Euklidovy věty</p> <p>Goniometrické funkce ostrého úhlu</p> <p>Obvod a obsah</p> <p>Mnohoúhelníky</p> <p>Konstrukce a vlastnosti pravidelných mnohoúhelníků</p> <p>Obvody a obsahy</p> <p>Čtyřúhelníky</p> <p>Dělení, vlastnosti, obvod a obsah</p> <p>Kružnice a kruh</p> <p>Obvod a obsah</p> <p>Části kruhu</p> <p>Vzájemná poloha přímky a kružnice, dvou kružnic</p> <p>Množiny bodů dané vlastnosti</p> <p>Shodná a podobná zobrazení</p> <p>Konstrukční úlohy</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>PT: Enviromentální výchova</p> <p>TO: Člověk a životní prostředí</p>	<p>Zeměpis</p> <p>kartografie</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>druhy čar</p> <p>podobnost, přenášení geometrické vzory</p>
<p>Rozlišuje základní typy funkcí.</p> <p>Zvládá načrtnutí grafu požadované funkce zadané funkčním předpisem.</p>	<p>Funkce</p> <p>Základní poznatky o funkcích</p> <p>Funkční závislost</p>	<p>PT: Enviromentální výchova</p> <p>TO: Člověk a životní</p>	<p>Fyzika</p> <p>vztahy mezi veličinami</p> <p>funkční závislosti, grafy</p>

<p>Zvládá určení vlastností dané funkce z předpisu funkce a jejího grafu. Využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních znaků. Aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí. Modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí. Řeší aplikační úlohy s využitím poznatku o funkcích.</p>	<p>Definiční obor a obor hodnot Graf funkce Vlastnosti funkcí Lineární funkce – definice, vlastnosti, graf Užití Funkce s absolutní hodnotou – definice, vlastnosti, graf Kvadratická funkce– definice, vlastnosti, graf Užití Lineární lomená funkce– definice, vlastnosti, graf Asymptoty Mocninná funkce– definice, vlastnosti, graf Inverzní funkce– definice, vlastnosti, graf Nalezení předpisu Funkce druhé a třetí odmocniny Exponenciální funkce– definice, vlastnosti, graf Řešení exponenciálních rovnic a nerovnic Logaritmická funkce– definice, vlastnosti, graf Logaritmus, věty o logaritmech Řešení logaritmických rovnic a nerovnic</p>	<p>prostředí PT: Mediální výchova TO: média a mediální produkce PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>Chemie pH roztoků radioaktivita, poločas rozpadu</p>
<p>V úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů. Zvládá práci s proměnnými a iracionálními čísly, vyjádření neznámé ze vzorce. Efektivně využívá kalkulátor při řešení goniometrických a trigonometrických úloh. Aplikuje vztahy mezi hodnotami</p>	<p>Goniometrie Jednotková kružnice Stupňová a oblouková míra Funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens Grafy goniometrických funkcí a jejich posuny, změny periody Vlastnosti Goniometrické rovnice</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT: Mediální výchova TO: média a mediální produkce</p>	<p>Fyzika kmitání, vlnění vektory Zeměpis kartografie</p>

goniometrických funkcí. Aplikuje goniometrické funkce a trigonometrické věty v úlohách z praxe.	Goniometrické vzorce Trigonometrie Základní trigonometrické věty Sinová věta Kosinová věta Další trigonometrické věty a jejich užití		
---	---	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Matematika

Ročník: septima

Hodinová dotace: 3 vyučovací hodiny týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Osvojení si práce s rýsovacími pomůckami a jejich využití při konstrukci prostorových útvarů.</p> <p>Zvládá zobrazení těles ve volném rovnoběžném promítání – hranolů, jehlanů a rotačních těles.</p> <p>Používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary.</p> <p>Zvládá konstrukci řezů hranolů a jehlanů.</p> <p>Zvládá řešit stereometrické úlohy motivované praxí.</p> <p>V úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly.</p>	<p>Stereometrie</p> <p>Základní pojmy</p> <p>Bod, přímka, rovina</p> <p>Volné rovnoběžné promítání</p> <p>Vzájemná poloha přímek, přímek a rovin, dvou a tří rovin</p> <p>Rovnoběžnost a kolmost přímek a rovin</p> <p>Rovinné řezy hranolů a jehlanů</p> <p>Vzdálenost a odchylky útvarů v prostoru</p> <p>Objemy a povrchy těles</p> <p>Úlohy z praxe</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>PT: Mediální výchova</p> <p>TO: média a mediální produkce</p>	<p>Fyzika</p> <p>vlastnosti pevných látek</p> <p>Biologie</p> <p>krystalové mřížky</p> <p>Chemie</p> <p>krystalové mřížky, tvar krystalů</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>zobrazení těles</p> <p>perspektiva</p>
<p>Osvojí si základní pojmy a zápisy v analytické geometrii.</p> <p>Porozumí základním vztahům mezi orientovanou úsečkou a vektorem, velikostí vektoru a velikostí orientované úsečky.</p> <p>Využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému.</p> <p>Zvládá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině.</p> <p>Řeší analyticky polohové a metrické úlohy o</p>	<p>Analytická geometrie v rovině</p> <p>soustava souřadnic v rovině a prostoru</p> <p>souřadnice bodu, vzdálenost dvou bodů, střed úsečky</p> <p>orientovaná úsečka</p> <p>Vektor</p> <p>Vlastnosti, souřadnice, velikost, úhel</p> <p>Násobení vektoru číslem</p> <p>Skalární a vektorový součin</p> <p>Rovnoběžnost a kolmost vektorů</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>Fyzika</p> <p>vektory, směr vektorů, sčítání a odčítání vektorů</p> <p>velikost vektorů, vektorové veličiny</p>

<p>lineárních útvarech v rovině. Používá osvojené znalosti práce s výrazy, řešení lineárních rovnic a jejich soustav.</p>	<p>Přímka Parametrické vyjádření přímky Obecná rovnice přímky Směrnice a úsekový tvar rovnice přímky Polohové a metrické úlohy</p>		
<p>Osvojí si typy kuželoseček, jejich rovnice. Zvládne interpretovat jednotlivé charakteristické vlastnosti bodů tvořících danou kuželosečku. Zvládne načrtnout danou kuželosečku. Z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce. Řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky. Používá osvojené znalosti práce s výrazy, řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav.</p>	<p>Kuželosečky Charakteristika kuželoseček Kružnice a její rovnice Elipsa a její rovnice Hyperbola a její rovnice Parabola a její rovnice Určení typu kuželosečky z obecné rovnice Vzájemná poloha kuželosečky a přímky Tečna kuželoseček a její rovnice</p>		<p>Fyzika optika</p>
<p>Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností. Zvládá řešit aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech. Interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice.</p>	<p>Posloupnosti a řady Definice, obecné vlastnosti, graf Vzorec pro n-tý člen, rekurentní určení posloupnosti Aritmetická posloupnost, geometrická posloupnost Užití posloupností v úlohách z praxe Užití geometrické posloupnosti ve finanční matematice Jednoduché a složené úrokování Spoření, úrok, daň, výpočet splátky dluhu Nekonečná geometrická řada, součet nekonečné geometrické řady</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT: Mediální výchova TO: média a mediální produkce</p>	<p>Základy společenských věd finanční gramotnost ekonomika</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Matematika

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 3 vyučovací hodiny týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Zvládne v úlohách z praxe rozhodnout o použití kombinatorického pravidla součtu a součinu.</p> <p>Zvládá řešit reálné problémy s kombinatorickým podtextem.</p> <p>Zvládá rozlišit možnost použití kombinatorických výpočtů a rozhodnout o jaký typ příkladu se jedná – permutace, variace, kombinace s opakováním/bez opakování.</p> <p>Osvojí si úpravu výrazů s faktoriálem a kombinačním číslem.</p> <p>Zvládne užití Binomické věty při rozkladu dvojčlenů.</p> <p>Ovládá Pascalův trojúhelník a dokáže vysvětlit jeho význam.</p>	<p>Kombinatorika</p> <p>Základní kombinatorická pravidla součtu a součinu</p> <p>Užití ve slovních úlohách</p> <p>Permutace</p> <p>Výrazy a rovnice s faktoriály</p> <p>Variace</p> <p>Kombinace</p> <p>Vlastnosti kombinačních čísel</p> <p>Rozlišení typu kombinatorické úlohy</p> <p>Variace, permutace, kombinace s opakováním</p> <p>Binomická věta</p> <p>Pascalův trojúhelník</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>PT: Enviromentální výchova</p> <p>TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>Zeměpis</p> <p>Data, vyhodnocování dat z grafů a tabulek, porovnávání údajů</p> <p>Fyzika</p> <p>Vyhodnocování a zpracování získaných dat při měřeních</p> <p>Čtení z tabulek a grafů</p> <p>Zpracování laboratorních protokolů</p> <p>Chyby měření</p> <p>Chemie</p> <p>Čtení z tabulek a grafů</p> <p>Zpracování laboratorních protokolů</p> <p>Chyby měření</p>
<p>Zvládne charakterizovat náhodný pokus a podmínky konání náhodných pokusů.</p> <p>Zvládne popsat množinu všech možných výsledků.</p> <p>Rozliší jistý a nemožný jev.</p> <p>Zvládá využít osvojené kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti.</p> <p>Zvládá vypočítat pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů.</p> <p>Zvládá rozhodnout o závislosti a nezávislosti</p>	<p>Pravděpodobnost</p> <p>Náhodný pokus, náhodný jev</p> <p>Množina všech možných výsledků, množina příznivých výsledků danému jevu</p> <p>Definice pravděpodobnosti a její výpočet</p> <p>Pravděpodobnost jevů</p> <p>Pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů</p> <p>Závislost a nezávislost jevů</p> <p>Binomické rozdělení</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>PT: Enviromentální výchova</p> <p>TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p>	<p>Zeměpis</p> <p>Data, vyhodnocování dat z grafů a tabulek, porovnávání údajů</p> <p>Čtení z tabulek a grafů</p> <p>Chyby měření</p> <p>Čtení z tabulek a grafů</p> <p>Chyby měření</p>

jevů pomocí výpočtu.		TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	
<p>Osvojí si základní statistické pojmy a jejich charakteristiky – statistický soubor, jednotka, znak.</p> <p>Ze získaných statistických údajů zvládá určit absolutní a relativní četnost.</p> <p>Zvládá volit a užívat vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat.</p> <p>Efektivně využívá při výpočtech kalkulátor výpočetní techniku.</p> <p>Reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám.</p>	<p>Statistika</p> <p>Základní statistické pojmy</p> <p>Soubor, jednotka, znak</p> <p>Absolutní četnost, relativní četnost</p> <p>Grafické znázornění statistických dat</p> <p>Charakteristiky polohy</p> <p>Aritmetický průměr, vážený průměr, geometrický průměr, harmonický průměr, modus, medián</p> <p>Charakteristiky variability</p> <p>Rozptyl, směrodatná odchylka, variační a korelační koeficient</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>PT: Enviromentální výchova</p> <p>TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>PT: Mediální výchova</p> <p>TO: Média a mediální produkce</p>	<p>Zeměpis</p> <p>Data, vyhodnocování dat z grafů a tabulek, porovnávání údajů</p> <p>Fyzika</p> <p>Vyhodnocování a zpracování získaných dat při měřeních čtení z tabulek a grafů</p> <p>Chyby měření</p> <p>Chemie</p> <p>Vyhodnocování a zpracování získaných dat při měřeních</p> <p>Zpracování laboratorních protokolů, chyby měření</p>
<p>Zvládá vysvětlení významu zavedení množiny komplexních čísel.</p> <p>Zobrazí komplexní číslo v Gaussově rovině</p> <p>Popíše algebraický tvar komplexního čísla, najde komplexně sdružené číslo, vypočítá absolutní hodnotu komplexního čísla a určí její geometrický význam.</p> <p>Zvládne přechod mezi algebraickým a goniometrickým tvarem komplexního čísla.</p> <p>Osvojí si sčítání, odčítání, násobení a dělení komplexních čísel v goniometrickém tvaru.</p>	<p>Zavedení množiny komplexních čísel</p> <p>Komplexní jednotka</p> <p>Algebraický tvar komplexního čísla</p> <p>Zobrazení komplexního čísla v rovině</p> <p>Komplexně sdružené číslo</p> <p>Absolutní hodnota komplexního čísla</p> <p>Gaussova rovina</p> <p>Početní operace s komplexními čísly</p> <p>Goniometrický tvar komplexního čísla</p> <p>Moivreova věta</p> <p>Umocňování a odmocňování komplexních</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>PT: Enviromentální výchova</p> <p>TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Seberegulace,</p>	

<p>Pomocí Moivreovy věty umocňuje a odmocňuje komplexní čísla v goniometrickém tvaru Zvládne řešit v komplexních číslech kvadratické rovnice s reálnými koeficienty. Osvojí si řešení binomické rovnice.</p>	<p>čísel v goniometrickém tvaru Kvadratická rovnice v komplexních číslech Binomické rovnice Odmocniny v komplexních číslech</p>	<p>organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	
--	--	---	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

7.7.2 Seminář a cvičení z matematiky – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: **Matematika**

Vyučovací předmět: Seminář a cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení

- předmět určen pro žáky, kteří chtějí matematiky maturovat nebo studovat vysoké školy matematického, technického, ekonomického, přírodovědného směru a příbuzné obory
- přispívá k osvojení základů matematiky pro další vysokoškolské studium
- prohlubuje stávající matematické poznatky ze standardních hodin matematiky
- studium předmětu orientováno na úspěšné vykonání maturitní zkoušky, resp. přijímacích zkoušek na vysoké školy
- vede k prohloubení poznatků o funkcích, pochopení vzájemných vazeb a vztahů
- je zaměřen na osvojení matematických pojmů, algoritmů, terminologie, nezbytných vzorců z diferenciálního a integrálního počtu
- vysvětluje použití derivací a integrálů v praktických příkladech
- rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení, odvozuje známé vzorce
- prohlubuje logické a kombinační usuzování, vytváření hypotéz, jejich ověření nebo vyvrácení
- zdůvodňuje matematické postupy, vede k obhajobě vlastního postupu řešení
- trvá na používání věcné a srozumitelné argumentace
- zvyšuje schopnost řešit problémové situace, provádět rozbor problému, hledat způsoby řešení a vyhodnotit správnost řešení
- vytváří schopnost zpracovávat data, využít moderní technologie, účelně využít kalkulátor
- podporuje nadané žáky

Je určen pro žáky septimy a oktávy.

Průběžně bude probíhat příprava na maturitní zkoušku a přijímací zkoušky na VŠ.

Prověřování bude probíhat formou testů i otevřených úloh.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář a cvičení z matematiky

Ročník: septima

Hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny týdně

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Připomene si dříve osvojené základní pojmy a zápisy v analytické geometrii, základní vztahy mezi orientovanou úsečkou a vektorem, velikostí vektoru a velikostí orientované úsečky.</p> <p>Využívá náčrt při řešení prostorového problému.</p> <p>Zvládá různé způsoby analytického vyjádření přímky a roviny v prostoru.</p> <p>Řeší analyticky polohové a metrické úlohy v prostoru.</p> <p>Používá osvojené znalosti práce s výrazy, řešení lineárních rovnic a jejich soustav.</p> <p>Používá představu těles a jejich zanesení do kartézské soustavy souřadnic v prostoru.</p> <p>Zvládá základní propojení se stereometrickými úlohami.</p>	<p>Analytická geometrie v prostoru</p> <p>soustava souřadnic v prostoru</p> <p>souřadnice bodu a vektoru</p> <p>vektorové násobení, smíšený součin vektorů</p> <p>parametrické vyjádření přímky</p> <p>parametrické vyjádření roviny</p> <p>obecná rovnice roviny</p> <p>polohové úlohy v prostoru</p> <p>vzájemná poloha přímek, přímky a roviny, rovin</p> <p>metrické úlohy v prostoru</p> <p>vzdálenost přímek, rovin, přímky a roviny, bodů, bodu a přímky,</p> <p>bodu a roviny, úhel přímek, rovin, přímky a roviny.</p>	<p>PT: Mediální výchova</p> <p>TO: Média a mediální produkce</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>Fyzika</p> <p>vektory</p> <p>VŠ technického, přírodovědného, ekonomického směru, studium matematiky, fyziky a příbuzných oborů</p>
<p>Připomene si dříve osvojené znalosti o funkcích.</p> <p>Zvládne propojení těchto znalostí a prohloubení.</p> <p>Zvládne propojit představu o jednotlivých funkcích při výpočtech limit funkcí.</p> <p>Osvojí si základní pravidla, věty o počítání limit.</p> <p>Osvojí si pojem derivace a její výpočet.</p> <p>Zvládne efektivně využít znalosti o</p>	<p>Diferenciální počet</p> <p>pojem funkce, definiční obor, obor funkčních hodnot</p> <p>graf funkce</p> <p>vlastnosti funkce, monotónnost, prostá, sudá, lichá, extrémní funkce, omezenost</p> <p>přehled elementárních funkcí, inverzní funkce</p> <p>hodnota funkce v bodě</p> <p>spojitost funkce, okolí bodu</p> <p>limita funkce v bodě</p> <p>limita funkce v nevlastním bodě</p>	<p>PT: Mediální výchova</p> <p>TO: Média a mediální produkce</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>Fyzika</p> <p>vektory</p> <p>VŠ technického, přírodovědného, ekonomického směru, studium matematiky, fyziky a příbuzných oborů</p>

<p>funkcích, jejich limitách a derivacích při vyšetřování průběhu funkce.</p>	<p>věty o limitách funkcí užití limity funkce derivace funkce v bodě geometrický význam derivace základní vlastnosti derivace derivace elementárních funkcí derivace goniometrických funkcí derivace složených funkcí derivace vyšších řádů průběh funkce, význam 1. a 2. derivace monotónnost lokální extrémy maximum a minimum funkce konkávní a konvexní, inflexní body</p>		
<p>Osvojí si základní informace, věty o integrálním počtu a způsoby výpočtu. Efektivně bude využívat metody řešení per partes a substituce. Zvládne výpočet určitého integrálu. Zvládne užití integrálu při výpočtu délek, obsahů obrazců a objemů těles.</p>	<p>Integrální počet pojem primitivní funkce, neurčitý integrál základní vzorce pro primitivní funkce integrační metody per partes substituční metoda určitý integrál výpočet určitých integrálů užití integrálního počtu obsah obrazce objem rotačního tělesa délka oblouku křivky obsah pláště rotačního tělesa</p>	<p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální produkce PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Seminář a cvičení z matematiky

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny týdně

Výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel</p> <p>Zvládá prvočíselný rozklad a jeho užití při nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele.</p> <p>Zvládá efektivní nalezení dělitelů daného čísla.</p> <p>Využívá těchto vlastností při řešení slovních úloh.</p> <p>Operuje s intervaly</p> <p>Rozumí zápisu a významu intervalu.</p> <p>Ovládá znázornění intervalu na reálné ose.</p> <p>Aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty a zvládá její odstranění v příkladech za užití definice.</p> <p>Provádí operace s mocninami a odmocninami, zvládá úpravu číselných výrazů.</p> <p>Zvládá efektivní využití vět o počítání s mocninami a zápis odmocniny do mocniny s racionálním exponentem.</p> <p>Odhaduje výsledky numerických výpočtů a provádí je efektivně.</p> <p>Zvládá účelné využívání kalkulátoru a matematických, fyzikálních a chemických tabulek.</p> <p>Osvojí si využití znázornění množinových situací pro řešení úloh z praxe.</p> <p>Osvojí si čtení a zápis tvrzení v symbolickém jazyce matematiky.</p> <p>Užívá správné logické spojky a kvantifikátory</p> <p>Zvládne rozlišit definici a matematickou větu, rozliší předpoklad a závěr věty.</p> <p>Zvládne rozlišit správný a nesprávný úsudek.</p> <p>Osvojí si vytváření hypotéz a zdůvodnění jejich pravdivosti či nepravdivosti.</p> <p>Zvládne rozlišit jednotlivé typy matematických důkazů.</p> <p>Zvládá efektivně určit hodnotu číselného výrazu.</p>	<p>Opakování a prohloubení učiva kvinty:</p> <p>Algebraické výrazy</p> <p>Číselné výrazy</p> <p>Výrazy s proměnnými</p> <p>Jednočlen, mnohočlen</p> <p>Definiční obor výrazu, hodnota výrazu</p> <p>Úpravy algebraických výrazů</p> <p>Rozklad na součin za užití algebraických vzorců a vytýkání</p> <p>Lomené výrazy</p> <p>Určení definičního oboru</p> <p>Početní operace</p> <p>užití při řešení slovních úloh</p> <p>Rovnice a nerovnice</p> <p>Lineární rovnice a nerovnice</p> <p>Ekvivalentní úpravy</p> <p>Zápis řešení</p> <p>Užití při řešení slovních úloh</p> <p>Soustavy lineárních rovnic, soustavy lineárních nerovnic</p> <p>Zápis řešení</p> <p>Grafické řešení</p> <p>Lineární rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli.</p> <p>Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru</p> <p>Kvadratická rovnice a nerovnice</p> <p>Soustavy rovnic, v nichž se vyskytuje kvadratická rovnice</p> <p>Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou</p> <p>Rovnice a nerovnice s neznámou pod</p>	<p>PT: Enviromentální výchova</p> <p>TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova</p> <p>TO: Média a mediální produkce</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>Fyzika</p> <p>užití matematických, fyzikálních a chemických tabulek</p> <p>výpočty, odhady, účelné využívání kalkulátoru</p> <p>úprava vzorců</p> <p>slovní úlohy</p> <p>Chemie</p> <p>užití matematických, fyzikálních a chemických tabulek</p> <p>výpočty, odhady</p> <p>roztoky, složení roztoků</p> <p>Základy společenských věd</p> <p>Aristotelská logika</p> <p>Pravidla správné argumentace</p> <p>Kvazi argumentace</p>

<p>Upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu. Má osvojené základní operace s výrazy. Zvládá využití výrazů při řešení slovních úloh. Rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců. Zvládá samostatně řešení lineárních rovnic a nerovnic, jejich soustav. Umí rozlišit ekvivalentní a neekvivalentní úpravy. Zvládá určení definičního oboru rovnice/ nerovnice a užití zkoušky řešení. Umí stanovit množinu řešení v různých číselných oborech. Geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav. Analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav.</p>	<p>odmocninou. Rovnice s parametrem Vyjádření neznáme ze vzorce.</p>		
<p>Používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary. Zvládá určit vzájemnou polohu lineárních útvarů, jejich vzdálenosti a odchylky. Využívá náčrt při řešení rovinné úlohy. V úlohách početní geometrie aplikuje úpravy výrazů, zvládá práci s proměnnými a iracionálními čísly. Řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu. Zvládá řešení planimetrických úloh motivovaných praxí. Rozlišuje základní typy funkcí. Zvládá načrtnutí grafu požadované funkce zadané funkčním předpisem. Zvládá určení vlastností dané funkce z předpisu funkce a jejího grafu. Využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních znaků.</p>	<p>Opakování a prohloubení učiva sexty: Planimetrie Základní planimetrické pojmy Rovinné útvary a jejich klasifikace Trojúhelník Základní pojmy a vztahy v trojúhelníku Shodnost a podobnost trojúhelníků Pythagorova věta Euklidovy věty Goniometrické funkce ostrého úhlu Obvod a obsah Mnohoúhelníky Konstrukce a vlastnosti pravidelných mnohoúhelníků Obvody a obsahy Čtyřúhelníky Dělení, vlastnosti, obvod a obsah Kružnice a kruh Obvod a obsah, části kruhu</p>	<p>PT: Enviromentální výchova TO: Člověk a životní prostředí PT: Mediální výchova TO: média a mediální produkce PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	<p>Zeměpis kartografie Výtvarná výchova Druhy čar Podobnost, přenášení Geometrické vzory Fyzika vztahy mezi veličinami funkční závislosti, grafy kmitání, vlnění vektory Chemie pH roztoků radioaktivita, poločas rozpadu</p>

<p>Aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí. Modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí. Řeší aplikační úlohy s využitím poznatku o funkcích. V úlohách počtení geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů. Zvládá práci s proměnnými a iracionálními čísly, vyjádření neznámé ze vzorce. Efektivně využívá kalkulátor při řešení goniometrických a trigonometrických úloh. Aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí. Aplikuje goniometrické funkce a trigonometrické věty v úlohách z praxe.</p>	<p>Vzájemná poloha přímky a kružnice, dvou kružnic Množiny bodů dané vlastnosti Shodná a podobná zobrazení Konstrukční úlohy Funkce Základní poznatky o funkcích Funkční závislost Definiční obor a obor hodnot Graf funkce, vlastnosti funkcí Lineární funkce Definice, vlastnosti, graf, užití Funkce s absolutní hodnotou Definice, vlastnosti, graf Kvadratická funkce Definice, vlastnosti, graf, užití Lineární lomená funkce Definice, vlastnosti, graf Asymptoty Mocninná funkce Definice, vlastnosti, grafy Inverzní funkce Definice, vlastnosti, graf Nalezení předpisu Funkce druhé a třetí odmocniny Exponenciální funkce Definice, vlastnosti, graf Řešení exponenciálních rovnic a nerovnic Logaritmická funkce Definice, vlastnosti, graf Logaritmus, věty o logaritmech Řešení logaritmických rovnic a nerovnic Goniometrie Jednotková kružnice Stupňová a oblouková míra Funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens Grafy goniometrických funkcí a jejich posuny,</p>		
--	---	--	--

	<p>změny periody Vlastnosti Goniometrické rovnice Goniometrické vzorce Trigonometrie Základní trigonometrické věty Sinová věta Kosinová věta Další trigonometrické věty a jejich užití</p>		
<p>Osvojení si práce s rýsovacími pomůckami a jejich využití při konstrukci prostorových útvarů. Zvládá zobrazení těles ve volném rovnoběžném promítání – hranolů, jehlanů a rotačních těles. Používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary. Zvládá konstrukci řezů hranolů a jehlanů. Zvládá řešit stereometrické úlohy motivované praxí. V úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly. Osvojí si základní pojmy a zápisy v analytické geometrii. Porozumí základním vztahům mezi orientovanou úsečkou a vektorem, velikostí vektoru a velikostí orientované úsečky. Využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému. Zvládá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině. Řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině. Používá osvojené znalosti práce s výrazy, řešení lineárních rovnic a jejich soustav. Osvojí si typy kuželoseček, jejich rovnice. Zvládne interpretovat jednotlivé charakteristické vlastnosti bodů tvořících danou kuželosečku.</p>	<p>Opakování a prohloubení učiva septimy: Stereometrie Základní pojmy Bod, přímka, rovina Volné rovnoběžné promítání Vzájemná poloha přímek, přímek a rovin, dvou a tří rovin Rovnoběžnost a kolmost přímek a rovin Rovinné řezy hranolů a jehlanů Vzdálenost a odchylky útvarů v prostoru Objemy a povrchy těles Úlohy z praxe Analytická geometrie v rovině soustava souřadnic v rovině a prostoru souřadnice bodu, vzdálenost dvou bodů, střed úsečky orientovaná úsečka Vektor Vlastnosti, souřadnice, velikost, úhel Násobení vektoru číslem Skalární a vektorový součin Rovnoběžnost a kolmost vektorů Přímka Parametrické vyjádření přímky Obecná rovnice přímky Směrnice a úsekový tvar rovnice přímky Polohové a metrické úlohy</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT: Mediální výchova TO: média a mediální produkce</p>	<p>Fyzika vlastnosti pevných látek vektory, směr vektorů, sčítání a odčítání vektorů velikost vektorů, vektorové veličiny optika Biologie krystalové mřížky Chemie krystalové mřížky, tvar krystalů Výtvarná výchova zobrazení těles perspektiva Základy společenských věd finanční gramotnost ekonomika</p>

<p>Zvládne načrtnou danou kuželosečku. Z analytického vyjádření (z osově nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce. Řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky. Používá osvojené znalosti práce s výrazy, řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav. Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností. Zvládá řešit aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech. Interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice.</p>	<p>Kuželosečky Charakteristika kuželoseček Kružnice a její rovnice Elipsa a její rovnice Hyperbola a její rovnice Parabola a její rovnice Určení typu kuželosečky z obecné rovnice Vzájemná poloha kuželosečky a přímky Tečna kuželoseček a její rovnice Posloupnosti a řady Definice, obecné vlastnosti, graf Vzorec pro n-tý člen, rekurentní určení posloupnosti Aritmetická posloupnost Geometrická posloupnost Užití posloupností v úlohách z praxe Užití geometrické posloupnosti ve finanční matematice Jednoduché a složené úrokování Spoření, úrok, daň Výpočet splátky dluhu Nekonečná geometrická řada, součet nekonečné geometrické řady</p>		
--	---	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

7.8 Informatika

7.8.1 Informatika – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Informatika a informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: **Informatika a informační a komunikační technologie**

Vyučovací předmět: **Informatika**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika na gymnáziu navazuje na stejnojmenný předmět v základním vzdělávání. Studium informatiky zpřístupňuje žákům pojmy, nástroje a metody informatiky jako oboru, který se věnuje efektivnímu, tedy zejména automatizovanému zpracování informací. Tím, že žáci dokážou prostřednictvím informatických nástrojů zautomatizovat rutinní a opakující se činnosti, získají čas pro jiné činnosti či úkoly. Postupy a postoje získané v informatice přenášejí i do jiných oblastí. Pozorně hledají a vybírají cíle, kterých mají nebo chtějí dosahovat. Dokážou systematicky volit a uplatňovat postupy optimální vzhledem k těmto cílům. Žáci se učí řešení konkrétního problému zobecnit i pro řešení obdobných problémů. Pochopení principů fungování všudypřítomných digitálních technologií žákům pomáhá lépe porozumět světu kolem nich, rozpoznávat problémy, nalézat řešení problémů, předcházet problémům, inovovat a aktivně se zapojovat do života společnosti a jeho změn.

Časová dotace předmětu: **kvinta, sexta, septima, oktáva: 1 hodina týdně**

V předmětu si žáci vytvoří základní představu o výpočetní technice, naučí se ovládat a využívat standardní vybavení počítače. Žáci získají kompetence pro práci s běžným software, vyhotovování písemností a vyhledávání informací. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí. Důraz je kladen na osvojování praktických dovedností s informačními technologiemi.

Výuka probíhá ve specializované učebně INF.

Stěžejní formou výuky je individuální práce žáka na počítači. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Ve výuce je kladen důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh. Mezi hlavní metody výuky patří metody motivační (příklady z praktického života, ukázky uplatnění), fixační (ústní i písemné opakování, společné řešení a rozборы úloh), expoziční (popisy, vysvětlování, zobecňování a zobrazení pomocí televize).

Výstupy vzdělávací oblasti informatiky jsou prováděny ve spolupráci s M, Fy, ZSV, AJ, ČJJK, D prostřednictvím mezipředmětových vztahů.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci ovládají různé techniky učení, umějí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky. Uplatňují různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umějí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; jsou čtenářsky gramotní. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení. Žákům je ve vhodných případech umožněno realizovat své nápady, což podněcuje jejich kreativitu a organizační schopnosti.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k řešení problémových úloh a porozumění zadaných úloh, k hledání vlastních cest, k vyhledávání, třídění a systematizaci poznatků, k uplatňování poznatků v praxi. Žáci jsou vedeni k pochopení jádra problému dané úlohy, získání informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky. Uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.

Kompetence komunikativní

Jasná, přehledná, jazykově správná a situaci adekvátní komunikace je jedním z cílů tohoto předmětu. Žáci se učí přiměřeně komunikovat se svými spolužáky i vyučujícími, ať už jde o písemný nebo mluvený projev. Učí se prezentovat a obhajovat své názory, argumentovat a kultivovaně diskutovat, nebo dávat zpětnou vazbu svým spolužákům při skupinových pracích.

Kompetence sociální a personální

Žáci se učí základům kooperace a týmové práce přímo při výuce. Jsou vedeni k respektování pravidel chování a k odmítání všeho, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi. Učí se, jak řešit problémy v mezilidských vztazích. Žáci si stanovují cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek. Reagují adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímají rady i kritiku. Ověřují si získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí.

Kompetence občanské

Žáci se seznamují s kulturními tradicemi národů a etnik, s historickým vývojem společenských systémů. Žáci se učí dodržovat zákony (například autorské právo), respektovat práva a osobnost druhých lidí učí se bojovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. Jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie. Chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence k podnikavosti

Žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě. Snaží se být proaktivní, do práce vkládá vlastní iniciativu a tvořivost.

Získané informace kriticky vyhodnocuje, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit. Posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést. Žák chápe podstatu podnikání, je si vědomý možných rizik, která s tím souvisejí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Informatika

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - chápe základní schéma počítače, rozpozná základní části počítače (procesor, pevný disk, operační paměť apod.) a popíše jejich funkce - umí porovnat základní části počítače na základě jejich parametrů a cen (např. v internetových obchodech) - posoudí periferie podle jejich charakteristik a cen (např. v internetovém obchodě) 	Hardware a software	<p>Mediální výchova</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	<p>AJ – zná základní termíny v anglickém jazyce a rozumí jim</p> <p>Fy – zná základní informace o hardwaru</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná oblasti použití prezentačních programů - ovládá prezentační program, používá jej - nastaví základní vlastnosti jednotlivých snímků (rozvržení, animační schémata, formátování textu, grafika pozadí, záhlaví a zápatí snímku) 	Prezentační software Microsoft PowerPoint	Osobnostní a sociální výchova	<p>ČJJK – při psaní dbá na správnou češtinu</p> <p>ZSV – ví jaké jsou psychologické zásady při tvorbě prezentace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní funkce textového procesoru, otvírá, upravuje, ukládá, zálohuje, tiskne dokument, využívá možnosti kontroly pravopisu, a to i 	Textový procesor a jeho základní funkce	Multikulturní výchova	ČJJK – při psaní dbá na správnou češtinu

<p>v cizích jazycích, využívá možností automatických oprav</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam netisknutelných znaků, používá je při formátování dokumentu - pracuje se styly (vytvoří nový styl, upraví styl, změní styl, použije styl) a vloží obsah dokumentu 			
<ul style="list-style-type: none"> - zná výhody databází, definuje oblasti jejich použití, prokáže znalost základních pojmů (databáze, tabulka, dotaz, formulář, sestava, záznam, pole, datové typy, primární klíč, cizí klíč, vlastnosti polí, relace, referenční integrita) - vytvoří tabulky databáze, vkládá údaje a nastavuje vlastnosti polí - mění údaje, vkládá či odstraňuje záznam, edituje strukturu tabulky - propojuje tabulky pomocí relací - nastavuje výběrový dotaz a definuje kritéria - řadí data a třídí údaje dle kritérií - vytvoří parametrický dotaz - vytvoří souhrnný dotaz (součet, počet, průměr, minimum, maximum) 	<p>Tvorba databáze Editace tabulky Relace a její využití v dotazech</p>	<p>Mediální výchova</p>	<p>M –práce s daty v databázích, umí interpretovat data v databázích</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže pojmenovat rizika spojená s využíváním sociálních sítí - dokáže pojmenovat rizika, která mu hrozí na internetu a ví, jak jim předejít nebo se jim bránit - dokáže vyřešit základní technické 	<p>Počítačové sítě Řešení technických problémů Bezpečnost Digitální identita Sociální sítě Hardware a software</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova</p>	<p>AJ – zná základní termíny v anglickém jazyce a rozumí jim Fy – zná základní informace o hardwaru ZSV – rizika spojená s umělou inteligencí</p>

<p>potíže</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe základní schéma počítače, rozpozná základní části počítače (procesor, pevný disk, operační paměť apod.) a popíše jejich funkce - umí porovnat základní části počítače na základě jejich parametrů a cen (např. v internetových obchodech) - pracuje s jednotkami velikosti paměti - ví, co je umělá inteligence a zná její rizika a výhody 	<p>Umělá inteligence</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - chápe základní pojmy (malware, druhy malware, antivirový program, firewall, aktualizace) - chápe význam aktualizovaného operačního systému a aktualizace ostatních programů v boji proti malware - posoudí úroveň zabezpečení počítače vysvětlí význam ochrany před škodlivým softwarem 	<p>Softwarová ochrana počítače Malware</p>	<p>Multikulturní výchova</p>	<p>ZSV – rizika spojená s prací na počítači</p>

Informatika**Ročník: sexta****Hodinová dotace: 1 VH týdně**

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- chápe základní schéma počítače, rozpozná základní části počítače (procesor, pevný disk, operační paměť apod.) a popíše jejich funkce- umí porovnat základní části počítače na základě jejich parametrů a cen (např. v internetových obchodech)- posoudí periferie podle jejich charakteristik a cen (např. v internetovém obchodě)	Hardware a software	Mediální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	AJ – zná základní termíny v anglickém jazyce a rozumí jim Fy – zná základní informace o hardwaru
<ul style="list-style-type: none">- zná oblasti použití prezentačních programů- ovládá prezentační program, používá jej- nastaví základní vlastnosti jednotlivých snímků (rozvržení, animační schémata, formátování textu, grafika pozadí, záhlaví a zápatí snímku)	Prezentační software Microsoft PowerPoint	Osobnostní a sociální výchova	ČJJK – při psaní dbá na správnou češtinu ZSV – ví jaké jsou psychologické zásady při tvorbě prezentace
<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní funkce textového procesoru, otvírá, upravuje, ukládá, zálohuje, tiskne dokument, využívá možnosti kontroly pravopisu, a to i v cizích jazycích, využívá možnosti automatických oprav- chápe význam netisknutelných znaků, používá je při formátování dokumentu- pracuje se styly (vytvoří nový styl, upraví styl, změní styl, použije styl) a	Textový procesor a jeho základní funkce	Multikulturní výchova	ČJJK – při psaní dbá na správnou češtinu

<p>vloží obsah dokumentu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vloží objekt bitmapové grafiky vloží požadované objekty na plátno a seskupí je do větších logických celků - umísťuje objekty na pracovní ploše upravuje za pomoci tvarovacího nástroje výslednou podobu libovolného objektu - přiřazuje či ruší barvu ohraničení a výplně objektu - využívá možnosti kopírování již existujících objektů (např. vícenásobné kopírování) - ořezává objekty (také o jiné objekty) pracuje s vrstvami 	<p>Grafika</p>	<p>Mediální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - získává, vyhledává a ukládá data obecně a v počítači - umí posoudit kompletnost dat, umí najít časté chyby při interpretaci dat - umí vytvořit schémata, myšlenkové mapy, vývojové diagramy, orientovaný graf; základní grafové úlohy - zná základní kódování, ví, co je pojem RGB nebo CMYK 	<p>Data, informace Kódování a přenos dat Modelování</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova</p>	<p>M – grafy, interpretace dat</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam základních služeb internetu (WWW, e-mail, instant messaging, VoIP, FTP, videokonference) respektuje zásady bezpečného využívání internetu - odesílá přes internet objemné soubory o velikosti desítek megabajtů (např. www.uschovna.cz) - pracuje s prohlížečem, využívá nabídku portálů a vyhledávacích služeb (vyhledá obrázek podle 	<p>Internet Historie internetu Bezpečná práce na internetu Rizika spojená s internetem Domény Autorská práva, licenční ujednání Sociální sítě</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova</p>	<p>D – historie vzniku internetu ZSV – bezpečná práce na internetu</p>

<p>různých kritérií, vyhledá soubor podle přípony, vyhledá video, využívá rozšířené vyhledávání, vyhledává v mapách)</p> <ul style="list-style-type: none">- objasní problematiku doménových jmen- na internetu vyhledá správce národní domény- v prostředí českého internetu najde registrátora domén 2. řádu- ověří existenci doménového jména 2. řádu- stahuje soubor (obrázek, zvuk, program) z internetu při respektování autorských práv a licenčních ujednání- získává informace z vhodných informačních zdrojů, třídí je a analyzuje, posuzuje jejich validitu, zaznamenává je, uchovává a zálohují- dokáže vyjmenovat rizika spojená s používáním internetu- dbá na ochranu osobních dat na internetu- dokáže pojmenovat rizika spojená s využíváním sociálních sítí			
---	--	--	--

Informatika

Ročník: septima

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- chápe základní schéma počítače, rozpozná základní části počítače (procesor, pevný disk, operační paměť apod.) a popíše jejich funkce- umí porovnat základní části počítače na základě jejich parametrů a cen (např. v internetových obchodech)- posoudí periferie podle jejich charakteristik a cen (např. v internetovém obchodě)	Hardware a software	Mediální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	AJ – zná základní termíny v anglickém jazyce a rozumí jim Fy – zná základní informace o hardwaru
<ul style="list-style-type: none">- zná oblasti použití prezentačních programů- ovládá prezentační program, používá jej- nastaví základní vlastnosti jednotlivých snímků (rozvržení, animační schémata, formátování textu, grafika pozadí, záhlaví a zápatí snímku)	Prezentační software Microsoft PowerPoint	Osobnostní a sociální výchova	ČJK – při psaní dbá na správnou češtinu ZSV – ví jaké jsou psychologické zásady při tvorbě prezentace
<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní funkce textového procesoru, otvírá, upravuje, ukládá, zálohuje, tiskne dokument, využívá možnosti kontroly pravopisu, a to i v cizích jazycích, využívá možnosti automatických oprav- chápe význam netisknutelných znaků, používá je při formátování dokumentu- pracuje se styly (vytvoří nový styl, upraví styl, změní styl, použije styl) a	Textový procesor a jeho základní funkce	Multikulturní výchova	ČJK – při psaní dbá na správnou češtinu

<p>vloží obsah dokumentu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vloží objekt bitmapové grafiky vloží požadované objekty na plátno a seskupí je do větších logických celků - umísťuje objekty na pracovní ploše upravuje za pomoci tvarovacího nástroje výslednou podobu libovolného objektu - přiřazuje či ruší barvu ohraničení a výplně objektu - využívá možnosti kopírování již existujících objektů (např. vícenásobné kopírování) - ořezává objekty (také o jiné objekty) pracuje s vrstvami 	<p>Grafika</p>	<p>Mediální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam základních služeb internetu (WWW, e-mail, instant messaging, VoIP, FTP, videokonference) respektuje zásady bezpečného využívání internetu - odesílá přes internet objemné soubory o velikosti desítek megabajtů (např. www.uschovna.cz) - pracuje s prohlížečem, využívá nabídku portálů a vyhledávacích služeb (vyhledá obrázek podle různých kritérií, vyhledá soubor podle přípony, vyhledá video, využívá rozšířené vyhledávání, vyhledává v mapách) - dokáže vyjmenovat rizika spojená s používáním internetu - dbá na ochranu osobních dat na internetu - dokáže pojmenovat rizika spojená s využíváním sociálních sítí 	<p>Internet Historie internetu Autorská práva, licenční ujednání Sociální síť</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova</p>	<p>D – historie vzniku internetu ZSV – bezpečná práce na internetu</p>

<ul style="list-style-type: none"> - student umí pracovat se zadanými úlohami, ví, jaká data jsou na vstup a jaká na výstup, tvoří podmínky řešení; umí rozdělit řešení problému na části - identifikuje návaznost dat - chápe pojem algoritmus, zná vlastnosti algoritmu - hledá syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, zvládá krokování a ladění programu; ví jaký vliv mají vstupní data na spotřebované výpočetní zdroje - ví jaký má zvolit nástroj podle zadání úlohy; ví, jak má vypadat přehledné uživatelské rozhraní programu; nápověda a dokumentace k programu - zná pravidla autorství a licence programu; dodržuje etiku programátora 	<p>Algoritmizace Programovací koncepty Testování, optimalizace Vývoj programu</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova</p>	<p>ZSV – etika při tvorbě programů</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat v rozložení nástrojů programu, nastaví si pracovní plochu, zejména velikost, orientaci a barvu papíru, vodící linky, případně pomocnou síť - vkládá objekty na pracovní plochu, označuje je - vloží objekt bitmapové grafiky vloží požadované objekty na plátno a seskupí je do větších logických celků - umísťuje objekty na pracovní ploše upravuje za pomoci tvarovacího nástroje výslednou podobu libovolného objektu - přiřazuje či ruší barvu ohraničení a výplně objektu - využívá možnosti kopírování již 	<p>Grafika Vektorová grafika Základní vlastnosti programu Inkscape Bitmapová grafika Základní formáty, komprese dat, barevná hloubka, rozlišení</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	

<p>existujících objektů (např. vícenásobné kopírování)</p> <ul style="list-style-type: none">- ořezává objekty (také o jiné objekty) <p>pracuje s vrstvami</p> <ul style="list-style-type: none">- zvolí odpovídající formát souboru <p>vzhledem k ukládanému obsahu a jeho výsledné datové velikosti, chápe rozdíly mezi nejpoužívanějšími grafickými formáty</p> <ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojmy komprese dat, barevná hloubka, rozlišení (DPI)			
--	--	--	--

Informatika**Ročník: oktáva****Hodinová dotace: 1 hodina týdně**

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- student umí pracovat se zadanými úlohami, ví, jaká data jsou na vstup a jaká na výstup, tvoří podmínky řešení; umí rozdělit řešení problému na části- identifikuje návaznost dat- chápe pojem algoritmus, zná vlastnosti algoritmu- hledá syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, zvládá krokování a ladění programu; ví jaký vliv mají vstupní data na spotřebované výpočetní zdroje- ví jaký má zvolit nástroj podle zadání úlohy; ví, jak má vypadat přehledné uživatelské rozhraní programu; nápověda a dokumentace k programu- zná pravidla autorství a licence programu; dodržuje etiku programátora	Algoritmizace Programovací koncepty Testování, optimalizace Vývoj programu	Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	ZSV – etika při tvorbě programů
<ul style="list-style-type: none">- dokáže se orientovat v rozložení nástrojů programu, nastaví si pracovní plochu, zejména velikost, orientaci a barvu papíru, vodící linky, případně pomocnou síť- vkládá objekty na pracovní plochu, označuje je- vloží objekt bitmapové grafikyvloží požadované objekty na plátno a seskupí je do větších logických celků	Grafika Vektorová grafika Základní vlastnosti programu Inkscape Bitmapová grafika Základní formáty, komprese dat, barevná hloubka, rozlišení	Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	

<ul style="list-style-type: none"> - umísťuje objekty na pracovnú plochu upravuje za pomoci tvarovacieho nástroje výslednú podobu libovolného objektu - prirazuje či ruší farbu ohraničenia a vyplne objektu - využíva možnosti kopírovania již existujúcich objektů (např. vícenásobné kopírování) - ořezává objekty (také o jiné objekty) pracuje s vrstvami - zvolí odpovídající formát souboru vzhledem k ukládanému obsahu a jeho výsledné datové velikosti, chápe rozdíly mezi nejpoužívanějšími grafickými formáty - vysvětlí pojmy komprese dat, barevná hloubka, rozlišení (DPI) 			
<ul style="list-style-type: none"> - zná základy programovacího jazyka html - chápe základy kaskádových stylů - dokáže sám vytvořit základní koncept webových stránek - pracuje se základními atributy tagů, tvoří pozadí, popředí, hlavičku 	Tvorba webových stránek	Mediální výchova	ČJJK – dodržuje pravidla českého jazyka
<ul style="list-style-type: none"> - zná možnosti využití redakčního systému pro usnadnění jeho práci - upravuje šablonu pro tvorbu webové stránky pomocí aplikace Wordpress - zvládá základní práci s touto aplikací 	Redakční systémy Základy práce ve Wordpress Tvorba a úpravy šablon		ČJJK – dodržuje pravidla českého jazyka

7.9 Dějepis

7.9.1 Dějepis – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: **Dějepis**

Vyučovací předmět: **Dějepis**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dějepis je součástí vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a Společnost. Do předmětu částečně integrovány části průřezových témat Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova. Časová dotace tohoto předmětu je 2 hodiny vyučování týdně v ročnících vyššího gymnázia kvinta až septima. Oktáva má dotaci jednu hodinu týdně, ale předmět je řešen v řadě obecných i specializovaných seminářů. Výuka vždy probíhá ve specializovaných učebnách. Všechny jsou vybavené PC, přístupem na internet a zobrazovací technikou. Přímo specializované učebny mají ještě textový fond primárních pramenů. Učebna umožňuje promítat ikonografické materiály fyzické povahy nebo v digitálním formátu (obrázky, filmy). Převážná část výuky je organizována do klasických vyučovacích hodin (2x týdně 45 minut), Do výuky jsou průběžně (dle organizačních a personálních možností školy) zařazovány i projekty (ve spolupráci s ostatními předměty, především ZSV, Z, ČJL a Aj).

Úkolem dějepisného vzdělávání na gymnáziu je utváření a kultivace historického vědomí a myšlení žáků. Je třeba vést žáky zejména k tomu, aby dokázali chápat události v širších vztazích a souvislostech, aby dokázali analyzovat jejich příčiny a následky a snažili se porozumět subjektivním motivům i objektivním předpokladům lidského jednání. Pochopení souvislostí vývoje společnosti, souvislostí sociálních, kulturních, ekonomických i politických, ale především pochopení hodnot, ke kterým naše společnost dospěla. Výuka na vyšším gymnáziu navazuje na základy získané v předchozím studiu. **Cílem již není pouze socializace žáka do základů naší kultury, ale především rozvoj kritického myšlení, schopnost zaujímat vlastní postoje a formulovat vlastní názory.** Žáci jsou vedeni k poznání, že dějiny nejsou uzavřeným a jednoznačně interpretovatelným příběhem, ale lidský konstrukt, který se nechá interpretovat různými způsoby.

V ideálním případě výběrem, organizováním a rozvíjením relevantních informací produkují konzistentně dobře strukturované popisy a vysvětlení se správným použitím datací a termínů. Analyzují spojení mezi událostmi a vývoji, které se odehrály v různých zemích v různých obdobích. Činí vyvážené

soudy o hodnotě různých interpretací historických událostí a vývoje založené na jejich porozumění v historickém kontextu. Na základě jejich znalostí a porozumění historii používají zdroje informací kriticky, rozvíjejí, udržují a podporují diskusi a nezávisle dosahují a podírají zdůvodněné a vyvážené závěry.

Výuka předmětu je založena především na výkladu, práci s textem, skupinové výuce a analýze mediálních prezentací dějin. Použité metody činnosti výuky vychází především z potřeb a dispozic konkrétního vyučujícího, všechny používané metody se snaží o aktivizaci žáků a jejich participaci na vyučování (při výkladu např. formou aktivizačních otázek a řízeného rozhovoru). Jedním z důležitých cílů výuky je vybavit žáka základní databází informací o ekonomických, sociálních, kulturních a právních strukturách společnosti. Mimořádný důraz je kladen na dějiny 20. století, především na české dějiny v kontextu Střední Evropy.

Výuka v dějepisu je zaměřena především na:

- porozumění historických kořenů společenské reality
- porozumění a pochopení evropských a českých historických tradic, stereotypů a předsudků a schopnost se vůči nim vymezit
- porozumění a pochopení problematiky lidských práv
- rozvíjení respektu vůči jiným kulturám a civilizacím
- respekt vůči kulturnímu dědictví minulosti
- schopnost multiperspektivního pohledu na dějiny
- schopnost analýzy a interpretace textů, obrazových a audiovizuálních materiálů
- schopnost v diskusi obhájit svůj názor a respektovat názory ostatních
- schopnost řešit problémové situace, provádět rozbor problému, hledání různých způsobů řešení a vyhodnotit správnost řešení
- rozvinutí abstraktního myšlení, posuzování jednotlivých fenoménů v širších souvislostech
- orientace v základních pojmech, událostech a personáliích evropských a českých dějin, osvojení sociálních, kulturních, ekonomických, politických a právních struktur české společnosti minulosti
- osvojení socializační funkce historie a respektování této funkce
- osvojení základních prostorových souvislostí jednotlivých kulturních okruhů

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

V rámci výuky jsou používány strategie, které žákům umožňují zhotovovat si výpisky z výkladu, výtahy z učebnice, pracovat s texty: analyzovat je, organizovat, hierarchizovat informace, strukturovat, pracovat s odbornou literaturou

V rámci výuky jsou žáci vedeni k samostatné a tvořivé práci (formulování závěrů, vlastních postojů, hledání alternativních řešení), systematické práci mimo rámec vyučovací hodiny (příprava materiálů na další vyučování, domácí úkoly, samostatné projekty (prezentace, referáty)) identifikovat, vybírat a používat paletu vhodných zdrojů informací (včetně internetu, knih i ústních svědectví) hodnotit použité zdroje informací, vybírat a zaznamenávat informace relevantní vzhledem k dosahování závěrů.

Kompetence k řešení problémů

V rámci výuky se používají strategie vyžadující a rozvíjející: kreativitu a originalitu myšlení, aktivní přístup, analytické schopnosti (strukturace problému, interpretace systematický a zodpovědný přístup ke studiu (dlouhodobá příprava), rozvoj motivačně-volních vlastností (zodpovědnost, disciplína, koncentrace) což zvyšuje pravděpodobnost úspěšného řešení problémů

Kompetence komunikativní

V rámci výuky se používají strategie rozvíjející schopnosti žáků komunikovat s vyučujícím i mezi sebou navzájem (formulace vlastních závěrů, schopnost diskuse, logické argumentace) formální podobu komunikace (schopnost přesného a formálně dokonalého vyjadřování) porozumění textům a jejich různým významovým rovinám Zvláštní důraz je kladen na porozumění mediálním sdělením.

Kompetence sociální a personální

V rámci předmětu jsou žáci seznamováni s různými kulturními vzorci, seznamují se s proměnami sociálních norem v průběhu dějin a jsou vedeni k pochopení podmíněnosti a relativity těchto norem. Zároveň jsou seznamováni s kořeny našich kulturních norem a je jim objasněn jejich význam a smysl. V rámci výuky jsou vedeni k respektování společenských norem a řešení problémů vyrůstajících z jejich porušování. Jsou také vedeni k týmové práci.

Kompetence občanské

V rámci výuky jsou neustále konfrontovány hodnoty občanské společnosti s hodnotami jiných kultur. Zvláštní pozornost je věnována konfrontaci hodnot občanské společnosti s totalitními režimy. V rámci tohoto střetávání jsou normy občanské společnosti neustále re-konstituovány a vysvětlovány. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za své činy, k aktivnímu přístupu ke světu. V rámci předmětu jsou žákům objasňována práva a povinnosti člověka a občana.

Kompetence k podnikavosti

V rámci výuky jsou žákům zadávány úkoly, které rozvíjejí jejich schopnosti práce s komunikačními technologiemi (příprava prezentací, komentovaných digitálních projekcí, digitálního textu – v rámci nějakého textového editoru: v závislosti na věku žáka)
rozvíjejí jeho komunikační a sociální kompetence a motivačně-volní vlastnosti, čímž se zvyšuje jeho budoucí hodnota na trhu práce
V rámci výuky předmětu se žáci seznámí s mechanismy fungování moderních médií což má praktické dopady pro jejich budoucí pracovní uplatnění

Průřezová témata

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy (části tematických okruhů) těchto průřezových témat:

OSV: Zařazené tematické okruhy (uvedená témata jsou průběžně rozvíjena během výuky dějepisu)

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

- vědomí historicity a vývoje každé entity, včetně vlastního já
- schopnost vnímat sebe sama jako součást společnosti

Seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů

- schopnost seberegulace, respekt vůči pravidlům
- pochopení myšlenkových postupů řešení problémů, volba postupu řešení problému
- zvládá různé role při práci ve skupině

Sociální komunikace

- je schopen definovat své vlastní závěry a přednést je před publikem

- je schopen naslouchat a respektovat názory druhých
- je schopen kultivovaně diskutovat a debatovat
- vnímá odlišné komunikační kódy v různých kulturách

Morálka všedního dne

- definuje správné hodnoty
- uvědomuje si proměnlivost a podmíněnost hodnotových žebříčků
- je schopen se vymezit vůči různým hodnotovým hierarchiím

Spolupráce a soutěž

- v případě potřeby spolupracuje ve skupině

VMEGS: Zařazené tematické okruhy

Globalizační a rozvojové procesy (historické podoby globalizace: proměny světového obchodu, imperiální zájmy, kulturní výměna)

- zhodnotí jednotlivé podoby globalizace (Starověký Řím, křesťanské misie, expanze Evropy, ...)
- vnímá si specifického ideologického zázemí globalizačních trendů
- registruje proměny antiglobalizačních tendencí
- Židé v dějinách, baltské národy, indiáni a Evropané, kočovníci a zemědělci, ...
- orientuje se v hlavních kulturních okruzích

Globální problémy, jejich příčiny a následky

- hospodářský vývoj ve 20. století

Humanitární pomoc

- motivace rozvojové pomoci v 2. pol. 20. st.

Žijeme v Evropě

- evropské duchovní hodnoty: křesťanství, lidská práva, individualismus, právní stát, racionalita: sledování jednotlivých tendencí v dějinách
- antika: vznik Evropy: racionalita, právo, počátky individualizace
- středověká Evropa: proměny individualizace, transcendence a politika
- novověká Evropa: osvícenství a objevení lidských práv, rozvoj právních systémů
- proměny Evropy:
- geografické vymezení
- kulturní okruhy v Evropě

- české země v Evropě
- všechna historická témata týkající se českých zemí jsou pojímána v evropském kontextu
- ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu
- všechna ekonomická témata týkající se českých zemí jsou pojímána v evropském kontextu
- politické aspekty postavení českých zemí v Evropě
- všechna politická témata týkající se českých zemí jsou pojímána v evropském kontextu

MKV: Zařazené tematické okruhy (uvedené téma je rozvíjeno při komunikaci žáků s učitelem, při práci ve skupinách, při řešení problémových úloh, při zdůvodňování navržených postupů řešení)

Základní problémy sociokulturních rozdílů

- historická a filozofická východiska kulturních identit v různých civilizačních okruzích
- islám a evropská kultura: středověk, novověk, moderní dějiny

psychosociální aspekty multikulturality

- muslimové a křesťané a jejich vzájemné předsudky
- Židé a svět: vzájemné předsudky

EV: Zařazené tematické okruhy

Vztah člověka k prostředí

- proměny krajiny ve středověku
- proměny krajiny ve 20. století

MV. Zařazené tematické okruhy

Média a mediální produkce

- vznik a rozvoj knihtisku a jeho dopady na společnost
- význam novin pro formování občanské společnosti
- význam médií pro totalitní režimy
- mediální produkce ve 20. st. A proměny životního stylu

mediální produkty a jejich významy

- na příkladu mediálních prezentací dějin:
- analyzuje specifika mediálního sdělení, záměry tvůrců, formální aspekty mediálního projevu

- registruje stereotypy v zobrazování dějinných skutečností
 - porozumí hodnotám evropské společnosti
- účinky mediální produkce a vliv médií*
- politické dopady masmédií v moderní společnosti
 - role médií v moderních dějinách
 - komunikační možnosti v tradiční společnosti
 - kultura opisu a její vliv
 - význam knihtisku
 - zneužití médií k extrémním postojům reformace
 - Francouzská revoluce
 - nástup totalitních hnutí
 - význam rozhlasu a televize v moderních dějinách
 - podoba a formy propagandy v moderních dějinách
 - význam rozhlasu v moderních českých dějinách
 - televizní publicistika a její politické dopady v moderních českých dějinách

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Očekávané výstupy v RVP G

ÚVOD DO STUDIA HISTORIE

žák

charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého
rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace

PRAVĚK

žák

objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku;

charakterizuje pojem archeologická kultura

vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti

zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku

STAROVĚK

Očekávané výstupy

žák

zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace

objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy

popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin

STŘEDOVĚK

žák

objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě

vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti

definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–9. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území

Vyučovací předmět: Dějepis**Ročník: kvinta**

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- vnímá subjektivní povahu dějin a subjektivitu pramenů; rozlišuje mezi prameny a literaturou	Historie jako věda		
- orientuje se v chronologii pravěku; odlišuje kořistnický a produktivní způsob hospodářství	Doba kamenná Neolitická revoluce Doba bronzová, železná, římská		BIO - vývoj člověka, evoluční teorie, životní prostředí ČJL - vznik řeči, artikulace CHEM, FYZ - metalurgie, vlastnosti kovů ZEM - klima
- orientuje se v nejdůležitějších orientálních civilizacích a jejich kulturním odkazu; vysvětlí pojmy hierarchie, stát a byrokracie	Starověký Egypt Mezopotámské civilizace Starověká Indie Starověká Čína		ČJL - počátky písemnictví ZSV - politologie ZEM - FG Indie a Číny
- vymezí pojmy polyteismus a teismus			ZSV - religionistika
- orientuje se v základních pojmech antického Řecka (polis, kolonizace, občan, mýtus, filozofie); vymezí je vůči Orientu; definuje formy vlády; vymezí pojem práva a impéria; vymezí stát a státnost antického typu ve vztahu ke státu dnešnímu	Starověké Řecko Starověký Řím	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě	ZSV - politologie (formy vlády) ZEM - FG Itálie a Řecka LAT - latinské písemnictví
- vysvětlí okolnosti vzniku křesťanství a vymezí je vůči starším formám teismu	Náboženství starověkého Říma a křesťanství		ČJL - Bible ZSV - religionistika
- charakterizuje raně středověkou státnost, spiritualitu a kulturní hodnoty	Struktury raného středověku		

v Evropě a vymezí je vůči ostatním kulturním okruhům			
- popíše nejstarší státní útvary na evropském západě	Západní Evropa v raném středověku	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě	ČJL - nejstarší evropské písemnictví

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Dějepis

Ročník: sexta

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Očekávané výstupy v RVP G

STŘEDOVĚK

žák

objasní proces konstituování středověké společnosti ve smyslu fungování a vývoje feudálního systému

vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti

definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 9.–14. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích

charakterizuje základní rysy vývoje na našem území

vymezí specifika islámské oblasti

POČÁTKY NOVOVĚKU

žák

rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady

porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám

popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj

vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů

posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry

OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

žák

určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. století

na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení

Vyučovací předmět: Dějepis**Ročník: sexta**

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- popíše způsob konstituování českého středověkého státu v kontextu evropských dějin	Počátky českého státu	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě	ČJL - nejstarší české písemnictví
- orientuje se v základech islámské věrouky a vymezení ji vůči evropským kořenům	Islám a vznik Arabské říše Evropa a islám (8. – 16. st.)	PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZEM - RG Předního Východu
- orientuje se v základních principech křesťanství; vymezení vztah mezi vírou, církví a politikou ve středověku, charakterizuje církevní organizační struktury; uvažuje o místě náboženství v životě člověka	Struktury vrcholného středověku: církev a křesťanství	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě	ZEM - náboženství ČJL - náboženství v literatuře
- orientuje se ve středověkých hierarchiích, v materiální kultuře rolnické společnosti; popíše fungování měst; popíše a vymezení k dnešní době hodnoty šlechty a rytířství; popíše základní znaky románské a gotické kultury; vymezení středověké formy vzdělanosti a její smysl vůči dnešnímu pojetí vzdělanosti	Struktury vrcholného středověku: šlechta, města, kultura, vzdělanost	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě	ČJL - písemnictví středověké Evropy VÝV- estetika a slohy středověku; proměny estetického citění a funkcí ZEM - ekonomická geografie ZSV - sociologie
- na konkrétních případech je poukáže na nejdůležitější politické události středověku	Vybrané kapitoly středověké politiky: Křížové výpravy Svatá říše římská Kyjevská Rus a Mongolové	PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZEM - RG Evropy

- popíše státoprávní vývoj českého státu ve středověku; orientuje se v náboženských problémech husitství; orientuje se v administrativních strukturách středověkého českého státu	České země ve vrcholném středověku	PT: Mediální výchova TO: Účinky mediální produkce a vliv médií PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě	V rámci tématu analyzovány filmové obrazy husitství.
- definuje ekonomické změny v novověku; popíše základní zeměpisné objevy 16. – 18. století; tematizuje evropskou expanzi do zámoří jako problém politický i ekonomický a naznačí její dopady	Nástup novověku, Zámořské objevy		ZEM - RG jednotlivých světadílů
- srovná středověké a renesanční pojetí světa; vymezí hodnoty obou epoch k současnosti; vyjmenuje důvody reformací i jejich základní typy; na vybraném příkladu popíše nějakou reformační inovaci; popíše a analyzuje vztah mezi politikou a náboženstvím; uvědomuje si ničivé dopady války	Renesance Reformace Náboženské války v Evropě Třicetiletá válka	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy	ZSV - renesanční politické myšlení
- srovná a vymezí vůči sobě i vůči současným strukturám principy politické organizace novověku: stavovství, absolutismus, parlamentarismus	Anglická revoluce Francie a západní Evropa v 17. a 18. st. Východní Evropa v raném novověku		
- definuje podstatu barokní estetiky a vymezí ji ke starším i následujícím epochám	Barokní kultura		ČJL - barokní literatura VÝV - barokní umění ZEM, BIO - člověk a krajina
- charakterizuje ekonomické změny v důsledku manufakturní výroby	modernizace společnosti		

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Ročník: septima

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Očekávané výstupy v RVP G

REVOLUCE A IDEA NOVODOBÉHO NÁRODA, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

žák

posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů
vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů

charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika;
určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace
vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období

MODERNÍ DOBA I – SITUACE V LETECH 1914-1945

žák

charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky
uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku

vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie

objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit

vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil

popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
rozlišuje mezi tradiční a moderní společností; vysvětlí původ a význam lidských práv, ideu pokroku a dopady osvícenského myšlení na politickou organizaci - popíše důvody vzniku USA a obrysy jeho	Osvícenství Americká a francouzská revoluce Nové ideologie	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globální problémy PT: Osobnostní a sociální	ZEM - ekonomická geografie ZSV - základy ekonomie ZSV - filozofie osvícenství ZSV - občanská a lidská práva; přehled moderních ideologií

<p>systemu; vysvětlí změny politických struktur ve Francii i v Evropě a důvody, jež k tomu vedly; vyjmenuje základní občanská práva a vysvětlí je; používá pojem národ ve správných souvislostech; odliší od sebe liberální a socialistické zásady</p>		<p>výchova TO: Morálka všedního dne</p>	
<p>- vysvětlí rozdíl mezi starým a novým pojetím národa; vysvětlí souvislosti vzniku českého národního hnutí, především sociální; vyjmenuje jeho představitele; orientuje se v politických strukturách habsburské monarchie</p>	<p>České země v době předbřeznové</p>		<p>ČJL - literatura národního obrození</p>
<p>- charakterizuje hlavní politické proudy v českých zemích; analyzuje dopady nacionalismu na politickou stabilitu Střední Evropy; orientuje se v kulturních, státoprávních a ekonomických reáliích českých zemí v kontextu Habsburské monarchie; orientuje se v národnímytologii</p>	<p>České země v 2. ½ 19. st.</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p>	
<p>- orientuje se v nejdůležitějších politických kauzách 19. st.; popíše a vysvětlí důvody nástupu kolonialismu; orientuje se v mezinárodních problémech konce 19. století; určí znaky modernity</p>	<p>Evropa a zbytek světa: politický vývoj, proměny společnosti</p>		
<p>- popíše nejdůležitější události 1. světové války; zhodnotí technický pokrok a jeho význam pro vedení války; vnímá ekonomické souvislosti války; reflektuje proměnu mocenských vztahů; na základě vlastních poznatků formuluje vlastní závěry o úloze jednotlivých států</p>	<p>1. světová válka a Versailleské uspořádání světa</p>		

v mezinárodním systému			
- popíše důvody ruské revoluce; orientuje se v dějinách SSSR ve 20. a 30. letech 20. st.; popíše znaky totalitních hnutí; definuje a operuje s pojmy totalitarismus, fašismus, komunismus a nacismus; orientuje se v dějinách Německa 30. let 20. st.; porovná jednotlivé totalitní systémy mezi sebou a vymezí je vůči demokraciím; eticky uvažuje nad tématem demokracie a totalita	Ruská revoluce a vznik komunismu Totalitarismus: vznik fašismu a nacismu, nástup nacismu k moci		
- vysvětlí předpoklady a mechanismy hospodářské krize a jejich politické dopady; kriticky analyzuje jednotlivé strategie mezinárodní politiky 30. let 20. st.	Krize 30. let 20. st.: hospodářská krize, revizionismus, kolektivní bezpečnost a appeasement		ZSV - ekonomické pojmy; makroekonomické struktury světa; ekonomické nástroje státu
- popíše politické struktury ČSR; vyjmenuje její nejznámější představitele; popíše a zhodnotí vztahy mezi národnostmi v ČSR; orientuje se v jejím politickém, ekonomickém a sociálním vývoji	ČSR: politické, kulturní, hospodářské, sociální struktury		

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Očekávané výstupy dle RVP G

MODERNÍ DOBA II – SOUDOBÉ DĚJINY

žák

charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích

popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: oktáva – všeobecná profilace

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- ve správných souvislostech používá pojmy rasismus, antisemitismus a holocaust; vysvětlí souvislosti a motivy holocaustu; vyjadřuje se k problému a eticky argumentuje; orientuje se ve válečném vývoji za 2. sv. války; vymezí vztah protektorátu k Říši; vyjádří svůj názor a uvažuje o souvislostech mezi politickým rozhodnutím, jeho dopady a jeho pozdější reflexí orientuje se v proměnách mocenských struktur po 2. světové válce; zhodnotí proměny Evropy	2. světová válka Protektorát Čechy a Morava Odboj a kolaborace Holocaust Hospodářské aspekty války Poválečný svět	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Morálka všedního dne	ZSV – politický extremismus
- popíše a vysvětlí proces formování bloků; srovná struktury východního a západního bloku a jejich cíle; orientuje se	Studená válka: mezinárodní vztahy, struktury bloků a jejich vývoj		

v nejdůležitějších událostech studené války			
- popíše evropskou integraci a proměnu vztahů mezi USA a Evropou; uvažuje o dopadech evropské integrace	Západní svět ve 20. století		
- zhodnotí klady i zápory kolonialismu; popíše vybrané strukturální problémy třetího světa; orientuje se v regionálních konfliktech; vyjmenuje nejdůležitější konflikty současnosti	Třetí svět: dekolonizace, její předpoklady, dopady, strukturální problémy, vztahy Severu a Jihu, regionální konflikty	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě	ZEM – RG zemí Třetího světa; politická geografie
- orientuje se v poválečném vývoji ČSR; popíše únorový převrat a okolnosti nástupu KSČ k moci	Poválečné Československo: 1945–1948, nástup komunismu		ČJL – samizdat ZSV – totalitarismus
- popíše formy a vysvětlí motivy teroru 50. let; uvažuje nad motivací zločinců a jejich odpůrců; eticky hodnotí konkrétní události nebo jevy	ČSR v 50. letech 20. st.		
- popíše situaci v ČSSR v 60. letech a tzv. obrodný proces; reflektuje mýtus roku 1968 a jeho mediální obrazy	ČSSR v 60. letech a pražské jaro		
- popíše a zhodnotí období normalizace; zaujímá vlastní postoj k období normalizace	Česká společnost v období normalizace	PT: Environmentální výchova TO: Životní prostředí regionu a České republiky	

<p>- orientuje se v chronologii zániku komunistického režimu; vyjmenuje základní problémy transformace; uvažuje o transformaci ve středoevropských souvislostech</p>	<p>České země v současnosti: přestavba, sametová revoluce, vznik ČR, transformace režimu, ČR a NATO, vstup do EU</p>		<p>ZSV - transformační procesy v ČSFR a ČR</p>
<p>- popíše a zhodnotí trendy technického vývoje; provádí historickou komparaci; eticky argumentuje na téma morálka a technika</p>	<p>Ekonomický vývoj 20. století, vědeckotechnická revoluce, sociální dopady, demografický vývoj, války v době globalizace, válka s terorismem</p>		<p>ZSV – ekonomie; etika</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

7.9.2 Seminář z dějepisu – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Seminář z dějepisu je koncipován jako základní pilíř rozšiřujícího učiva dějepisu. Je určen pro žáky septima a oktáv v hodinové dotaci dvě hodiny týdně. Obsahem semináře je tvorba seminární práce na základě jasně definovaného systému kritérií, který byl vypracován v souladu s předmětem ZSV a Zeměpis. Výstupem semináře je komplexní seminární práce, která prochází oponenturou. Mimo metodickou práci na autorském textu seminární práce je obsahem rozšiřující učivo daného ročníku.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář z dějepisu – septima

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy – žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák umí vytvořit komplexní text jako autorský výstup</p> <p>Žák ovládá základy tvorby autorské práce</p> <p>Žák umí koncepčně pracovat, umí definovat cíle bádání</p> <p>Žák umí na základě zadání vytvořit badatelské výzkumné otázky nebo hypotézy pro tvorbu textu práce</p> <p>Žák umí rozeznat různé druhy prací (kompilát, komparace, kazuistika)</p> <p>Žák chápe nebezpečnost porušování autorských norem</p> <p>Žák je schopen popsat základní rozdíly v přístupech nově vzniklých politických ideologií</p> <p>Žák umí definovat pojem nacionalismus, chápej jeho význam pro dějiny 19. století a umí k němu zaujmout hodnotící stanovisko</p>	<p>Metodologie psaní seminární práce</p> <p>Normy tvorby seminární práce</p> <p>Citační normy dle ISO 690</p> <p>Tvorba cílů práce</p> <p>Tvorba výzkumných otázek</p> <p>Tvorba hypotéz práce</p> <p>Vytváření obsahu práce</p> <p>Koncepční rozdíly v druzích prací</p> <p>Způsob zpracování komplexního výstupu práce</p> <p>Systém tvorby zdrojů a seznamu zdrojů práce</p> <p>Politické ideologie 19. století</p> <p>Nacionalismus</p>	<p>MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů</p> <p>Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p>	<p>ZSV: metodologie soc. věd</p> <p>Z: ohniska politického napětí</p> <p>ČJL: obraz války v literatuře, národní koncepce v obrazu literatury</p>

<p>Žák chápe zasazení politických konceptů do širších souvislostí Žák chápe politické aspekty pojmů Žák umí zařadit problematiku českých dějin do širšího kontextu evropských dějin Žák chápe konstruktivní působení slavení historických svátků Žák umí definovat dopady I. Světové války na obyvatelstvo a politický systém Žák chápe propojení ekonomických, sociálních a politických aspektů krizí</p>	<p>Antisemitismus Imperialismus a kolonialismus Politické důvody I. Světové války Česká otázka v Rakousku-Uhersku Česká otázka za I. Světové války Tvorba národních hodnot Svět po I. Světové válce Totalitní ideologie I. ČSR republika Hospodářská krize</p>	<p>MV: Kritické myšlení, hodnocení obsahu a informací, práce se zdroji OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p>	<p>ZSV Metodologie soc. věd Z: hospodářské problémy Evropy a Světa ČJL: obraz války v literatuře Protiválečná literatura DVK: obraz války ve výtvarném umění</p>
---	---	--	---

Seminář z dějepisu – oktáva
Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy – žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák umí vytvořit komplexní text jako autorský výstup Žák ovládá základy tvorby autorské práce Žák umí koncepčně pracovat, umí definovat cíle bádání Žák umí na základě zadání vytvořit badatelské výzkumné otázky nebo hypotézy pro tvorbu textu práce Žák umí rozeznat různé druhy prací (kompilát, komparace, kazuistika) Žák chápe nebezpečnost porušování autorských norem Žák umí zasadit II. Světovou válku do uceleného rámce vývoje dějin Žák zvládá definovat politické dopady II. Světové války Žák chápe důvody vzniku studené války a umí pojem definovat</p>	<p>Metodologie psaní seminární práce Normy tvorby seminární práce Citační normy dle ISO 690 Tvorba cílů práce Tvorba výzkumných otázek Tvorba hypotéz práce Vytváření obsahu práce Koncepční rozdíly v druzích prací Způsob zpracování komplexního výstupu práce Systém tvorby zdrojů a seznamu zdrojů práce Politické dopady II. Světové války Ideologické soupeřní mocností</p>	<p>MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p>	<p>ZSV: metodologie soc. věd Z: ohniska politického napětí ČJL: obraz války v literatuře, národní koncepce v obrazu literatury</p>
<p>Žák rozumí důvodům ideologického soupeření a dokáže popsat okolnosti nástupu komunismu v ČR Žák chápe politické aspekty pojmů Žák umí definovat pojem a geograficky jej zařadit Žák umí definovat aspekty politického směřování ČR po roce 1989 Žák se orientuje ve vymezení pojmů</p>	<p>Studená válka Komunismus v ČSR ČSSR Problematika státního socialismu v ČSSR Dekolonizace Svět po ukončení studené války Evropské struktury a ČR Válka s terorismem a globalizace</p>	<p>MV: Kritické myšlení, hodnocení obsahu a informací, práce se zdroji OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p>	<p>ZSV Metodologie soc. věd Z: hospodářské problémy Evropy a Světa ČJL: obraz války v literatuře Protiválečná literatura DVK: obraz války ve výtvarném umění</p>

7.9.3 Vybrané kapitoly z dějin 20. století – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Seminář je koncipovaný jako rozšiřující výuka látky oktávy. Detailně rozebírá dílčí aspekty českých, evropských a světových dějin 20. století. Zaměřuje se na propojování politiky, ekonomiky a sociální politiky státních aktérů. Předmět respektuje lineární pojetí výuky dějepisu. Výstupem jsou dílčí kolokvia v průběhu výuky semináře.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vybrané kapitoly z dějin 20. století – oktáva

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy – žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák chápe působení nutnosti konstrukce národní identity</p> <p>Žák umí definovat pojem v širších souvislostech</p> <p>Žák umí rozvést různé důvody uchycení komunismu v ČSR</p> <p>Žák umí popsat ideologické důvody vzniku konfliktu</p> <p>Žák umí popsat různé podoby fungování komunismu v letech 1948-1989</p> <p>Žák umí popsat postoje lidí a vlády k politické situaci roku 1968</p> <p>Žák umí definovat pojem v širších souvislostí ideologické války</p>	<p>Konstruktivismus v národních dějinách</p> <p>Moderní nacionalismus</p> <p>Vybrané kapitoly z dějin II. Světové války</p> <p>Vybrané aspekty komunizace ČSR</p> <p>Rozdělený svět</p> <p>Komunismus v ČSR</p> <p>Okolnosti roku 1968</p> <p>Dekolonizace</p>	<p>MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p>	<p>ZSV: metodologie soc. věd</p> <p>Z: ohniska politického napětí</p> <p>ČJL: obraz války v literatuře, národní koncepce v obrazu literatury</p>
<p>Žák umí popsat různé období vývoje SSSR</p> <p>Žák umí definovat a popsat ideologické koncepce USA v průběhu studené války</p> <p>Žák definuje orgány EU a chápe jejich vliv na tvorbu a směřování národních</p>	<p>Problematika SSSR</p> <p>Ideologické přístupy USA ke světové politice</p>	<p>MV: Kritické myšlení, hodnocení obsahu a informací, práce se zdroji</p> <p>OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů</p>	<p>ZSV Metodologie soc. věd Z: hospodářské problémy Evropy a Světa</p> <p>ČJL: obraz války v literatuře Protiválečná literatura</p>

<p>politik státu Evropy Žák umí definovat důvody a dopady pojmu</p>	<p>EU jako činitel světové politiky Globalizace Světový terorismus</p>	<p>Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p>	<p>DVK: obraz války ve výtvarném umění</p>
---	--	--	--

7.9.4 Světové dějiny ve filmu – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Seminář je koncipován jako rozšiřující učivo předmětů dějepis a základy společenských věd. V rozšiřujícím pojetí doplňuje látku předmětů zeměpis a český jazyk. Film je chápán jako specifické médium, které autorským způsobem zachycuje konkrétní historické události, ale pod tvorbou autorské licence. V rámci zobrazení historických událostí se žáci učí vnímat různé přístupy k dějinám a jejich pojetí. Je realizován v oktávě v dotaci 2 hodiny týdně. Podkladem pro hodnocení jsou rozborů vybraných filmů či jejich částí a dílčí kolokvia v průběhu výuky semináře.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Světové dějiny ve filmu – oktáva

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy – žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Žák chápe působení nutnosti konstrukce národní identity</p> <p>Žák umí definovat film jako konstruktivní obraz reality</p> <p>Žák chápe význam pojmu „autorská licence“ a umí jej na konkrétních příkladech doložit</p> <p>Žák chápe význam pojmu a umí jej vysvětlit na konkrétních příkladech filmové tvorby</p> <p>Žák chápe, že tvorba obrazu odpovídá autorskému pojetí a zadání</p> <p>Žák chápe, proměnu významu zobrazení událostí</p> <p>Žák chápe, že pojmy mají na filmovém obrazu upravený význam</p>	<p>Konstruktivismus v dějinách</p> <p>Film jako specifické médium a historický pramen</p> <p>Antika ve filmu</p> <p>Filmy kontrafaktuální</p> <p>Zobrazení středověku ve filmu</p> <p>Husitství ve filmu</p> <p>Národní boj</p> <p>Divoký západ</p> <p>Otroctví</p> <p>Zobrazení války a násilí</p>	<p>MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů</p> <p>Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p>	<p>ZSV: metodologie soc. věd</p> <p>Z: ohniska politického napětí</p> <p>ČJL: obraz války v literatuře, národní koncepce v obrazu literatury</p>
<p>Žák chápe, že tvorba vytváří umělé obrazy</p> <p>Žák definuje různé obrazy zobrazení fenoménu</p> <p>Žák umí definovat ideologické zadání</p>	<p>Obraz I. Republiky</p> <p>Odboj a kolaborace ve filmu</p>	<p>MV: Kritické myšlení, hodnocení obsahu a informací, práce se zdroji</p> <p>OSV:</p>	<p>ZSV Metodologie soc. věd</p> <p>Z: hospodářské problémy Evropy a Světa</p>

<p>filmového obrazu Žák umí popsat různé přístupy k zachycení fenoménu Žák umí popsat různé podoby osobních strategií Žák definuje jakým způsobem a proč je předkládán obraz roku 1989</p>	<p>Budování státu Komunismus ve filmu Podoby udavačství Podoby roku 1989</p>	<p>Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p>	<p>ČJL: obraz války v literatuře Protiválečná literatura DVK: obraz války ve výtvarném umění</p>
--	---	--	---

7.10 Základy společenských věd

7.10.1 Základy společenských věd– vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: **Občanský a společenskovědní základ**

Vyučovací předmět: **Základy společenských věd**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Základy společenských věd (ZSV) zahrnuje část vzdělávací oblasti RVP pro gymnázia Člověk a společnost (konkrétně Občanský a společenskovědní základ) a také vybrané části ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Do předmětu jsou taktéž integrovány vybrané části jednotlivých průřezových témat (části tematických okruhů):

Mediální výchova

- média a mediální produkce
- mediální produkty a jejich významy
- role médií v moderních dějinách
- účinky mediální produkce a vliv médií

Multikulturní výchova

- psychosociální aspekty interkulturality
- základní problémy sociokulturních rozdílů

Osobnostní a sociální výchova

- morálka všedního dne
- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- sociální komunikace, spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech globalizační a rozvojové procesy

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- žijeme v Evropě

Celková časová dotace tohoto předmětu je **7 hodin**.

Kvinta: 2 hod. týdně

Sexta: 2 hod. týdně

Septima: 2 hod. týdně

Oktáva: 1 hod. týdně

Výuka předmětu většinou probíhá v odborné učebně vybavené širokoúhlou TV, PC s CD/DVD a odbornou knihovnou, která obsahuje využitelné učebnice a jiné odborné materiály.

Převážná část výuky je organizována do klasických vyučovacích jednotek (45 minut). Součástí výuky jsou pravidelně zařazované akce pořádané mimo školu, které tematicky navazují na probíranou látku v jednotlivých ročnících. Tyto akce jsou organizovány zpravidla tak, aby se jich postupně zúčastnily všechny třídy daného ročníku.

Úkolem společenskovedního vzdělávání na vyšším stupni víceletého gymnázia je především odrážet realitu života ve společnosti se všemi jejími důsledky. Tím dochází k částečnému naplňování kompetencí, které je možno nazvat občanskými, v RVP segmentovanými do tzv. klíčových kompetencí. Společenskovední vzdělávání by tedy v ideálním případě mělo vést k utváření určitých postojů studenta směrem ke společnosti, ale i k sobě samému. Jen tak je možné porozumět jednání společnosti ve smyslu kulturních, sociálních, ekonomických a dalších souvislostí. Předmět má studentům poskytnout základní poznatky z politologie, psychologie, sociologie, ekonomie, práv a filosofie.

Informace a poznatky samy o sobě nejsou pro ZSV zcela rozhodující. Minimálně stejná pozornost je věnována možnostem a způsobům, jak žák s poskytnutými informacemi umí pracovat, jak je dokáže interpretovat, a hlavně veřejně prezentovat. Pro tento případ je nutné u žáků rozvíjet kritické myšlení, které odkazuje na nutnost utváření si vlastních postojů a hodnotových soudů. Společenskovední vzdělávání by mělo klást důraz na to, jak přemýšlet, spíše než na to, co si myslet.

Ani v rámci výuky společenských věd nedochází k rezignaci vyučujícího na možnosti výkladu dané problematiky ve smyslu „tradičního pojetí“, ale z pochopitelných důvodů je upřednostňována práce s textem, tvorba studentských esejí či možnosti pro vlastní prezentaci studenta ve smyslu posilování jistých mediálních schopností. V tomto ohledu je zřejmé i poměrně časté využívání skupinové práce studentů, vytváření vlastních tematických, třídních, či mezipředmětových projektů, třeba i krátkodobého charakteru. Nutné je ovšem zdůraznit to, že jednotlivé použité metody v rámci realizace vyučovací hodiny vychází z potřeb, schopností a dovedností konkrétního vyučujícího.

Další determinanta organizace výuky společenských věd spočívá v problematice učebních textů. Ve výuce nepoužíváme klasické učebnice, ale jednotliví vyučující si připravují vlastní podpůrné studijní materiály, které následně poskytují studentům.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

V rámci výuky jsou využívány metody, které umožňují:

- větší aktivizaci studenta v samotném výukovém procesu, realizaci praktických příkladů;
- snahu vést studenta k tomu, aby sám vyhledával informace a pracoval s nimi jak samostatně, tak i ve skupinách;
- naučit studenta pracovat s texty, strukturovat, pracovat s odbornou literaturou;
- hodnotit použité zdroje informací, vybírat a zaznamenávat informace relevantní vzhledem k dosahování závěrů.

Kompetence k řešení problémů

V rámci výuky jsou využívány metody, které umožňují:

- rozvíjet u studentů jejich analytické schopnosti a možnosti pro vzájemné porovnání nejrůznějších názorů;
- lepší orientaci v dnešním mediálním světě, možnost praktického zhodnocení informací;
- nahlédnout na vlastní předsudky a pracovat s nimi;
- vést studenty k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících s různými společenskými jevy;
- rozvíjet u studentů kritické myšlení, schopnost posuzovat relevantnost informací;
- rozvíjet kreativní a originální myšlení, analytické a syntetické soudy.

Kompetence komunikativní

V rámci výuky jsou používány metody, které umožňují:

- rozvíjení komunikačních schopností studentů mezi nimi navzájem, tak i směrem k učiteli;
- správnému porozumění textové kritiky a nejrůznějším audiovizuálním záznamům;
- správnou formu komunikace, tedy schopnost formálně uspokojivého vyjadřování;
- vést studenty k tomu, aby se nebáli formulovat vlastní názory a aby o nich dokázali kultivovaně diskutovat;
- vést studenty k pochopení základních východisek pro logicky správnou argumentaci, umět reálně poznat rozdíly mezi racionální a iracionální argumentací.

Kompetence sociální a personální

ZSV navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka. Na základě těchto situací by si studenti měli uvědomit nutnost vzájemné tolerance a respektu, zvláště v otázkách, které souvisí s rasovou, či náboženskou diskriminací. Toto uvědomění souvisí s pochopením základů jednotlivých kulturních norem a jejich správným pochopením, které nesmí být vytrhováno ze sociokulturního, či historického kontextu. V neposlední řadě jsou studenti vedeni k respektování společenských norem.

Kompetence občanské

V rámci výuky mají studenti dostatek příležitostí být konfrontováni s hodnotami, které vyznává občan žijící v demokratické společnosti. Normy této občanské společnosti jsou tak neustále vysvětlovány a připomínány společně s možnou konfrontací s jinými sociokulturními modely. Studenti si mají během výuky uvědomit svá občanská práva, ale v neposlední řadě i povinnosti a možné závazky, které mají směrem ke společnosti. Toto vše má být realizováno na základě praktických dovedností, které mají mimo jiné posilovat i jisté právní vědomí studentů.

Kompetence pracovní

V rámci výuky jsou studenti konfrontováni s moderními komunikačními technologiemi ve smyslu domácí přípravy a své vlastní prezentace. Studentům se nabízí dostatek možností propojení vyučované problematiky s praxí. Tento aspekt je nesmírně důležitý i pro další možné pracovní uplatnění studenta. V rámci pracovních kompetencí se upevňují sociální dovednosti studenta, které jsou nesmírně důležité pro jeho další profesní uplatnění. Studenti se seznámí s mechanismy fungování moderních médií, jejichž úloha může mít praktické dopady na jejich další pracovní uplatnění.

Seznam postupů a činností, které povedou k realizaci klíčových kompetencí

Zapamatování

- odborné termíny související se společenskovední tematikou
- metody a postupy
- klasifikace a kategorizace: schopnost analyzovat učivo
- kritéria ověřování a hodnocení: schopnost zobecnění, syntéza
- základní schémata a struktury vybraných společenskovedních oborů
- technika práce s daty a podklady

Porozumění

- vyjádření jiným způsobem (analogie, vyjádření vlastními slovy)

- interpretace poznatku: vysvětlení vlastními slovy, odlišení podstatného od nepodstatného, schopnost argumentace, vyjádření teze a premisy, vystižení hlavních myšlenek, kritická analýza textu
- odvozování důsledků, hledání příčin

Aplikace

- schopnost použití osvojených dovedností a vědomostí v nových situacích
- používání různých metod práce a činností, uvádění příkladů, komparace, vedení dialogu

Analýza

- rozbory dějů a procesů, statistických podkladů a odborných textů
- vyvozování závěrů, vyjádření klíčové myšlenky
- argumentace, odhalení kvaziargumentace

Syntéza

- diskuse
- komplexní charakteristika
- zobecnění
- zpracování dat podle nové formulace celku

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Základy společenských věd

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí sílu informace v moderní době, zvláště v politické komunikaci - prokáže své komunikační dovednosti, zvláště v situacích, kdy je nutno řešit neshody a konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem - objasní rizika mediální manipulace a vliv médií na veřejné mínění - vytvoří si představu o společenské úloze žurnalistiky a jejím podílu na kontrole demokratického života ve společnosti - logicky argumentuje 	<p>Úvod do studia ZSV, základní předpoklady pro kritické myšlení, osvojení základních pravidel pro argumentaci, manipulace s obsahem informačního sdělení, reklama, média a jejich vliv pro politickou komunikaci, moc a její demokratická kontrola, veřejnost a veřejné mínění</p>	<p>Mediální výchova Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální komunikace</p>	<p>ČJL, D</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a porovná historické i současné typy států - definuje základní úkoly politologie jako vědy 	<p>Úvod do politologie a státovědy, předmět politologie, vývoj politického myšlení, stát, jeho podstata a účel, znaky, druhy, formy</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Žijeme v Evropě</p>	<p>D, Z</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými formami vlád - vysvětlí nutnost dělby moci v demokratickém státě - popíše základní ustanovení obsažená v Ústavě ČR - vysvětlí pojem politická kultura 	<p>státního zřízení, politická kultura, právní stát, dělba moci v demokratickém státě, právní stát, Ústava ČR – přehled základních ustanovení</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní předpoklady fungování demokratického státního řádu - odliší demokratickou a nedemokratickou formu vlády - vysvětlí nebezpečí nástupu totalitního režimu pro pluralitu politických názorů - uvede příklady politického extremismu - popíše politické spektrum ve státě; porovná přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů - orientuje je v problematice komunálních parlamentních voleb; vysvětlí termín přímá demokracie 	<p>Pojem demokracie, principy demokracie, demokracie jako forma vlády a způsob rozhodování, občanská práva a povinnosti, politický život ve státě, politické strany, jejich funkce, druhy, volby, volební systémy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Spolupráce a soutěž</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>	<p>D, Z</p>
<ul style="list-style-type: none"> - definuje termíny: ideologie a doktrína - objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií - charakterizuje nejdůležitější znaky moderních ideologií a posoudí konkrétní nebezpečí ideologického způsobu vládnutí pro občanskou společnost 	<p>Ideologie, znaky a funkce, historický vývoj ideologického myšlení, vztah mezi politickou ideologií a doktrínou, základní přehled vybraných ideologií</p>	<p>Multikulturní výchova Morálka všedního dne Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	<p>D</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zařadí teorii mezinárodních vztahů do systému společenskovedních disciplín 	<p>Mezinárodní vztahy, mezinárodní politika a její nástroje, mezinárodní</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	<p>D, Z</p>

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé nástroje mezinárodní politiky - objasní důvody pro evropské integrační procesy - popíše funkce jednotlivých orgánů EU - posoudí dopady vstupů České republiky do EU - popíše činnost nejvýznamnějších organizací; uvede jaký vztah má Česká republika k těmto institucím - posoudí projevy globalizace; uvede argumenty pro i proti; uvede příklady globálních problémů současnosti 	<p>politická, hospodářská a kulturní spolupráce, mezinárodní organizace a instituce, EU, NATO, OSN, globální problémy lidstva</p>	<p>Žijeme v Evropě</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	
--	---	---	--

Základy společenských věd

Ročník: sexta

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- objasní základní východiska pro předmět zkoumání psychologie jako vědy- definuje jednotlivé obory psychologické vědy- orientuje se v nejdůležitějších meznících vývoje psychologického myšlení	Úvod do psychologie, předmět zkoumání psychologie jako vědy, obory psychologie, psychologické metody, vývoj psychologického myšlení, vybrané psychologické školy	Osobnostní a sociální výchova Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	ČJL, D
<ul style="list-style-type: none">- objasní základní aspekty fungování lidské psychiky; uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnosti člověka- popíše základní vlastnosti osobnosti- uvědomí si, jak člověk prožívá skutečnost, sebe i druhé lidi- uvědomuje si možnosti seberegulace osobnosti, dané poznatky využívá pro svou vlastní osobu, ale i poznávání druhých lidí- popíše a porovná jednotlivé typy učení; uvědomuje si jejich účinnost pro své studium- popíše a charakterizuje jednotlivé vývojové fáze lidské psychiky	Podstata lidské psychiky, osobnost člověka, biologická a sociální podmíněnost osobnosti, vědomí, psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti, charakteristika osobnosti, typologie osobnosti, konstituční vlastnosti, charakter, temperament, inteligence, výkonnost a dynamika osobnosti, hodnotová orientace, seberegulace osobnosti, motivace, psychologie učení, poruchy vnímání a učení, osobnost ve vývoji, formování osobnosti v jednotlivých etapách vývoje lidského života, význam celoživotního vzdělávání	Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace	Bi, D
<ul style="list-style-type: none">- uvede rozdíl mezi psychickou normou	Psychické potíže a psychohygiena,	Osobnostní a sociální výchova	D

<p>a abnormalitou; vysvětlí termín norma v širším společenskovedním kontextu</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše základní taxonomii psychických onemocnění - uvědomuje si nezbytnost duševní hygieny - na vhodných příkladech ilustruje způsoby vyrovnání se s náročnými životními situacemi - reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy 	<p>psychická norma a abnormalita, psychická onemocnění, zásady duševní hygieny, krizové situace a jejich řešení</p>	<p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - definuje úlohu sociologie v rámci spektra společenskovedních disciplín - orientuje se v základním přehledu vývoje jednotlivých sociologických paradigmat - charakterizuje problematiku primární a sekundární socializace - objasní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků jednotlivých sociálních skupin - ozřejmí problematiku sociální normy a sociální kontroly - popíše základní předpoklady pro sociální stratifikaci - objasní jádro vybraných sociálních problémů současného světa - definuje pojem kultura; vystihne jednotlivé kulturní odlišnosti - objasní možné příčiny pro sociálně deviantní chování 	<p>Společenská podstata člověka, význam začlenění člověka do sociálních vazeb, primární, sekundární socializace, předmět a struktura sociologie, dějiny sociologie, metody sociologie, sociální struktura osobnosti, sociální role, sociální skupiny a útvary, sociální struktura, sociální stratifikace, instituce a organizace, sociální fenomény a procesy, sociální deviace, sociální problémy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Sociální komunikace</p> <p>Multikulturní výchova Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy Žijeme v Evropě</p>	<p>D, Z</p>

Základy společenských věd

Ročník: septima

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- objasní základní principy fungování tržního hospodářství- popíše základní východiska pro definování základních ekonomických teorií- charakterizuje hospodářský proces a hospodářský cyklus; popíše jeho jednotlivé fáze- definuje jednotlivé možnosti a formy soukromé podnikatelské činnosti- vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu- stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky- rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky- rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější- posoudí výhody a rizika podnikání v	Člověk a svět práce, tržní ekonomika, vymezení ekonomie jako vědy, vývoj ekonomického myšlení, základní ekonomické teorie, základní ekonomické pojmy, trh, hospodářský proces, hospodářský cyklus, ekonomické subjekty, jednotlivé formy podnikatelské činnosti	Osobnostní a sociální výchova Spolupráce a soutěž	D

<p>porovnání se zaměstnáním</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak požádat o živnostenské oprávnění - analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu 			
<ul style="list-style-type: none"> - objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu - rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje - uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění - na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit - uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a požádá o sociální dávku, na niž má nárok - objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci 	<p>Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice, fiskální politika, státní rozpočet, daňová soustava, HDP, HNP, nezaměstnanost, inflace, bankovní systém, úloha centrální banky v ekonomice, burzy a cenné papíry, peníze a jejich funkce v ekonomice, ekonomika ČR v číslech, světová ekonomika, organizace zajišťující mezinárodní ekonomickou spolupráci</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>Žijeme v Evropě</p>	<p>M, Z</p>

<p>v různých typech médií – charakterizuje jednotlivé typy makroekonomických ukazatelů; prokáže jejich vzájemnou propojenost</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní funkci centrální banky a ostatních komerčních bank v ekonomice - definuje úlohu peněz a ostatních cenných papírů v ekonomice - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku - uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb 			
--	--	--	--

<p>a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank - využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku 			
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí odlišnosti mezi morálními a právními normami; definuje termín sankce - vysvětlí termín právní kultura; charakterizuje jednotlivé typy právních kultur - rozlišuje mezi fyzickou a právnickou osobou - popíše právní řád České republiky - objasní základní rozdíly mezi veřejným a soukromým právem - vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů - poukáže na možné důsledky neznalosti právní smlouvy 	<p>Občan a právo, základní pojmy, právní kultura, právní systémy, právo a morálka, právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní řád ČR, občanské a trestní právo, druhy právních norem, smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne</p>	<p>D</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše strukturu soudů ČR - vysvětlí funkce orgánů činných v trestním řízení - specifikuje činnost Ústavního soudu ČR - rozlišuje trestný čin a přestupek; vymezí podmínky postížitelnosti občanů; uvede příklady postihů trestné činnosti 	<p>Orgány právní ochrany, struktura soudů v ČR, ústavní soud, orgány činné v trestním řízení, trestní, občanské právo, účel a průběh občanského, trestního, soudního řízení</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních pracovněprávních předpisech - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď - uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti, objasní funkci odborů - volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky - chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu - popíše základní prvky právní úpravy rodinného práva - orientuje se v problematice dědictví 	<p>Pracovní právo, pracovněprávní vztah, pracovní doba, dovolená, odpovědnost za škodu, rodinné právo, sňatky, práva a povinnosti rodiče a dítěte, dědické právo</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne</p>	
--	--	--	--

Základy společenských věd

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 1 hodina týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- objasní skutečnou podstatu filosofického tázání- popíše přechod od mýtu k logu; vymezí vztah mezi filosofií, mýtem, náboženstvím a vědou- popíše jednotlivé filosofické disciplíny a vztahy mezi nimiozřejmí vztah filosofie a ostatních společenskovědních disciplín	Úvod do filosofie, základní filosofické otázky, vymezení filosofie jako společenskovědní disciplíny, vztah mezi filosofií, vědou, náboženstvím, přechod od mýtu k logu, základní východiska pro vývoj evropské filosofie, tematizace jednotlivých filosofických disciplín, vztah filosofie a umění	Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Žijeme v Evropě	ČJL, D
<ul style="list-style-type: none">- rozliší hlavní filosofické směry- uvede jejich klíčové představitele- porovná řešení základních filosofických otázek jednotlivých etap vývoje filosofického myšlení- v rámci vývoje jednotlivých etap filosofického myšlení konfrontuje filosofii s náboženskými představami člověka o světě	Filosofie v dějinách, klíčové etapy a směry filosofického myšlení, antická filosofie, předsokratovské období, klasické období vývoje antické filosofie, Sokrates, Platon, Aristoteles, helénistická filosofie, počátky vývoje křesťanského náboženství, judaismus, židovská filosofie, orientální vlivy ve filosofii, středověká filosofie, základní východiska, patristika, scholastika, spor o universalie, dozvuky antické kultury ve středověké filosofické tradici, logika a filosofie, renesanční filosofie, reformace a její dopady na evropskou kulturu, novověká filosofie, vybraní	Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Žijeme v Evropě	ČJL, D

	autoři, osvícenství, německá klasická filosofie, filosofie 19. a počátku 20. století, filosofie 20. století, vybrané směry, postmoderna, hermeneutika, existencialismus		
--	---	--	--

7.10.2 Společenskovědní seminář – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Společenskovědní seminář rozšiřuje výuku povinného předmětu Základy společenských věd (ZSV), přičemž zahrnuje část vzdělávací oblasti RVP pro gymnázia Člověk a společnost (konkrétně Občanský a společenskovědní základ) a také vybrané části ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Do předmětu jsou taktéž integrovány vybrané části jednotlivých průřezových témat (části tematických okruhů).

Celková časová dotace tohoto volitelného předmětu jsou 4 hodiny.

Septima: 2 hod. týdně

Oktáva: 2 hod. týdně

Výuka předmětu většinou probíhá v odborné učebně vybavené širokouhlou TV, PC s CD/DVD a odbornou knihovnou, která obsahuje využitelné učebnice a jiné odborné materiály.

Výuka je organizována do bloku dvou navazujících vyučovacích jednotek (2x45 minut). Součástí výuky jsou pravidelně zařazované akce pořádané mimo školu a také kontinuální práce studentů na seminární práci, která se prolíná celým školním rokem.

Vyučovací předmět Společenskovědní seminář zahrnuje problematiku, která se váže na poznatky širšího okruhu společenskovědních disciplín. Tyto obory lidského poznání tematizují z různých úhlů pohledu život lidské společnosti, respektive kultury, kterou tato společnost vytváří. Umožňuje žákům hlouběji porozumět lidské společnosti, jejím zákonitostem, tomu, jak lidská společnost působí na jedince a naopak. Vede k lepšímu pochopení současného stavu světa i k snazší orientaci v každodenním životě.

Předmět umožňuje žákům vnímat, poznávat a pozorovat lidskou společnost jako systém, jehož komponenty jsou ve vzájemné vazbě a bez nichž by nemohl existovat lidský život. Toto poznání může vést k lepšímu pochopení struktury lidské společnosti a kultury, jež vytváří. Studium společenských procesů rozvíjí u žáků soustavně dovednosti, které využijí i v praktickém životě. Tím je míněno objektivní poznání, možnost vytvářet nejrůznější hypotézy, jejichž pravdivost je třeba ověřit, klást si neustále nové otázky, tvořit odpovědi a řešit praktické úkoly.

Společenskovědní seminář umožňuje rozvíjet u žáků zejména interdisciplinární myšlení. Poznatky společenskovědních disciplín není možné vnímat izolovaně, ale nutně ve vzájemné souvztažnosti. Tento požadavek se samozřejmě týká i širšího pojetí vzájemných vztahů mezi předměty, jež se vyučují na vyšším stupni víceletého gymnázia. Společenskovědní seminář nalézá mnoho styčných bodů např. s dějepisem, literaturou,

zeměpisem, dějinami umění atd. dalším důležitým aspektem zaměření společenskovedního semináře je vnímání společenských problémů na regionální, celostátní, evropské i světové úrovni ve vzájemných vztazích.

Seminář je primárně určen pro žáky, kteří chtějí maturovat ze základů společenských věd. Celé studium ZSV společně s doplňkovým seminářem je orientováno na úspěšné vykonání maturitní zkoušky, resp. přijímacích zkoušek na vysoké školy. Seminář tak plní funkci předmětu, který má prohlubovat stávající poznatky ze standardních hodin ze ZSV.

Zaměření semináře v septimě není nikterak rigorózní, jsou zde realizována odborná témata ze společenských věd, která nebyla probrána do dostatečné hloubky v běžných hodinách a náplň hodin do velké míry reaguje na aktuální dění na domácí i světové scéně. Jedná se tedy hlavně o témata, která se týkají vnímání světa v evropských a globálních souvislostech, vybrané problémy z oblasti religiozní, multikulturní, mediální. Seminář v oktávě je realizován hlavně pro opakování vybraných témat ze ZSV k maturitě. Zaměřuje se tedy z pochopitelných důvodů na následující tematické okruhy: politologie, psychologie, sociologie, ekonomie, právo, a filosofie.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Společenskovědní seminář

Ročník: septima

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní rozdíly mezi referátem a seminární prací - popíše různé metody zpracování seminární práce - charakterizuje rozdíl mezi kvalitativní a kvantitativní studií - uplatní v praxi pravidla vyplývající z citačních norem - dovede systematicky pracovat s odbornými zdroji - zpracuje seminární práci s odpovídajícími náležitostmi 	<p>Metodika zpracování seminárních prací, citační norma, práce s tištěnými a elektronickými zdroji, nástroje pro usnadnění práce na seminární práci</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne</p>	<p>SD</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše aktuální dění doma i ve světě - zasadí aktuální dění do teoretického rámce společenských věd - vnímá aktuální události v širším kontextu 	<p>Aktuální dění v české a zahraniční politice, aktuální objevy na pomezí přírodních a společenských věd, aktuální diskurs společenských věd</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě</p>	<p>D, ZSV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v aktuální politické situaci - aktivně sleduje vývoj na domácí politické scéně - kriticky posoudí volební kampaně k různým druhům voleb - rozumí specifikům jednotlivých voleb a převodu hlasů na jednotlivé mandáty - analyzuje výsledky voleb v širším společenském kontextu 	<p>Volby v České republice, volební kampaně, nástroje politického marketingu, předvolební debaty, orientace v politickém prostoru</p>	<p>Mediální výchova Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Sociální komunikace Spolupráce a soutěž</p>	<p>D, ZSV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace - posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře - posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi 	<p>Studijní a pracovní uplatnění ve společenských vědách, možnosti dalšího studia, současné trendy v oblasti humanitních věd</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Vzdělávání v Evropě a ve světě Žijeme v Evropě</p>	<p>ZSV</p>

Společenskovědní seminář

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- popíše historický vývoj politologie jako vědy- uvede jednotlivé typy voleb a objasní jejich specifika- analyzuje jednotlivé volební systémy- popíše základní politické ideologie- orientuje se v politických stranách a jejich čelných představitelích- objasní možnosti financování politických stran- popíše hlavní mezinárodní organizace a objasní jejich úlohu ve světě	Maturitní opakování – politologie, volby a volební systémy, ideologie, politické strany, mezinárodní organizace	Mediální výchova: Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Žijeme v Evropě	D, ZSV
<ul style="list-style-type: none">- popíše historický vývoj psychologie jako vědy- rozliší hlavní směry v psychologii- vymezí specifika behaviorismu- vymezí specifika hlubinné psychologie- objasní vybrané psychologické experimenty a kriticky zhodnotí jejich přínos vědě- popíše hlavní psychologické aspekty lidské osobnosti- charakterizuje nejčastější duševní nemoci,	Maturitní opakování – psychologie, behaviorismus, hlubinná psychologie, psychologie osobnosti, duševní nemoci	Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Žijeme v Evropě	Bi, ZSV

jejich projevy a možné způsoby řešení			
<ul style="list-style-type: none"> - popíše historický vývoj sociologie jako vědy - analyzuje vývoj společnosti od neolitické revoluce až po současnost - popíše vývoj demografické křivky a zasadí ho do kontextu sociologických poznatků - rozliší různé stratifikační systémy a uvede jejich specifika - objasní příčiny sociální deviace - uvede hlavní světová náboženství a jejich postavení ve světě - rozliší kulturu od subkultur - orientuje se v hlavních subkulturách 	Maturitní opakování – sociologie, vývoj společnosti, společenská stratifikace, sociální deviace, religionistika, kultura	<p>Multikulturní výchova psychosociální aspekty interkulturality základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy Žijeme v Evropě</p>	Z, ZSV
<ul style="list-style-type: none"> - popíše historický vývoj ekonomie jako vědy - rozliší ekonomii a ekonomiku - popíše základní principy fungování ekonomického trhu - orientuje se v problematice státního rozpočtu - objasní úlohu daní ve státě - kriticky zhodnotí český daňový systém - orientuje se v možnostech podnikání v ČR a je si vědom specifík jednotlivých možností - sleduje makroekonomické ukazatele a umí je adekvátně interpretovat a zasadit do širšího kontextu 	Maturitní opakování – ekonomie, trh, státní rozpočet, daňová soustava, podnikání v ČR, makroekonomické ukazatele	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové proces Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě</p>	D, M, ZSV
<ul style="list-style-type: none"> - popíše historický vývoj práva jako vědy - rozliší jednotlivé druhy právních norem - orientuje se v právním systému ČR 	Maturitní opakování – právo, právní normy, trestní právo, pracovní právo, rodinné právo	Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne	ZSV

<ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní zásady trestního řízení - chápe hlavní principy trestního práva - zná své povinnosti vyplývající z pracovněprávních vztahů - objasní hlavní aspekty českého pracovního práva - má povědomí o české úpravě rodinného práva - dovede aplikovat pravidla pro rozdělení dědictví 		<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Žijeme v Evropě</p>	
--	--	--	--

7.10.3 Seminář z práva– vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Seminář z práva rozšiřuje výuku povinného předmětu Základy společenských věd (ZSV), přičemž zahrnuje část vzdělávací oblasti RVP pro gymnázia Člověk a společnost (konkrétně Občanský a společenskovědní základ) a také vybrané části ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Do předmětu jsou taktéž integrovány vybrané části jednotlivých průřezových témat (části tematických okruhů).

Mediální výchova

- účinky mediální produkce a vliv médií

Osobnostní a sociální výchova

- morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- žijeme v Evropě

Celková časová dotace tohoto volitelného předmětu jsou 2 hodiny.

Oktáva: 2 hod. týdně

Výuka předmětu většinou probíhá v odborné učebně vybavené širokoúhlou TV, PC s CD/DVD a odbornou knihovnou, která obsahuje využitelné učebnice a jiné odborné materiály. Výuka je organizována do bloku dvou navazujících vyučovacích jednotek (2x45 minut). Součástí výuky jsou příležitostně zařazované náslechy soudních jednání a práce s reálnými výstupy českých soudů. Vyučovacím obsahem předmětu Seminář z práva jsou témata rozšiřující právní problematiku, která se vyučuje v rámci Základů společenských věd. Žáci získávají hlubší přehled o základech jednotlivých právních odvětví. Vzdělávací obsah je úzce propojen jak s poznatky Základů společenských věd, tak i jiných vyučovacích předmětů. Cílem výuky je prohloubení poznatků z právní oblasti, pochopení vztahů a vazeb mezi jednotlivými právními obory, příprava k těm tématům maturitní zkoušky, která se týkají právní problematiky, stejně jako příprava k přijímacím zkouškám na právnické a příbuzné obory vysokoškolského studia. Žáci se v předmětu učí reflektovat společenskou skutečnost, a to zejména prostřednictvím publikovaných právních kauz a své poznatky zpětně aplikovat na aktuální situace, v nichž se nacházejí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář z práva

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - objasní rozdíly mezi jednotlivými právními profesemi - orientuje se v možnostech dalšího studia v oblasti práva - vysvětlí pojmy etika, morálka, právo a spravedlnost - uvažuje o spravedlnosti v kontextu právního systému - na příkladu konkrétních kauz poukáže na slabiny rozhodovacího procesu v českém soudnictví 	Možnosti studia práv a pracovního uplatnění, etika a morálka, právo a spravedlnost, rozhodovací praxe v českém právu	<p>Mediální výchova: Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne</p>	ZSV
<ul style="list-style-type: none"> - objasní hlavní aspekty českého občanského práva - rozliší jednotlivé druhy právních norem - popíše strukturu právní normy - vytvoří vlastní právní normy a jednoduchý právní předpis - dovede v praxi uplatnit pravidla vlády pro tvorbu legislativy - objasní hlavní specifika českého autorského práva - analyzuje vztah českého právního systému k mezinárodním organizacím 	Občanské právo, právní normy, struktura právních norem, tvorba právní normy, autorské právo, mezinárodní a evropské právo	<p>Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Žijeme v Evropě</p>	ZSV
<ul style="list-style-type: none"> - má přímou zkušenost se soudním jednáním v občanské i trestní věci 	Právní jednání v praxi, občanské a trestní soudní líčení, moot court, beseda	Osobnostní a sociální výchova Morálka všedního dne	ZSV

<ul style="list-style-type: none"> - dovede simulovat soudní jednání při dodržení základních postupů a platných právních předpisů - umí si vyhledat potřebné informace ve sbírce zákonů a využít je ve vlastní praxi - přemýšlí o praktickém výkonu práva a o specifických aspektech jednotlivých právnických profesí 	s osobností z oblasti práva		
--	-----------------------------	--	--

7.10.4 Finanční gramotnost – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Seminář je určen pro žáky oktáv s dotací 2 hodiny týdně. Je vhodný pro každého, kdo se chce zorientovat v oblasti finančního trhu nebo pro doplnění informací z dalších oblastí finanční gramotnosti. Jednotlivá témata jsou zaměřena na rozvoj finanční gramotnosti s důrazem na interdisciplinární přesahy. Předmět zahrnuje také vybrané části ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Podkladem pro hodnocení je aktivní účast v hodinách a vypracování seminární práce na zadané téma.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář z finanční gramotnosti

Ročník: Oktáva

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Objasnit základní pojmy ve finanční gramotnosti Orientovat se ve státem nabízených a podporovaných spoření Vysvětlit rozdíly mezi spořením a investováním Vypočítat reálné příklady ze života (stavební spoření, penzijní připojištění)	Uplatnění reálných možností po dovršení plnoletosti, vlastní práva a povinnosti.	Osobní finance Možnosti, jak nakládat s financemi Sociální výchova Na co vše máme právo	Matematika, ZSV
Poskytnout ucelené informace k tématu finanční gramotnosti Umožnit sdílení zkušeností odborníků z praxe Podílet se na prevenci předlužení lidí v ČR Základní přehled daní a jeho placení	Daňové povinnosti v praxi, zaměstnanec, OSVČ. Přednášky od profesionálů z různých odvětví.	Osobní a sociální výchova Placení daní, co může způsobit neplacení splátek Porovnávání Evropských států s ČR Výhody a nevýhody státem nabízených produktů a finanční pomoci	Matematika, ZSV

7.10.5 Seminář z ekonomie – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář je určen žákům oktávy s dotací 2 hodiny týdně. Cílem ekonomického semináře je poměrně přesná orientace v ekonomických kategoriích, (např. v mikroekonomii a makroekonomii) a všech navazujících a souvisejících oborech ekonomie. Seminář je určen pro žáky, kteří chtějí pokračovat ve studiu na VŠE, či jiné vysoké škole s ekonomickým zaměřením, na právnických fakultách či ve studiu politologie. V rámci předmětu jsou rozvíjeny rozmanité schopnosti a dovednosti související s orientací v ekonomii. Žáci se učí porozumět ekonomii jako celku, umí nacházet souvislosti mezi jednotlivými ekonomickými tématy. Seminář rozvíjí a prohlubuje poznatky a dovednosti získané v hodinách ZSV. Podkladem pro hodnocení je aktivní účast na semináři, přednesení referátu a vypracování seminární práce na zadané ekonomické téma.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář z ekonomie

Ročník: Oktáva

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- seznámil se s vývojem ekonomického myšlení a s prací nejznámějších světových ekonomů- rozumí příčinám vzniku inflace, nezaměstnanosti- umí vysvětlit ekonomický růst a hospodářské cykly, příčiny krizí v ekonomice- je schopen založit vlastní firmu i obchodní společnost, chápe rozdíl v podnikání mezi FO a PO- je obeznámen se vznikem a funkcí MMF, SB, historií EU a jejími organizacemi- rozumí činnosti pojišťoven i jejich	<ul style="list-style-type: none">historie ekonomických školmakroekonomiepodniková ekonomieMMF, SBEUzáklady účetnictvípojišťovnymarketingvýzkum trhubankovníctvícenné papíryburzymanagement	<ul style="list-style-type: none">Osobnostní a sociální výchovaSpolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostechGlobalizační a rozvojové procesGlobální problémy, jejich příčiny a důsledkyŽijeme v Evropě	Matematika, ZSV

<p>produktové nabídky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí filozofii marketingu a marketingového mixu- - je obeznámen se systémem bankovníctví v ČR - chápe roli centrální banky - orientuje se v bankovních produktech i cenných papírech - je obeznámen s možnostmi investování na burzách - je obeznámen s průběhem přijímacího pohovoru, stylem a typem pohovoru, umí napsat životopis - umí pracovat se zákoníkem práce a obchodním zákoníkem - orientuje se v daňové soustavě 	<p>personalistika daně mezinárodní obchod</p>		
--	---	--	--

7.11 Fyzika

7.11.1 Fyzika – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Fyzika**

Vyučovací předmět: **Fyzika**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Fyzika dle RVP G a tematický okruh Bezpečnost práce ze vzdělávacího obsahu Člověk a svět práce z RVP GV.

Cílem výuky vyučovacího předmětu Fyzika je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme, pochopení nejobecnějších zákonů přírody, které jsou základem přírodních, technických a lékařských věd. Výuka je většinou realizována v odborné učebně fyziky, která je vybavena počítačem, dataprojektorem a neomezeným přístupem na internet.

Kooperace předmětu Fyzika s ostatními předměty, zejména v oblasti chemie, matematiky, biologie, zeměpisu, informatiky, je nedílnou součástí mezipředmětových vztahů promítajících se v jednotlivých tematických celcích napříč všemi ročníky

Výuka je doplňována exkurzemi, účastí na Týdnu vědy, návštěvou Hvězdárny v Ondřejově.

Celková časová dotace tohoto předmětu je **7 hodin**.

Kvinta: 2 hod. týdně

Sexta: 2 hod. týdně

Septima: 2 hod. týdně

Výchovně vzdělávací strategie

Učitel vede žáka k:

Kompetence k učení

- využívání různých druhů studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů)

- plánování si a organizování pracovní činnosti
- osvojování si základních pojmů, vztahů a dovedností
- vyhledávání a třídění informací
- čerpání poučení pro další práci z vlastních úspěchů i neúspěchů
- tvorbě hypotéz o fyzikální podstatě studovaných jevů a ověřování jejich pravdivosti

Kompetence k řešení problémů

- k využívání učiva matematiky při řešení výpočtových úloh (úpravy vztahů, převody jednotek)
- hledání různých cest řešení problémů
- rozlišování fyzikálních modelů od reality a posuzování, kdy lze využitím modelu danou situaci zjednodušit
- volbě správného postupu při řešení praktických úloh
- zvažování kladů a záporů jednotlivých variant řešení
- přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- jasnému a srozumitelnému formulování svých myšlenek v ústním i písemném projevu
- využívání informačních a komunikačních prostředků
- dodržování pravidel při vzájemné komunikaci
- prezentaci své práce nejen před kolektivem, ale i v cizím prostředí
- využívání odborné terminologie
- komunikování s učitelem a ostatními žáky

Kompetence sociální a personální

- aktivní spolupráci při dosahování společných cílů
- vyjádření vlastních názorů
- odolávání společenským a mediálním tlakům
- schopnosti sebereflexe

Kompetence občanské

- využívání osvojených fyzikálních poznatků a dovedností v praktickém a občanském životě
- respektování názorů ostatních
- odpovědnému chování

Kompetence k podnikavosti

- tvořivé činnosti
- plánování vlastní práce
- rozpoznávání a využívání příležitostí pro svůj osobní i profesní život
- cílevědomému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

Průřezová témata

Předmět fyzika zahrnuje tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none">- používá fyzikální pojmy, veličiny, jednotky a jejich značky- měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami- zpracuje a vyhodnotí výsledky měření- rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	<p>Fyzikální veličiny a jejich měření</p> <ul style="list-style-type: none">- fyzikální veličiny a jejich jednotky- mezinárodní soustava jednotek SI- měření fyzikálních veličin- chyby měření, absolutní a relativní odchylka měření- skalární a vektorové fyzikální veličiny- operace s vektory	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p>	<p>MAT – převody jednotek</p>
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu- užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech	<p>Pohyb těles a jejich vzájemné působení; Kinematika</p> <ul style="list-style-type: none">- vztažná soustava- poloha a změna polohy tělesa		<p>MAT – výpočet neznámé ze vorce; úprava výrazů; lineární funkce; řešení</p>

<p>rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených (zpomalených)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí grafy závislosti dráhy, rychlosti, zrychlení na čase pro pohyby rovnoměrné a rovnoměrně zrychlené (zpomalené) 	<ul style="list-style-type: none"> - rychlost a zrychlení tělesa - rovnoměrný přímočarý pohyb - rovnoměrně zrychlený přímočarý pohyb - rovnoměrný pohyb po kružnici 		<p>lineárních a kvadratických rovnic</p>
<ul style="list-style-type: none"> - určí v konkrétních situacích síly působící na těleso - sestrojí výslednici sil - rozloží sílu na složky - využívá Newtonovy pohybové zákony při řešení úloh a k předvídání pohybu těles - využívá zákon zachování hybnosti při řešení úloh - posoudí vliv třecích sil na pohyb tělesa 	<p>Dynamika</p> <ul style="list-style-type: none"> - síla jako fyzikální veličina - skládání a rozklad sil - Newtonovy pohybové zákony - inerciální vztažná soustava - hybnost a její změna - třecí síla 		
<ul style="list-style-type: none"> - v konkrétních případech určí práci vykonanou konstantní silou a z ní změnu energie tělesa - využívá zákon zachování mechanické energie při řešení problémů a úloh - v konkrétních případech vypočítá výkon a účinnost zařízení 	<p>Práce; Výkon; Mechanická energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanická práce, výkon - mechanická energie a jejich vzájemné přeměny - výkon, účinnost 		<p>MAT – výpočet neznámé ze vzorce; lineární funkce; řešení lineárních rovnic</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady gravitačního působení těles - určí, ve kterých případech lze považovat gravitační pole za homogenní - kvalitativně objasní pohyb těles v gravitačním poli Země a pohyb planet v gravitačním poli Slunce 	<p>Gravitační pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - Newtonův gravitační zákon - centrální a homogenní gravitační pole - gravitační a tíhová síla - kosmické rychlosti - Keplerovy zákony 		<p>ZEM – planetární geografie</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa - určí v konkrétních situacích momenty sil - působících na těleso a vypočítá výsledný moment síly - určí experimentálně těžiště některých těles 	<p>Mechanika tuhého tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa - moment síly vzhledem k ose otáčení - těžiště tuhého tělesa - rovnovážná poloha tuhého tělesa 		<p>MAT - výpočet neznámé ze vzorce; úpravy výrazů</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede společné a rozdílné vlastnosti kapalin a plynů - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení praktických úloh - objasní chování tělesa v klidné tekutině z analýzy sil působících na těleso - využívá rovnici kontinuity při řešení úloh 	<p>Mechanika kapalin a plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti kapalin a plynů - tlak v tekutinách, Pascalův zákon - hydrostatický tlak - atmosférický tlak - Archimédův zákon - proudění tekutin - rovnice spojitosti toku 		

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Fyzika

Ročník: sexta

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou- převádí Celsiovu teplotu na termodynamickou a naopak- uvede konkrétní příklady změny vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou- určí v konkrétních případech teplo přijaté či odevzdané při tepelné výměně	<p>Základní poznatky molekulové fyziky a termodynamiky</p> <ul style="list-style-type: none">- pohyb a vzájemné působení částic- modely struktur látek různého skupenství- Celsiova a termodynamická teplota- vnitřní energie a její změna- první termodynamický zákon- teplo; kalorimetrická rovnice- měrná tepelná kapacita- různé způsoby přenosu vnitřní energie	<p>PT: Environmentální výchova TO: Problematika vztahů organismů a prostředí</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy</p>	
<ul style="list-style-type: none">- využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu- uvede konkrétní příklady využití práce plynu- zhodnotí vliv spalovacích motorů na životní prostředí	<p>Vlastnosti plynů; Práce plynu</p> <ul style="list-style-type: none">- stavová rovnice ideálního plynu- jednoduché děje s ideálním plynem stálé hmotnosti- práce plynu- druhý termodynamický zákon- tepelné motory	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady krystalických a amorfních látek - analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles - vysvětlí, proč se povrch kapaliny chová jako tenká pružná blána - porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů - porovná tání krystalických a amorfních látek - uvede faktory, které ovlivňují vypařování a teplotu varu a tání - zhodnotí význam anomálie vody v přírodě 	<p>Struktura a vlastnosti pevných a kapalných látek; Změny skupenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - látky krystalické a amorfní - druhy deformace - normálové napětí; Hookův zákon - délková a objemová roztažnost pevných látek - kapaliny a jejich vlastnosti - povrchové napětí; kapilární jevy - objemová a teplotní roztažnost kapalin - změny skupenství - skupenské a měrné skupenské teplo 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady mechanických oscilátorů - popíše a charakterizuje kmitavý pohyb z hlediska kinematiky - popíše přeměny energie v mechanickém oscilátoru - objasní vznik postupné a stojaté vlny v řadě bodů - porovná možnosti šíření mechanického vlnění v různých prostředích - objasní pojmy odraz a interference mechanického vlnění - uvede základní charakteristiky zvuku - vysvětlí jevy ozvěna a dozvuk 	<p>Mechanické kmitání a vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanický oscilátor; perioda a frekvence - časový diagram harmonického kmitání - rovnice okamžité výchylky - přeměny energie v mechanickém oscilátoru - tlumené kmitání - mechanické vlnění - vlnová délka a fázová rychlost - šíření vlnění v prostoru - interference vlnění - stojaté vlnění - odraz, lom a ohyb vlnění v izotropním prostředí 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy</p>	

	<ul style="list-style-type: none">- zvuk; zdroje zvuku; šíření zvuku- výška tónu; barva zvuku; hlasitost a intenzita zvuku; ochrana před hlukem		
--	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Fyzika

Ročník: septima

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none">- uvede vlastnosti elektrického náboje- vysvětlí s pomocí Coulombova zákona děje v elektrickém poli- vysvětlí silové působení elektrostatického pole, popíše ho příslušnými veličinami- porovná centrální a homogenní elektrické pole- porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant- vysvětlí princip kondenzátoru	<p>Elektrický náboj a elektrické pole</p> <ul style="list-style-type: none">- elektrický náboj a jeho vlastnosti- Coulombův zákon- intenzita elektrického pole- práce v elektrickém poli, elektrické napětí- vodič a izolant v elektrickém poli- kondenzátor	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy</p>	<p>MAT – vektorová algebra</p>
<ul style="list-style-type: none">- sestaví správně podle schématu elektrický obvod- změří elektrický proud a elektrické napětí- využívá Ohmův zákon při řešení jednoduchých elektrických obvodů- rozlišuje elektromotorické a svorkové napětí- vypočítá proud a napětí v jednotlivých částech obvodu- porovná účinky elektrického proudu v kovech, kapalinách, plynech a polovodičích	<p>Elektrický proud v látkách</p> <ul style="list-style-type: none">- elektrický proud jako děj a jako veličina- měření elektrického proudu a napětí- Ohmův zákon pro část obvodu a uzavřený obvod- elektrický odpor; spojování rezistorů- elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu- elektrický proud v polovodičích- vlastní a příměsová vodivost- polovodičová dioda- elektrický proud v kapalinách	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci některých polovodičových součástek - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech - řídí se zásadami bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrolytická disociace; elektrolyza - chemické zdroje napětí - elektrický proud v plynech a ve vakuu - různé typy výbojů v plynech 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí zdroje magnetického pole - znázorní magnetické pole magnetů a vodičů s proudem - analyzuje vlivy magnetického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití - využívá zákon elektromagnetické indukce při určování indukovaného napětí - vysvětlí základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole 	<p>Magnetické pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - magnetická síla; magnetické pole - magnetické indukční čáry - silové působení magnetického pole na vodič s proudem - částice s nábojem v magnetickém poli - elektromagnetická indukce - Faradayův zákon elektromagnetické indukce - vlastní indukce - přechodné děje 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik střídavého proudu - znázorní časový průběh střídavého proudu a napětí - rozliší okamžité, maximální a efektivní hodnoty střídavého proudu a napětí - vysvětlí funkci generátoru střídavého proudu, elektromotoru a transformátoru - popíše vznik elektromagnetického vlnění 	<p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik střídavého proudu - výkon střídavého proudu - obvody střídavého proudu - elektromagnetické kmity - generátory - elektromotor na třífázový proud - transformátor - elektrárna; přenosová soustava 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní vlastnosti elektromagnetického vlnění 	energetiky Elektromagnetické vlnění <ul style="list-style-type: none"> - vznik elektromagnetického vlnění - postupná a stojatá elektromagnetická vlna - elektromagnetický dipól - vlastnosti a šíření elektromagnetického vlnění 		
Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní vlastnosti elektromagnetického záření - uvede rozdíly mezi mechanickým a elektromagnetickým vlněním - porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v různých prostředích - popíše vlnové vlastnosti světla - objasní kvalitativně ohyb světla a jeho interferenci na tenké vrstvě - rozliší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený optickou soustavou - využívá zákona odrazu a lomu při řešení úloh - aplikuje poznatky o odrazu světla ke grafickému určování polohy a vlastností obrazu vytvořeného rovinným a kulovým zrcadlem - aplikuje poznatky o lomu světla ke 	Elektromagnetické záření; Optika <ul style="list-style-type: none"> - elektromagnetické záření - spektrum elektromagnetického záření - rychlost šíření elektromagnetického vlnění - šíření světla v optickém prostředí - rychlost světla, světelný paprsek - světlo jako elektromagnetické vlnění - frekvence a vlnová délka světla - interference a ohyb světla - odraz a lom světla - zákon odrazu a zákon lomu - polarizace světla - optická soustava a optické zobrazování, zrcadla, čočky - oko jako optická soustava - vady oka; lupa - optické přístroje 	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy	BIO – škodlivost všech druhů záření MAT – kuželosečky

<p>grafickému určování polohy a vlastností obrazu vytvořeného čočkou</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů 			
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o kvantových vlastnostech záření k objasnění různých projevů interakce záření s látkou - vysvětlí dualismus vlna-částice - vypočítá energii fotonu - popíše model atomu vodíku - využívá zákonitosti kvantování energie atomu k určování frekvencí záření, které může atom emitovat nebo absorbovat - popíše princip laseru - posoudí stabilitu jader pomocí vazebné energie - rozliší přirozenou a umělou radioaktivitu - vysvětlí podstatu jednotlivých typů radioaktivních přeměn - vysvětlí význam poločasu rozpadu - uvede možnosti využití radioizotopů - popíše jadernou syntézu a štěpení těžkých jader a posoudí jejich využití - navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření 	<p>Fyzika světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - fotoelektrický jev; foton a jeho vlastnosti - vlnové vlastnosti částic - korpuskulární a vlnová povaha částic a záření - jádro a elektronový obal atomu - kvantová čísla - emisní a absorpční spektra - laser - složení atomového jádra; jaderné síly - radioaktivita přirozená a umělá - typy radioaktivních přeměn - využití radionuklidů - poločas rozpadu - jaderné reakce - jaderný reaktor a jaderná elektrárna - ochrana před škodlivými účinky jaderného záření 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy</p>	<p>CHEM – složení atomu, kvantová čísla, radioaktivita</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

7.11.2 Seminář a cvičení z fyziky – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář z fyziky zahrnuje okruh problémů, které jsou spojeny se zkoumáním přírodních procesů a přírodních zákonitostí v jejich vzájemných souvislostech a vazbách. Umožňuje žákům hlouběji porozumět fyzikálním pojmům a zákonitostem. Vede je k lepšímu pochopení současného stavu světa i k lepší orientaci v každodenním životě. Charakteristickým rysem předmětu Seminář z fyziky jsou jeho významné souvislosti se všemi přírodními předměty.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny
- rozuměl různým typům fyzikálních dějů a uměl tyto znalosti aplikovat
- využíval matematický aparát pro odvozování fyzikálních vztahů
- aplikoval své znalosti při provádění praktických měření

Výuka je doplňována odbornými exkurzemi a přednáškami.

Primárně je předmět určen pro žáky, kteří chtějí z fyziky maturovat. Proto je celé studium předmětu orientováno na úspěšné vykonání maturitní zkoušky, resp. přijímacích zkoušek na vysokých školách (s fyzikálním zaměřením). Mimo vlastní přípravu na maturitní zkoušku, resp. přijímací zkoušky předmět prohlubuje stávající fyzikální poznatky ze standardních hodin fyziky.

Předmět je jako volitelný nabízen ke studiu od septimy s dotací 2 hodiny týdně, nebo v oktávě s dotací 2 hodiny týdně. Tomu je přizpůsoben rozsah jednotlivých tematických celků a míra prohloubení učiva

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář a cvičení z fyziky

Ročník: septima, oktáva

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí některé důležité zákony a vztahy mezi fyzikálními veličinami - podrobně popíše a vysvětlí probírané fyzikální děje a zejména uvádí četné příklady jejich využití v praxi - řeší příklady z jednotlivých oborů fyziky - předvede a vysvětlí vybrané experimenty - přesně formuluje závěry a argumentuje s použitím odborné terminologie - samostatně nastuduje zadané téma a prezentuje před ostatními žáky 	<p>Mechanika Molekulová fyzika a termodynamika Mechanické kmitání a vlnění Elektřina a magnetismus Optika (vlnová, geometrická) Speciální teorie relativity Atomová a jaderná fyzika</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě</p> <p>Environmentální výchova – Problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí</p>	<p>Matematika – převody jednotek, vektorová algebra</p> <p>Matematika – výpočet neznámé ze vzorce, lineární a kvadratická funkce, řešení kvadratických rovnic, goniometrické funkce</p> <p>Zeměpis – Sluneční soustava, zeměpisná šířka a délka Biologie – škodlivost všech druhů záření</p> <p>Chemie – složení atomu, kvantová čísla, radioaktivita</p>

7.12 Chemie

7.12.1 Chemie – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Chemie**

Vyučovací předmět: **Chemie**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět CH zahrnuje celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru CH z RVP GV a tematické okruhy - zdravý způsob života a péče o zdraví, ochrana člověka za mimořádných událostí ze vzdělávacího obsahu Výchova ke zdraví RVP GV.

V rámci vyučovacího předmětu jsou realizovány tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Při studiu chemie mají žáci získat hlubší představu o molekulové stavbě látek, základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích, logicky vyvozovat závěry o chování látek, především o jejich přeměnách. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí. Výuka je většinou realizována v odborné pracovně chemie, která je vybavena počítačem a neomezeným přístupem k internetu. K dispozici je také chemická laboratoř pro laboratorní cvičení.

Výuka je doplňována exkurzemi, soutěžemi a odbornými přednáškami. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Časové vymezení předmětu:

Celková časová dotace tohoto předmětu je 6 hodin.

Kvinta: 2 hod. týdně

Sexta: 2 hod. týdně

Septima: 2 hod. týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

motivuje žáky k učení praktickými ukázkami daného učiva (zařazování demonstračních pokusů)

zadávat analogické úkoly při frontálních pokusech, které žáci musí samostatně zpracovat zápisem protokolů

pracuje s chybou – např. kritickým přístupem ke klamavým reklamám – užití chemie v běžném životě

Žák

plánuje si a organizuje pracovní činnosti

osvojuje si základní pojmy, vztahy a dovednosti

vyhledává a třídí informace

z vlastních úspěchů i neúspěchů čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel

vede žáky k využívání učiva matematiky při řešení výpočtových úloh (úpravy vztahů, převody jednotek)

upozorňuje žáky na chyby, kterých se mohou dopustit, a vede je k vyloučení chyby, např. posouzením výsledku

vede žáky k opakovanému hledání správného postupu, jestliže předcházející nevedl k cíli

vede žáky, aby využívali chemické symboliky k zjednodušení problému

Žák

učí se zvolit správný postup při řešení praktických úloh

zvažuje klady a zápory jednotlivých variant řešení

přijímá zodpovědnost za své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

vyžaduje správnou terminologii, např. při slovní interpretaci chemických zápisů

pomáhá žákům využívat informační a komunikační prostředky

vede žáky k dodržování pravidel při vzájemné komunikaci

Žák

využívá moderní informační technologie

prezentuje vhodným způsobem svou práci

využívá odborné terminologie

komunikuje s učitelem a ostatními žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel

dbá na osvětu jako součást primární prevence objasňování účinků a nebezpečnosti látek užívaných jako drogy

zadávat úkoly nejen individuální, ale i po skupinách – skupina žáků zadává úkoly ostatním žákům
při praktických úlohách sleduje a hodnotí dodržování zásad bezpečnosti práce a vzájemnou spolupráci žáků ve skupinách
Žák

aktivně spolupracuje při dosahování společných cílů
spolupracuje s učitelem
vyjadřuje vlastní názor. Odolává společenským a mediálními tlakům
je schopen sebereflexe

Kompetence občanské

Učitel

podporuje řízenou diskusi k učivu, jež je v souvislosti s aktuálními problémy – především o kladech a záporech chemických látek a chemického průmyslu v dopadu na zdraví a životní prostředí
vyžaduje dodržování zásad laboratorního řádu
vyžaduje samostatné zpracování laboratorních protokolů

Žák

respektuje názory ostatních
chová se zodpovědně, poskytne pomoc
utváří si základní volní a charakterové vlastnosti

Kompetence pracovní

Učitel

vyžaduje při každé praktické činnosti dodržování předepsaných postupů, z důvodu bezpečnosti
společně s žáky vybírá nejjednodušší a nejbezpečnější postup
podporuje tvořivost žáků

Žák

rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj osobní i profesní život
cílevědomě se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

Obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví

Zdravý způsob života

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

KVINTA – SEPTIMA – vzdělávací oblast VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Očekávaný výstup	Ročník	Učivo
Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých	septima	Biochemie – sacharidy, lipidy, bílkoviny, enzymy Zdravá výživa
Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	sexta kvinta sexta	Únik nebezpečných látek do životního prostředí – prvky – radioaktivní prvky Složení atomu – radioaktivita Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události – zdroje uhlovodíků
	septima	Jiné mimořádné události (deriváty uhlovodíků)

Chemie

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>- na základě pravidel pro určování oxidačních čísel zapisuje vzorce a názvy sloučenin (binární sloučeniny, kyseliny, hydroxidy a soli)</p> <p>- rozlišuje sloučeniny a prvky podle symbolických zápisů rozlišuje prvky, sloučeniny směsi</p> <p>- vysvětlí průběh reakce ze zápisu chemické rovnice a naopak zapíše chemický děj pomocí chemické rovnice</p> <p>- upraví chemickou rovnici s pochopením zákona zachování hmotnosti</p> <p>- vyjadřuje složení látek nejen symboly, ale i kvantitativně pomocí stechiometrických výpočtů z chemických vzorců a rovnic</p> <p>- používá k výpočtům s látkami látkové množství, hmotnostní zlomek, molární hmotnost, relativní atomovou a molekulovou hmotnost, molární objem (k výpočtům může použít s porozuměním trojčlenku)</p> <p>- srovná na základě znalostí historického vývoje názorů na stavbu atomu rozdíl mezi jednotlivými názory</p>	<p>Oxidační číslo, pravidla pro určení oxidačního čísla, oxidační číslo a vztah k periodické soustavě prvků Zásady chemického názvosloví anorganických sloučenin</p> <p>Látka, chemická individua a směsi látek, homogenní a heterogenní směsi, způsoby dělení směsí Chemický děj, typy chemických dějů podle různých hledisek. Zápis chemických dějů chemickými rovnicemi a určování stechiometrických koeficientů</p> <p>Látkové množství, mol, molární hmotnost, Avogadrův zákon pro plyny. Stechiometrické výpočty ze vzorců. Hmotnostní zlomek a jeho užití k vyjádření složení látek</p> <p>Stavba atomu, elementární částice (objevy a popis). Historie vývoje</p>	<p>Enviromentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	<p>Matematika – rovnice, trojčlenka, logaritmus</p> <p>Fyzika – kvantová čísla, radioaktivita</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zapíše počty částic v jádře a obalu atomu i iontu podle protonového čísla a velikosti náboje - zapíše elektronovou konfiguraci především elektronovou konfiguraci valenčních elektronů - využívá periodické tabulky prvků k určení konfigurace především valenčních elektronů - objasní vznik chemické vazby s využitím zápisu elektronových konfigurací valenčních elektronů, - rozlišuje typy chemických vazeb - používá pH k hodnocení kyselosti roztoků, prakticky provádí jeho měření s užitím pH – papírků - určuje kyselost a zásaditost základními indikátory (fenolftalein, lakmus) - popíše kinetiku chemického děje, - zaměří se na možnosti ovlivnění rychlosti chemické reakce, - rozliší exotermní a endotermní děj 	<p>náborů na stavbu látek a atomu, Bohrov model a kvantově mechanický model</p> <p>Orbital, jeho popis kvantovými čísly Elektronová konfigurace, výstavbový princip, Pauliho princip, Hundovo pravidlo, spin elektronu</p> <p>Chemická vazba, vznik a typy vazeb, kovalentní a iontová, koordinačně kovalentní, a disociační energie, délka chemické vazby Výpočty z chemických rovnic, výpočet a užití pH, ionizace látek, disociace v roztoku</p> <p>Rychlost chemické reakce a faktory, které ji ovlivňují, význam katalyzátorů v praxi Základy termochemie, určení změn energie při chemické reakci, exo- a endo – děje.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - popíše vlastnosti vody a její význam, zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu 	<p>Periodický zákon, jeho užití pro charakteristiky prvků a podskupin Vodík, zdroje, vlastnosti, využití v praxi, významné sloučeniny-voda a peroxid vodíku, voda jako základní biogenní sloučenina, významné polární rozpouštědlo, vysvětlení vodíkové vazby u vody,</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –</p>	<p>Zeměpis – atmosféra</p>

<p>- uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti, znečištění</p> <p>- předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin</p> <p>- uvede významné zástupce p-prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</p>	<p>peroxid vodíku – významné oxidační a bělicí činidlo</p> <p>Kyslík – významné fyzikální a chemické vlastnosti, způsoby laboratorní přípravy a průmyslové výroby, využití</p> <p>Halogeny, chalkogeny se zaměřením na síru – významné fyzikální a chemické vlastnosti, způsoby laboratorní přípravy a průmyslové výroby, využití</p>	<p>Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>Enviromentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	
--	---	---	--

Chemie

Ročník: sexta

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin</p> <p>- charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</p> <p>- používá správné principy názvosloví koordinačních sloučenin</p> <p>- uvede příklady nejvýznamnějších komplexních sloučenin</p> <p>- charakterizuje významné d-prvky a f-prvky</p> <p>- uvede vlastnosti železa a popíše jeho výrobu, využití</p>	<p>p-prvky – dusík, fosfor, uhlík, křemík</p> <p>Kovy – kovová vazba, výskyt kovů a nejčastější způsoby jejich výroby, významná redukční činidla pro výrobu kovů, elektrolýza</p> <p>Surovinové zdroje</p> <p>p-prvky kovy – hliník, olovo, cín</p> <p>s-prvky</p> <p>Názvosloví koordinačních sloučenin</p> <p>d-prvky – železo, mangan, chrom, měď, zinek</p> <p>f-prvky</p> <p>Průmyslová výroba a životní prostředí</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova-poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	<p>Biologie – mineralogie</p>
<p>- definuje analytickou chemii jako jeden z oborů chemie</p> <p>- vysvětlí význam analytické chemie</p> <p>- rozliší kvantitativní a kvalitativní analýzu</p> <p>- popíše základní postup při kvalitativní a kvantitativní analýze</p>	<p>Význam analytické chemie</p> <p>Kvalitativní analýza</p> <p>Kvantitativní analýza</p>	<p>Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	

<p>- popíše základní instrumentální a chemické analytické metody</p>	<p>Chemické metody analytické chemie Instrumentální metody analytické chemie</p>		
<p>- zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin - porovná vlastnosti jednoduché, dvojně a trojně vazby - vysvětlí pojem izomerie a uvede jednotlivé typy - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví - zapíše organické sloučeniny různými typy vzorců - popíše princip substituce, adice, eliminace a přesmyku, aplikuje jejich mechanismus na konkrétní příklady reakcí - charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, - zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</p>	<p>Uhlovodíky, názvosloví, typy vzorců a jejich určení. Isomerie. Reakce v organické chemii Zdroje uhlovodíků-ropa, zemní plyn, černouhelný dehet a jejich základní zpracování Alkany – průběh a podmínky substituce, eliminace Zástupci alkanů a jejich využití: methan, ethan, propan, butan, cyklohexan Alkeny – výroba, adice, průběh a podmínky, Markovnikovo pravidlo, polymerace vinylových sloučenin Alkadieny a jejich význam v oblasti kaučuků, pojem isoprenoidy Alkiny – výroba, adice, Acetylén jako nejvýznamnější alkin Areny – aromatický charakter nejvýznamnější areny – benzen, toluen, naftalen, styren</p>	<p>Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky Osobnostní a sociální výchova-poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	

Chemie

Ročník: septima

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, uvede jejich zástupce, -- zhodnotí jejich zdroje, využití a vliv na ŽP- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů, uvede používané triviální názvy- využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu chemických reakcí- vysvětlí pojmy heterocykly a heteroatom, rozdělí heterocykly dle typu heteroatomu a dle počtu atomů v cyklu- přiřadí heterocykly k jednotlivým typům derivátů uhlovodíků, □ uvede význam heterocyklů- vysvětlí pojem polymery a uvede princip jejich vzniku- jmenuje některé významné polymerní sloučeniny- rozdělí léčiva dle jejich účinku- zhodnotí význam a nebezpečí pesticidů, detergentů a barviv	<p>Deriváty uhlovodíků (halogenderiváty, nitrosloučeniny, aminosloučeniny, alkoholy a fenoly, ethery, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin)</p> <p>Heterocykly</p> <p>Syntetické makromolekulární látky</p> <p>Léčiva, pesticidy, barviva, detergenty</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova-poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>Enviromentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	<p>Biologie – léčiva</p>
<ul style="list-style-type: none">- objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce- zhodnotí funkci látek, jejich význam pro organismy- popíše základní metabolické procesy	<p>Alkaloidy</p> <p>Lipidy (+ izoprenoidy)</p> <p>Sacharidy</p> <p>Bílkoviny</p> <p>Nukleové kyseliny</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Výchova k myšlení</p>	<p>Biologie – trávení, metabolismus, nukleové kyseliny, genetika</p> <p>INF – vyhledávání informací</p>

<p>- chápe funkci enzymů v lidském organismu a význam hormonů a vitamínů pro činnost enzymů - rozliší vitaminy rozpustné v tucích a ve vodě</p>	<p>Enzymy, vitamíny, hormony</p>	<p>v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	
---	----------------------------------	--	--

7.12.2 Seminář a cvičení z chemie – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář z chemie zahrnuje okruh problémů, které jsou spojeny se zkoumáním přírodních procesů a přírodních zákonitostí v jejich vzájemných souvislostech a vazbách. Umožňuje žákům hlouběji porozumět chování látek a vede žáky k logickému vyvozování závěrů o chování látek a jejich přeměnách. Vede je k lepšímu pochopení současného stavu světa i k lepší orientaci v každodenním životě.

Výuka je většinou realizována v odborné pracovně chemie, která je vybavena počítačem a neomezeným přístupem k internetu. K dispozici je také chemická laboratoř pro laboratorní cvičení. Výuka je doplňována exkurzemi, soutěžemi a odbornými přednáškami ve spolupráci s vysokými školami.

Cílem výuky je připravit žáky na vysokoškolské studium chemie a oborů, které využívají poznatků z chemie. Žáci mají získat hlubší představu o molekulové stavbě látek a chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- rozuměl základním typům chemických reakcí a vysvětlil jejich postavení v přírodě a v každodenním životě
- využíval matematický aparát k chemickým výpočtům
- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině

Primárně je předmět určen pro žáky, kteří chtějí z chemie maturovat. Proto je celé studium předmětu orientováno na úspěšné vykonání maturitní zkoušky, resp. přijímacích zkoušek na vysokých školách (s chemickým zaměřením). Mimo vlastní přípravu na maturitní zkoušku, resp. přijímací zkoušky předmět prohlubuje stávající chemické poznatky ze standardních hodin chemie.

Seminář je koncipován jako dvouletý pro septimu a oktávu s dotací 2 hodiny týdně,

Seminář a cvičení z chemie

Ročník: septima, oktáva

Hodinová dotace: 2 hodiny týdně

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>- na základě pravidel pro určování oxidačních čísel zapisuje složitější vzorce a názvy sloučenin (binární sloučeniny, kyseliny, hydroxidy a soli)</p> <p>- rozlišuje sloučeniny a prvky podle symbolických zápisů</p> <p>- rozlišuje prvky, sloučeniny směsi</p> <p>- vysvětlí průběh složitějších reakcí ze zápisu chemické rovnice, a naopak</p> <p>-zapiše složitější chemický děj pomocí chemické rovnice</p> <p>- upraví složitější chemickou rovnici s pochopením zákona zachování hmotnosti</p> <p>- vyjadřuje složení látek nejen symboly, ale i kvantitativně pomocí složitějších stechiometrických výpočtů z chemických vzorců a rovnic</p> <p>- používá k výpočtům s látkami látkové množství, hmotnostní zlomek, molární hmotnost, relativní atomovou a molekulovou hmotnost, molární objem</p>	<p>Oxidační číslo, pravidla pro určení oxidačního čísla, oxidační číslo a vztah k periodické soustavě prvků</p> <p>Zásady chemického názvosloví anorganických sloučenin</p> <p>Látka, chemická individua a směsi látek, homogenní a heterogenní směsi, způsoby dělení směsí</p> <p>Chemický děj, typy chemických dějů podle různých hledisek. Zápis chemických dějů chemickými rovnicemi a určování stechiometrických koeficientů</p> <p>Látkové množství, mol, molární hmotnost, Avogadrův zákon pro plyny. Stechiometrické výpočty ze vzorců. Hmotnostní zlomek a jeho užití k vyjádření složení látek</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>..</p> <p>Enviromentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a</p>	<p>Matematika – rovnice, trojčlenka, logaritmus</p> <p>Fyzika – kvantová čísla, radioaktivita</p>

<p>(k složitějším výpočtům může použít s porozuměním trojčlenku)</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovná na základě znalostí historického vývoje názorů na stavbu atomu rozdíl mezi jednotlivými názory - zapíše počty částic v jádře a obalu atomu i iontu podle protonového čísla a velikosti náboje - zapíše elektronovou konfiguraci především elektronovou konfiguraci valenčních elektronů - využívá periodické tabulky prvků k určení konfigurace elektronů - objasní vznik chemické vazby s využitím zápisu elektronových konfigurací valenčních elektronů, - rozlišuje typy chemických vazeb - používá pH k hodnocení kyselosti roztoků, prakticky provádí jeho měření s užitím pH – papírků - určuje kyselost a zásaditost základními indikátory (fenolftalein, lakmus) - popíše kinetiku chemického děje, - zaměří se na možnosti ovlivnění rychlosti chemické reakce, rozliší exotermní a endotermní děj - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - popíše vlastnosti vody a její význam, - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu 	<p>Stavba atomu, elementární částice (objevy a popis). Historie vývoje názorů na stavbu látek a atomu, Bohrov model a kvantově mechanický model</p>	rozvojové procesy		
	<p>Orbital, jeho popis kvantovými čísly Elektronová konfigurace, výstavbový princip, Pauliho princip, Hundovo pravidlo, spin elektronu</p>	<p>Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	Zeměpis – atmosféra	
	<p>Chemická vazba, vznik a typy vazeb, kovalentní a iontová, koordinačně kovalentní, a disociační energie, délka chemické vazby Výpočty z chemických rovnic, výpočet a užití pH, ionizace látek, disociace v roztoku</p>	<p>Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	Biologie – mineralogie	
	<p>Rychlost chemické reakce a faktory, které ji ovlivňují, význam katalyzátorů v praxi Základy termochemie, určení změny energie při chemické reakci, exo- a endo – děje. Periodický zákon, jeho užití pro charakteristiky prvků a podskupin Vodík, zdroje, vlastnosti, využití v praxi, významné sloučeniny-voda a peroxid vodíku, voda jako základní biogenní sloučenina, významné</p>	<p>Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>Osobnostní a sociální výchova-poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti, znečištění - předvidá průběh složitějších reakcí anorganických sloučenin - uvede významné zástupce p,s,d,f-prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - definuje analytickou chemii jako jeden z oborů chemie - řeší složitější výpočty při kvalitativní a kvantitativní analýze - rozliší kvantitativní a kvalitativní analýzu - popíše základní postup při kvalitativní a kvantitativní analýze - popíše složitější instrumentální a chemické analytické metody - zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin - porovná vlastnosti jednoduché, dvojně a trojně vazby - vysvětlí pojem izomerie a uvede jednotlivé typy - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu složitějších sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví - zapíše organické sloučeniny různými typy vzorců 	<p>polární rozpouštědlo, vysvětlení vodíkové vazby u vody, peroxid vodíku – významné oxidační a bělicí činidlo</p> <p>Kyslík – významné fyzikální a chemické vlastnosti, způsoby laboratorní přípravy a průmyslové výroby, využití</p> <p>p-prvky – kovové a nekovové Surovinové zdroje</p> <p>s-prvky</p> <p>Názvosloví koordinačních sloučenin</p> <p>d-prvky</p> <p>f-prvky</p> <p>Průmyslová výroba a životní prostředí</p> <p>Význam analytické chemie</p> <p>Kvalitativní analýza</p> <p>Kvantitativní analýza</p> <p>Chemické metody analytické chemie</p> <p>Instrumentální metody analytické chemie</p> <p>Uhlovodíky, názvosloví, typy vzorců a jejich určení. Isomerie.</p> <p>Reakce v organické chemii</p> <p>Zdroje uhlovodíků-ropa, zemní plyn, černouhelný dehet a jejich základní zpracování</p> <p>Alkany – průběh a podmínky</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova-poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>Enviromentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy</p>	<p>Biologie – léčiva</p>
--	---	---	--------------------------

<p>- popíše princip substituce, adice, eliminace a přesmyku, aplikuje jejich mechanismus na konkrétní příklady složitějších reakcí</p> <p>- charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</p> <p>- charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, uvede jejich zástupce, výrobu, zhodnotí jejich zdroje, využití a vliv na ŽP</p> <p>- aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu složitějších derivátů, uvede používané triviální názvy</p> <p>- využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu složitějších chemických reakcí</p> <p>- vysvětlí pojmy heterocykly a heteroatom, rozdělí heterocykly dle typu heteroatomu a dle počtu atomů v cyklu</p> <p>- přiřadí heterocykly k jednotlivým typům derivátů uhlovodíků, uvede význam a nebezpečí heterocyklů</p> <p>- vysvětlí pojem polymery a uvede způsob jejich výroby, recyklace jmenuje některé významné polymerní sloučeniny</p>	<p>substituce, eliminace</p> <p>Zástupci alkanů a jejich využití: methan, ethan, propan, butan, cyklohexan</p> <p>Alkeny – výroba, adice, průběh a podmínky, Markovnikovo pravidlo, polymerace vinylových sloučenin</p> <p>Alkadieny a jejich význam v oblasti kaučuků, pojem isoprenoidy</p> <p>Alkiny – výroba, adice, Acetylén jako nejvýznamnější alkin</p> <p>Areny – aromatický charakter nejvýznamnější areny – benzen, toluen, naftalen, styren</p> <p>Deriváty uhlovodíků (halogenderiváty, nitrosloučeniny, aminosloučeniny, alkoholy a fenoly, ethery, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin)</p> <p>Heterocykly</p> <p>Syntetické makromolekulární látky</p>	<p>Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí léčiva dle různých kritérií, - zhodnotí význam a nebezpečí pesticidů, detergentů a barviv 	<p>Léčiva, pesticidy, barviva, detergenty</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce - zhodnotí funkci látek, jejich význam pro organismy - popíše metabolické procesy - chápe funkci enzymů v lidském organismu a význam hormonů a vitamínů pro činnost enzymů - rozliší vitaminy rozpustné v tucích a ve vodě, posoudí jejich význam pro život člověka 	<p>Alkaloidy Lipidy (+ izoprenoidy) Sacharidy Bílkoviny Nukleové kyseliny</p> <p>Enzymy, vitamíny, hormony</p>		<p>Biologie – trávení, metabolismus, nukleové kyseliny, genetika</p> <p>IVT – vyhledávání informací</p>

7.13 Biologie

7.13.1 Biologie – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Biologie**

Vyučovací předmět: **Biologie**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Biologie zahrnuje celý vzdělávací obsah oboru **Biologie** z RVP G, část vzdělávacího obsahu oboru **Výchova ke zdraví**. Je strukturován tak, aby si v průběhu vzdělávání žáci postupně utvářeli představu o biologické taxonomii, o systému živé přírody a jeho vazbám na jednotlivé části našeho světa. Též jsou vedeni k pochopení biologických principů, které vedou k rozvoji osobnosti, změně postojů v oblasti zdraví, enviromentalistiky, genetiky a přírody obecně, s přihlédnutím k faktu, že celý biologický koncept je neustále se měnící v kontextu nových zjištění, objevů a poznatků. Důležitá je vazba mezi živou a neživou přírodou a možnosti ovlivnění těchto vztahů v souvislosti s činností člověka. Výuka vede studenty k citlivému vztahu k živým organismům a zodpovědnosti za ně.

Metody výuky by měly být vhodně voleny tak, aby u žáků rozvíjely kognitivní, motorické i afektivní kompetence a cílily na vyšší patra Bloomovy taxonomie. K tomu by měla přispět i realizace průřezových témat, především Enviromentální výchovy a mezipředmětové vztahy.

Praktická pozorování a experimenty zařazené do výuky vedou k získání dovednosti práce s moderní biologickou technikou, ke schopnosti volit vhodný postup při spolupráci na řešení problémových úkolů a předkládat věcné argumenty, interpretovat získaná data a poskytovat je za využití odborné terminologie ostatním lidem. Výuka směřuje žáky k získávání dat z různých pramenů a jejich kritickému hodnocení. Důraz je kladen na aplikování poznatků a metod poznávání přírody v ostatních vzdělávacích oborech i v běžné životní praxi. Na základě obecných zákonitostí jsou žáci vedeni k předvídání průběhu přírodních procesů, formulování hypotéz a jejich ověřování.

Časové a organizační vymezení:

Biologie se vyučuje od kvinty do oktávy.

Celková časová dotace tohoto předmětu je **7 hodin**.

Kvinta: 2 hod. týdně

Sexta: 2 hod. týdně

Septima: 2 hod. týdně

Oktáva: 1 hod. týdně

Část hodin biologie probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků, část ve specializované učebně biologie, která je vybavena videem, zpětným projektoem, počítačem s přístupem na internet a DVD. Pro praktická cvičení jsou k dispozici binokulární mikroskopy, stereoskopické lupy, mikroskop a stereolupa připojená k PC s možností přenosu dat na projektor.

Realizace výstupů tematického okruhu Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce probíhá formou laboratorních cvičení. Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, video, zpětný projektor), který je doplňován tematickými diskusemi, referáty žáků, prezentacemi a tematickými exkurzemi (ZOO, Botanická zahrada, výstavy).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování přírody a života v ní a vyhledávání informací zejména tím, že zadává samostatnou práci, např. referáty, problémové úlohy, doporučujeme další studijní zdroje (populárně naučnou literaturu, časopisy, aplikaci výpočetní techniky – práce s multimediálními programy, internet apod.), čímž je motivujeme k samostatnosti a aktivitě při učení
- kriticky hodnotíme věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů (např. tisk, televize, internet)
- při hodinách systematicky kontrolujeme a objektivně hodnotíme práci žáků a motivujeme je zařazováním vhodných otázek a úkolů, které vyžadují třídění a propojování znalostí
- vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování a poznání dále zpracovávali a využívali pro své další učení
- vlastním zaujetím pro studium přírody pomáháme vytvářet vztah studentů k vědě a poznávání

Kompetence k řešení problémů

- volíme při výuce biologie takové postupy, metody a formy, které podněcují žáky k aktivnímu tvořivému myšlení, k logickému a racionálnímu uvažování, k samostatnému řešení problémů
- svými výkony v hodinách biologie vybavíme žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání "problému" a jeho řešení
- zadáváme žákům, zejména na hodinách laboratorních cvičení, problémové úlohy a metodicky dohlížíme na jejich řešení
- při řešení problémů umožňujeme žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení na základě osvojených znalostí, pozorování organismů

a přírodních jevů a spolu s žáky usilujeme o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných charakteristik, znaků a vlastností přírodních objektů, jevů a procesů

- pomáháme žákům, aby se nenechali odradit počátečními nezdary, sledujeme a hodnotíme pokroky při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulování myšlenek a sdělení, otevřeně s nimi komunikujeme o problémech a biologických souvislostech

- vyjadřujeme se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžadujeme i od žáků

- při výuce i v diskusi s žáky dbáme na správné používání biologických termínů, znaků a symbolů, podporujeme příležitostní používání cizích jazyků v biologické terminologii

- uskutečňujeme a vedeme s žáky řízený dialog, aby tito mohli vyjádřit své myšlenky a názory v logických postupech

- zadáváme úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)

- vyžadujeme na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí

Kompetence sociální a personální

- zadáváme žákům práci ve dvojicích i skupinovou práci, kooperativní učení či projektové způsoby práce a dohlížíme, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení

- veřejně kritizujeme a potíráme jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy

- vedeme žáky k uvědomování si role jedince ve společnosti, přičemž výuka biologie poskytuje řadu příkladů pro prezentaci analogií mezi populacemi živočichů a lidské společnosti

- skupinovou diskusi o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjíme schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe

Kompetence občanské

- vedeme žáky k odpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k dodržování pravidel slušného společenského chování, partnerských a rodinných vztahů a zdravého životního stylu

- učíme je jednat v mezních situacích, k bezpečné orientaci a pohybu v přírodě i v urbanizované krajině, žáci pak uplatňují osvojené dovednosti v osobním i veřejném životě, při poskytování první pomoci při úrazech a při jiných mimořádných událostech

- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace a jednání s jinými lidmi v obtížných situacích a za mimořádných událostí, ohrožujících zdraví

- jsme svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem
- důrazně dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků nejenom ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude

Kompetence pracovní

v rámci laboratorních cvičení:

- umožníme žákům pracovat s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů
- dohlížíme na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, nástroji, přístroji, chemikáliemi a dalšími materiály při jejich používání v odborné učebně i terénní výuce
- zadáváme přírodopisné úkoly a experimenty tak, aby si žáci uměli také sami práci organizovat, případně navrhnout pracovní postup a časový rozvrh činností
- učíme žáky nejen provádět soustavná pozorování a experimenty, ale získaná data přiměřeně systematicky analyzovat, zpracovávat a vyhodnocovat
- v pracovních postupech vytváříme předpoklady, aby žáci využívali výpočetní techniku, internet a cizí jazyky
- seznamujeme žáky s různými formami a postupy (exkurze, besedy, promítání filmů – video, DVD, PC ..) s různými profesními oblastmi přírodních věd a s různými výrobními odvětvími založenými na biotechnologiích
- důsledně kontrolujeme dodržování pracovních povinností a kladně hodnotíme svědomitou a systematickou práci žáků
- zadáváme žákům také dlouhodobější úkoly a tím je připravujeme na soustavnou práci
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili hodnotu práce své i druhých

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsah vzdělávacího oboru Biologie

- **obecná biologie**
- **biologie virů a bakterií**
- **biologie protist**
- **biologie hub**
- **biologie rostlin**
- **biologie živočichů**
- **biologie člověka**
- **genetika**
- **ekologie**

Obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví

- **zdravý způsob života a péče o zdraví**
- **rizika ohrožující zdraví a jejich prevence**
- **činnosti ovlivňující zdraví**

Tematické okruhy průřezového tématu Enviromentální výchova

- **ekosystémy**
- **základní podmínky života**
- **lidské aktivity a problémy životního prostředí**
- **vztah člověka k prostředí**

Tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**
- **fungování a vliv médií ve společnosti**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Biologie

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Školní výstupy – žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje vlastnosti charakteristické pro všechny živé soustavy - odliší živé soustavy od neživých - popíše funkční uspořádání živých soustav a jejich vnitřní složitost - charakterizuje základní myšlenky hypotéz o vzniku života, formuluje a obhájí svůj názor na ně - uvede chemické složení živých soustav - vysvětlí význam vody, sacharidů, lipidů a bílkovin - vysvětlí biochemický základ metabolismus - na základě charakteristických vlastností odliší prokaryotní a eukaryotní buňku; pojmenuje organely a popíše jejich funkce v buňce - rozliší rostlinnou a živočišnou buňku - popíše princip rozmnožování buněk - vysvětlí význam diferenciac buněk v mnohobuněčných organismech; formuluje hypotézy vzniku mnohobuněčnosti - odvodí hierarchii recentních organismů; charakterizuje jednotlivé domény 	<p>Obecná biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné vlastnosti živých soustav - uspořádání živých soustav - hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi - chemické složení živých soustav - struktura buněk - stavba prokaryotické buňky - stavba eukaryotické buňky - funkce organel - metabolismus - buněčný cyklus a rozmnožování buněk – mitóza a meióza - diferenciac buněk - přehled hlavních taxonů systému živých soustav 		<p>CH – biogenní prvky; sacharidy, lipidy, proteiny</p>

<ul style="list-style-type: none"> - nakreslí a popíše virovou částici - pojmenuje typy virové infekce; definuje rozdíly mezi nimi - vyjmenuje významná virová onemocnění - zhodnotí pozitivní a negativní význam virů - vysvětlí princip obranyschopnosti vůči virům - popíše možnosti infekce HIV; posoudí rizika nákazy; analyzuje problematiku pandemie HIV; vysvětlí význam prevence - zaujme odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování 	<p>Biologie virů</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba virionu - virová infekce, životní cyklus virů - virová onemocnění 	<p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace</p>	<p>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Rizika ohrožující zdraví. Ochrana člověka za mimořádných událostí.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - definuje skupinu prokaryot - nakreslí schéma prokaryotní buňky - uvede příklady onemocnění vyvolaných bakteriemi a formuluje základní pravidla prevence - zaujme odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování - zdůvodní význam bakterií v ekosystémech - popíše skupinu sinice, vysvětlí jejich význam 	<p>Biologie bakterií</p> <ul style="list-style-type: none"> - prokaryota - stavba a funkce prokaryotní buňky - bakteriální onemocnění, patogenní bakterie - půdní bakterie - sinice 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p>	<p>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Rizika ohrožující zdraví – choroby přenosné pohlavním stykem. Zdravý způsob života a péče o zdraví.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - definuje říši rostlin - popíše rostlinnou buňku, uvede charakteristické znaky - vysvětlí rozdíl mezi nepohlavním a pohlavním rozmnožováním - popíše způsoby vegetativního rozmnožování - vyjmenuje fyziologické vlastnosti rostlin - objasní způsob výživy rostlin 	<p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - rostlinná buňka - anatomie a morfologie rostlin - organologie rostlin - vegetativní a generativní orgány - pohlavní a nepohlavní rozmnožování, střídání generací - fyziologie rostlin 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí TO: Problematika vztahů organismů a prostředí PT: Osobnostní a sociální</p>	<p>Exkurze a vycházky – botanická zahrada</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip fotosyntézy - charakterizuje příjem, vedení a výdej látek rostlinou - popíše jednotlivé fáze ontogeneze rostlin - analyzuje faktory ovlivňující růst a vývoj rostlin - klasifikuje pohyby rostlin - rozliší nižší a vyšší rostliny - charakterizuje výtrusné rostliny; popíše stavbu jejich těla a zhodnotí jejich význam - charakterizuje rozmnožování semenných rostlin - srovná rostliny nahosemenné a krytosemenné - rozliší znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin - pojmenuje významné druhy - vysvětlí postavení rostlin v ekosystému - posoudí vliv faktorů prostředí na rostliny - formuluje názor na význam ochrany rostlina a uvádí argumenty - uvede kriticky ohrožené druhy naší flóry 	<ul style="list-style-type: none"> - stélka a tělo vyšších rostlin - systém rostlin - nižší a vyšší rostliny - výtrusné a semenné rostliny - nahosemenné a krytosemenné rostliny - jednoděložné a dvouděložné rostliny - fotosyntéza - rostliny a prostředí - vybrané ohrožené druhy 	<p>výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace</p>	
--	---	---	--

Biologie

Ročník: sexta

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Školní výstupy - žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- srovná houby s rostlinami a živočichy- popíše stavbu hub- definuje hlavní způsoby rozmnožování hub- vysvětlí význam hub v přírodě- uvede příklady parazitických hub- pojmenuje běžné jedlé a jedovaté houby- poskytne první pomoc při otravě houbami- popíše stavbu lišejníků- vysvětlí význam lišejníků v ekosystémech- uvede významnější zástupce lišejníků	Biologie hub <ul style="list-style-type: none">- charakteristika říše- rozmnožování hub- zástupci jednotlivých oddělení- význam hub v ekosystémech- lišejníky	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: První pomoc.
<ul style="list-style-type: none">- odliší živočichy od ostatních skupin- popíše hlavní znaky živočichů- jmenuje významné zástupce protist a zhodnotí jejich význam pro člověka- zhodnotí význam protist v ekosystémech	Biologie protist <ul style="list-style-type: none">- živočišná buňka- charakteristika protist- fyziologie protist- zdravotní význam protist pro člověka- postavení protist v přírodě	PT: Environmentální výchova TO: Problematika vztahů organismů a prostředí PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.
<ul style="list-style-type: none">- odliší jednotlivé kmeny- charakterizuje hlavní anatomické, morfologické a fyziologické znaky obratlovců- posoudí zdravotní a ekologický význam hlavních skupin živočichů- pojmenuje významné druhy obratlovců	Biologie živočichů <ul style="list-style-type: none">- houby- žahavci- ploštěnci- hlísti- měkkýši- kroužkovci	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. Exkurze a vycházky – ZOO

	<ul style="list-style-type: none"> - členovci - ostnokožci - strunatci 	PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše evoluce a adaptace soustav - vysvětlí princip pohlavního a nepohlavního rozmnožování a posoudí jejich význam - popíše fáze embryogeneze - srovná přímý a nepřímý vývin - srovná oplození vnitřní a vnější 	Biologie živočichů <ul style="list-style-type: none"> - evoluce a adaptace orgánových soustav - oběhová soustava a tělní tekutiny - soustavy metabolických přeměn - pohyb - regulační soustavy - rozmnožování 		
definuje základní typy chování živočichů	Etologie		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí postavení živočichů v ekosystému - posoudí vliv faktorů prostředí na živočichy - formuluje názor na význam ochrany živočichů a uvádí argumenty - uvede kriticky ohrožené druhy naší fauny 	Živočichové a prostředí <ul style="list-style-type: none"> - ohrožené druhy živočichů 	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí TO: Problematika vztahů organismů a prostředí	

Biologie

Ročník: septima

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Školní výstupy – žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- popíše kost a sval, kostru a soustavu svalů jako funkční celek- porovná stavbu příčně pruhované, hladké a kosterní svaloviny- uvede některá onemocnění opěrné a pohybové soustavy,- definuje pojem homeostáza- vysvětlí význam krve a jejích složek- vysvětlí pojem imunita; srovná specifickou a nespecifickou imunitu- popíše části oběhové soustavy a charakterizuje jejich funkci- nakreslí a popíše srdce- definuje význam mízní soustavy- popíše dýchací soustavu a princip dýchání- zhodnotí vliv nesprávného životního stylu a civilizačních faktorů na funkci oběhové a dýchací soustavy- popíše stavbu trávicí soustavy a vysvětlí proces trávení- vysvětlí pojem metabolická dráha; srovná intermediární metabolismus sacharidů, lipidů a proteinů- vysvětlí souvislost mezi nesprávnými stravovacími návyky a vznikem některých	<p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none">- soustava opěrná a pohybová - soustavy metabolických přeměn	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Spolupráce a soutěž TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace</p>	<p>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.</p>

<p>onemocnění</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu vylučovací soustavy - vysvětlí funkci ledvin - popíše stavbu kůže - zhodnotí vliv nadměrného slunění na vznik onemocnění kůže - srovná podstatu nervové a hormonální regulace - vysvětlí řízení produkce hormonů v lidském těle - definuje působení jednotlivých hormonů - popíše funkci centrální a periferní nervové soustavy - vysvětlí pojem reflex; srovná podmíněný a nepodmíněný reflex - popíše stavbu a funkce smyslových orgánů 	<p>- soustavy regulační</p>		
<p>- poskytnete účinnou první pomoc</p>	<p>První pomoc</p>		

Biologie

Ročník: oktáva

Hodinová dotace: 1 hod. týdně

Školní výstupy – žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- popíše stavbu rozmnožovací soustavy a definuje funkce jednotlivých orgánů- popíše a srovná ontogenezi a spermiogenezi- obhájí význam zodpovědného chování v sexuálním životě a charakterizuje rizika pohlavně přenosných chorob- rozliší metody antikoncepce	Biologie člověka <ul style="list-style-type: none">- soustava rozmnožovací		VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.
<ul style="list-style-type: none">- popíše jednotlivé fáze reprodukčního cyklu- rozlišuje jednotlivé etapy prenatálního a postnatálního vývoje člověka- analyzuje příčiny vzniku civilizačních chorob a navrhuje způsoby prevence- usiluje o zdravý životní styl- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování	Biologie člověka <ul style="list-style-type: none">- ontogenetický vývoj- zdraví a nemoc- choroby a jejich prevence	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Změny v životě člověka.
<ul style="list-style-type: none">- srovná předchůdce člověka s člověkem- vysvětlí proces hominizace a sapientace- argumentuje proti rasismu	Biologie člověka <ul style="list-style-type: none">- evoluce člověka- předchůdci druhu Homo- proces hominizace a sapientace	PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů	DEJ, ZEM – vývoj lidské společnosti ZSV – sociálně patologické jevy
<ul style="list-style-type: none">- popíše stavbu a funkci nukleových kyselin- popíše proces replikace v rámci buněčného	Obecná biologie <ul style="list-style-type: none">- nukleové kyseliny		

<p>cyklu - objasní princip proteosyntézy</p>	<p>- stavba a struktura nukleových kyselin - operace s nukleovými kyselinami – replikace - proteosyntéza – proces transkripce a translace</p>		
<p>- vysvětlí molekulární podstatu dědičnosti - vysvětlí podstatu genetického kódu - používá základní genetickou terminologii - objasní význam meiózy a rekombinace - provede křížení a určí štěpné poměry - srovná dědičnost kvantitativních a kvalitativních znaků - srovná jednotlivé typy populací z hlediska rozmnožování - analyzuje faktory ovlivňující četnost alel v populacích - vysvětlí dědičnost pohlavně vázaných znaků v souvislosti s výskytem u člověka - sestaví a analyzuje jednoduché genealogické schéma - porovná jednotlivé typy mutací; uvede příklady syndromů u člověka; posoudí vliv vnějších faktorů na riziko vzniku - srovná možnosti výzkumu genetiky u člověka a vysvětlí jejich princip - vysvětlí princip genetické modifikace organismů - vysvětlí funkci virů jako genových vektorů a tvorbu rekombinantních molekul NK - posoudí rizika a výhody GMO v praxi - uvádí argumenty a obhájí názor na využívání GMO</p>	<p>Genetika - nukleové kyseliny jako nositelky genetických informací - prokaryotní a eukaryotní chromozom - genetický kód - základní pojmy – gen, alela, znak, genotyp, fenotyp - crossing over, rekombinace a její význam - dědičnost a proměnlivost - klasická genetika, Mendelovy zákony - dědičnost kvantitativních znaků - genetika populací - mutace - metody výzkumu genetiky člověka - genové inženýrství - GMO</p>	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	<p>FYZ, CHEM – mutageny, karcinogenní látky ZSV – sociálně patologické jevy</p>

<ul style="list-style-type: none"> - definuje hlavní ekologické pojmy - vysvětlí pojem valence; charakterizuje vztah mezi valencí a areálem - charakterizuje vztahy mezi živou a neživou přírodou - definuje populaci - popíše vlastnosti populací - analyzuje vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady - definuje pojem společenstvo - vysvětlí pojem sukcese - vysvětlí pojem životní strategie; definuje r a K strategii - definuje pojem ekosystém - charakterizuje základní typy potravních řetězců - definuje základní energomateriálové toky v ekosystému - definuje biom a charakterizuje biomy Země 	<p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - abiotické faktory - ekologická valence, areál - biotické faktory - populace, jejich vlastnosti a vztahy mezi nimi - společenstvo - ekosystém a jeho vývoj - biomy 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Problematika vztahů organismů a prostředí</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace</p>	<p>CHEM - vlastnosti vody, vzduchu FYZ - světelné záření, fyzikální vlastnosti vody</p>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a srovná vliv člověka na životní prostředí v minulosti a současnosti - charakterizuje formy znečištění vody, půdy, vzduchu a navrhne a obhájí řešení - definuje globální problémy a navrhne a obhájí řešení - vysvětlí termín udržitelný rozvoj - uvede instituce činné v oblasti ochrany ŽP v České republice a ve světě - uvede legislativní opatření v oblasti ochrany ŽP 	<p>Člověk a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - znečištění životního prostředí - globální ekologické problémy - udržitelný rozvoj - instituce v oblasti ochrany ŽP - legislativa v oblasti OŽP 	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí TO: Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>PT: Mediální výchova TO: Média a mediální komunikace</p>	<p>CHEM - vliv některých chemických látek na organismy ZEM - geografie obyvatelstva VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Ochrana člověka za mimořádných událostí.</p>

7.13.2 Seminář a cvičení z biologie – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář obsahuje rozšiřující učivo biologie, které je pouze doporučeno a není uvedeno v učebních osnovách biologie. Učební osnovy předmětu seminář z biologie jsou doporučeno pro vyučující tohoto předmětu, nejsou závazné a je pouze na vyučujícím, v jaké šíři a v jakém ročníku bude učivo probíráno. Vyučující vytvoří časově tematický plán pro daný ročník podle schopností žáků s ohledem na probírané učivo.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Seminář z biologie představuje nadstavbu nad základním kurzem gymnaziální biologie. Zájemcům o další studium biologických i aplikovaných oborů nabízí seminář ucelenější pohled na evoluci živé přírody a její zákonitosti, prohloubení některých kapitol z genetiky a rozšíření znalostí molekulární biologie.

Seminář má vést především k pochopení složitosti vazeb v živé přírodě, vzájemných vztahů a souvislostí mezi jednotlivými úrovněmi zkoumání živé přírody: molekuly - buňky - tkáně a orgány - orgánové soustavy - jedinec - druh - populace - biocenóza - ekosystém. Otevírá detailnější pohled na vztahy mezi jednotlivými obory biologie a mezi teorií a praxí. Vítáno je obohacení výuky vlastními zkušenostmi a náměty žáků. Pokusy, pozorování, práce v terénu, příp. vlastní výzkum vedou ke zdokonalení dovedností práce s biologickou technikou. Využívání rozmanitých výukových materiálů a informačních zdrojů, variabilní skladba a volba témat má žáky podněcovat k samostatné tvůrčí činnosti, pochopení složitosti vztahů v živé přírodě má pak posílit jejich ekologické povědomí.

Primárně je předmět určen pro žáky, kteří chtějí z biologie maturovat a věnovat se dalšímu studiu s biologickým zaměřením. Proto je celé studium předmětu orientováno na úspěšné vykonání maturitní zkoušky, resp. přijímacích zkoušek na vysokých školách (s biologickým zaměřením). Mimo vlastní přípravu na maturitní zkoušku, resp. přijímací zkoušky předmět prohlubuje stávající biologické poznatky ze standardních hodin biologie.

Předmět je jako volitelný nabízen v septimě a oktávě s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář a cvičení z biologie

Ročník: septima, oktáva

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Školní výstupy – žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností</p> <p>objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk</p> <p>vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy</p> <p>odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci</p> <p>zhodnotí pozitivní a negativní význam virů, popíše jejich stavbu a ochranu proti nim</p> <p>charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska</p> <p>navrhne vhodné postupy prevence proti virovým a bakteriálním onemocněním</p>	<p>buňka a buněčné organely</p> <p>fyziologické procesy v buňce</p> <p>buněčný metabolismus</p> <p>mikroorganismy</p> <p>buněčné struktury</p>	<p>MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p> <p>EV: Zlepšení vztahy k životnímu prostředí, pochopení vnitřních souvislostí a struktur vedoucích k globálnímu dopadu</p> <p>MKV: Odlišné podmínky kultur, výskyt odlišných patogenů, přizpůsobení kultur, tolerance k odlišnostem, rozmanité kulturní prostředí,</p>	<p>Výchova ke zdraví: integrované tematické okruhy Biochemie, makroživiny</p> <p>Chemie, fyzika Buněčné struktury, biochemické procesy, tlakové jevy</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Historie, zeměpis Globální souvislosti a problémy v souvislosti s člověkem, životním prostředím a změnami v kontextu historického vývoje</p>

<p>pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky navrhne vhodné podmínky pro život konkrétních druhů rostlin, rozlišuje odlišnosti v pěstování rostlin a jejich vztah k životnímu prostředí</p>	<p>anatomie a morfologie hub životní cyklus hub ekologický význam hub anatomie a morfologie rostlin fyziologie rostlin fotosyntéza a buněčné dýchání ekologický význam rostlin systém a evoluce rostlin</p>	<p>EV: Zlepšení vztahy k životnímu prostředí, pochopení vnitřních souvislostí a struktur vedoucích k globálnímu dopadu MV: Kritické myšlení, hodnocení obsahu a informací, práce s předsudky</p>	<p>Výchova ke zdraví, chemie, fyzika Farmaceutický průmysl, výroba léčiv, důležité makroživiny; Textilní průmysl, surovinové zdroje, GMO Zeměpis, geografie, geologie Podmínky života jednotlivých druhů, jejich rozšíření a ochrana</p>
<p>charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav se zaměřením na rozmnožování a vývoj živočichů pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich</p>	<p>protista – základní skupiny morfologie a anatomie živočichů fyziologie živočichů systém a evoluce živočichů etologie ekologický a hospodářský význam</p>	<p>EV: Zlepšení vztahy k životnímu prostředí, pochopení vnitřních souvislostí a struktur vedoucích k globálnímu dopadu VDO: Svoboda jedince, ochrana a ohrožení, areál výskytu, schopnost empatie (v</p>	<p>Výchova ke zdraví Potravinový průmysl, onemocnění, prevence Zeměpis, geografie, geologie Podmínky života jednotlivých druhů, jejich rozšíření a ochrana Historie, ZSV Evoluce druhů, dopady společenského působení,</p>

<p>ekologické nároky posoudí význam živočichů v přírodě, jejich ohrožení a ochranu a vliv lidské činnosti charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci charakterizuje základní typy chování živočichů</p>		<p>porovnání s etologií různých druhů živočichů) a dopadů jejich vlivu na člověka MKV: Odlišné podmínky kultur, výskyt odlišných patogenů, přizpůsobení kultur, tolerance k odlišnostem, rozmanité kulturní prostředí, MV: Kritické myšlení, hodnocení obsahu a informací, práce s předsudky</p>	<p>sociologie, vztahy</p>
<p>využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle vhodně předvídá dopady vybraných látek na lidský organismus, navrhuje možnosti prevence před různými nemocemi a obtížemi navrhuje vhodné postupy pro udržení zdravého životního stylu a ochrany vlastního zdraví a zdraví okolí</p>	<p>Anatomie a morfologie člověka Fyziologie člověka Ontogeneze člověka</p>	<p>VDO: Svoboda jedince, tolerance, tvorba kompromisu, respektování zákonů, ochrana zdraví veřejnosti MKV: Odlišné podmínky kultur, výskyt odlišných patogenů, přizpůsobení kultur, tolerance k odlišnostem, rozmanité kulturní prostředí, MV: Kritické myšlení,</p>	<p>Výchova ke zdraví Zdravý životní styl, sexuální výchova a prevence, pohyb Chemie, fyzika Metabolické přeměny Tělesná výchova</p>

		hodnocení obsahu a informací, práce s předsudky	
Správně užívá ekologické pojmy Popíše ekologické vztahy, diskutuje jejich vliv na životní prostředí	Ekologie Etologie	EV: Zlepšení vztahy k životnímu prostředí, pochopení vnitřních souvislostí a struktur vedoucích k globálnímu dopadu GS: Globální problémy, celosvětový dopad jednotlivých druhů	

7.13.3 Seminář – genetika a centrální nervový systém – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář obsahuje rozšiřující učivo biologie. Seminář navazuje na učivo biologie, rozšiřuje základní znalosti genetiky a CNS a seznamuje s metodami zkoumání a novinkami v oborech. Je věnován také řešení složitějších genetických příkladů. Součástí výuky je teoretická i praktická část, kromě výkladu jsou využívány moderní formy výuky – diskuze, skupinová práce, projektová výuka, samostatná práce v biologické či chemické laboratoři, exkurze na odborná pracoviště

Obsahové, časové a organizační vymezení

Seminář z genetiky a centrálního nervového systému (CNS) je rozšiřujícím seminářem pro poslední ročník studia. Koncipován bude v rámci dvou částí, kdy jedna část bude zaměřena na genetiku a základy dědičnosti a druhá část bude věnována anatomii a fyziologii nervového systému, neurologii a psychologii.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů popíše jednotlivé části genové exprese na základě struktury DNA dokáže určit odpovídající sekvenci bílkovinného řetězce vyjmenuje a vysvětlí Mendelovy zákony	buněčné organely genová exprese a centrální dogma biologie mutace a mutageny, karyotyp člověka základy genetiky, Mendelovská dědičnost genetická onemocnění populační genetika	MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti VDO: Svoboda jedince, ochrana a ohrožení, areál výskytu, schopnost empatie	Výchova ke zdraví: Prevence přenosu chorob, vliv zdravého životního stylu Biochemie, makroživiny Chemie, fyzika Buněčné struktury, biochemické procesy Historie, zeměpis

<p>na základě principů genetických zákonů předpovídá pravděpodobnost dědičnosti jednotlivých znaků vyjmenuje různá genetická onemocnění a rizika jejich přenosu diskutuje vliv genetických faktorů na vývoj člověka, míru závažnosti přenosu určitých genů a mutace vypočítá četnost alel a znaků v populaci a jeho pravděpodobnost výskytu</p>		<p>(v porovnání s etologií různých druhů živočichů) a dopadů jejich vlivu na člověka MKV: Odlišné podmínky kultur, výskyt odlišných patogenů, přizpůsobení kultur, tolerance k odlišnostem, rozmanité kulturní prostředí</p>	<p>Historický vývoj jedince, vliv genetiky na evoluci, rozšíření nemocí</p>
<p>popíše centrální nervovou soustavu, anatomii mozku a míchy dává do souvislostí fyziologické projevy člověka s jednotlivými orgány a jejich částmi, porovnává vliv vnějších faktorů na tato centra diskutuje preventivní psychologická opatření, navrhuje postupy pro vlastní zlepšení psychiky a psychohygieny kriticky třídí vnější vjemy, odhaduje potenciál pozitivního a negativního vlivu okolí vysvětlí konkrétní neurologická onemocnění a příčiny jejich vzniku diskutuje problematiku psychických onemocnění, možnosti jejich prevence, léčby a zařazení psychicky nemocných jedinců do běžného života</p>	<p>centrální nervový systém anatomie nervové soustavy fyziologie nervové soustavy základy psychologie, psychohygieny rizikové faktory ovlivňující psychiku nervová a psychická onemocnění</p>	<p>MV: Kritické myšlení, hodnocení obsahu a informací, práce s předsudky OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti VDO: Svoboda jedince, ochrana a ohrožení, areál výskytu, schopnost empatie (v porovnání s etologií různých druhů živočichů) a dopadů jejich vlivu na člověka MKV: Odlišné podmínky kultur, přizpůsobení kultur, tolerance k odlišnostem, rozmanité kulturní prostředí</p>	<p>Výchova ke zdraví Zdraví životní styl, psychická první pomoc ZSV Psychologie, sociologie Chemie Dopaminové dráhy, sodíko-draslíková pumpa</p>

7.14 Zeměpis

7.14.1 Zeměpis – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Zeměpis**

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis zahrnuje celý vzdělávací obsah oboru Geografie z RVP pro gymnázia. Je strukturován tak, aby si žáci v průběhu vzdělávání postupně utvářeli představu o planetě Zemi jako komplexním systému, o tom, že její jednotlivosti, včetně člověka, jsou vzájemně propojeny systémem neustále se dynamicky měnících vztahů a souvislostí. Dále si žáci v rámci výuky předmětu Zeměpis utvářejí představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a učí se holisticky chápat vztah člověka a jeho aktivit s přírodní sférou. Kromě tradičních forem výuky se rovněž snažíme o formy netradiční, také zařazujeme inovativní metody a techniky výuky, vše s cílem zefektivnění edukačního procesu, zatraktivnění předmětu pro žáky a posílení jejich vnitřní motivace získávat další geografické informace. Předmět Zeměpis tak v našem pojetí není pouhou systematizací geografických poznatků, jde především o snahu vytvořit u žáků holistické chápání současného světa. Důraz klademe rovněž na citlivý vztah k přírodě, její živé i neživé složce a aktivnímu převzetí odpovědnosti každého z nás za stav a vývoj přírodního prostředí. K tomu by měla přispět i realizace průřezových témat, zejména pak tematických okruhů globální problémy, člověk a životní prostředí a další.

Časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Zeměpis je vyučován v ročnících kvinta, sexta a septima, a to s následující týdenní hodinovou dotací

Celková časová dotace tohoto předmětu jsou 3 hodiny.

Kvinta: 1 hod. týdně

Sexta: 1 hod. týdně

Septima: 1 hod. týdně

Kromě běžné výuky je do učebního plánu zařazen rovněž předmět Seminář a cvičení ze zeměpisu v septimě a oktávě s dotací 2 hodiny týdně.

Vyučovací jednotky předmětu Zeměpis probíhají zpravidla ve specializované učebně zeměpisu, která je vybavena moderní projekční (dataprojektor, televizor) a informační (stolní počítač, přístup k internetu, možnost zapojení externí techniky) technikou. Dále jsou zde k dispozici všechny běžně používané sady školních atlasů, glóby, základní topografické a kartografické pomůcky (busoly atp.). Místnost je dále vybavena kompletní sbírkou nástěnných map. V případě potřeby je možno využít i interaktivní tabuli.

Ve výuce jsou využívány různé formy výuky, a to ve vyváženém poměru. Kromě hromadného vyučování je využíváno i skupinové vyučování, kooperativní vyučování, individuální vyučování.

Jako konkrétní využívané činnosti lze kromě různých forem výkladu uvést např. tematické diskuse, referáty a seminární práce, žákovské prezentace, úkolové listy, tvorbu vlastních geografických výstupů ve vyučovací jednotce, vzájemnou edukaci, projekty, tematické exkurze atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

vedeme žáky k samostatnému pozorování planety Země a života na ní a vyhledávání informací zejména tím, že zadává samostatnou práci, např. referáty, problémové úlohy, doporučuje další studijní zdroje (populárně naučnou literaturu, časopisy, aplikaci výpočetní techniky – práce s multimediálními programy, internet apod.), čímž je motivujeme k samostatnosti a aktivitě při učení

učíme žáky kriticky hodnotit věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů (např. tisk, televize, internet)

při hodinách systematicky kontrolujeme a objektivně hodnotíme práci žáků a motivujeme je zařazováním vhodných otázek a úkolů, které vyžadují třídění a propojování znalostí

vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování a poznání dále zpracovávali a využívali pro své další učení

vlastním zaujetím pro studium přírody pomáháme vytvářet vztah studentů k vědění a poznávání

Kompetence k řešení problémů

volíme při výuce zeměpisu takové postupy, metody a formy, které podněcují žáky k aktivnímu tvořivému myšlení, k logickému a racionálnímu uvažování, k samostatnému řešení problémů

vybavujeme žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání "problému" a jeho řešení

zadáváme žákům problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení

při řešení problémů umožňujeme žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení na základě osvojených znalostí, pozorování přírodních jevů a spolu s žáky usilujeme o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných charakteristik, znaků a vlastností přírodních objektů, jevů a procesů

pomáháme žákům, aby se nenechali odradit počátečními nezdary, sleduje a hodnotí pokroky při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

vedeme žáky k formulování myšlenek a sdělení, otevřeně s nimi komunikuje o problémech a geografických souvislostech

vyjadřujeme se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžadujeme i od žáků

při výuce i v diskusi s žáky dbáme na správné používání geografických termínů, znaků a symbolů, podporujeme i používání cizích jazyků v geografické terminologii

uskutečňujeme a vede s žáky řízený dialog tak, aby žáci mohli vyjadřovat své myšlenky a názory v logických postupech

zadáme úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)

učíme žáky formulaci hypotéz, pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí

Kompetence sociální a personální

podporujeme práci žáků ve dvojicích jako i skupinovou práci, kooperativní učení či projektové způsoby práce a dohlížíme na to, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení

veřejně kritizujeme a potíráme jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy

vedeme žáky k uvědomování si role jedince ve společnosti, přičemž výuka geografie poskytuje řadu příkladů pro prezentaci analogií mezi populacemi živočichů a lidské společnosti

skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjíme schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe

Kompetence občanské

vedeme žáky k odpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k dodržování pravidel slušného společenského chování, partnerských a rodinných vztahů a zdravého životního stylu

učíme žáky jednat v mezních situacích, k bezpečné orientaci a pohybu v přírodě i v urbanizované krajině, žáci pak uplatňují osvojené dovednosti v osobním i veřejném životě, při poskytování první pomoci při úrazech a při jiných mimořádných událostech

připravujeme žáky na zvládnutí komunikace a jednání s jinými lidmi v obtížných situacích a za mimořádných událostí, ohrožujících zdraví jsme svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem

důrazně dohlížíme na slušné a ohleduplné chování žáků nejenom ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude

Kompetence pracovní

v rámci terénních cvičení:

- umožňujeme žákům pracovat s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody
- dohlížíme na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, nástroji, přístroji, chemikáliemi a dalšími materiály při jejich používání v odborné učebně i terénní výuce
- zadáváme zeměpisné úkoly a experimenty tak, aby si žáci uměli také sami práci organizovat, případně navrhnout pracovní postup a časový rozvrh činností
- učíme žáky nejen provádět soustavná pozorování a experimenty, ale získaná data přiměřeně systematicky analyzovat, zpracovávat a vyhodnocovat
- v pracovních postupech vytváříme předpoklady, aby žáci využívali výpočetní techniku, internet a cizí jazyky
- seznamuje žáky s různými formami a postupy (exkurze, besedy, promítání filmů atp.) s různými profesními oblastmi přírodních věd a s různými výrobními odvětvími založenými na biotechnologiích
- důsledně kontrolujeme dodržování pracovních povinností a kladně hodnotí svědomitou a systematickou práci žáků
- zadáváme žákům také dlouhodobější úkoly a tím je připravujeme na soustavnou práci
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili hodnotu práce své i druhých

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis

Obsah vzdělávacího oboru Geografie

úvod do geografie

planetární geografie

kartografie

topografie

fyzická geografie

environmentální geografie

sociální geografie

politická geografie

ekonomická geografie

regionální geografie

Obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce

terénní cvičení a exkurze

Tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova

poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

morálka všedního dne

spolupráce a soutěž

Tematické okruhy průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

globalizační a rozvojové procesy

globální problémy, jejich příčiny a důsledky

humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

žijeme v Evropě

Tematické okruhy průřezového tématu Multikulturní výchova

základní problémy sociokulturních rozdílů

psychosociální aspekty interkulturality

vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí

Tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova

problematika vztahů organismů a prostředí

člověk a životní prostředí

životní prostředí regionu a České republiky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Zeměpis

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 1 hod. týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí objekt studia - popíše složení krajinné sféry - vymezí a diferencuje prostorové rozrůznění krajinné sféry - rozdělí geografii jako vědu - zhodnotí význam geografie a posoudí její využití v praxi 	<p>Úvod do geografie geografie jako věda Země, příroda, člověk, krajinná sféra, rozdělení a význam geografie</p>	<p>PT: Environmentální výchova TO: Problematika vztahu organismu a prostředí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení Země ve vesmíru - porovná podstatné vlastnosti země s ostatními tělesy sluneční soustavy - popíše pohyby Země a vysvětlí, jaké důsledky z těchto pohybů vyplývají 	<p>Země jako vesmírné těleso postavení Země ve vesmíru, vývoj poznatků o Zemi tvar a velikost Země pohyby Země a jejich důsledky pro život na Zemi (poloha a pohyb zemské osy, důkazy rotace Země, roční doby, časová pásma, datová mez, slapové jevy, zatmění Slunce a Měsíce, kalendář, Coriolisova síla)</p>		<p>FYZ – astrofyzika; zatmění; jednotky času; Coriolisova síla; Keplerovy zákony; exkurze – hvězdárna, planetárium</p>
<ul style="list-style-type: none"> - používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů - orientuje se s pomocí map v krajině, pracuje s turistickými mapami a buzolou - používá s porozuměním vybranou základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - analyzuje, hodnotí a interpretuje číselné 	<p>Znázornění Země na mapách geometrická a geografická podstata map obsah mapy (zeměpisná síť a souřadnice, měřítko, legenda, obsah mapy, druhy map, hlavní kartografická zobrazení, kartografické zobrazovací metody) mapování a současné mapy geografické informační a navigační systémy (GIS, DPZ, GPS) - geografický a kartografický vyjadřovací</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální potenciál TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Spolupráce a soutěž</p>	<p>MAT, FYZ – grafy; měřítko, tabulky INF– zdroje dat a jejich zpracování</p>

<p>geografické údaje a diagramy - čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, popř. i diagramy</p>	<p>jazyk (obecně používané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii) práce s mapou různých měřítek</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní základní principy členění zemského povrchu - rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a - rozpozná vztahy mezi nimi - porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na - utváření zemského povrchu a na život lidí - vysvětlí základy deskové tektoniky, teorii a mechanismus pohybu litosférických desek - rozezná typy zemské kůry a specifikuje jednotlivé druhy georeliéfu - objasní vnitřní a vnější geomorfologické síly, jejich mechanismus a projevy - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - rozliší běžné typy magmatických hornin s využitím petrografického klíče - určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných sedimentárních hornin - rozpozná složení a strukturu běžných metamorfovaných hornin - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - objasní malý a velký oběh vody - rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - rozliší jednotlivé složky vody pevnin a na 	<p>Fyzická geografie členění zemského povrchu (zonalita, azonální jevy) litosféra: Země jako geologické těleso – složení a struktura Země; základní geobiocykly zemské sféry; endogenní procesy; desková tektonika – geologická období vývoje Země, vznik a zánik litosféry, teorie litosférických desek, vznik kontinentů, zemětřesení, vulkanismus; exogenní procesy; základní tvary zemského povrchu (georeliéfu) – hypsografická křivka; magmatické horniny – vznik magmatu a jeho tuhnutí; sedimentární horniny; metamorfované horniny – metamorfní procesy a jejich typy atmosféra: složení a struktura atmosféry; klimatogeografičtí činitelé; všeobecná cirkulace atmosféry – monzun, pasát, stacionární adynamické cyklóny; počasí a podnebí, meteorologie a klimatologie, klimadiagram, atmosférická fronta, předpověď počasí, synoptická mapa, pranostiky; podnebné pásy; skleníkový efekt; ozónová díra hydrosféra: rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi (povrchová, podpovrchová, atmosférická voda); světový oceán – vlastnosti a pohyby mořské vody; vodstvo pevnin –</p>	<p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>	<p>Předmět zahrnuje obsah vzdělávací oblasti Geologie. FYZ – předpověď počasí BIO, CHEM – koloběh vody; problémy s nedostatkem vodních zdrojů; čistota vody; půdní organismy; znečišťování přírodní sféry Exkurze – čistíčka odpadních vod, botanická zahrada, lokality spojené s těžbou nerostných surovin</p>

<p>konkrétních případech objasní jejich zapojení ve velkém oběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí využitelnost různých druhů vod - určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu - rozlišuje základní typy a druhy půd - navrhne využití a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - rozliší hlavní biomy světa - posoudí na konkrétních příkladech, jak přírodní prostředí a zásahy do něj ovlivňují způsob života na Zemi - objasní globálnost působení antropogenních vlivů na životní prostředí a lokalizuje na příkladech poškozování krajiny ve světovém, kontinentálním i lokálním měřítku 	<p>rozložení, geologické působení vody; kryosféra – podstat, lokalizace, vznik, typy a funkce ledovce; podpovrchová voda a její typy – propustnost hornin; základní hydrologické charakteristiky; pohyb a význam vody v krajině; vliv lidské společnosti na hydrosféru pedosféra: půda a půdotvorní činitelé a procesy – mechanické a chemické zvětrávání, sedimentace, vznik a vývoj půd; složení a stavba půd; půdní profil – půdní horizont; typy a druhy půd; rozlišení půd na Zemi; degradace půd, eroze, rekultivace a revitalizace krajiny biosféra: zonalita a azonalita; hlavní biomy a jejich charakteristika; bioklimatické výškové stupně; přírodní zóny – biomy; biodiverzita a geodiverzita; vliv lidské společnosti na biosféru a pedosféru</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi - vysvětlí podstatu demografické revoluce a současné tendence vývoje světové populace - zhodnotí geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva ve světě a v Evropě - charakterizuje a na mapě ukáže hlavní seskupení obyvatelstva na Zemi, nová seskupení v rámci Evropy a EU - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa - tvoří si hodnotové postoje k problematikám rasismu, xenofobie, náboženské revoluce - charakterizuje vývoj sídel a aktuální tendence ve 	<p>Obyvatelstvo a sídla</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj světové populace - územní rozložení obyvatelstva - územní pohyb populace - struktura populace - státní zřízení - kulturní regiony světa - geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí - sídla: obec, venkovská, městská, funkce, geografická poloha - struktura měst - sídelní systémy - urbanizace, suburbanizace - jádra a periférie 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky TO: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: základní problémy sociokulturních rozdílů TO: psychosociální aspekty interkulturality TO: Vztah k multilingvní situaci</p>	<p>ZSV - ekonomické principy; problém hladu DEJ - vývoj světového hospodářství</p>

<p>vývoji v osídlení, objasní proces urbanizace a suburbanizace, aglomerace, konurbace a megalopole v jednotlivých makroregionech světa, Evropy a EU</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezení světová jádra a periférie osídlení a obecnou problematiku tohoto jevu aplikuje na místní region - identifikuje obecné základní geografické znaky sídel; rozdělí typy sídel podle funkce - posoudí, jak přírodní podmínky ovlivňují funkce lidských sídel a aplikuje je na sídla místního regionu 		<p>a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Morálka všedního dne</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů - vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál 	<p>Ekonomická geografie světové hospodářství: lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura, její proměny a důsledky socioekonomická sféra: sociálně-geografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky TO: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí</p>	<p>ZSV - ekonomické principy DEJ - vývoj světového hospodářství</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematický okruh

Zeměpis

Ročník: sexta

Hodinová dotace: 1 hod. týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>- rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi</p> <p>- lokalizuje na mapách makroregiony světa; vymezí jejich hranice; zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické, sociální a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony porovná</p> <p>- zhodnotí polohu, přírodní, sociální a ekonomické poměry evropských regionů</p>	<p>Regionální geografie</p> <p>- Asie: Východní Asie; Střední Asie; Severní Asie; Monzunová Asie; Jižní Asie;</p> <p>Jihozápadní Asie</p> <p>- Afrika: saharská Afrika; subsaharská Afrika</p> <p>- Amerika: Severní Amerika; Latinská Amerika</p> <p>- Austrálie a Oceánie</p> <p>- polární oblasti</p> <p>- světový oceán</p> <p>Evropa: Západní Evropa; Severní Evropa; Střední Evropa; Jihovýchodní Evropa; Východní Evropa; Jižní Evropa</p> <p>- evropská integrace</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>TO: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>TO: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova</p> <p>TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>PT: Environmentální výchova</p> <p>TO: Člověk a životní prostředí</p>	<p>DEJ – historický vývoj jednotlivých makroregionů</p> <p>ZSV – politologie; mezinárodní vztahy; globální svět</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematický okruh

Zeměpis

Ročník: septima

Hodinová dotace: 1 hod. týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none">- zhodnotí územní vývoj státu- určí polohu státu (v zeměpisné síti, vzhledem k Evropě, k mořím a sousedním státům), posoudí i další aspekty polohy (dopravní, hospodářskou, geopolitickou)- rozliší typy a průběh státní hranice se sousedními státy- porovná rozlohu ČR s ostatními evropskými státy- objasní a na mapě ukáže geologický a geomorfologický vývoj- vymezí na geologické mapě ČR podle geologického vývoje oblast Českého masivu a Karpat; na fyzické mapě rozliší základní geomorfologické jednotky- orientuje se na fyzické mapě ČR; ovládá základní geomorfologické celky- na příkladech uvádí rozdíly v působení jednotlivých geomorfologických činitelů v krajině- vyjmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí ČR- uvádí příklady přírodních a antropogenních vlivů na podnebí a počasí- zařadí území ČR k úmořím evropských moří- pojmenuje a na mapě ukáže hlavní vodní toky, umělé a přírodní nádrže; objasní původ jezer- zdůvodní hospodářské aspekty a význam českého rybníkářství v minulosti a dnes- lokalizuje hlavní lázeňské prameny a lázeňská místa	<p>Regionální geografie České republiky</p> <ul style="list-style-type: none">- poloha a rozloha státu- územní vývoj státu, vznik státu- geologická stavba a vývoj- geomorfologické členění- reliéf- podnebí a počasí- vodstvo	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí TO: Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí TO: Psychosociální aspekty interkulturality</p>	<p>DEJ – historický vývoj ČR ZSV – politologie BIO</p> <p>- ekologie</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí rozmanitost půdního pokryvu; pojmenuje hlavní půdní typy na území ČR - popíše skladbu a funkci základních přírodních ekosystémů na území ČR; charakterizuje výškové vegetační stupně a typy krajín - orientuje se v systému ochrany přírody v ČR (stupně ochrany přírody) - zhodnotí vývoj osídlení a zalidnění s nadmořskou výškou, přítomností přírodních zdrojů a s dalšími faktory - charakteristiku obyvatelstva; vysvětlí urbanizaci a suburbanizaci v ČR - posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva ČR - uvede změny ve struktuře obyvatelstva, které se týkají zastoupení národnostní, náboženství, zaměstnanosti a v jednotlivých složkách hospodářství; objasní mechanismus změn - člení hospodářství do jednotlivých sektorů (primér, sekundér, terciér, kvartér, kvintér) a řadí do nich jednotlivé hospodářské činnosti obyvatelstva; hledá souvislosti mezi hospodářskými sektory a odvětvími - popíše proces transformace centrálně plánované ekonomiky k tržnímu hospodářství - popíše a lokalizuje hlavní hospodářské jádrové oblasti; porovná jejich význam pro ČR a jejich vazbu na EU - zhodnotí strukturu surovinové základny ČR - objasní pojmy obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje - popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren z ekonomických a ekologických ohledů - zhodnotí půdní fond ČR - zhodnotí charakter zemědělství v ČR v závislosti 	<ul style="list-style-type: none"> - půdní typy a druhy, rozšíření půd - rozmístění biomů, ochrana přírody a životního prostředí - politický systém, administrativní členění - obyvatelstvo, sídla - hospodářství: hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě; transformační ekonomické procesy, postavení zemědělství v rámci struktur EU; přírodní zdroje, nerostné suroviny; struktura hospodářství (sektorová a odvětvová); zemědělství; doprava, dopravní systém EU; cestovní ruch 		
--	--	--	--

<p>na nadmořské výšce a kvalitě půd (extenzivní a intenzivní typ, zemědělství, zemědělství s převahou rostlinné nebo živočišné výroby)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí transformaci zemědělství; charakterizuje zemědělskou výrobu ČR - vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy pozemní, vodní a letecké dopravy v ČR - porovná úroveň dopravy a spojů s ostatními státy EU - zhodnotí úroveň služeb se státy EU - pojmenuje určující lokalizační faktory a atraktivitu pro rozvoj cestovního ruchu - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR; uvede příklady jejich konkrétních lokalit; specifikuje lokalizační faktory a hlavní atraktivitu pro cestovní ruch - pojmenuje, popíše a vyhledá příklady národních kulturních památek a památek zapsaných v seznamu světového kulturního dědictví UNESCO - rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR a instituce státní správy - zhodnotí postavení ČR v rámci EU a vazbu regionů ČR na euroregiony - hodnotí na příkladech pohraničních oblastí příklady spolupráce v euroregionech - vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií; zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům 	<ul style="list-style-type: none"> - regiony ČR: vývoj regionální struktury; regiony, euroregiony, kraje, NUTS - zapojení ČR do jednotlivých struktur EU: místní region - možnosti rozvoje mikroregionu - strategické a územní plánování 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační seskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti - lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji 	<p>Politická geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - politické uspořádání států: stát; formy státní moci podle míry demokracie; suverenity, mezinárodní uznání; výsostné území, mezinárodní vody; modelové státy pro typy státní moci; mezinárodní integrace 	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>TO: Globální problémy, jejich</p>	<p>ZSV - občan ve státě; mezinárodní vztahy; globální svět</p>

	<p>- problémové oblasti světa: hlavní světové konflikty, ohniska napětí; problémy hraniční, náboženské, historické, etnické</p> <p>- globalizace</p>	<p>příčiny a důsledky</p> <p>PT: Multikulturní výchova</p> <p>TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>TO: Psychosociální aspekty interkulturality</p>	
<p>- zhodnotí na příkladech konkrétní krajiny jako systémy pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi</p> <p>- analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny</p> <p>- zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni</p> <p>- posoudí geologickou činnost člověka z hlediska možných negativních dopadů na životní prostředí</p> <p>- zhodnotí ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu</p>	<p>Životní prostředí</p> <p>geografie životního prostředí: reakce příroda – společnost; prostorová koexistence; trvale udržitelný rozvoj; limity přírodního prostředí; výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody</p> <p>krajina: vývoj krajiny; přírodní prostředí, společenské prostředí; typy krajiny, krajinná sféra, přírodní a kulturní krajina; znečištění jednotlivých složek přírodního prostředí; environmentalistika, krajinná ekologie; krajinný potenciál; vztahy a souvislosti fyzicko-geografické a socioekonomické sféry; vzájemné vazby a souvislosti složek fyzicko-geografické sféry, základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzicko-geografické sféry; důsledky pro přírodní prostředí</p> <p>přírodní a civilizační rizika</p>	<p>PT: Environmentální výchova</p> <p>TO: Člověk a životní prostředí</p> <p>TO: Problematika vztahu organismu a prostředí</p> <p>TO: Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Morálka všedního dne</p> <p>TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	<p>Předmět zahrnuje obsah vzdělávací oblasti Geologie. BIO - ekologie</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematický okruh

7.14.1 Seminář a cvičení ze zeměpisu – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Seminář a cvičení ze zeměpisu obsahuje rozšiřující učivo zeměpisu, které je pouze doporučeno a není uvedeno v učebních osnovách zeměpisu. Bližší vymezení předmětu Seminář a cvičení ze zeměpisu upravuje učební osnova daného předmětu. Vyučující vytvoří časově tematický plán vždy pro daný ročník podle aktuálního zaměření a potřeb žáků s ohledem na probírané učivo. Šíře a hloubka učiva je v gesci vyučujícího, konkrétní okruhy učiva či jejich zařazení v ročnících nejsou závazné, učitel je může koncipovat žákům „na míru“.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací volitelný předmět Seminář a cvičení ze zeměpisu má žákům demonstrovat praktické využití zeměpisných znalostí a poznatků, které si osvojili během studia zeměpisu. Současně se snaží rozvinout jejich dovednosti v rámci geografického vzdělávání a odpovědný výběr použitých dat a informací.

Vyučovací předmět Seminář ze zeměpisu má přírodovědný a společenskovední charakter. V jeho přírodovědné části vedeme žáky k porozumění přírodě, jejím zákonitostem, k pochopení přírodních procesů a k uvědomění si důležitosti pozitivního spojení člověka s přírodou. V části společenskovední pak k pochopení vazeb a souvislostí mezi individuálními lidskými činnostmi na rozvoj jednotlivých zemí, ale i větších regionů. Vede žáky k lepšímu pochopení současného stavu světa i k lepší orientaci v každodenním životě.

Vzhledem ke své povaze integruje v různé míře všechna průřezová témata. V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o planetě Zemi, o znázorňování jejího povrchu, během hodin regionálního zeměpisu získávají znalosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, státech světa, globálních problémech lidstva. Rozšiřují si vědomosti o krajině, přírodě a životním prostředí a jejich ochraně. Poznávají zákonitosti ve vztahu člověk – životní prostředí.

Žáci v hodinách pracují s různorodým geografickým materiálem (mapa, statistická data, apod.), využívají informační technologie a orientují se v nich. Učí se spolupráci se spolužáky při řešení problémů a úkolů. Utváří si vlastní pohled na svět, dění v něm a na zásadní civilizační problémy. Studium přírodních procesů ve vazbě na společenské vztahy rozvíjí u žáků dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, tvořit hypotézy, následně je ověřovat a tvořit k nim závěry. Zároveň se žáci učí klást otázky, hledat souvislosti mezi fakty, vysvětlovat přírodní jevy, tvořit odpovědi a řešit praktické úlohy.

Učební osnova

Pojetí vyučovacího předmětu

Geografická část Společenskovedního semináře „Seminář a cvičení ze zeměpisu“ bezprostředně navazuje na výuku předmětu Zeměpis. Smyslem tohoto volitelného předmětu je rozvíjet nabyté vědomosti, schopnosti a dovednosti získané během povinné výuky zeměpisu. Aplikační úroveň je založena na syntéze jednotlivých získaných znalostí a dovedností a následném uplatnění v konkrétních úlohách zaměřených na jak hlavní světové a domácí regiony tak také na aktuální domácí i globální problémy. Studenti budou kromě své odbornosti rozvíjet rovněž kognitivně-percepční a analytické schopnosti, schopnost samostatného myšlení a budou získané poznatky uplatňovat v konkrétních geografických aplikačních úlohách. Dále je náplní volitelného předmětu i příprava k ústní maturitní zkoušce.

Charakteristika učiva

Volitelný předmět Seminář a cvičení ze zeměpisu je zařazen do septimy a oktávy s dotací 2 hodiny týdně a bezprostředně navazuje na výuku předmětu Zeměpis.

Připravuje žáky:

- k co nejširšímu uplatnění v praktickém životě
- ústní maturitní zkoušce
- k potenciálnímu studiu geografie na VŠ a uplatnění v odborném životě

Výuka každého tématu je rozložena do 5 částí:

- objasnění problematiky, zafixování nejdůležitějších pojmů a postupů,
- předvedení problematiky na konkrétním příkladu,
- samostatné řešení dané problematiky žáky za asistence pedagoga,
- prověření znalostí formou ústního zkoušení a příkladů,
- vypracovávání samostatných geografických analýz

Žák prezentuje znalosti jednotlivých témat formou samostatného, vyzrálého, promyšleného ústního projevu.

Postojové cíle vzdělávání

Výuka využívá jak samostatné, tak také týmové práce. Na základě domácí přípravy prezentují žáci jednotlivá témata odvozená od maturitních otázek, reagují na dotazy, ostatní žáci do procesu aktivně vstupují svými dotazy, příspěvky a poznatky, které získaly během řízené praxe.

Výuka tak usiluje nejen o zprostředkování teoretických znalostí, ale i o jejich fixaci a aplikaci zvládnutím praktických dovedností nutných pro

úspěšné zapojení do budoucí praxe. Ve výuce je patrný silný interaktivní faktor, spojení školy a života, teorie a praxe, jakož i aplikace interdisciplinárních vazeb, která je pro zeměpis tak typická.

Výukové strategie

Dle typu náplně hodiny volí vyučující tyto metody:

Aktivizující metody učitel zařazuje převážně na začátku vyučovací jednotky. Těžištěm jsou metody diskusí, především rozhovor, kterým jsou zjišťovány znalosti žáků získané ve škole a při domácí přípravě, dále pak také jejich názory a postoje k různým aktuálním i dlouhodobým problémům. V hlavní části vyučovací jednotky jsou využívány také heuristické aktivizující výukové metody.

Samozřejmostí je využití klasických výukových metod, a to jak slovních tak také názorně-demonstračních a dovednostně-praktických. Vzhledem k aplikační povaze předmětu jsou více využívány názorně-demonstrační a dovednostně-praktické metody.

Z komplexních výukových metod je využívána jak frontální výuka, tak také skupinová a kooperativní výuka, partnerská výuka, individualizovaná výuka, samostatná práce žáků, kritické myšlení a brainstorming (ten především v úvodní části vyučovací jednotky).

Součástí výuky jsou krátké testy, rozsáhlejší písemné práce, samostatné projekty a analýzy.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z výsledků písemných a ústních zkoušek jako i z odevzdaných prací a aktivity ve vyučovacích jednotkách.

Při písemných zkouškách se posuzuje správnost, přesnost, odbornost a schopnost samostatné práce žáka.

V praktických zkouškách se posuzují dovednosti žáků při práci s geografickými zdroji informací a schopnost analýzy a syntézy.

Ústně jsou žáci zkoušeni průběžně v jednotlivých vyučovacích jednotkách, při ústním projevu se hodnotí přesná formulace z hlediska odborné i jazykové správnosti.

Klíčové kompetence

Vzdělávání v předmětu Seminář a cvičení ze zeměpisu směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili tyto klíčové kompetence:

kompetence k učení

kompetence k řešení problémů

kompetence komunikativní

kompetence sociální a personální

kompetence občanská

Kromě výše uvedených klíčových kompetencí a jejich dílčích aspektů dbáme rovněž na to, aby žáci:

- jednali odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně ve vlastním zájmu, zájmu organizace i v zájmu veřejném,
- dbali na dodržování zákonů a pravidel chování (např. téma o platebním styku, zúčtovacích vztazích a daních),
- aktivně se zajímali o politické, hospodářské a společenské dění,
- chápali význam životního prostředí pro člověka a organizovali činnost firmy v duchu udržitelného rozvoje,
- uměli myslet kriticky (např. při vyvozování závěrů z provedených geografických analýz),
- dokázali zkoumat věrohodnost informací (např. práce s informačními zdroji),
- nenechávali se manipulovat (např. řízené i volné diskuse nad vybranými problémy),
- tvořili si vlastní názor a byli schopni o něm diskutovat,
- vyjadřovali se přiměřeně v projevech mluvených i psaných,
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, efektivně se učili a pracovali,
- využívali ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učili se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímali hodnocení výsledků své práce ze strany jiných lidí, přiměřeně na ně reagovali, přijímali radu i kritiku, soustavně se vzdělávali,
- adaptovali se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovali,
- přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly,
- pracovali v týmu, podněcovali práci v týmu vlastními návrhy,
- přispívali k vytváření dobrých mezilidských vztahů,
- řešili samostatně běžné pracovní úkoly, uplatňovali při řešení různé metody myšlení a volili prostředky a způsoby vhodné k jejich splnění,
- pracovali s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- prováděli reálný odhad výsledku navrhovaných opatření v krajině a socioekonomickém či politickém systému
- sestavili ucelené řešení problému na základě dílčích výsledků.

Průřezová témata

Ve výuce předmětu Seminář a cvičení ze zeměpisu jsou zařazena následující průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova

poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

morálka všedního dne
spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

globalizační a rozvojové procesy
globální problémy, jejich příčiny a důsledky
humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
žijeme v Evropě

Multikulturní výchova

základní problémy sociokulturních rozdílů
psychosociální aspekty interkulturality
vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova

problematika vztahů organismů a prostředí
člověk a životní prostředí
životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova

účinky mediální produkce a vliv médií
role médií v moderních dějinách

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Seminář a cvičení ze zeměpisu

Ročník: septima, oktáva

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>- jednotlivé výstupy žáků k tematickým celkům učiva jsou shodné s výstupy v jednotlivých ročnících (viz ŠVP Zeměpis)</p>	<p>Úvod do geografie</p> <p>Země jako vesmírné těleso</p> <p>Znázornění Země na mapách</p> <p>Fyzická geografie</p> <p>Obyvatelstvo a sídla</p> <p>Ekonomická geografie</p> <p>Regionální geografie</p> <p>Regionální geografie ČR</p> <p>Politická geografie</p> <p>Životní prostředí</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí TO: Životní prostředí regionu a České republiky</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí TO: Psychosociální aspekty interkulturality</p>	<p>Fy – předpověď počasí, astrofyzika Bi – ekologie, voda, půdní organismy D, ZSV – ekonomické principy, vývoj světového hospodářství Ch – znečišťování</p> <p>Předmět zahrnuje obsah vzdělávací oblasti Geologie</p>

7.15 Výtvarná výchova

7.15.1 Výtvarná výchova – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: **Výtvarný obor**

Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova tvoří společně s Hudební kulturou celek vzdělávací oblasti Umění a kultura. Výtvarná výchova dle ŠVP G navazuje na Výtvarnou výchovu dle ŠVP ZV. Vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, architekturou, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Vizually obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury. Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým a předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací.

Vzdělávací obsah Výtvarné výchovy je vnitřně členěn do dvou základních okruhů, pojímaných v kontextech sociokulturních a historických, v jejich vývoji a proměnách. První okruh představují **Obrazové znakové systémy** umožňující vytváření aktivních postojů žáka k obsahům obrazové komunikace. Při jejich tvorbě využívá vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých. Obrazové znakové systémy umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a tvůrce. Druhý okruh představují **Znakové systémy výtvarného umění** umožňující žákovi osobně vstupovat do výtvarného uměleckého procesu uvědoměním si vlastních prožitků a postojů. Na tomto základě si buduje přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění.

Výuka probíhá ve dvouhodinových blocích ve specializované a moderně vybavené učebně výtvarné výchovy. Součástí výuky jsou přednášky, besedy, referáty, výstavy, exkurze, galerijní animace, soutěže, a to jak v místním regionu, tak i v celostátním měřítku

Časová dotace:

Předmět je dle zájmu zařazen v kvintě a sextě s dotací 2 hodiny denně.

Výchovně vzdělávací strategie

Učitel vede žáka k:

Kompetence k učení

- poznávání a porozumění umění prostřednictvím vědomé reflexe a vlastní tvorby
- rozvíjení tvořivosti na základě poznanych výtvarných technik
- schopnosti sebehodnocení i hodnocení druhých
- sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn
- zájmu o výtvarnou kulturu
- rozvoji vlastní fantazie a tvůrčích schopností,
- získávání a zpracovávání poznatků jak z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet), tak i přímým kontaktem, návštěvou galerie či muzea

Kompetence komunikativní

- práci jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky proměnlivého významu
- reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích s jinými vzdělávacími obory
- ověřování komunikačních účinků jím předkládaných vizuálně obrazných vyjádření
- chápání umění jako specifického způsobu komunikace
- osvojování a používání odborného jazyka
- vyjadřování svých smyslových zkušeností

Kompetence k řešení problémů

- využití získaných znalostí k řešení problémů různými způsoby v různých situacích
- volbě vlastního postupu práce
- využívání kreativních postupů

Kompetence sociální a personální

- rozvoji žákovy smyslové citlivosti
- uplatňování vlastní subjektivity
- společné tvorbě
- dodržování pravidel při týmové práci

Kompetence občanské

- tvorbě morálních hodnot a postojů
- kulturní toleranci
- vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot a tradic
- respektování každého člověka jako individuality
- kritickému se vyjadřování k názorům druhých
- vědomí nezbytnosti chránit životní prostředí a kulturní a duchovní hodnoty

Kompetence k podnikavosti

- využívání svých znalostí a dovedností k realizaci vlastních plánů
- kritickému hodnocení informací
- rozvoji vlastního potenciálu
- dodržování daného technologického postupu a zásad bezpečnosti při práci, ochrany vlastního zdraví i druhých

Průřezová témata

Předmět výtvarná výchova zahrnuje tato průřezová témata: Multikulturní výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výtvarná výchova

Ročník: kvinta

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- pro uskutečňování svých projektů nalézá, vybírání a uplatňuje odpovídající prostředky; při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti	Řeč umění; komunikace; role publika, účast na uměleckém procesu; formy prezentace vizuálně obrazného vyjádření (dále jen VOV), postavení umění ve společnosti, subjektivní chápání uměleckých hodnot x společensky uznávané hodnoty	PT: Mediální výchova TO: Účinky mediální produkce a vliv médií TO: Mediální produkty a jejich významy	IVT - digitální technologie DEJ - umělecké slohy
- porovnává různé znakové systémy a rozpoznává specifické znaky různých znakových a vizuálně obrazných znakových systémů, využívá je při vlastní tvořivé činnosti - při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti; rozlišuje jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	Tvarosloví uměleckého vyjadřování, specifické znaky jednotlivých znakových systémů (hudba, mluvené a psané slovo, divadlo), umělecká a mimoumělecká znakovost, umělecký proces, vznik estetické normy, chápání vkusu	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	ČJL - základy literární vědy

<p>- na příkladech VOV uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckého díla; vysvětlí, jak VOV působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální</p>	<p>Světónázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu 19. století a počátku 20. století</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě</p> <p>PT: Multikulturní výchova TO: Psychosociální aspekty interkulturality</p>	<p>DEJ - umělecké slohy; vývoj náboženství ZSV – filozofie 19. a 20. st. ČJL - umělecké směry konce 19. a počátku 20. st. v literatuře</p>
<p>- rozlišuje umělecké slohy a směry, s důrazem na umění od druhé poloviny 19. století do 20. let 20. století z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších VOV</p>	<p>Inspirace pro vlastní tvorbu – umělecké směry druhé poloviny 19. století do počátku 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne) - relativita barevného vidění (impresionismus, postimpresionismus, pointilismus) - vztahy k neevropským kulturám (Gauguin, Picasso) - současné zachycení různých pohledů (kubismus) 	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	<p>DEJ - umělecké slohy ČJL – umělecké směry konce 19. a počátku 20. st. v literatuře</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů	Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci – stopy člověka v krajině (land-art)	PT: Environmentální výchova TO: Člověk a životní prostředí	ZEM – geografie malé oblasti BIO – ochrana životního prostředí
- rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění 20. a 21. století), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších VOV	Inspirace pro vlastní tvorbu – umělecké směry 20. století až po současnost - tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus) - haptické kvality díla (informel) - zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby (akční malba) - účast v sociálním prostoru (performance) - umění minorit (postmoderna)	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	ČJL - literatura 20. st. HUV - hudba 20. st.
- samostatně experimentuje s různými obrazovými prostředky; při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění	Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci – proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média)	PT: Mediální výchova TO: Média a mediální produkce	IVT – grafické editory
- na příkladech VOV uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů; objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckého díla; vysvětlí jak VOV působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální	Světónázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu 19. století a počátku 20. století	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě	ZSV – sociální, náboženské a filozofické otázky života ve 20. a 21. st. ČJL – literatura 20. st.

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

7.16 Hudební výchova

7.16.1 Hudební výchova – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: **Výtvarný obor**

Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební výchova vede žáky k porozumění hudebnímu umění. Vzdelávací obsah tvoří tři okruhy činností: produkce, recepce a reflexe, které žákům umožňují hudebně se projevit, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se různými funkcemi hudby, porozumět hudebnímu sdělení, hodnotit ho a pronikat do podstaty hudby.

V produkci se uplatňují vokální, instrumentální i hudebně pohybové činnosti reprodukčního i kreativního charakteru. Součástí této činnosti je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, tvorba instrumentálních doprovodů. Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují působení hudby. Na základě poslechu vyvozují nové hudebně teoretické poznatky a dávají je do souvislosti s poznatky získanými dříve. Reflexe umožňuje žákům komplexní interpretaci hudebního díla: zařazení hudebního díla do uměleckého období, stylu, určování žánru a formy díla apod.

Vzdělávání v této oblasti vede žáky k reflektování uměleckého procesu jako celku a uměleckých oborů v jejich vzájemné integraci. Takto chápané vzdělávání je rozvíjeno tématem Umělecká tvorba a komunikace – to umožňuje žákům pochopit základní principy umělecké tvorby, procesu komunikace v umění a prohlubuje jejich schopnost reflexe umění a kultury jako celku.

V 1. a 2. ročníku si žák volí mezi výtvarnou a hudební výchovou. Zvolený předmět má potom časovou dotaci 2 hod. týdně.

Časová dotace

Směry / dotace	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
	2	2	-	-

b) Výchovně vzdělávací strategie

Učitel vede žáka k:

1. Kompetence k učení

- samostatné a tvořivé činnosti

- zájmu o hudební kulturu

- získávání a zpracovávání poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet), ale i přímým kontaktem návštěvou koncertu, přednášky, vytvoření databáze informací

2. Kompetence k řešení problémů

- tvořivosti

3. Kompetence komunikativní

- osvojování a používání odborného jazyka

- prezentaci získaných poznatků

- hodnocení, zdůvodňování a interpretaci daných vyjádření

4. Kompetence sociální a personální

- týmové práci

- uvědomování si své role ve skupině

- dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti

5. Kompetence občanské

- vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot a tradic

- respektování každého člověka jako individuality a toleranci

- vytváření vědomí nezbytnosti chránit životní prostředí a kulturní a duchovní hodnoty

6. Kompetence k podnikavosti

- dodržování zásad bezpečnosti při práci

- ochraně vlastního zdraví i zdraví druhých

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: kvinta

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- využívá svůj individuální pěvecký potenciál; uplatňuje zásady hlasové hygieny; orientuje se v zápise jednoduchých vokálních skladeb	Vokální a instrumentální činnost - kultivace pěveckého projevu - orientace v notovém zápise - rytmický výcvik	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	
- vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby; rozpoznává užité hudebně výrazové prostředky; vysvětlí hudební formu díla a jeho strukturu	Hudba jako organizovaný zvuk - hudební dílo - hudebně výrazové prostředky - hudební forma, struktura, znak		
- vysvětlí umělecký znakový systém; rozpozná umělecké znaky konvenční i originální; vystihne nejpodstatnější rysy historických proměn v pojetí umění; vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a hlavně k porozumění uměleckým dílům současnosti	Umělecký proces a jeho vývoj - znakové systémy jednotlivých druhů umění - historické proměny pojetí umění - prezentace uměleckého díla	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Globalizační a rozvojové procesy TO: Žijeme v Evropě	ČJL - literární umění VÝV - výtvarné umění

<p>- odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce; rozliší vhodnost či nevhodnost užití určitého druhu hudby v určité situaci; objasní roli hudebního průmyslu v současném světě</p>	<p>Hudební styly, žánry, funkce hudby - využití hudby v běžném životě - hudba jako zboží - estetická a umělecká hodnota díla - hudební průmysl</p>	<p>PT: Multikulturní výchova TO: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT: Mediální výchova TO: Účinky mediální produkce a vliv médií TO: Role médií v moderních dějinách</p>	<p>VÝV - umělecké slohy</p>
<p>- orientuje se ve vývoji hudebního umění; vysvětlí rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách; rozlišuje hudební slohy podle charakteristických znaků a kulturních kontextů</p>	<p>Vznik a vývoj hudby - hudba vokální a instrumentální - periodizace hudebního vývoje - charakteristické znaky jednotlivých slohů</p>		
<p>- na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený ve svém významu; objasní vztah mezi subjektivním významem znaku a významem získaným v komunikaci; vysvětlí proces vzniku obecného vkusu a estetických norem; vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu</p>	<p>Komunikace v uměleckém procesu - postavení umění ve společnosti - role umělce ve společnosti - publikum a jeho účast v uměleckém procesu - umělecká a mimoumělecká znakovost</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich významy</p>	<p>ČJL - komunikace verbální a neverbální</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tématiké okruhy

Vyučovací předmět: Hudební výchova			
Ročník: sexta			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Žák:			
- využívá svůj individuální hlasový potenciál při zpěvu, při individuálních i společných hudebních aktivitách; používá hudební a rytmické nástroje; reaguje na hudbu pohybem; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních pocitů	Vokální, instrumentální a pohybové činnosti - intonační a rytmický výcvik - hra a tvorba rytmických doprovodů - tanec jako způsob komunikace		
- uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše využití hudby i v mimohudebních oblastech a uvede příklady jejího zneužívání	Hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby	PT: Mediální výchova TO: Mediální produkty a jejich významy	
- vysvětlí, v čem tkví originalita skladatele a interpreta i možné poselství sdělované prostřednictvím hudby; objasní rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě	Interpretace hudebního díla, hudební skladatel a interpret		
- uvědomuje si vliv osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; odhalí vlastní zkušenosti, které souvisejí se vznikem uměleckého díla; rozvíjí své smyslové vnímání a své vjemy interpretuje uměleckými prostředky; uplatňuje svou tvořivou osobnost	Role subjektu v uměleckém procesu - smyslové vnímání a jeho rozvoj - předpoklady tvorby - interpretace a recepce uměleckého díla - tvořivá osobnost	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	VÝV - interpretace a recepce výtvarného díla

<p>- vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí a názorů určité generační skupiny; upozorní na znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii a od takové hudby se distancuje</p>	<p>Hudba jako sebe prezentace a druh generační výpovědi</p>	<p>PT: Mediální výchova TO: Role médií v moderních dějinách TO: Uživatelé PT: Multikulturní výchova TO: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	<p>ZSV - sociologie</p>
---	---	---	-------------------------

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tématické okruhy

7.16 Tělesná výchova

7.16.1 Tělesná výchova – vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia, čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova zahrnuje celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova z RVP G a část vzdělávacího oboru Člověk a zdraví.

Cílem je vzdělávání žáků v oblasti aktivního pohybu jako prostředku všestranného a harmonického rozvoje dítěte a jako významného činitele působící na zdravotní stav. Vedeme žáky k optimálnímu rozvoji tělesné, sociální a duševní zdatnosti. Na základě svých individuálních předpokladů mají žáci možnost rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti, korigovat jednostranné zatížení organismu, eventuálně i zdravotní oslabení. Dále žáky vedeme k zvládnutí prostorové orientace ve sportovních hrách, pochopení pravidel a jejich dodržování, k chování fair-play i zdravé rivalitě. Tělesná výchova umožňuje žákům rozvíjet svoji vůli, cílevědomost a samostatné rozhodování.

Součástí výuky je také příprava na různé sportovní soutěže, kterých se naše škola pravidelně zúčastňuje.

Žáci si jasně utvářejí vztah ke zdraví a umí si preventivně zdraví chránit.

Žáci s SPU jsou při tělesné výchově integrováni do běžných tříd tak, aby docházelo ke kooperaci a integraci s ostatními spolužáky. U těchto žáků respektujeme různé pohybové předpoklady a schopnosti.

Gymnázium nemá sportovní zaměření.

Povinný vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje od kvinty až po oktávu ve dvouhodinové týdenní dotaci. Tělesná výchova se realizuje v dvouhodinových spojených blocích, kdy hodina trvá 45 minut. Výhodou je větší efektivita vyučovací jednotky. U vyšších ročníků (kvinta – oktáva) je učivo přizpůsobeno vždy danému ročníku.

Pravidelná výuka probíhá v těchto prostorech:

Tělocvična Základní školy Rakovského – v případě potvrzení pronájmu základní školou

Sportovní areál Třešňovka

Rekreační a kondiční areál RAK a areál Ráček

Hodiny probíhají také mimo školu:

lezecká stěna (Smíchov)

plavání (Podolí)

běh a turistika (Modřanská rokle)

Po dobu studia obsahově doplňují výuku tělesné výchovy tyto aktivity, ve kterých se realizuje také obsah Průřezových témat a obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví:

Úvodní soustředění pro žáky prim a kvint – mimo jiné zaměřeno na turistiku, pohybovou aktivitu v přírodě, orientaci v terénu podle mapy a buzoly, hry pro vzájemnou spolupráci a důvěru ve skupinách, zdravou výchovu (bezpečnost, první pomoc, prevence patologických jevů,...)

Každý rok v období Světového dne zdraví je ve spolupráci s Bi, VKZ, ČJ, Ov realizován **Den zdraví** – přednášky a workshopy na různá **témata týkající se zdraví a výchovy ke zdraví** (pohybové programy a kondiční režimy, správná výživa, první pomoc, nemoci, zdravotní cvičení, různé druhy sportovních aktivit, netradiční sporty...)

Ozdravný pobyt s lyžováním pro žáky tercií a kvint – turistika, běžecké lyže, sjezdové lyže a snowboard

Pro septimy je v květnu organizován týdenní **Ozdravný pobyt s turistikou a cykloturistikou**. Obsahem jsou sportovní aktivity – cyklistické výlety, turistika, terénní činnosti – orientace v přírodě.

Po zájemce se dále realizuje **ozdravný pobyt v Řecku (Rhodos)**, který je úzce spjat s turistikou a sportovními aktivitami v dané lokalitě.

V letních měsících je organizován celoškolní **Sportovní den KGM**– různé sportovní disciplíny, mezitřídní soutěže apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka tělesné výchovy na KGM se bezprostředně dotýká a zároveň rozvíjí všechny klíčové kompetence vzdělávání:

Kompetence k učení

pomocí ukázek vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji
upozorňujeme žáky na chyby při cvičení a dbáme na správné provedení cviků
podporujeme prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou

Kompetence k řešení problémů

navozujeme problémové situace, které motivují žáky k týmové spolupráci, nutnosti stanovit taktiku hry, řešit herní situace a problémy spojené s pohybovou aktivitou
umožňujeme žákům podílet se na přípravě vlastních sportovních akcí (plánování, příprava, realizace, zpětné hodnocení)
přidělujeme žákům role rozhodčího a organizátora, při kterém se učí jednat přiměřeně ve vypjatých situacích, hájit své rozhodnutí a vyjádřit svůj názor

Kompetence komunikativní

učíme žáky vyjadřovat se přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně používáním správného názvosloví
vedeme žáky k diskusi o taktice družstva ve všech sportovních odvětvích
instruujeme žáky, jak komunikovat při hře s ostatními spoluhráči
rozdělujeme komunikaci při rozboru herních situací

Kompetence sociální a personální

vedeme žáky k dodržování pravidel fair play
zařazujeme cviky a činnosti, kde je nutná vzájemná spolupráce, dopomoc a záchrana
vyžadujeme v hodinách dodržování pravidel bezpečnosti
podporujeme možnost zapojení i málo průbojných a iniciativních žáků a rozvíjíme jejich schopnost zastávat různé role
učíme žáky rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské a pracovní

v hodinách netolerujeme sociálně patologické jevy, nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci

vyžadujeme od žáků vhodné sportovní vybavení pro výuku

podporujeme aktivní sportování

objasňujeme a podáváme příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách

učíme první pomoci při úrazech lehčího charakteru

vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci

zpracováváme a prezentujeme naměřené výkony

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova

Ročník: kvinta, sexta, septima, oktáva

Hodinová dotace: 2 hod. týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností - usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých (1) - ověří jednoduchými testy úroveň orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, zátěžových situací uplatňuje osvojené způsoby regenerace - připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity - uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách (1) 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie - tělesná zdatnost <p>Zdravotně orientovaná zdatnost, její složky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam kondičního cvičení - správné držení těla: význam, testy <p>Individuální pohybový režim</p> <ul style="list-style-type: none"> - motivační cvičení - relaxační cvičení - posilovací cvičení - rekreační a výkonnostní sport - únava, zátěž, regenerace, dechová cvičení - kondiční programy a pohybové režimy <p>Rozcvičení - základní typy</p> <p>Organismus a pohybová zátěž</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace a bezpečnost - způsoby kontroly účinnosti sportovního zatížení - kompenzační a vyrovnávací cvičení 	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova</p> <p>TO: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	<p>(1) VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Zdravý způsob života a péče o zdraví.</p> <p>(2) VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.</p>

<p>- projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu (2)</p>	<p>Závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností (1) Péče o sebe sama (1), (2) - předcházení zátěžovým situacím a stresům - zvládání zátěžových situací - relaxace - celková péče o zdraví</p>		
<p>- provádí osvojené pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování - posoudí kvalitu pohybové činnosti; označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojené postupy vedoucí k potřebné změně - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících</p>	<p>Pohybové hry - přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení Pohybové dovednosti a pohybový výkon - nástupové tvary, přesuny - pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a obratnostní předpoklady Pohybové odlišnosti a handicap - věkové, pohlavní a výkonnostní Kondiční a estetické cvičení s hudbou - základní taneční kroky - aerobik - spinning - rytmická gymnastika – tvorba pohybových sestav Gymnastika - organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena - dopomoc, názvosloví - akrobacie - kotouly a stoje (modifikace, vazby) - přemet stranou s oddáleným dohmatem</p>	<p>PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů TO: Sociální komunikace TO: Spolupráce a soutěž</p>	<p>(1) VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Zdravý způsob života a péče o zdraví. (2) VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. (3) VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Změny v životě člověka a jejich reflexe. (4) VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Ochrana člověka za mimořádných událostí.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - rondát - rovnovážné polohy a postoje <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy disciplín, povely - pravidla atletických soutěží - atletická abeceda - rychlostní a vytrvalostní běh - štafetový běh - vrh koulí - skok daleký - hod (granát) <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy osvojovaných činností - zásady bezpečnosti při úpolových činnostech - pádová technika - přetahy, přetlaky, úchopy, podmety - úhyby, údery, bloky, kopy - přiměřenost sebeobrany - právní aspekt <p>(2)</p> <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - basketbal, florbal, fotbal, volejbal, házená, softbal - herní činnosti jednotlivce (HČJ) - herní kombinace (HK) - průpravné hry a cvičení - hry se zjednodušenými pravidly - řízená hra - teorie, pravidla - netradiční sportovní hry – frisbee, squash, stolní tenis, badminton - zvládání emočních situací (3) 		
--	---	--	--

	<p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - prověrka plavecké zdatnosti - ukázka záchrany tonoucího (4) - skoky do vody - zdokonalování základních plaveckých stylů - plavání a orientace pod vodou <p>Posilování</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla a souměrně estetická postava - zvýšení silových schopností jednotlivých částí těla - zdravá výživa a pitný režim (1) <p>Turistika a pohyb v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - kloturistika - vodní turistika (kánoe) - pěší turistika - lanové aktivity - orientační běh - hry v přírodě - zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na letní sporty (1) 		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence i vedoucího pohybových činností a organizátora soutěže - volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj; správně ji ošetřuje - připraví třídní nebo školní turnaj nebo soutěž; podílí se na realizaci - respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje; spolurozhoduje utkání soutěže 	<p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvosloví, grafická značení - gesta, signály a vzájemná komunikace (1) <p>Sportovní výzbroj a výstroj</p> <ul style="list-style-type: none"> - účelnost, funkčnost - bezpečnostní prvky - finanční dostupnost a kvalita 		<p>(1) VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: Vztahy mezi lidmi a formy soužití.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí; jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva - sleduje podle pokynu pohybové výkony sportovní výsledky a činnosti související s pohybem a zdravím; zpracuje naměřená data a vyhodnotí je; výsledky různou formou prezentuje - aktivně uplatňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště Organizace sportovních akcí a pohybových činností Pravidla osvojených pohybových činností - základní pravidla her, soutěží a závodů - fair play jednání - základní měření a evidence, zpracování dat - měření výkonu a hodnocení pohybových dovedností - vyhodnocení výsledků Olympismus - historie a současnost - odmítání podpůrných látek - významní sportovci a soutěže - úspěchy našeho sportu 		
--	---	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tématické okruhy